διεθνιστικη προ(σ)κλησι

το περιοδικο της "εργατικης δημοκρατιας"

ΤΕΥΧΟΣ 2, ΝΙΟΒΡΗΣ 1989 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΙΜΗ 1.00 σέντ

για μια ειλικρινη επαναπροσεγγιση

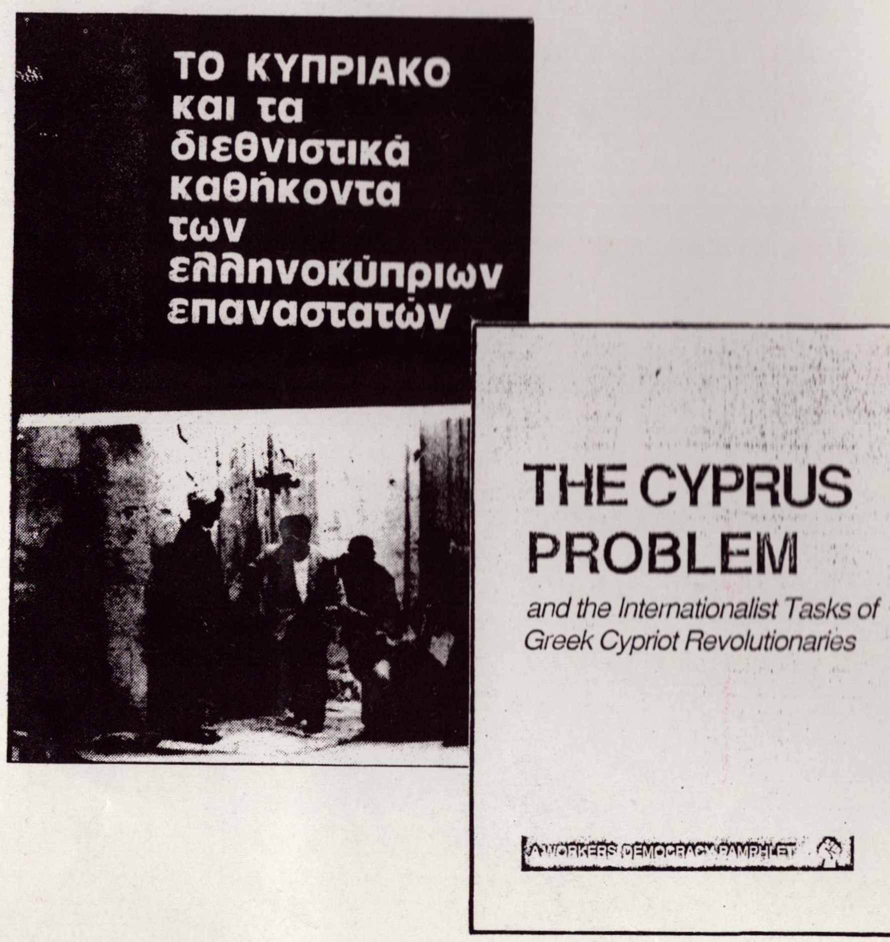




η κριση του κρατικου καπιταλισμου

προηγουμενες εκδοσεις μας





ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ «ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟ(Σ)ΚΛΗΣΗΣ»

Η "Διεθνιστικη Προ(σ)κλησn" ξανακυκλοφορει μετα απο 14 μηνες. Συνηθως οι μονοι που ενδιαφερονται για τις δικαιολογιες στην πολιτικη, ειναι εκεινοι που δικαιολογουνται. Για αυτο δεν θα σας κουρασουμε με τετοιες.

Ωστοσο η περιοδος που περασε απο το προηγουμενο τευχος ηταν καθε αλλο παρα "νεκρη" για μας, την "Εργατικη Δημοκρατια", που το εκδιδουμε. Η δουλεια που βαλαμε στις κινητοποιησεις για την υπερασπιση του αρνητη στρατευσης για λογους συνειδησης Γ. Παρπα που βρισκεται ακομα στην φυλακη, στην καμπανια εναντια στην απελαση του Τζεγκιζ την περασμενη ανοιξη, στις κινητοποιησεις εναντια στην αυξηση της "εκτακτης εισφορας για την αμυνα" το περασμενο φθινοπωρο, η παρεμβαση μας στο συνδικαλιστικο χωρο, ιδιαιτερα στην απεργια των νοσοκομων, και η συμμετοχη μας (ή οι προσπαθειες μας να συμμετασχουμε) σε αλλες δραστηριοτητες που αφορουσαν κυρια την επαναπροσεγγιση (για τις οποιες υπαρχουν αρκετα σε αυτο τευχος), συνεχισαν να δινουν το στιγμα της πολιτικης μας, και να μας οροιοθετουν απεναντι στις αλλες αριστερες τασεις. Σε αυτη τη δουλεια στηριζεται ενα μεγαλο μερος της υλης του περιοδικου.

Η ιδια περιοδος χαρακτηριστηκε απο κοσμοιστορικα γεγονοτα στις ανατολικες χωρες και την Λαικη Κινα.

Οι "νεοι επιστημονες" του ΔΗΣΥ αποφασιζουν οτι "Η κομμουνιστικη ιδεολογια στην εφαρμογη θεωρειται πλεον απο τα ιδια τα κομμουνιστικα καθεστωτα απο την μια αντιδημοκρατικη και απανθρωπη και απο την αλλη παντελως αδυναμη να προσφερει ευημερια στους πολιτες" ("Σημερινη" 20/10/89). Μπροστα σε παρομοιες προκλησεις, οι αριστεροι, τουλαχιστον οσοι ειναι καπως ειλικρινεις, φτανουν στο σημειο να απαντουν υστερικα οπως ο Στυλιανου του "Εμπρος" οτι "Σημερα που οι εξιδανικευμενες εικονες διαλυονται, η ιδεολογικη μας πιστη δοκιμαζεται οσον ποτε προηγουμενα. Μα θα αντεξουμε. Και αυτο θα περασει. Και θα πορευομαστε αεναοι καβαλλαρηδες της ελπιδας μεχρι του διαολου τη μανα [;;]" ("Εμπρος" 18/6/89)

Το προβλημα ομως ειναι οτι ο περισσοτερος κοσμος δεν αντεχει τετοια καβαλλικεματα. Οι αστοι τριβουν ενθουσιασμενοι τα χερια τους και εδω και σε ολοκληρο τον κοσμο: Η οξυνση της κρισης στις ανατολικες χωρες γινεται σε μια περιοδο σχετικης σταθεροποιησης του Δυτικου καπιταλισμου. Ετσι εχουμε το "παραδοξο" το ξυπνημα και η εξεγερση των εργαζομενων μαζων εναντια στην εκμεταλλευση και την καταπιεση τους σε ενα μερος του κοσμου να γινεται αιτια να δενονται πιο αποτελεσματικα οι μαζες στις αρχουσες ταξεις τους και στην αστικη ιδεολογια στον υπολοιπο κοσμο.

Η δικη μας ομως "ιδεολογικη πιστη" δεν "δοκιμαζεται" καθολου. Τα γεγονοτα στις Ανατολικες χωρες, την Ρωσια και την Κινα, δεν αποδεικνυουν τιποτα απολυτως για τον σοσιαλισμο. Δεν ειναι παρα ακομα μια αποδειξη οτι αυτες οι χωρες δεν ειναι με κανενα τροπο σοσιαλιστικες. Οτι η κριση τους οχι μονο δεν ειναι κριση του σοσιαλισμου, αλλα αντιθετα, ειναι ακομα μια κριση του παγκοσμιου καπιταλιστικου συστηματος, συγκεντρωμενη αυτη την φορα στις χωρες του Κρατικου Καπιταλισμου.

Σημερα πια η θεωρια του κρατικου καπιταλισμου ειναι το μονο αντιδοτο, στις χωρες του δυτικου καπιταλισμου, στην ολο και μεγαλυτερη δεξια στροφη του εργατικου κινηματος (και δεν εχει παρα να δει κανεις το καταντημα του ΚΚΕ στην Ελλαδα για να παρει μια πολυ καλη ιδεα ποσο μεγαλη ειναι αυτη η στροφη).

Η παραδοση στην οποια ανηκουμε μεσα στο διεθνες εργατικο κινημα αρχισε να αναλυει την πραγματικη φυση της Σοβιετικης Ενωσης, της Κινας και των αλλων "σοσιαλιστικων" χωρων εδω και 40 ολοκληρα χρονια, σε (εχθρικη) αντιπαραθεση προς την σταλινικη αντιληψη για τον "σοσιαλιστικο παραδεισο" αυτων των χωρων και την αστικη αντιληψη κατα την οποια τα καταπιεστικα καθεστωτα αυτων των χωρων ειναι αποδειξη της αποτυχιας του κομμουνισμου. Σε αντιπαραθεση ακομα (συντροφικη αυτη) με την κλασικη τροτσκιστικη αντιληψη που θελει αυτα τα καθεστωτα "εκφυλισμενα" ή "παραμορφωμενα" εργατικα κρατη.

Τα ερωτηματα που πρεπει να απαντηθουν απο εκεινους που θελουν οχι μονο να καταλαβουν τι πραγματικα συμβαινει και ποιες ειναι οι προοπτικες στις χωρες του "υπαρκτου σοσιαλισμου", αλλα και να πολεμησουν εναντια στον εκφυλισμο της επαναστατικης θεωριας και πολιτικης απο τους ρεφορμιστες, σταλινικους και μη, μπορουν να χωριστουν σε τρεις μεγαλες κατηγοριες:

Ειναι αυτα τα κρατη, απο **πολιτικη** αποψη, καποιου ειδους **εργατικα κρατη**, εστω παραμορφωμενα, ή εκφυλισμενα;

Ποιο ειναι το πραγματικο **οικονομικο** συστημα αυτων των χωρων;

Και τελος, το 1917 στην Ρωσια η πρωτη επιτυχημενη εργατικη επανασταση καταφερε να στησει το πρωτο εργατικο κρατος στην ιστορια, αν εξαιρεσει κανεις την βραχυβια "γενικη δοκιμη" της Παρισινης Κομμουνας. **Γιατι και πως χαθηκε** αυτη η επανασταση;

Σε αυτο το τευχος εχουμε ενα ειδικο αφιερωμα στις χωρες του "υπαρκτου σοσιαλισμου". Αναδημοσιευουμε μεταφρασεις δυο παλιων κειμενων της αγγλικης επαναστατικης οργανωσης Socialist Workers Party (SWP). Το ενα (γραφτηκε απο τον Κ. Χαρμαν το '67) ασχολειται με το πως χαθηκε η εργατικη επανασταση στην Ρωσια. Το αλλο του Τονυ Κλιφ, που χρονολογειται μαλιστα απο το 1949, με το προβλημα του ορισμου της σταλινικης Ρωσιας σαν "εργατικο κρατος".

Τα αρθρα αυτα ειναι μεγαλα και δυσκολα. Θεωρησαμε ομως οτι ηταν απαραιτητο να αρχισουμε με παρομοια θεωρητικα αρθρα την προσπαθεια μας να παρουσιασουμε για πρωτη φορα στην ν. Κυπρο την θεωρια που λεει οτι ολες αυτες οι χωρες δεν ειναι ουτε εργατικα κρατη οποιουδηποτε ειδους απο πολιτικη αποψη, ουτε σοσιαλιστικα απο οικονομικη αποψη, αλλα ειναι κρατη του **γραφειοκρατικου κρατικου καπιταλισμου.**

Στο επομενο τευχος θα συμπληρωσουμε το ειδικο αυτο αφιερωμα με ενα αρθρο που θα εξηγει τι σημαινει απο **οικονομικη** αποψη ο ορος **"κρατικος καπιταλισμος"** και γιατι ταιριαζει σε αυτες τις κοινωνιες.

Δημοσιευουμε ακομα την ομιλια του Κρις Χαρμαν του SWP τον περασμενο Μαη στο "τριημερο επαναστατικου μαρξισμου" που οργανωσαν οι συντροφοι της "Οργανωσης Σοσιαλιστικη Επανασταση" (ΟΣΕ) στην Αθηνα, για τις εξελιξεις των τελευταιων χρονων στην Σοβιετικη Ενωση και τις ανατολικες χωρες.

Οι συντροφοι του SWP της ΟΣΕ και αλλων οργανωσεων του εξωτερικου με τους οποιους ανηκουμε στον ιδιο πολιτικο χωρο εχουν δημιουργησει μια πλουσια θεωρητικη αρθρογραφια πανω στα ζητηματα αυτα, την οποια εχουμε σκοπο να συνεχισουμε να προβαλλουμε στα επομενα τευχη της "Διεθνιστικης Προ(σ)κλησης".

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

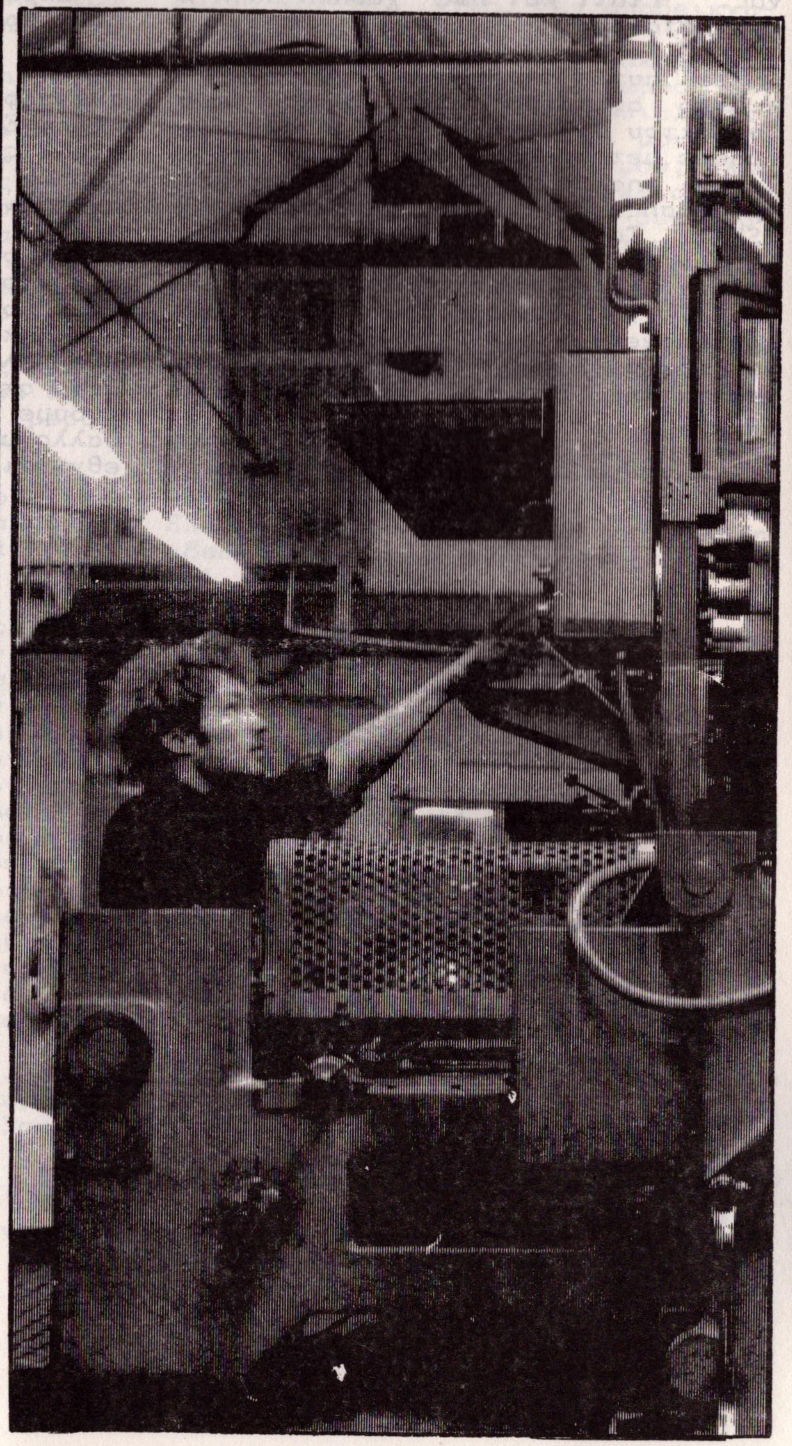
διεθνιστικη προ(σ)κληση

Το περιοδικο της

"ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ"

Τ.Κ. 7280 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛ. 476965

Υπευθυνος για τον νομο
Κ. Αγιομαμιτης



ΟΙ «ΕΝΔΟΤΙΚΟΙ» ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ή

ΠΩΣ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΥΚΝΟΥΣ ΚΑΠΝΟΥΣ ΤΗΣ ΠΙΠΑΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΝΑ ΑΚΟΝΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΤΣΕΚΟΥΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η εκλογη του "ενδοτικου" Βασιλειου τον Φεβραρη του '88 παρουσιαστηκε σαν το ξεκινημα μιας νεας περιοδου στην πολιτικη ζωη, και ιδιαιτερα στο Κυπριακο. Οι υποστηρικτες του εβλεπαν την αρχη μιας περιοδου γεματης απο "καλη θεληση", "μετριοπαθεια" και ξεπερασμα της αδιαλλαξιας και της σωβινιστικης πολιτικης της κυβερνησης Κυπριανου - το Κυπριακο αντιστοιχο της "νεας σκεψης" και της "διαφανειας".

Απο την αλλη ολη η απορριπτικη κομπανια εβλεπε εναν δειλο απειρο και ανικανο Βασιλειου, ετοιμο να την παθει απο τον "πονηρο" Ντενκτας και να "ξεπουλησει" τα "εθνικα συμφεροντα".

Ουτε οι ελπιδες των πρωτων ουτε οι φοβιες των δευτερων δεν εχουν καμμια σχεση με την πραγματικοτητα. Ο Βασιλειου αποδειξε οτι δεν ειναι ουτε ανικανος, ουτε "ξεπουληματιας". Το απορριπτικο μετωπο ειναι τωρα αναγκασμενο να καταπινει τα λογια του μετα την επιτυχια του Βασιλειου να θεωρηθει υπευθυνη η τουρκοκυπριακη πλευρα για την διακοπη των συνομιλιων. Αλλα φανηκε οτι ουτε και κανενας "φιλειρηνικος επαναπροσεγγιστης" δεν ειναι.

Το "ενδοτικο" κομματι της αστικης ταξης πραγματι θελει να προχωρησει σε μια λυση. Η πιθανοτητα παγοποιησης και μαλιστα χειροτερευσης για αυτους της σημερινης καταστασης, η αναγνωριση δηλαδη απο καποιες χωρες της Τ.Δ.Β.Κ. σε συνδιασμο με το γεγονος οτι ο οικονομικος αποκλεισμος, παρα τις "φιλοτιμες" προσπαθειες τους, δεν φαινεται να πετυχαινει τα ιδια αποτελεσματα οπως παλια τους πιεζει. Ηδη φετος μιλουν για τον "τουριστικο Αττιλα", τον κινδυνο να αρπαξει η τ/κ αστικη ταξη ενα σημαντικο μεριδιο απο το τουριστικο ρευμα προς την Κυπρο. Και αυτο πονει, πολυ. Λυση λοιπον, ή τουλαχιστον με την "κινητικοτητα", αποφυγη "παγιωσης των τετελεσμενων", η καθυστερηση δηλαδη της εξομαλυνσης των σχεσεων της ΤΔΒΚ με αλλα κρατη.

Αυτοι ειναι οι πραγματικοι παραγοντες που παιρνουν υποψη τους. Τετοιοι υπολογισμοι καθοριζουν και τα ορια της "φιλειρηνικοτητας" της "ενδοτικοτητας" και της "διαλλακτικοτητας" τους.

Δεν αμφιβαλλουμε οτι η τουρκοκυπριακη πλευρα ειναι αδιαλλακτη, εχει τους δικους της "ενδοτικους" και "απορριπτικους", οι οποιοι ωθουνται απο αντιστοιχους παραγοντες.

Αλλα η τοσο διαφημισμενη "καλη θεληση" της ε/κ και ελληνικης πλευρας ειναι το ιδιο καλπικη με αυτη της τ/κ και τουρκικης. Δεν χρειαζεται να εχει κανεις "εσωτερικες" πληροφοριες για το τι ειπωθηκε στην τραπεζα των συνομιλιων, ουτε να αναλυει τα διπλωματικα ανακοινωθεντα, και τις κινησεις των διπλωματων της Τουρκιας της Ελλαδας, της Κυπρου, του ΟΗΕ, της Αμερικης, της Ρωσιας και δεν συμμαζευεται για να το δει αυτο.

Οι συνομιλιες διεξαγονται και απο τις δυο πλευρες μεσα σε ενα κλιμα πολεμου εντυπωσεων (αλλα και πραξεων), ελαχιστα συγκαλυμμενης "ευελικτης" διπλοπροσωπιας και υποκρισιας.

Αν ομως για την τουρκοκυπριακη πλευρα φροντιζει να μας τα ξεσκεπαζει ολα αυτα ο ελληνοκυπριακος τυπος, δεν κανει φυσικα το ιδιο και για την ελληνοκυπριακη. Εδω, γραφουν, βασιλευει η "καλη θεληση" μεχρι και η "εθνικη μειοδοσια".

Απο την μια υπαρχουν βεβαια τα περιφημα χαμογελα του Βασιλειου, οι διαβεβαιωσεις που εδωσε στην τηλεοραση σε ξενους ανταποκριτες οταν αναφερομενος στις ελληνοκυπριακες ενοπλες ομαδες της περιοδου 63-74 δηλωνε οτι "δεν θα ξαναγινουν ομαδες, παει, αυτα περασαν", και οι δηλωσεις οτι θελει λυση που να "εξυπηρετει και τα συμφεροντα της Τουρκιας". Ειναι οι καθημερινες ευχες του ΑΚΕΛ για "ειλικρινεις" συνομιλιες και επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους. Ειναι οι διαφορες συναντησεις με τ/κ, ειτε στο Ληδρα Παλας ειτε στην Πραγα.

Ειναι ακομα και η εργοδοτηση τουρκοκυπριων απο τον βορρα σε οικοδομες στην νοτια Κυπρο. Αυτο δεν

ειναι μονο λογια, ειναι και πραξη θα παρατηρουσε καποιος. Μια καθολου ανιδιοτελης "επαναπροσεγγιστικη" πραξη ομως. Εκτος απο την βοηθεια στο προβλημα της ελλειψης εργατικου δυναμικου και τα φτηνα μεροκαματα, οι αστοι ελπιζουν οτι αυτοι οι εργατες λειτουργουν σαν πρεσβευτες των αγαθων που εχει να τους προσφερει το "οικονομικο θαυμα" της Ν. Κυπρου - σαν δελεαρ στην υπολοιπη εργατικη ταξη του Βορρα για τα καλα που εχει να της προσφερει μια "ενιαια" οικονομια. Σαν μερος μιας πιο γενικης πολιτικης, οπως πολυ χαρακτηριστικα εγραψε στην "Αληθεια" ο Σωφρονης Σωφρονιου, συμβουλος του προεδρου Βασιλειου:

> "Υποθετω οτι πισω απο τα θετικα αισθηματα των Τουρκων Κυπριων προς την πλευρα μας ενυπαρχουν και οι προσδοκιες τους για το τι θα μπορουσαμε να τους προσφερουμε στο μελλον.... εμεις θα μπορουσαμε να χρησιμευσουμε για τους τ/κ σαν ενα μεσο πολιτικης απελευθερωσης και οικονομικης προοδου... η Κυπρος μπορει σημερα να απλωσει το χερι στις πιο καλλιεργημενες Τουρκοκυπριακες μαζες και να τις καλεσει να βαδισουμε μαζι αξιοπρεπως το δρομο της Ευρωπης... Ο δρομος αυτος ειναι κατα φυσικο λογο επισης και ο δρομος της οικονομικης αναπτυξης." ("Αληθεια" 6/8/89)

Μπροστα στην πολιτικη, την προπαγανδα και τις πραξεις των αντιπολιτευομενων απορριπτικων, οι οποιοι για να σαμποταρουν την πιθανοτητα υπογραφης καποιας συμφωνιας που για αυτους θα αποτελει "ανεπιτρεπτο συμβιβασμο" προωθουν συνεχεια τον πιο χοντροκομμενο εξαλλο και ακαλυπτο σωβινισμο και ρατσισμο, οι "ενδοτικοι" μοιαζουν, με ολα αυτα που αναφεραμε πιο πανω, σαν αθωες φιλειρηνικες περιστερες.

Πισω ομως εχει η αχλαδα την ουρα.

Αν η σταση των απορριπτικων στην υποθεση Αλεξιας-Τζιεγκιζ ηταν ολοφανερο απαρτχαιντ, η σταση οχι μονο της "ενδοτικης" κυβερνησης αλλα ακομη και της επισημης ηγεσιας του ΑΚΕΛ δεν ηταν καθολου καλυτερη.

Η "εκτακτη εισφορα για την αμυνα", μια απο τις πιο "εξυπνες" και χαρακτηριστικες ψυχροπολεμικες εφευρεσεις της απορριπτικης κυβερνησης Κυπριανου, στην οποια ειχαν "αντισταθει" οι "ενδοτικοι" απο δεξια και αριστερα οσο ηταν αντιπολιτευση, οχι μονο διατηρηθηκε, αλλα εγινε ηδη μια αποπειρα να αυξηθει, και σημερα απειλειται διπλασιασμος της απο 2% σε 4%.

Ηταν η πορεια προς την Μορφου με την παρασημοφορηση απο τον Βασιλειου του Ματαφια. Η προβολη πολυ περα απο αυτα που ειχαμε συνηθισει απο το ΡΙΚ του μνημοσυνου του Γριβα. Οι πρωτοφανεις γιορτασμοι της επετειου της ΕΟΚΑ την 1η Απριλη. Η προβολη απο το ΡΙΚ της περιφημης πορειας των φοιτητων της ΠΑΚ και της υποσχεσης τους να κανουν "μανες διχως γιους" στην "ομορφη Κερυνεια". Οι "λαικες πολιτοφυλακες" με την στρατευση μεχρι και των πεννηνταρηδων για υπηρεσια στην γραμμη αντιπαραταξης. Οι ανακοινωσεις για την στρατευση γυναικων που θα "πολεμουν στην πρωτη γραμμη". Και οι δηλωσεις που αρχισαν να εμφανιζονται απο επισημους οπως αυτη του υπουργου αμυνας Αλωνευτη οτι η εθνικη φρουρα "δοθεισης της ευκαιριας μπορει να κανει αγωνα για να ανακαταλαβει τα εδαφη που σημερα κατεχονται απο τους Τουρκους". (βλεπε "Επικαιρη" 11/3/89)

Πανω απ'ολα, ηταν οι πορειες της κινησης των γυναικων που "επιστρεφουν", με αποκορυφωμα το σωβινιστικο πανηγυρι του Α. Κασσιανου. Πορειες στις οποιες πρωτοστατουσαν βεβαια οι απορριπτικοι, αλλα που χωρις την συμβολη παλι του κρατικου ΡΙΚ και των "ενδοτικων" κομματων δεν θα μπορουσαν ποτε να φτασουν στα υψη που "πετυχαν".

Μερικα απο αυτα ουτε η απορριπτικη κυβερνηση Κυπριανου δεν τα εκανε. Παρολη την αντικυβερνητικη του εξαρση, ακομα και ο απορριπτικος τυπος φροντισε να προβαλλει και να χειροκροτησει αυτες τις ενεργειες της κυβερνησης Βασιλειου και στην περιπτωση της απελασης του Τζιεγκιζ ακομα και τις δηλωσεις του Χριστοφια.

Αυτο δεν ειναι παραδοξο. Οι "ενδοτικοι" δεν εχουν να αντιμετωπισουν μονο τα προβληματα που δημιουργουνται απο την διαδικασια των συνομιλιων, αλλα και την εσωτερικη αντιπολιτευση των απορριπτικων που μπορει να αποδειχθει καθοριστικη για την ιδια την συνεχιση των συνομιλιων. Για αυτο ο Βασιλειου προσπαθει να εξελιχτει σε ηγετη που μπορει να συνενωσει τα αντιθετα πολιτικα ρευματα. Ο ειδικος στο μαρκετιγκ που θα μπορεσει να πουλησει μια "ενδοτικη" πολιτικη ακομα και στις πιο "απορριπτικες" ομαδες του πληθυσμου, ντυνοντας την με ενα σωβινιστικο περιτυλιγμα. Ο υπερκομματικος που θα ελεγξει το απορριπτικο κινημα, για να μην αντιδρασει οταν και αν προκειται να υπογραφτει μια λυση. Και που θα εχει ετοιμασει οχι μονο την ατμοσφαιρα αλλα και τα μεσα για τις αναγκες μιας αλλης μορφης επιθετικης πολιτικης αν δεν καρποφορησουν οι συνομιλιες.

Αλλα το μαρκετιγκ δεν ειναι προνομιο του Βασιλειου μονο. Τα εσωτερικα προβληματα του ΔΗΣΥ και του ΑΚΕΛ καθε αλλο παρα εχουν εξαφανιστει. Η αντιθεση αναμεσα στην πολιτικη του "ενδοτισμου" και της συμπορευσης απο την μια και στην ιδεολογια μεγαλων τμηματων της βασης τους απο την αλλη (ιδεολογια που οι ιδιες οι ηγεσιες τους καλλιεργουσαν για χρονια) σημαινει οτι οι ηγεσιες τους ισορροπουν πανω σε τεντωμενο σκοινι. Το πολιτικο μαρκετιγκ ειναι ο μονος τροπος που εχουν για να διατηρησουν αυτες τις λεπτες ισορροπιες.

Ετσι την ιδια στιγμη που ο Κληριδης συμμετειχε στις αναβαθμισμενες εκδηλωσεις για την ΕΟΚΑ, η "Αληθεια" κανει σχολια εναντιον της "ηρωομανιας". Πολυ χαρακτηριστικη ηταν ακομη η συμπεριφορα του Κληριδη στην πορεια στον Α. Κασσιανο, οταν πρωτα πηγε και χαιρετησε τις γυναικες και μετα χαρακτηρισε τις πορειες γενικα σαν επικινδυνες.

Το ΑΚΕΛ παλι οχι μονο δεν εχει αναρρωσει απο την κριση που του προκαλεσε η ηττα των εκλογων του '85, αλλα εχει να αντιμετωπισει μια διασπαση μεσα στην ηγεσια και στην βαση του. Εχει να λυσει το προβλημα εκεινου του κομματιου της βασης του που συγκινειται περισσοτερο απο τις παλιες θεσεις του ΑΚΕΛ για τον "αντιιμπεριαλιστικο αγωνα" και την αδιαλλαξια της Τουρκιας παρα απο την νεοφανη πολιτικη του "φταιξαμε και εμεις, πρεπει να συμβιβαστουμε".

Ετσι η σταση του ΑΚΕΛ, ειτε στην υποθεση Αλεξιας-Τζιεγκιζ, ειτε στις πορειες "επιστροφης", ηταν αναγκαστικα εξισου αντιφατικη οπως αυτη του ΔΗΣΥ και του Βασιλειου. Το ΑΚΕΛ παρολο που "ανησυχουσε" τις μερες πριν την πορεια στον Α. Κασσιανο μηπως "γινει τετοια εκμεταλλευση της πορειας που αντι του επιδιωκομενου οφελους να εχουμε ζημια για την υποθεση μας" (Χαραυγη) υποστηριζει τις "ειρηνικες αντικατοχικες πορειες" και συμμετεχει σε αυτες, προσπαθωντας να τις παρουσιασει οτι ειναι μεσα στο πνευμα της επαναπροσεγγισης, για να βολεψει και τις δυο καταστασεις στο ακροατηριο του.

Ετσι η περιοδος που περασε ηταν μια απογοητευση για εκεινους τους ακελικους που ελπιζαν οτι η εκλογη ενος "ενδοτικου" αστου και το ξαναρχισμα των συνομιλιων θα ηταν η απαντηση στις χειροτερες συνεπειες και εκφρασεις του σωβινισμου. Πισω απο τους πυκνους καπνους της πιπας της ειρηνης που καπνιζει επιδεικτικα ο Βασιλειου, μπορουσαν να δουν οτι κρυβονταν το συνεχιζομενο ακονισμα του τσεκουριου του πολεμου. Ηταν μια ενδειξη οτι αυτα δεν αποτελουν καμμια εγγυηση ουτε για την ειρηνη ουτε για την επαναπροσεγγιση.

Το μαρκετιγκ ολων αυτων ειναι αναμφιβολα πετυχεμενο. Οι απορριπτικοι αγοραζουν. Το αμφιβολο ειναι αν μαγειρευουν αυτο που θαθελαν οι Βασιλειου Κληριδης και Χριστοφιας με αυτα που τους πουλαν. Με το κλιμα που δημιουργει ο ιδιος ο "ενδοτικος" Βασιλειου μπορει να χανουν απο αντιπολιτευτικα επιχειρηματα αλλα κερδιζουν σιγουρα σε δυνατοτητες να αναπτυξουν το κινημα τους.

Η παρελαση μπροστα στον Βασιλειου στο Γ.Σ.Π. με πορτραιτα του Γριβα ειναι αυτη που επετρεψε οχι μονο να ξανααναρτηθουν τετοια πορτραιτα για πρωτη φορα μετα το '74 σε σχολεια στους εορτασμους της 1η Απριλη, αλλα και να ζητουν την "κεφαλη επι πινακι" των καθηγητων που "τολμησαν" να τα κατεβασουν.

Οι δηθεν ειρηνικες και επαναπροσεγγιστικες πορειες εναντια στην διαχωριστικη γραμμη των γυναικων, των φοιτητων της Παιδαγωγικης Ακαδημιας και αλλων, δεν μπορουσαν να εχουν αλλη καταληξη απο αυτη που ειχαν. Ηταν η καλυτερη ευκαιρια για μαζικη δραση απο τους επιδοξους ιδρυτες της ΕΟΚΑ Γ' με τους "ακαθιστους" και τα "θα κανω μανες διχως γιους".

Η αναπτυξη του σωβινιστικου κινηματος εχει φτασει στο σημειο να μαζευονται υπογραφες για να γυρισει "ελευθερος" ο Σαμψων. Βεβαια η ιδια η υπαρξη μιας "ενδοτικης" κυβερνησης και ο κινδυνος υπογραφης μιας "αντεθνικης" για αυτους λυσης ειναι αρκετο ερεθισμα για να εμφανιστουν αυτα. Αλλα και το ιδιο το σωβινιστικο μαρκετιγκ με το οποιο κυβερνηση και "ενδοτικη" συμπολιτευση υποτιθεται οτι προσπαθει να τους ελεγξει τους δινει το ευφορο εδαφος για να αναπτυχθουν.

Αυτη την περιοδο οι ελληνοκυπριοι επαναστατες πρεπει πρωτα απο ολα να αντιμετωπισουν και να καταγγειλουν ξεκαθαρα τους φανερους σωβινιστες, τους απορριπτικους εχθρους των συνομιλιων, τα φιλοπολεμα καλεσματα και τις ενεργειες τους για

σταματημα των συνομιλιων. Το βασικο καθηκον μας ομως παραμενει παντα να δειχνουμε οτι καμμια ελληνοκυπριακη αστικη πολιτικη, ειτε απορριπτικη ειτε "ενδοτικη", δεν μπορει να εγγυηθει μια δημοκρατικη σταση απεναντι στους τουρκοκυπριους εργαζομενους.

Καμμια αστικη πολιτικη, οσο "φιλειρηνικη" και "μετριοπαθης" και αν παρουσιαζεται, δεν μπορει να υποκαταστησει τον διεθνιστικο αντιπολεμικο αγωνα της εργατικης ταξης, ενα αγωνα που την προετοιμαζει και για την τελικη ανατροπη του συστηματος που τα γεννα ολα αυτα. Ενας αγωνας που πρεπει να βασιζεται στο οτι "ο κυριος εχθρος ειναι μεσα στην ιδια μας την χωρα", ειναι η "δικη" μας, η ελληνοκυπριακη και ελληνικη αστικη ταξη. Αγωνας δηλαδη οχι μονο εναντια στους απορριπτικους, και στην ταξικη συνεργασια που στηριζεται στον εθνικισμο αλλα και εναντια στην ταξικη συνεργασια που στηριζεται στις πασιφιστικες αυταπατες που καλλιεργουν μεσα στην εργατικη ταξη οι "ενδοτικοι", δεξιοι και αριστεροι.

ΛΥΣΗ — ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ — ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ

Οσο για τις ιδιες τις συνομιλιες, ασχετα με τα ανεβοκατεβασματα του "κλιματος" τους, η ουσια τους ειναι πολυ σταθερη: το πιο σκληρο παζαρι, και απο τις δυο πλευρες. Ενα παζαρι που δεν εχει καμμια σχεση ουτε με "ανθρωπινα δικαιωματα" ουτε με την "ευημερια ολου του λαου της Κυπρου", οπως διαφημιζεται, αλλα αφορα το μοιρασμα της πολιτικης-οικονομικης εξουσιας αναμεσα στις δυο αστικες ταξεις στην Κυπρο, χωρις βεβαια να ξεχνιουνται και τα συμφεροντα των "μητερων πατριδων", της Ελλαδας και της Τουρκιας. Ενα παζαρι με το οποιο το προβλημα δεν ειναι καθολου, οπως το θελουν οι καθε λογης απορριπτικοι, οτι η "δικη μας" πλευρα δηθεν θα "ξεπουλησει φτηνα" καποια "αναπαλλοτριωτα εθνικα δικαιωματα μας". Αντιθετα, το προβλημα ειναι οτι σε αυτο το παζαρι και οι δυο πλευρες δεν διστazουν μπροστα σε τιποτα για να εξασφαλισει η καθε μια οσο μπορει περισσοτερα προνομια.

Ενα τετοιο παζαρι δεν μπορει να γινεται φυσικα με "ειλικρινεις συνομιλιες". Οι συνομιλιες και η "επαναπροσεγγιση" των αστων δεν εχουν καμμια σχεση ουτε με πραγματικη συναδελφωση με τους τουρκοκυπριους ουτε με φιλειρηνικοτητα. Η "τραπεζα των συνομιλιων" ειναι απλα εκει που καταληγουν τελικα ολες οι επιτυχιες και αποτυχιες της καθε πλευρας στις αλλες δραστηριοτητες της εναντια στον αντιπαλο. Αυτα μετραν, αυτα ειναι τα πραγματικα "επιχειρηματα" της καθε πλευρας, οχι η "λογικη" και το "δικιο". Ετσι αν οι συνομιλιες σταματουσαν και ξαναρχιζαν, ο πολεμος, αλλοτε θερμος και αλλοτε ψυχρος, και περιορισμενος σε διπλωματικους, προπαγανδιστικους και οικονομικους "χειρισμους", συνεχιζεται αμειωτος τα τελευταια τριαντα χρονια.

Ειναι το ξεσκεπασμα αυτου του βρωμικου πολεμου, που η ενταση του δεν ελαττωνεται ουτε στο ελαχιστο ακομα και στις πιο "φιλικες" και "ειλικρινεις" φασεις των συνομιλιων, που ενδιαφερει τους επαναστατες.

Το κεντρικο πολιτικο ζητημα για ολους, απορριπτικους και "ενδοτικους" ειναι η "λυση", η ανατροπη της σημερινης απαραδεκτης για αυτους πραγματικοτητας. Μια λυση που ειτε την βλεπουν να ερχεται μεσα απο συνομιλιες ειτε μονο μεσα απο πιο δυναμικες μεθοδους αντιπαραθεσης. Ποια ειναι η "δικαιη και εθνικα αποδεκτη λυση", ποια θα ηταν και πως θα μπορουσαμε να πετυχουμε μια "καλη" λυση; Αυτο παρουσιαζεται σαν το μονο νομιμο και κατ' εξοχην πρακτικο ερωτημα που πρεπει να μας απασχολει ολους.

Το ελληνοκυπριακο εργατικο κινημα ομως πρεπει να αρνηθει να θεωρησει οτι αυτο το ερωτημα ειναι και για το ιδιο το πιο σημαντικο και "πρακτικο", οσο και αν μια τετοια σταση ειναι αντιθετη με ολες τις "αυτονοητες" αληθειες της κοινωνιας μας. Πρεπει να δει οτι πισω απο ολες τις υποσχεσεις των αστων και των ρεφορμιστων οτι μια "ενιαια, ανεξαρτητη, αδεσμευτη" Κυπρος θα ειναι ενας παραδεισος για ολους τους κατοικους της, δεν κρυβεται τιποτα αλλο παρα τα ταξικα συμφεροντα των ελληνοκυπριων αστων. Οπως αντιστοιχα πισω απο τις υποσχεσεις των τουρκοκυπριων αστων οτι μια αναγνωρισμενη ΤΔΒΚ θα λυσει τα προβληματα των εργαζομενων του βορρα δεν κρυβονται παρα τα συμφεροντα των τουρκοκυπριων αστων.

Δεν ειναι καθηκον των επαναστατων της νοτιας Κυπρου αυτη την περιοδο να υποστηριζουμε ή να καταγγελουμε την μια ή την αλλη μορφη ομοσπονδιας, συνομοσπονδιας, ενωμενης ή διαιρεμενης Κυπρου, να δινουμε μια 'πρακτικη' απαντηση σε ενα ερωτημα που ειναι πρακτικο μονο για

τους αστους. Για αυτους ειναι φυσικο να ειναι πολυ "πρακτικο" ζητημα το μοιρασμα της εξουσιας. Το γεγονος οτι οι περισσοτεροι δυσκολευονται να το καταλαβουν αυτο, και θεωρουν οτι εφοσον δεν ακουγομαστε εξισου δυνατα με τους αλλους να υποστηριζουμε τις "δικες μας" "πρακτικες λυσεις", αυτο σημαινει οτι υποστηριζουμε υπουλα τις "πρακτικες λυσεις" που προτιμα η τ/κ αρχουσα ταξη, δεν δειχνει παρα το ποσο κυριαρχη ειναι η αστικη ιδεολογια, η ιδεα οτι υπαρχουν καποια κοινα σε ολους, αστους και εργατες, "εθνικα" συμφεροντα. Ειναι μια σταση που δεν επαψε να υπαρχει απο τον καιρο του Λενιν, ο οποιος την κριτικαρε χαρακτηριστικα:

> "Πρεπει **να απανταμε με 'ναι ή οχι' στο ζητημα του αποχωρισμου καθε εθνους;** Αυτο μοιαζει σαν πολυ **'πρακτικη'** διεκδικηση. Στην πραγματικοτητα ομως ειναι ανοητη, θεωρητικα μεταφυσικη και στην πραξη οδηγει στην **υποταγη του προλεταριατου στην πολιτικη της αστικης ταξης**. Η αστικη ταξη βαζει παντα στην πρωτη γραμμη τις **εδαφικες της διεκδικησεις**. Τις βαζει απολυτα. Για το προλεταριατο οι διεκδικησεις αυτες υποτασσονται στα συμφεροντα της ταξικης παλης... **το προλεταριατο περιοριζεται στην αρνητικη, σαν να λεμε, διεκδικηση να αναγνωριστει το δικαιωμα αυτοδιαθεσης, χωρις να δινει εγγυησεις σε κανενα εθνος**, χωρις να αναλαβαινει υποχρεωσεις να δωσει τιποτα σε βαρος αλλου εθνους
> Ας μην ειναι αυτο 'πρακτικο', ομως στην πραξη εγγυαται πιο σταθερα απ' ολα την δημοκρατικοτερη απ' ολες τις δυνατες λυσεις. Το προλεταριατο χρειαζεται μονον αυτες τις εγγυησεις, ενω η αστικη ταξη καθε εθνους χρειαζεται εγγυησεις για τα πλεονεχτηματα της, χωρις να παιρνει υποψη της την θεση (τα πιθανα μειονεκτηματα) των αλλων εθνων.
> Η αστικη ταξη ενδιαφερεται πριν απ' ολα, αν μια δοσμενη διεκδικηση ειναι 'πραγματοποιησιμη'... Αντιθετα για το προλεταριατο εχει σημασια το **δυναμωμα της ταξης του εναντια στην αστικη ταξη, η διαπαιδαγωγηση των μαζων στο πνευμα της συνεπους δημοκρατιας και του σοσιαλισμου**"
> ("Ζητηματα Εθνικης Πολιτικης και Προλεταριακος Διεθνισμος" σελ. 61-62)

Για αυτο εκεινο που πρεπει πριν απο ολα να μας απασχολει δεν ειναι η διασπαση του Κυπριακου κρατους αλλα η διασπαση και η ελλειψη ενοτητας στα μυαλα και τις καρδιες των εργαζομενων στην Κυπρο την Ελλαδα και την Τουρκια. Η διασπαση που μας κανει να βλεπουμε οι μεν τους δε σαν εχθρους. Που εδωσε την δυνατοτητα στις αρχουσες ταξεις να βαλουν τους εργαζομενους να αλληλοσφαχτουν στο παρελθον. Που μπορει να επιτρεψει στο μελλον να ξανασφαχτουν για στοχους ξενους προς τα συμφεροντα τους. Για αυτο δεν πρεπει να δεχτουμε να θυσιασουμε εστω και στο ελαχιστο για χαρη της κρατικης ενοτητας της Κυπρου την ταξικη ενοτητα των εργατων στην Κυπρο, την Ελλαδα και την Τουρκια.

Αυτη η εθνικη διασπαση ειναι ισως το σπουδαιοτερο στηριγμα της ταξικης συνεργασιας των εργατικων ταξεων με τις αστικες τους ταξεις. Βλεποντας το "αντιπαλο εθνος", μαζι και την εργατικη ταξη του, σαν εχθρο αναγκαζονται να βλεπουν την αστικη ταξη του "δικου τους" εθνους σαν λιγο ή πολυ φιλικη. Αυτα ειναι για μας τα πραγματικα προβληματα που πρεπει αμεσα να αντιμετωπιστουν.

Τον αγωνα για την ενοτητα του Κυπριακου κρατους τον εχουν αναλαβει η ελληνοκυπριακη και η ελληνικη αστικη ταξη, με τις γνωστες τους μεθοδους - τον μιλιταρισμο, και τον οικονομικο - πολιτικο πολεμο για απομονωση της ΤΔΒΚ. Οσοι αριστεροι απο την πλευρα μας ειδαν σαν κυριαρχο το θεμα της "σωστης λυσης", της "επανενωσης", αλλα θελησαν να κανουν αυτο τον αγωνα "περα και εναντια" απο την αστικη "μας" ταξη, να του δωσουν προοδευτικο περιεχομενο, κατεληξαν στην πραξη να υποστηριζουν αμεσα ή εμεσα καταστασεις οπως οι πορειες γυναικων και αλλες "αντικατοχικες πορειες", τις "Λαικες Πολιτοφυλακες", την συμπορευση με το απορριπτικο μετωπο ειτε στις εκλογες ειτε στην σταση τους εναντια στο Νταβος. Κατεληξαν να υποστηριζουν ή να μην μπορουν να πολεμησουν ολα οσα ειναι τα χειροτερα χτυπηματα στην ταξικη ενοτητα ελληνοκυπριων, ελληνων, τουρκων και τουρκοκυπριων εργαζομενων, οσα εμποδιζουν την αναπτυξη της δημοκρατικης και διεθνιστικης συνειδησης μεσα στην ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη.

Στην πραγματικοτητα το πρωτο και κυριο **πρακτικο καθηκον** απεναντι στο συμπλεγμα λυση - συνομιλιες - επανενωση εκεινων που μιλαν στο ονομα της ελληνικης και της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης ειναι να παλευουν εναντια σε καθε εκδηλωση του ελληνοκυπριακου ρατσισμου και σωβινισμου και σε καθε ενεργεια των αστικων μας ταξεων στην ν. Κυπρο και την Ελλαδα, που εχει σαν στοχο

να επιβαλλει με την βια ή την πιεση καποια λυση στους τουρκοκυπριους. Η καταγγελια της παρουσιας του τουρκικου στρατου, και η υποστηριξη της δυνατοτητας να ξαναενωθει η Κυπρος μπορει να εχει προοδευτικο περιεχομενο μονο αν γινονται απο τους τουρκοκυπριους και τουρκους αριστερους.

Η επαναπροσεγγιση, πρεπει να εχει αυτο το περιεχομενο στην καθε πλευρα. Στην ελληνοκυπριακη πλευρα υπαρχει αμεσα για μας η αναγκη αυτου του ειδους η επαναπροσεγγιση να παψει να εφαρμοζεται μονο απο μια μικρη μειοψηφια διεθνιστων και να αγκαλιαστει απο πλατυτερα στρωματα εργαζομενων. Στρωματα που εχει φανει κιολας η υπαρξη τους και η δυνατοτητα ενεργοποιησης τους.

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Η αντιδραση και το σιοκαρισμα απο την ρατσιστικη αντιμετωπιση της ιστοριας της Αλεξιας και του Τζιεγκιζ και απο τα γεγονοτα του Α. Κασσιανου ενος μεγαλου αριθμου αριστερων, διαννοουμενων και εργαζομενων, και η κινητοποιηση πολλων απο αυτους εναντια στην απελαση του Τζιεγκιζ εδειξαν δυο πραγματα.

Πρωτα, οτι η κυριαρχια του ελληνοκυπριακου πατριωτισμου δεν ειναι πια απολυτη. Φανηκε οτι υπαρχει ενα κομματι που αν και δεν εχει ξεφυγει απο το πατριωτικο παρελθον, οταν εμφανιζεται συγκεκριμμενα στην πραξη το αντιδραστικο περιεχομενο που εχουν συνθηματα με τα οποια ακομα συμφωνει, αντιδρα.

Και δευτερο, οτι αυτη την κρυμενη αντιφαση στην συνειδηση αυτων των στρωματων μπορει να την κανει να εκδηλωθει, η επεμβαση που καθοδηγηται απο μια διεθνιστικη πολιτικη.

Την υπαρξη αυτου του στρωματος την εδειξαν και αλλα γεγονοτα, οπως τα σχετικα με την παραφραση του τραγουδιου "θα κανω μανες διχως γιους" στην "αντικατοχικη πορεια" στην Δερυνεια των φοιτητων της ΠΑΚ και την εναντιον της ανακοινωση της Φοιτητικης Ενωσης του Ιντερκολετζ.

Η ανακοινωση της ΦΕ Ιντερκολετζ δεχτηκε αγρια επιθεση απο τον σωβινιστικο τυπο και την πλειοψηφια των καθηγητων του Ιντερκολετζ. Παρολα αυτα ανοιξε μια σημαντικη συζητηση μεσα στους φοιτητες της ιδιας της ΠΑΚ που κατεληξε σε μια απολογητικη ανακοινωση της ΠΑΚ, και εδωσε την ευκαιρια να γινει μια απο τις πιο μαζικες και ζωντανες Γενικες Συνελευσεις στο ιδιο το Ιντερκολετζ. Σε αυτη την Γ.Σ. οι φοιτητες, παρα την τρομοκρατια ακομα και απο καποιους σωβινιστες καθηγητες, υποστηριξαν την ανακοινωση της Φ.Ε.

Ποια ηταν η σταση της εξωκοινοβουλευτικης αριστερας σε αυτα τα καινουργια για την ελληνοκυπριακη πραγματικοτητα φαινομενα, σε αυτες τις κινητοποιησεις;

Τον τελευταιο καιρο υπηρξαν αρκετες τετοιες. Η υποστηριξη στον Γ. Παρπα που αρνηθηκε να "παρει τα οπλα εναντια στους τουρκοκυπριους". Η κινητοποιηση εναντια στην αυξηση της "εκτακτης εισφορας για την αμυνα" και υπερ της επαναπροσεγγισης. Η αντιδραση στην απελαση του Τζιεγκιζ. Το Ιντερκολετζ. Η καταγγελια των διαφορων "αντικατοχικων" πορειων "επιστροφης". Σε αυτες τις συγκρουσεις με τον σωβινισμο, σε καθε περιπτωση ηταν οι ιδιες δυναμεις απο την μια που ειτε τις σαμποταραν, ειτε ηταν αποντες ειτε προχωρησαν σε μια τυπικη και τελειως εξω απο το κινημα υποστηριξη, και οι ιδιοι που απο την αλλη εδωσαν οσες δυναμεις ειχαν, αναγνωριζοντας σε ολα αυτα την ευκαιρια για να δημιουργηθει και να δυναμωσει ενα ζωντανο αντισωβινιστικο κινημα επαναπροσεγγισης.

Η εξωκοινοβουλευτικη αριστερα στην ν. Κυπρο ειναι πολυ μικρη, και πολυ περιθωριοποιημενη. Ομως τα πολιτικα χαρακτηριστικα του καθε κομματιου της ειναι εδω και αρκετο καιρο αρκετα σταθεροποιημενα. Σε αυτο τον χωρο, εκτος απο ατομα, υπαρχουν συγκροτημενες πολιτικες ομαδες και οργανωσεις. Ειναι η "Αριστερη Πτερυγα της ΕΔΕΚ", ενα κομματι που εκφραζεται μεσα απο το περιοδικο "Εντος των Τειχων", μια ομαδα του χωρου της αυτονομιας που υπαρχει στην Λεμεσο (η ομαδα "Αναφεντος") και εμεις.

Απο αυτους, μονο οι δυο τελευταιοι κινηθηκαμε σε ολα αυτα, αλλοτε μαζι με το μαζικο αντισωβινιστικο κινημα, οταν αυτο εμφανιζονταν, ή και χωρις αυτο, οταν δεν υπηρχε. Οι αλλοι, παρα την αυτοπροβολη τους σαν πρωτοπορειες, εμειναν πισω ακομα και απο κομματια που οι ιδιοι τα θεωρουν καθυστερημενα, εμειναν πιο πισω απο ενα σχετικα μεγαλο αριθμο ατομων που προερχονται απο τις ταξεις του ΑΚΕΛ.

Τα γεγονοτα εδειξαν την δυναμικη που κρυβονταν μεσα σε αυτα τα ατομα του ακελικου χωρου. Εδειξαν συγχρονως την ανυπαρξια δυναμικης της πολιτικης αυτων που παρουσιαζουν

τους εαυτους τους σαν επαναστατικη αριστερα. Εδειξαν οτι οι αγωνιστικες παραδοσεις απο τις οποιες αντλουν την εμπνευση τους ειναι ο ντυμενος με αριστερα χρωματα αλλα ευτυχως ξοφλημενος πια ριζοσπαστικος και μαχητικος μικροαστικος εθνικισμος της πρωτης περιοδου μετα τον πολεμο του '74, αυτο που η Α.Π. της ΕΔΕΚ ονομαζει "επαναστατικες παραδοσεις της περιοδου '74-75". Οι κινητοποιησεις που βγαινουν εξω απο τα πλαισια αυτης της πολιτικης, του "αντικατοχικου-εθνικοαπελευθερωτικου" αγωνα - πολυ περισσοτερο, αυτες που αμεσα ή εμμεσα αρνουνται αυτα τα πλαισια - τους προκαλουν στην καλυτερη περιπτωση αμηχανια.

Ποιοι ειναι αυτοι που πηραν μερος σε αυτες τις προσφατες κινητοποιησεις;

Ειναι αμφιβολο ποσο θα μπορουσε παλιοτερα να χαρακτηρισει κανεις την βαση του ΑΚΕΛ σαν λιγοτερο εθνικιστικη απο την υπολοιπη ελληνοκυπριακη κοινωνια. Αν δεν πηρε μερος στον αγωνα της ΕΟΚΑ, ωστοσο το 1959 ηταν ετοιμη να ακολουθησει το κομμα της που κατηγορουσε τον Μακαριο οτι ξεπουλησε την Ενωση. Το Δεκεμβρη του 1963 και μετα μπορουσε να παρακολουθει την εξελιξη της βιαιης γκετοποιησης των τ/κ απο τις ενοπλες ε/κ ομαδες, υποστηριζοντας και συμμαχοντας οχι μονο με τον Μακαριο αλλα και με ολο το εθνικιστικο συναφι των Σαμψων, Γιωρκατζη Λυσσαριδη κλπ. (1)

Μετα το '76, οι επιθεσεις του ΑΚΕΛ εναντια στο ΔΗΣΥ και τους πραξικοπηματιες στηριχθηκαν στον χαρακτηρισμο τους σαν "προδοτες" και "ενδοτικους". Ο αριστερος αυτοχαρακτηριζονταν σαν πιο πατριωτης απο τον δεξιο. Ολοι οσοι εμφανιζονταν να επιτιθενται στο ΑΚΕΛ απο τα "αριστερα" το κατηγορουσαν οτι οι εθνικοαπελευθερωτικες του διακυρηξεις εμεναν μονο στα λογια, επειδη δεν μπορουσε να αρθει στο υψος της εθνικοαπελευθερωτικης μαχητικοτητας αλλων κομμουνιστικων κομματων, οπως για παραδειγμα του Βιετναμικου. Για να κανουν αυτη την κριτικη βεβαια εφταναν στο σημειο να συγκρινουν χωρις κανενα προβλημα το απελευθερωτικο κινημα των εξαθλιωμενων βιετναμεζων αγροτων με την αντιδραστικη πολιτικη της ραγδαια αναπτυσομενης ελληνοκυπριακης αστικης ταξης της περιοδου μετα το '60, που παρασερνε το συνολο της ελληνοκυπριακης κοινωνιας στην πολιτικη της εθνικης καταπιεσης των τουρκοκυπριων.

Η κυρια διαφορα των ακελικων απο τους εθνικιστες της δεξιας ηταν οτι οι τελευταιοι εδιναν εμφαση στην Τουρκια σαν τον εθνικο εχθρο, ενω το ΑΚΕΛ στην Αμερικη στο ΝΑΤΟ και στον ιμπεριαλισμο, παλι ομως σαν εθνικους εχθρους. Οσο για την σταση του ΑΚΕΛ απεναντι στους τ/κ, δεν χρειαζεται ευτυχως πια να περιοριζομαστε σε αναφορες σε παλιες εφημεριδες για να δειξουμε τι υπηρχε περα απο την σημερινη προπαγανδα που παρουσιαζει σαν αμεμπτα διεθνιστικο το παρελθον του ΑΚΕΛ απεναντι στους τ/κ. Προσφατα αρθρα ενος παλιου ακελικου τ/κ, του Ιμπραχιμ Αζιζ, στο "Εμπρος" παρουσιαζουν αρκετα καθαρα την εικονα της πολιτικης που το ΑΚΕΛ "ακολουθουσε για δεκαετιες". Ηταν μια "πολιτικη παραγνωρισης και υποτιμησης των Τ/κ". Ακομα χειροτερα, "οταν οι ενοπλες ελληνοκυπριακες ομαδες εκαναν επιθεσεις εναντιον των Τουρκοκυπριων αμαχων, η προστασια του Ε. Παπαιωαννου και η συμπαρασταση του εμενε μονο στις εκκλησεις, αναζητωντας παντα συμμαχια, οχι με τους Τ/Κ, αλλα και με εκεινες τις ελληνοκυπριακες ομαδες που κρατουσαν οπλα!" ("Γιατι θυσιαστηκε ο Καβαζογλου", "Εμπρος" 14/5/89)

Ειναι φανερο πως πολλα εχουν αλλαξει απο τοτε μεσα στην βαση του ΑΚΕΛ. Οι διεργασιες ομως που μεσα στις τελευταιες δεκαετιες οδηγησαν υπογεια στην διαφοροποιηση απο τον αριστερο εθνικισμο ενος τμηματος της βασης του ΑΚΕΛ (και πρεπει να ειμαστε καθαροι οτι μιλαμε μονο για ενα τμημα της) ειναι σιγουρα πολυπλοκες. Αλλα μερικα στοιχεια ειναι φανερα.

Η πραξη, η ενεργη συμμετοχη, αφηνει συνηθως πολυ πιο βαθεια σημαδια στους ανθρωπους, τους διαμορφωνει πιο σταθερα απο οσο διαμορφωνεται ο οπαδος απο την κομματικη προπαγανδα. Ο Παπαιωαννου ποτε δεν καταφερε να ολοκληρωσει τις συμμαχιες που αναφερει ο Αζιζ οτι αποζητουσε να κανει, αυτες με τους Γιωρκατζηδες τους Σαμψων τους Λυσσαριδηδες και τους αλλους οπλαρχηγους το '63-64, που ηταν οι "ελληνοκυπριακες ομαδες που κρατουσαν οπλα". Ετσι οι Ακελικοι ποτε δεν εφτασαν στα υψη της "εθνικης" τουρκοφαγας **πρακτικης** των καπετανατων και των ενοπλων ε/κ ομαδων της περιοδου '55-67, ποτε δεν διαμορφωθηκαν απο τετοιες πραξεις.

Υπαρχει ακομα η κυριαρχη εργατικη συνθεση του κομματος, και η παραδοση του που το αναγκαζει να εχει καποιους δεσμους με τις παραδοσεις του επαναστατικου εργατικου κινηματος, και την διεθνιστικη ιδεολογια, οσο υποκριτικα και αν γινεται αυτο. Υπαρχουν πραγματι οι μεγαλοι και

στην πλειοψηφια τους κοινοι εργατικοι αγωνες ε/κ και τ/κ της περιοδου '40-50, απο τους οποιους αντλει ως τα σημερα το κυρος του μεσα στην ε/κ εργατικη ταξη.

Αυτα ομως υπηρχαν παντα. Και δεν προφυλαξαν τον ακελικο χωρο παρα μονο απο τις χειροτερες σωβινιστικες εξαρσεις των οπαδων των αλλων πολιτικων κομματων. Το καινουργιο που εμφανιστηκε τα τελευταια λιγα χρονια ειναι η επιμονη του κομματος στην επαναπροσεγγιση, ασχετα αν αυτο γινεται για τους ιδιαιτερους υποκριτικους λογους της ακελικης ηγεσιας που δεν διαφερουν ιδιαιτερα απο τους λογους για τους οποιους υποστηριζει την επαναπροσεγγιση η ενδοτικη ηγεσια του ΔΗΣΥ. (Βλεπε στο προηγουμενο τευχος για αυτο).

Ιδιαιτερη ομως σημασια πρεπει να παιζει η συγκρουση του "ενδοτικου" και "μη μαχητικου" ΑΚΕΛ, που εδωσε και δινει ακομα μαχες για να καθιερωσει την πασιφιστικη πολιτικη της "ειρηνικης λυσης" με "συνομιλιες", εναντια στους μαχητικους φιλοπολεμους απορριπτικους οχι μονο της "Σημερινης" αλλα και της "αριστερης" ΕΔΕΚ. Αυτη η συγκρουση, και οι κατηγοριες εναντια στο ΑΚΕΛ για "δειλια", ελλειψη πατριωτισμου και "αντιιμπεριαλισμου", ηταν ιδιαιτερα ενοχλητικη για τα απλα μελη.

Δυο διεξοδοι προσφεροντα σε αυτην την συγκρουση, και για το κομμα και για τα μελη του.

Να δωσει εμφαση στις μαχητικες και πατριωτικες περγαμηνες του κομματος, και να συναγωνιζεται τους απορριπτικους στις αντικατοχικες πορειες και δηλωσεις του τυπου "απαιτουμε την αμεση απελευθερωση της Αλεξιας Χρονια" και "ο Τζιεγκιζ πρεπει να φυγει", οπως εκανε το κομματι της ηγεσιας που εχει τον ελεγχο του κομματος.

'Η, αντιθετα, να δωσει ιδεολογικη καλυψη στην πολιτικη του "ενδοτισμου", εμφανιζοντας την σαν μια αντισωβινιστικη πολιτικη επαναπροσεγγισης και συναδελφωσης. Αυτη ειναι η τακτικη της μειοψηφιας που εκφραστηκε κυρια απο τον Ζιαρτιδη, τον κυριο εκφραστη και θεωρητικο της πολιτικης της επαναπροσεγγισης, του τονισμου των "λαθων του παρελθοντος" και της "αναγκης αυτοκριτικης". Ο Ζιαρτιδης υπογραψε εναντια στην απελαση του Τζιεγκιζ, και στηριξε με τις συνεντευξεις του το "Εμπρος" που δημοσιευσε τα πραγματικα ενοχλητικα για το ΑΚΕΛ αρθρα του Ι. Αζιζ.

Αυτα για τα δυο κομματια της ηγεσιας του ΑΚΕΛ δεν ηταν παρα δυο διαφορετικες τακτικες για την προωθηση της ιδιας "ενδοτικης" πολιτικης. Μιας πολιτικης που επρεπε να ικανοποιησει δυο αντιθετα μεταξυ τους πραγματα: την διατηρηση της επιρροης του κομματος μεσα στην εθνικιστικη ελληνοκυπριακη κοινωνια, και ταυτοχρονα την προωθηση μιας "ενδοτικης" διαδικασιας για να πετυχει μια λυση, κατι που ηταν συμφωνο με τα συμφεροντα της γραφειοκρατιας. Η συγκρουση αναμεσα στα τμηματα της ηγεσιας που προτιμουσαν την μια ή την αλλη τακτικη πηρε εκρηκτικες διαστασεις με την ηττα στις εκλογες του '85.

Αυτες ηταν οι πραγματικοτητες για την ανωτερη γραφειοκρατια του κομματος. Αλλα στα απλα μελη αυτη η συγκρουση επερνε και αλλες διαστασεις που συνδεονταν με τις εξελιξεις στην Ρωσια και τις αλλες ανατολικες χωρες. Ετσι η εσωτερικη διαμαχη μεσα στην ηγεσια του ΑΚΕΛ για το πως μπορουσε να συνυπαρξει η καλυτερη λειτουργια του "ενδοτικου μετωπου" και η επιβιωση του κομματος εμφανιστηκε κυρια σαν διαμαχη αναμεσα στους οπαδους της "γκλασνοστ" και της "περεστροικα" με τους "παλιους" σταλινικους.

Ενας σημαντικος αριθμος ομως των απλων μελων πειστηκε οτι αυτη ηταν η πραγματικη ουσια της διαμαχης. Η κομματικη μειοψηφια εμπλουτισε την αντισωβινιστικη εμφαση με την "γκλασνοστ".

Ετσι αναμεσα στους ακελικους δημιουργηθηκε ενα στρωμα του οποιου ο εθνικισμος δεν ηταν μονο ευαισθητος στην αναποφευκτη φθορα του μετα την ηττα του '74 (οπως ειναι σε ενα μεγαλο τμημα της "αδιαφορης για το εθνικο" νεολαιας) αλλα και σε αλλα, πολιτικα, γεγονοτα.

Θα ηταν ομως λαθος και να υπερεκτιμησουμε την απαλλαγη αυτου του στρωματος απο το εθνικιστικο παρελθον. Παρολο που δεν θα θελαν μια επανενωση με την βια και παση θυσια, ωστοσο ειναι πατριωτες ακομα: η αναγκαιοτητα και η προτεραιοτητα της "επανενωσης της Κυπρου" ειναι για αυτους αυτονοητη. Η Εθνικη Φρουρα και η Κυπριακη Δημοκρατια ειναι κατα καποιο τροπο "καλυτερες" απο τον τουρκικο στρατο και την ΤΔΒΚ. Ειναι πασιφιστες, κυριαρχει δηλαδη ακομα η ρεφορμιστικη πιστη στις δυνατοτητες της αστικης δημοκρατιας να ανυψωθει πανω απο την αθλια δυναμικη της κοινωνιας που μετρα τα παντα με το κερδος και να προχωρησει, παρα τις αγριες σημερινες αντιθεσεις αναμεσα στις αστικες ταξεις που ειναι ανακατεμενες στο Κυπριακο, σε μια "ειρηνικη, δικαιη

και βιωσιμη λυση". (2)

Αλλα αυτους τους ακελικους τους ξεχωριζει το γεγονος πως ειναι οι μονοι που ειναι εκτεθειμενοι και ευαισθητοι σε επιχειρηματα οτι η "δικη μας" πλευρα δεν ειναι αθωα περιστερα, οτι η δημοκρατια πρεπει να εφαρμοζεται και προς τους τουρκοκυπριους. Επιχειρηματα που προερχονται κυρια απο την μειοψηφουσα πλευρα του κομματος:

> "δεν ειναι δυνατο να υπαρξει λυση αποδεκτη, δημοκρατικη και βιωσιμη αν δεν λαμβανει υποψη τα συμφεροντα και των δυο κοινοτητων... Καποιος μπορει να μας πει οτι παραδεχεται την υπαρξη συμφεροντων και των δυο πλευρων αλλα <u>δεν τα εξισωνει</u>, οτι τα δικα μας συμφεροντα ειναι και περισσοτερα και μεγαλυτερα!! Εμεις δεν δεχομαστε αυτη την θεση... Θελουμε δημοκρατικη και βιωσιμη λυση; Θα ληφθουν γι' αυτο το σκοπο υποψη και τα συμφεροντα της Τ/Κ κοινοτητας;" (αρθρο Ζιαρτιδη, "Εργασια" αρ. 4, Μαης 89)

Φανηκε ηδη οτι η υστεροβουλη ακελικη θεση "επαναπροσεγγιση, **επειδη** χωρις αυτην δεν μπορει να υπαρξει επανενωση" δεν ειναι η απολυτα κυριαρχη κινητηρια δυναμη ολου αυτου του στρωματος της ακελικης βασης. Υπαρχει μια μειοψηφια που ενοχλειται και κινητοποιειται οχι μονο για να βοηθησει την λυση μεσα απο την επαναπροσεγγιση, αλλα και επειδη ενοιωσαν πραγματικα προσβλημενοι και ενοχλημενοι απο τον ρατσισμο και τον σωβινισμο, ειτε στην ιστορια Αλεξιας-Τζιεγκιζ ειτε με τα πολεμοχαρα τραγουδια της πορειας της ΠΑΚ και τα γεγονοτα του Α. Κασσιανου.

Αυτος ο κοσμος εχει μια αντιφατικη συνειδηση, που οταν τα γεγονοτα βαζουν πρακτικα καθηκοντα, οταν πρεπει να διαλεξουν, να αποφασισουν, αναγκαζεται το ενα μερος της, το δημοκρατικο, να ερθει σε συγκρουση με το αλλο, το εθνικιστικο. Το ξεκαθαρισμα αυτης της αντιφασης σε ενα αριθμο ατομων μπορει να γινει μονο μεσα απο τετοιες συγκρουσεις, μονο μεσα απο την δικη τους κινητοποιηση. Μονο μεσα απο αυτην θα δουν οτι δεν μπορουν να ειναι με συνεπεια δημοκρατες αντισωβινιστες και ταυτοχρονα πατριωτες. Οτι για παραδειγμα δεν μπορει κανεις να εχει μια δημοκρατικη σταση απεναντι στους εργαζομενους της β. Κυπρου και να υποστηριζει συγχρονως τις πορειες "επιστροφης" που τους αμφισβητουν το δικαιωμα να καθορισουν μονοι τους ποια θελουν να ειναι τα συνορα τους. Να υποστηριζει ή να ανεχεται τις ενεργειες του κρατους οπως τον πολιτικο και οικονομικο αποκλεισμο των τουρκοκυπριων και τον μιλιταρισμο.

Αυτο ειναι που πρεπει να καθοριζει και την σταση καθε διεθνιστη απεναντι σε αυτο το στρωμα: χρησιμοποιουμε καθε ευκαιρια για να παλεψουμε μαζι τους για την επαναπροσεγγιση και εναντια στον σωβινισμο. Ταυτοχρονα κανουμε οτι μπορουμε για να βγουν στην επιφανεια και ετσι να μπορεσουν να ξεπεραστουν αυτες οι αντιφασεις.

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Ενα απο τα αποτελεσματα της διασπασης αναμεσα σε "ενδοτικους" και απορριπτικους ηταν και η αποδυναμωση μεσα στην εργατικη ταξη των επιχειρηματων οτι μπροστα στον "εχθρο" επρεπε να ειμαστε "ολοι ενωμενοι" για να "διεξαγουμε εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα". Ακομα μια φορα φετος, οπως και περσι, η ερευνα του "ειδικου για αμυντικα θεματα κ. Αριστοτελους" εδειξε οτι "Οι εργατες παρουσιαζουν το μεγαλυτερο ποσοστο που δεν θα εδινε τιποτα για την δημιουργια μιας αποτελεσματικης αμυντικης θωρακισης" ("Φιλελευθερος" 4/5/89)

Αυτο ευνοησε την εμφανιση μιας σειρας σημαντικων εργατικων αγωνων, διαφορετικων απο τους προηγουμενους οπως η απεργια του Γενικου Νοσηλευτικου Προσωπικου, για την οποια γραφουμε σε αλλο αρθρο. Αγωνες που ενα απο τα σημαντικοτερα χαρακτηριστικα τους ηταν οτι οι εργαζομενοι ηρθαν σε συγκρουση με την συνδικαλιστικη γραφειοκρατια και αμφισβητησαν θεσμους, οπως τον Κωδικα Βιομηχανικων Σχεσεων και την επιστρατευση, που προηγουμενα εμοιαζαν ιεροι και απαραβιαστοι.

Αυτο ειναι το ενα σημαντικο καινουργιο στοιχειο. Το αλλο ειναι οτι η κυβερνηση της "Αλλαγης" εχει φερει πραγματικα καποια αλλαγη. Μια ακομα πιο αποφασιστικη και αποτελεσματικη επιθεση εναντια στην εργατικη ταξη, ιδιαιτερα στον Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα.

Το συνθημα της "αξιοκρατιας", ηταν και ειναι σημαια της κυβερνησης Βασιλειου. Το ερωτημα για ολους φαινεται να ειναι αν εφαρμοζει πραγματι την "αξιοκρατια" ή αν συνεχιζει στα χναρια της "ευνοιοκρατικης" κυβερνησης Κυπριανου. Κανεις ομως δεν φαινεται να ανησυχει για το τι σημαινει πραγματικα η

"αξιοκρατια" για την εργατικη ταξη. Ποιος ωφελειται και ποιος την πληρωνει.

Η απαντηση ειναι απλη. Η "αξιοκρατια" σε μια αστικη κοινωνια εφαρμοζεται εναντιον των εργαζομενων, και για το καλο των αστων. Δεν μπορει παρα να σημαινει την επιβραβευση αυτου που ειναι "αξιος" να υπηρετησει καλυτερα το κεφαλαιο, στην ιδιωτικη ή στην κρατικη του μορφη, ή να προσφερει περισσοτερα για χαρη του, και την τιμωρια αυτου που ειναι "αναξιος" να το κανει.

Και σε αυτα, η κυβερνηση του Βασιλειου, κυβερνηση τεχνοκρατων και μανατζερς, δειχνει πραγματι την υπεροχη της. Μπροστα τους η διακυβερνηση του ΔΗΚΟ φανταζει πραγματικα καπως ερασιτεχνικη και παλιομοδιτικη. Αλλα ακομα πιο σημαντικο ειναι οτι η κυβερνηση Βασιλειου στηριζεται στην "συναινεση" ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ και στην αναξιοπιστια της αντιπολιτευσης του φθαρμενου ΔΗΚΟ. Ετσι εχει πολυ μεγαλυτερη δυναμη απο οτι οποιαδηποτε αλλη κυβερνηση μετα τον Μακαριο.

Εχει αρχισει κιολας να φαινεται οτι η "χρηστη διοικηση", η "περεστροικα" αλα Βασιλειου, δεν ειναι μια πιο αποτελεσματικη και εξυπηρετικη κρατικη μηχανη. Ειναι περισσοτερο απο οτιδηποτε αλλο η ανασυγκροτηση του ξεζουμισματος, της πιο "ορθολογιστικης" "μοντερνας" και "επιστημονικης" εκμεταλλευσης της ε/κ εργατικης ταξης, σερβιρισμενη με τις τελευταιες μεθοδους μαρκετιγκ. Ενα απο τα κυριοτερα αιτηματα πολλων κλαδων (νοσηλευτικο προσωπικο, ταχυδρομικοι) ειναι η επαρκης επανδρωση αυτων των υπηρεσιων, δειγμα πως η κυβερνηση προσπαθει κυρια να βγαλει περισσοτερη δουλεια με οσο γινεται λιγοτερους εργαζομενους.

Οι κινητοποιησεις ομως των εργαζομένων ειναι και ενδειξεις για το ποια ειναι τα ορια του ξεγελασματος απο το μαρκετιγκ τυπου Βασιλειου. Πως ακριβως θα συνεχισει να αντιδρα η εργατικη ταξη σε αυτό, αν θα "αγορασει" λιγο πολυ αδιαμαρτυρητα το VAT, τις άλλες φορολογιες, τον εξορθολογισμο, την εναλλαξιμοτητα, την "αξιοκρατια", κανεις δεν μπορει απο τωρα να το ξερει. Ωστοσο, αντιδραση υπαρχει.

Για οσους θελουν να δουλεψουν για την συγκροτηση μιας επαναστατικης αριστερας, απο την μια υπαρχουν οι δυνατοτητες που δινει η εμφανιση και η κινητοποιηση ενος αντισωβινιστικου-δημοκρατικου στρωματος, και απο την αλλη οι εργατικες κινητοποιησεις, μεγαλες αλλα και μικρες, στις οποιες η παρεμβαση, θα της δωσει την δυνατοτητα να αναπτυχθει.

1. βλεπε το "Κυπριακο και τα διεθνιστικα καθηκοντα" για μια μικρη αναφορα στην τοτε σταση του ΑΚΕΛ και των τωρινων δικαιολογιων του.

2. Δεν υπαρχει κανενας λογος να θεωρησουμε αδυνατο να καταληξουν οι αστοι σε μια συμφωνημενη λυση, ακομα και να δημιουργησουν εναν λιγο-πολυ σταθερο στατους κβο. Αλλα, αυτη την περιοδο τουλαχιστον, ουτε η πορεια προς αυτη την συμφωνια δεν ειναι ή μπορει να γινει ειτε ειρηνικη ειτε δημοκρατικη, ουτε και προκειται να δημιουργηθει καποιος δημοκρατικος κυπριακος παραδεισος απο μια τετοια λυση.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ ΣΤΟΝ ΣΩΒΙΝΙΣΜΟ

Μετα την πορεια στον Α. Κασσιανο, μια σημαντικη μειοψηφια της αριστερας αρχισε να συνειδητοποιει οτι κατι δεν παει καθολου καλα. Τουλαχιστον τις πρωτες μερες μετα τα γεγονοτα του Α. Κασσιανου η πολιτικη και ιδεολογικη ηττα του "ενδοτικου" μετωπου, φαινονταν αναμφισβητητη. Οι ισχυρισμοι της "Σημερινης" οτι "πεθανε η επαναπροσεγγιση" και η "απαγκιστρωση" δεν ηταν απλες απορριπτικες καυχησιες. Ολοι θυμουνται προτασεις οπως "οι τουρκοι μας μισουν, δεν μπορουσα να φανταστω ποσο μας μισουν. Αυτη η επαναπροσεγγιση που λεμε δεν βλεπω πως μπορει να γινει και πως μπορουμε να συνυπαρξουμε" απο τις συνεντευξεις που παρθηκαν απο τις πρωτες 10 απολυμενες νεες στις 24/7/89.

Απο οτι φαινεται το απορριπτικο σωβινιστικο κινημα εκανε εκεινες τις μερες ενα μεγαλο αλμα μπροστα - στην αυτοπεποιηθηση του, στα επιχειρηματα του, πιθανοτατα και στην οργανωση του. Ειναι αγνωστο ποτε και πως το επαναπροσεγγιστικο κινημα, το οποιο δεν ειναι βεβαια διεθνιστικο αλλα τουλαχιστον ενα μερος του ειναι αντισωβινιστικο και δημοκρατικο, θα μπορεσει να ξαναφτασει τουλαχιστον στο σημειο που βρισκονταν πριν την πορεια, εστω με ολες τις αδυναμιες και αυταπατες του.

Το σιγουρο αποτελεσμα ειναι μια μεγαλη και μαζικη ιδεολογικη μετατοπιση προς τον σωβινισμο. Μια μετατοπιση που αναμεσα σε αλλα εδωσε την ευκαιρεια και στην "ενδοτικη" κυβερνηση να την χρησιμοποιησει για να προχωρησει στις προσπαθειες να καθιερωθει υποχρεωτικη στρατευση των γυναικων, την οποια σιγουρα θα ακολουθησει και αλλη μια γερη αυξηση της "εκτακτης εισφορας για την αμυνα".

Αλλα μαζι με αυτην την δεξια σωβινιστικη μετατοπιση, φαινεται οτι εξελλισσεται και μια πραγματικη **πολωση.** Η αποκαλυψη της δυναμης που μπορει να αποκτησει το σωβινιστικο κινημα απο τετοιες "αντικατοχικες πορειες" ηταν για τους αριστερους μια εκπληξη πολυ δυσαρεστη. Τοσο ωστε μια μειοψηφια τρομαξε αρκετα ωστε να μπορει να μπει σε ενα νεο προβληματισμο, να αρχισει να ξεπερνα τις "αυτονοητες αληθειες" της ελληνοκυπριακης κοινωνιας, να σχηματιζει δειλα-δειλα εναν πραγματικο αντισωβινιστικο πολο σε αντιθεση στο αναζωογονημενο σωβινιστικο κινημα.

Αυτο ειναι μια ευκαιρια να προχωρησει η επαναστατικη αριστερα, οσο μπορει να φτασει η φωνη της σε αυτο τον κοσμο, σε μια συζητηση για την φυση αυτων των πορειων. Παρολο που δεν χαιρομαστε καθολου ουτε για τον τροπο που εμφανιστηκε η "ευκαιρια" αυτη, ουτε για το ειδος της.

ΗΤΑΝ ΕΚΠΛΗΞΗ;

Γραφαμε στην "Διεθνιστικη Προ(σ)κληση" απο τον Ιουλη κιολας του '88:

> ... το Νταβος... ειχε σαν αποτελεσμα και την αναθερμανση της διαμαχης [των "ενδοτικων"] με τους απορριπτικους. Οι τελευταιοι, εχοντας χασει την ασφαλεια που τους εδινε η "απορριπτικη" πολιτικη του Παπανδρεου και του Κυπριανου για το ανετο μπλοκαρισμα καθε διαδικασιας λυσης του Κυπριακου, αρχισαν να ανασυγκροτουνται και να οργανωνονται για να μπλοκαρουν ενεργητικα πια την πορεια προς μια πιθανη λυση. Εξω απο την πολιτικη εξουσια πια, προσανατολιστηκαν στην χρησιμοποιηση λαικων κινητοποιησεων, οπως ηταν η "κινηση οι γυναικες επιστρεφουν", οι οποιες ειχαν κιολας δειξει απο παλια οτι μπορουν να παρουν διαστασεις.

Σκοπος αυτης της τακτικης, γραφαμε στο ιδιο αρθρο, ηταν η συγκροτηση ενος:

> αγωνιστικου εθνικιστικου μετωπου με λαικη βαση, που να μπορει να χρησιμοποιηθει για να "ανατιναξει" τις πιθανοτητες



ο σωβινισμος

ειναι εδω...



μιας "συνεταιρικης συμβιβαστικης" λυσης. Οι απειλες απο ενα σημειο και μετα εκτοξευτηκαν καθαρα, οπως φαινεται απο αρθρο του Λ. Μαυρου που απευθυνεται στον Διγκλη: "Καθε πατριωτης και δημοκρατης σ' αυτον τον τοπο, εχει το δικαιωμα και το καθηκον να την καταπολεμηση [την διζωνικη Ομοσπονδια] και να μην την επιτρεψει. Εχει το δικαιωμα και το καθηκον να παλεψει για την ανατροπη και την ανατιναξη της αν καποιοι επιχειρησουν να την επιβαλουν στον λαο. Και νομιζουμε οτι μπορειτε να σκεφτειτε ποσο λιγοι χρειαζονται στην Κυπρο για να τιναξουν στον αερα καθε διζωνικο εκτρωμα" ("Επικαιρη" 8/5/88)

Δεν διαπιστωναμε απλα και μονο τον εθνικιστικο χαρακτηρα των πορειων "επιστροφης" αλλα και οτι υπηρχαν "κινδυνοι για μια εξελιξη τετοιων καταστασεων σε ενα μαζικο και δυναμικο σωβινιστικο κινημα", και οτι:

Οι "Γυναικες Επιστρεφουν" εγιναν ο προδρομος, στρωνουν το εδαφος για να μπορεσουν να εμφανιστουν "οι Κυπριοι Επιστρεφουν" και ισως και καποια "ΕΟΚΑ Γ'".

Ενα χρονο μετα ολα αυτα εχουν εξελιχθει πολυ περα απο το σημειο να ειναι απλες εκτιμησεις. Εγιναν μια πολυ δυσαρεστη αλλα και ολοφανερη πραγματικοτητα. Κατι βρωμα πολυ και επικινδυνα με τις "πορειες επιστροφης".

ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το πρωτο ερωτημα που μπαινει, αν θελουμε να μπορουμε να αντιμετωπισουμε απο εδω και μπρος αυτο το προβλημα, ειναι να βρουμε τι εφταιξε.

Αυτο που πιστευουν γενικα οι αριστεροι ειναι πως η σωβινιστικη εξελιξη δεν ηταν καθολου αναποφευκτη. Οτι αυτα που επετρεψαν στους σωβινιστες και τους παπαδες να στρεψουν προς το συμφερον τους ενα κινημα που μπορουσε να εχει μια αλλη, καλυτερη, δυναμικη ηταν καποια λαθη ή αδυναμιες της αριστερας ή καποιες ατυχεις συγκυριες.

Και ομως, το πιο σημαντικο συμπερασμα που πρεπει να βγαλουμε ειναι οτι η εξελιξη των "πορειων επιστροφης" καθοριστηκε απο την **ιδια την φυση** των πορειων αυτων. Και αυτη η φυση τους εξασφαλιζε οτι αργα ή γρηγορα οι πορειες ειτε θα εκφυλιζονταν ή θα ειχαν μια ανοιχτα σωβινιστικη καταληξη.

Που στηριχθηκε αληθεια η πιστη οτι οι πορειες των γυναικων ειναι κατα καποιο τροπο προοδευτικες, ακομα και οτι μπορουσαν να ενταχθουν μεσα στα πλαισια της επαναπροσεγγισης; Πρωτα απο ολα βεβαια στην επικρατουσα σοσιαλπατριωτικη αντιληψη οτι το "αντικατοχικο" ειναι και προοδευτικο. Στηριχθηκε ομως σε μεγαλο βαθμο και στο οτι "θα ερχονταν και οι Τ/Κυπριες", και μαλιστα "φιλικα". Στηριχθηκε στην ελπιδα οτι θα ηταν μια ευκαιρια για "προσωπικη επαφη" με τις τ/κ, για "κοινη αρνηση των συνορων". Στηριχθηκε δηλαδη στην αφελη στην καλυτερη περιπτωση αντιληψη οτι μονο η "δικη μας" πλευρα εχει το δικαιωμα και το προνομιο να ειναι εθνικιστικη οσον αφορα το Κυπριακο.

Και φυσικα στηριχθηκε στην ψευδαισθηση οτι σαν πορειες "γυναικων" αυτες μπορουσαν να εχουν καποια αλλη, "γυναικεια" αρα "φεμινιστικη", αρα προοδευτικη δυναμικη. Ετσι το "Εντος των Τειχων" υπερασπιζεται την πρωτη μικρη πορεια την ανοιξη του '87 απεναντι στην κατηγορια οτι υπηρχαν κινδυνοι να "ερχονταν αντιμετωπη με μια αλλη πορεια Τουρκοκυπριων γυναικων της δεξιας" με την λογικη οτι "υπαρχουν πιθανοτητες οι δυο γυναικειες πορειες να μην συγκρουονταν αλλα αντιθετα να ταβρισκαν μεσα απο μια γυναικεια αντιληψη-αντιμετωπιση των εγγενων αντιθεσεων στις ανδροκρατουμενες κοινωνιες" (Εντος των Τειχων 24, Ιουλης 87)

Παρα την προσπαθεια να παντρεψουν τις μεταφυσικες αταξικες φορμουλες του μικροαστικου φεμινισμου ("οι γυναικες θελουν ειρηνη, οι ανδρες πολεμο") με τις μελισταλαχτες νοσταλγικες συγκινησεις ενος εξισου μικροαστικου εθνικισμου και πασιφισμου, ο φανερα σωβινιστικος χαρακτηρας της πορειας στον Α. Κασσιανο δεν ηταν παρα **φυσικη εξελιξη** της αντιπαραθεσης στην προηγουμενη πορεια με τις τουρκοκυπριες γυναικες. Η πιστευτοτητα της δυνατοτητας να εχουν οι πορειες "επαναπροσεγγιστικο" και "φιλειρηνικο" περιεχομενο δεχτηκε στην πορεια του Μαρτη ενα θανασιμο πληγμα. Η οριστικοποιηση της διασπασης της Κινησης που ακολουθησε ηταν φυσικη, καθως και το οτι την πρωτοβουλια απο κει και μπρος θα την ειχε το απορριπτικο, σωβινιστικο κομματι στο οποιο τα γεγονοτα της ανοιξης εδωσαν τα πιο ισχυρα επιχειρηματα

που μπορουσαν να θελησουν εναντια στις "επαναπροσεγγιστικες" και "φιλειρηνικες" πορειες επιστροφης:

"Αυτη την φορα ομως η πορεια μονο πικρα, απογοητευση οργη και ανησυχια μας αφησε... ειδα **σκηνες του παραλογου**. Γυναικες να τις πετουν οι Τουρκοι απανω μας απο τον περιβολο της εκκλησιας για να τις γκρεμισουν. Και γυναικες να εκλιπαρουν Τουρκοκυπριες και εποικους για να παρουν ενα κλωναρι ελιας!

Ποτε δεν φανταστηκα τον εαυτο μου σε μια πορεια σε εδαφη που καταπατουν Τουρκοι να κραυγαζω 'ειρηνη' με τον σφαγιαστη του λαου μου και ν' αφηνω περιστερια απ' την ελευθερη Κυπρο για να πανε στα κατεχομενα - προς χαριν της επαναπροσεγγισης" (Συνεντευξη με την "εκπροσωπο και υπευθυνη του Τμηματος διεθνων σχεσεων του Αρμενικου Λαικου Κινηματος στο Παραρτημα Ελλαδας" που πηρε μερος στην πορεια. 25/3/89 "Επικαιρη")

Μπορουσε μηπως να αποφευχτει αυτη η αντιπαραθεση; Οχι μονο ηταν λογικο να αντιδρασει ετσι η τουρκοκυπριακη αρχουσα ταξη και κυβερνηση αλλα της ηταν και πολυ ευκολο να το κανει. Παρα τις στην ουσια εθνικιστικες ψευδαισθησεις των εδω επαναπροσεγγιστων οτι η μαζα των τ/κ δεν θα εβλεπε τις πορειες σαν εχθρικες, δεν χρειαζονταν ιδιαιτερη προσπαθεια για την τουρκοκυπριακη κυβερνηση να κινητοποιησει κοσμο εναντια σε μια πορεια που απειλουσε σπασιμο των συνορων και εισοδο των ελληνοκυπριων με το ετσι θελω στην περιοχη που οι τουρκοκυπριοι βλεπουν σαν δικη τους. Χαρακτηριστικο του πως και τα πιο προοδευτικα κομματια των τουρκοκυπριων εβλεπαν αυτη την προοπτικη ειναι και η ανακοινωση της γυναικειας τουρκοκυπριακης "Κινησης για την Ομοσπονδια και την Ειρηνη":

"Οι γυναικες εκαναν πορεια προς τα συνορα και συνεβησαν τα γνωστα λυπηρα γεγονοτα. Τα αποτελεσματα εδειξαν ποσο λανθασμενη ηταν αυτη η ενεργεια, η οποια δεν βοηθησε στην ειρηνη. Αυτη η ενεργεια δεν γκρεμμισε τα τειχη. Αντιθετα τα ανυψωσε... Εμεις σαν Κινηση για την Ομοσπονδια και την Ειρηνη, προειδοποιησαμε τις Ε/κ γυναικες." ("Χαραυγη" 3/8/89)

Για να μπορεσουμε να καταλαβουμε αυτη την πορεια των γεγονοτων, για να καταλαβουμε για παραδειγμα γιατι ηταν φυσικη εξελιξη η αντιπορεια των τουρκοκυπριων γυναικων τον Μαρτη, πρεπει να κανουμε διακριση αναμεσα στην "μορφη" και το "περιεχομενο" ενος κοινωνικου φαινομενου.

Οι λευκες σημαιες, το πανώ με συνθημα υπερ της ειρηνης, τα λευκα περιστερια και τα κλαδια ελιας, τα ειρηνικα καλεσματα στις τουρκοκυπριες γυναικες... **Αντικειμενικα** ολα αυτα δεν ηταν παρα η **εξωτερικη μορφη** της πορειας, τα φτιασιδια της σωβινιστικης της πολιτικης. Φτιασιδια τα οποια μπορουσαν να ξεγελασουν μονο την εκλεκτικη εθνικιστικη μυωπια των ελληνοκυπριων, και καθολου την εθνικιστικα παλι αυξημενη οξυδερκεια σε αυτα της μεγαλης μαζας των τουρκοκυπριων.

Για αυτους τους λογους, στην εξελιξη η **μορφη** των πορειων, που δεν ηταν σταθερη, αναγκαστηκε να προσαρμοστει στο περιεχομενο τους, που ηταν παντα το ιδιο.

ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΙΑ ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

"Εκει στα υψωματα ειχε ενα Τουρκο και φωναζε: 'Θελεις να πας Κερυνεια, ε; θα πας Κερυνεια. Του ειπα εγω: Ναι, θα παμε στην Κερυνεια **ειτε το θελεις, ειτε οχι,** και θα ζησουμε μαζι και οσο πιο νωρις το καταλαβετε, τοσο το καλυτερο." (Απο συνεντευξη του μητροπολιτη Κιτιου στην "Χαραυγη" 3/8/89, μετα την απελευθερωση του)

Ποιο ηταν αυτο το περιεχομενο; Παρα την "επαναπροσεγγιστικη" και "γυναικεια, αρα ειρηνικη" **μορφη** που προσπαθησαν κατα περιοδους να τους δωσουν, ολες οι "πορειες", απο την πρωτη ως την τελευταια, βασιζονταν σε μια σωβινιστικη πολιτικη. Οχι μονο οι πορειες των γυναικων αλλα ολες οι "αντικατοχικες" πορειες, ολες οι εκδηλωσεις "εναντια στην γραμμη Αττιλλα, πανω στην γραμμη Αττιλα" οπως επιτυχημενα τις χαρακτηριζει η ΕΔΕΚ, εχουν σαν κοινο περιεχομενο την μονοπλευρη αμφισβητηση των συνορων, το "θα ζησουμε μαζι ειτε το θελετε ειτε οχι". Αμφισβητουν στους τουρκοκυπριους το δικαιωμα να ορισουν οι ιδιοι την τυχη τους.

Το ιδιο το ονομα των πορειων, η μεθοδος του "σπασιματος της Γραμμης Αττιλα", σημαινει οτι οποιοι περνουν μερος σε αυτη αδιαφορουν για

την θεληση των τουρκοκυπριων: δεν δεχομαστε αυτα τα συνορα, οτι και να θελετε εσεις. Το "επαναπροσεγγιστικο" μυνημα αυτων των πορειων ειναι υπο ορους. Τους ορους των ελληνοκυπριων.

Αυτη η εθνικιστικη επιθετικη σταση ηταν φυσικο να πυροδοτηση την αντιστοιχη επιθετικη απαντηση απο τους εθνικιστες της αλλης πλευρας, την συγκρουση του Μαρτη '89, με τις τουρκικες και τουρκοκυπριακες σημαιες, με τα τουρκοκυπριακα πανω που εγραφαν "Δεν γυριζει το ρολοι πισω στις μαυρες μερες του '63 - '74", "δεν ξεχναμε τις σφαγες", "κατω τα χερια απο τα συνορα μας" και "μολων λαβε". Οτι δηλαδη χρειαζονταν το απορριπτικο τμημα της Κινησης "οι Γυναικες Επιστρεφουν". Με αυτα νομιμοποιησαν στα ματια των αρχικα φιλειρηνικων και επαναπροσεγγιστικων γυναικειων μαζων της πορειας την χωρις προσχηματα πια αντεπιθεση με τις ελληνικες σημαιες, τον ελληνικο εθνικο υμνο, τους παπαδες και τα εκκλησιαστικα τροπαρια. Νομιμοποιησαν μια ξεκαθαρη πια επιθετικη απαντηση:

"ΕΠ. Για σενα ποια ειναι η διαφορα αναμεσα σε μια πορεια με λευκες σημαιες και μια πορεια με ελληνικες και κυπριακες, που σ' εκανε να συμμετεχεις;

Χ.Σ.: Μια εχθρικη διαθεση προς τους Τουρκους. Παω και δηλωνω οτι αυτος ο τοπος ειναι δικος μου. Τα συμβολα αυτου του τοπου ειναι αυτες οι σημαιες και τις βαζω εκει... Οταν με βλεπαν αυτοι να βαζω σημαιες στο εδαφος που θεωρουν δικο τους, θα με βλεπαν σαν εχθρο.

Ηθελα να κανω φανερο οτι διεκδικω την γη που μου πατησαν. Αυτη ηταν και η διαφορα αναμεσα σ' αυτη και τις προηγουμενες πορειες. Εκεινες ηταν ειρηνικες. Αυτη δεν ειχε διαθεση ειρηνευσης, εστω και αν δεν χρησιμοποιησε βια" [πεστα, πεστα] (απο τις συνεντευξεις με απελευθερωμενες στην "Επικαιρη" 29/7)

Τελος ακομα και σε επιπεδο οργανωσης, υπαρχει απο τις ελληνοκυπριες η ιδια αλαζονικη σταση απεναντι στους τουρκοκυπριους. Η τουρκοκυπρια Aydin Mehmet Ali, υποστηρικτρια της ενοτητας του Κυπριακου κρατους, οταν καλεστηκε αλλα αρνηθηκε να παρει μερος στην πορεια του Μαρτη '89 εξαιτιας του σωβινιστικου χαρακτηρα της, εβαλε χαρακτηριστικα και αυτη την διασταση των πορειων:

"Ηταν μια δραστηριοτητα των Ελληνοκυπριων γυναικων. Μπορω φυσικα να καταλαβω το δικαιωμα των ε/κ γυναικων να κινητοποιησουν την παγκοσμια κοινη γνωμη στο τι συμβαινει στην Κυπρο... Αλλα εξακολουθει να ειναι μια ενεργεια που οργανωθηκε, συζητηθηκε και εφαρμοστηκε απο τις ε/κ και μονο. Δεν ειναι μια δραστηριοτητα των ΚΥΠΡΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ. (Ελληνοκυπριων και Τουρκοκυπριων). Ετσι εμεις θα ακολουθουσαμε απλως..." (συνεντευξη της τουρκοκυπριας Αυδιν στο Εμπρος. 9 Απριλη '89)

ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΠΟΡΕΙΕΣ ΝΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Δεν υπαρχουν επαναπροσεγγιστικες και μη επαναπροσεγγιστικες, "καλες" και "κακες" "αντικατοχικες" πορειες και πορειες "επιστροφης" των ελληνοκυπριων. Η μονη διαφορα που μπορει να υπαρξει αναμεσα στην μια ή την αλλη πορεια, ειναι η ισορροπια και η αναλογια αναμεσα στην "ειρηνιστικη" και "επαναπροσεγγιστικη" υποκρισια ή ψευδαισθησεις αυτων που συμμετεχουν και τον ακαλυπτο ρεβανσιστικο σωβινισμο της ιδιας της πραξης. Και ειναι αμφιβολο ποιο απο τα δυο, η υποκρισια ή ο ακαλυπτος σωβινισμος, ειναι χειροτερο.

Η απαντηση λοιπον που πρεπει να δωσουν οι επαναστατες στο προβλημα των πορειων ειναι πολυ απλη. Ειναι εκεινη που εμεις σαν "Εργατικη Δημοκρατια" παντα διναμε: Ενα καθαρο **οχι στις πορειες**, σε **ολες** τις "αντικατοχικες" πορειες. Ειτε αυτες εχουν σαν συμβολα τους τις λευκοτερες σημαιες και τα πιο αγνα περιστερια, ειτε τα πιο μαυρα ρασα και τα πιο ξεφωνημενα σωβινιστικα συνθηματα.

Εκεινο ομως που δεν ειναι καθολου απλο ειναι το προβλημα της αποκαλυψης της υποκρισιας των πορειων στις γυναικες που παιρνουν μερος σε αυτες με την αντιληψη οτι ετσι θα μπορουσαν να συναντηθουν με τουρκοκυπριες γυναικες, ή εστω θα εδειχναν την διαθεση τους να συναντηθουν. Αυτο πρακτικα μπορουσε να λυθει μονο με την **αντιπαραθεση** στις πορειες "επιστροφης" εκδηλωσεων οπως οι ανοικτες συναντησεις ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων.

Και αυτο επειδη αυτες γινονται σε ισοτιμη βαση. Δεν εχουν ουτε την λογικη του "θα ζησουμε μαζι

ειτε το θελετε ειτε οχι", ουτε τον πατερναλισμο του "εμεις το οργανωνουμε οπως, οποτε και οπου θελουμε, και εσεις ακολουθηστε".

Οι σωβινιστες, οι απορριπτικοι, οι εχθροι της επαναπροσεγγισης, ηταν απο την αρχη ενθουσιωδεις οπαδοι των πορειων αλλα και εχθροι των συναντησεων του Ληδρα Παλας:

"Νομιζω οτι κατι τετοιες ενεργειες [πορειες] επρεπε να ειχαν γινει πολυ πιο πριν αρχισει ο διαλογος... και οχι να πηγαινουμε στο Ληδρα Παλας και να εκλιπαρουμε για την φιλια των τουρκοκυπριων" (Συνεντευξη της Βραχιμη στην "Αληθεια" 30/7/89)

Παρολη την αντιθεση τους στις επαναπροσεγγιστικες συναντησεις στο Ληδρα Παλας η απορριπτικη ηγεσια των πορειων δεν ειχε σοβαρους λογους να ανησυχει για τα "επαναπροσεγγιστικα" συμβολα και διαθεση των υπολοιπων γυναικων. Ηξερε οτι τις λευκες σημαιες αργα ή γρηγορα θα τις διαδεχονταν οι ελληνικες.

Για αυτο η αντιληψη οτι αυτες οι πορειες μπορουν να εχουν σωβινιστικο περιεχομενο, μπορουν ομως να εχουν και "φιλειρηνικο" και "επαναπροσεγγιστικο", αρα "ας συμμετεχουμε σε αυτες για να καθοριζουμε το περιεχομενο που θα παρουν", κρυβεται πισω απο το δαχτυλο της.

Το αποτελεσμα ως τωρα αυτης της συμμετοχης ηταν αντικειμενικα να δυναμωνουν ακομα παραπανω, τουλαχιστον αριθμητικα, τις "πορειες" και ετσι την αυτοπεποιθηση των σωβινιστων απορριπτικων που ηξεραν πολυ καλα τι πραγματικα ειναι αυτες οι πορειες και τι επιδιωκουν με αυτες. Οποιες "επαναπροσεγγιστικες" ψευδαισθησεις και αν ειχαν πολλες απο τις γυναικες που ηπραν μερος σε αυτες, τα αποτελεσματα κατα κανονα ηταν ειτε να χασουν τις ψευδαισθησεις τους για την "ειρηνικοτητα" και την "επαναπροσεγγιστικη" διαθεση των πορειων ειτε, και αυτο ειναι το προβλημα φυσικα, να χασουν την πιστη τους στην ιδια την δυνατοτητα της επαναπροσεγγισης.

Ετσι διαβαζουμε σε συνεντευξη μιας κοπελλας μετα την απολυση της οτι "Εζησα μαζι με τουρκοκυπριους, ημαστε φιλοι... Ξερω οτι και οι Ελληνες εκαναν λαθη. Και σκοτωσαν και αυτοι. Τα πραγματα δεν ειναι απλα. Θα κανουμε ενοπλο αγωνα;" Στην ιδια συνεντευξη ομως λεει οτι **μετα την πορεια** "ειμαι ετοιμη να πιασω οπλο για να παω πισω. Ενω πριν δεν ελεγα ποτε κατι τετοιο..." ("Επικαιρη" 29/7/89)

ΟΙ "ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ" ΠΟΡΕΙΕΣ

Για την υπολοιπη αριστερα, μεσα και εξω απο το ΑΚΕΛ, το σωβινιστικο πανηγυρι της πορειας στον Α. Κασσιανο δεν ηταν κατι που ηγαζε απο την ιδια την φυση και το περιεχομενο των πορειων.

Ακομα και μετα απο εκεινες τις εξελιξεις θεωρουν οτι θα μπορουσαν να ειχαν καταληξει αλλοιως τα πραγματα. Ακομα χειροτερα, ιδιαιτερα μετα τις δηθεν "επαναπροσεγγιστικες", σωβινιστικες υποκριτικες δηλωσεις των οκτω ανδρων και των παπαδων, το ΑΚΕΛ θεωρει πως δεν χαθηκε το παιχνιδι της προβολης των πορειων σαν "επαναπροσεγγιστικες".

Παρολο που ολο το "ενδοτικο" μετωπο αντιμετωπισε με τρομο την απορριπτικη δυναμικη των γεγονοτων του Α. Κασσιανου, και κατ' επεκταση ολων των παρομοιων "πορειων" που ο Κληριδης εφτασε στο σημειο να χαρακτηρισει "επικινδυνες", το ΑΚΕΛ συνεχιζει να υποβαλλει οτι πρεπει και μπορουν να υποστηρικτουν και αλλες τετοιες πορειες. Για το ΑΚΕΛ το μονο προβλημα ειναι οτι "μερικοι" διαστρεβλωνουν το "μυνημα" και την "μορφη" των πορειων οι οποιες **κατα τα αλλα ειναι** "αναγκαιες και απαραιτητες":

"... δεν θα πρεπει... απο τις εκδηλωσεις του λαου μας, που **και αναγκαιες, και απαραιτητες ειναι, μερικοι** να στελλουν **διαφορετικα μυνηματα** απο αυτα που εκφραζει ο λαος...

Εξυπηρετει τον αγωνα του λαου μας... η σωβινιστικη εξαρση που **μερικοι** ελληνοκυπριακοι κυκλοι και εφημεριδες προσπαθουν να υποδαυλιζουν με αφορμη τα γεγονοτα στον Α. Κασσιανο...

Η απαντηση ειναι, οσο αν αυτο δεν αρεσει κυρια σ' αυτους τους κυκλους που **θελουν να δωσουν αλλη μορφη** στις αντικατοχικες εκδηλωσεις, πως οχι, δεν εξυπηρετουν τον αγωνα μας ολα τα πιο πανω... " "Χαραυγη" 24/7/89

Τελος, προσπαθωντας με καθε τροπο να βρει διεξοδο απο την χοντρη απορριπτικη τροπη της πορειας στον Α. Κασσιανο, το ΑΚΕΛ εφτασε στο σημειο να δωσει παρασημα "αντισωβινισμου", "ειλικρινειας" και "επαναπροσεγγιστικης" πολιτικης ακομα και στον Φαλα, τον μητροπολιτη Κιτιου

και αλλους γνωστους απορριπτικους σωβινιστες. Η "Χαραυγη" της 30 Ιουλη εφτασε να γραφει οτι "Οι οκτω απολυθεντες απο το καθεστως Ντενκτας με τις συγκλονιστικες δηλωσεις τους σκορπισαν τον σωβινιστικο ζοφο..." και να φερνει σαν αποδειξη για αυτο δηλωση του ιδιου του Φαλα οτι

"Ολοι οι Τουρκοκυπριοι θελουν την ειρηνη και μας εβλεπαν οχι μονο σαν φιλους αλλα κατι παραπανω... Βεβαιως πρεπει να διαχωρισουμε αυτους τους ανθρωπους απο τους εγκαθετους του Ντενκτασικου καθεστωτος. Με καθε τροπο πρεπει να τους βοηθησουμε".

Την επομενη μερα ο εκθειασμος αυτων ολων των ξεφωνημενων σωβινιστων απο την "Χαραυγη" εφτανε σε νεα υψη:

"Καποιοι φροντιζαν εργολαβικα να χτισουν νεα, πιο δυνατο τειχη, αναμεσα στις δυο κοινοτητες. Λογαριαζαν ομως χωρις τον ξενοδοχο. Κι ο ξενοδοχος στην περιπτωση μας ειναι... οι απελευθερωθεντες Ελληνοκυπριοι, παιδια του λαου μας, που μιλησαν ανοικτα και δεν φοβηθηκαν να πουν την αληθεια. Που αναφεραν οτι οι απλοι τ/κ ειναι στην καταπληκτικη πλειοψηφια τους ενα με τους ελληνοκυπριους, οτι εχουν τους ιδιους καημους και ποθους για μια Κυπρο ειρηνικη, ενωμενη και ευημερουσα. Που δηλωσαν υπευθυνα πως μπορουμε να ζησουμε με τους Τ/κ, γιατι 'οι τελευταιοι θελουν την ειρηνη και μας εβλεπαν οχι μονο σαν φιλους, αλλα κατι παραπανω. Ειμαι συγκλονισμενος απο τη συμπεριφορα των απλων τ/κ...' (Νικος Φαλας)" ("Χαραυγη" 31/7/89)

Οσο για τον αλλο μεγαλο "επαναπροσεγγιστη", τον μητροπολιτη Κιτιου, αυτος εδωσε "ΧΑΣΤΟΥΚΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΩΒΙΝΙΣΜΟΥ" κατα τον πρωτοσελιδο τιτλο της "Χαραυγης" της 31/7/89.

Ανενηψε λοιπον ξαφνικα ο Φαλας, ο πρωταγωνιστης του ρατσιστικου φιασκου της ιστοριας Αλεξιας-Τζεγκιζ; Απο ποτε αντισωβινιστης ο Κιτιου; Γιατι ξαφνικα μοιαζουν "ενδοτικοι" και απορριπτικοι να συμφωνουν;

Ολοι αυτοι συνεχιζουν να ειναι εξισου σωβινιστες και απορριπτικοι. Οι ενδοτικοι, ΑΚΕΛ, Βασιλειου, "Αληθεια" "Φιλελευθερος" και "Εμπρος", στην προσπαθεια τους να εκτονωσουν οπως οπως τον κινδυνο της πληρους απορριπτικης εκτροπης του πολιτικου κλιματος αρπαξαν τις δηθεν "επαναπροσεγγιστικες" δηλωσεις τους και τους ηρωοποιησαν. Το οτι ετσι τους διευκολυναν να προετοιμαζονται για τον επομενο γυρο ηταν αναποφευκτο μεσα στο αδιεξοδο στο οποιο ειχαν βρεθει. Και ουτε γλυτωσαν βεβαια τελειως, γιατι η τελευταια κριση στις συνομιλιες καθε αλλο παρα ασχετη με αυτα τα γεγονοτα ειναι.

Αν δεν γνωριζει κανεις καλα τον βιο και την πολιτεια των Κιτιου, Φαλα και σια, η ΕΔΕΚ που ανηκει στην πρωτοπορια του απορριπτικου μετωπου επιασε το πραγματικο νοημα αυτων των δηλωσεων:

"... οι οκτω απαχθεντες του κατοχικου καθεστωτος ειχαν την ευκαιρια να μεταφερουν και τα πραγματικα αισθηματα των τουρκοκυπριακων μαζων...

Παρολες τις συνθηκες καταπιεσης που υφιστανται οι τ/κ, καποιοι απο αυτους βρηκαν την δυναμη να μιλησουν γι' αυτες και να εκφρασουν τον ποθο της επανενωσης...

Μεχρι σημερα, δυστυχως, δεν υπηρξε σωστη αξιοποιηση του, γιατι ακριβως η πολιτικη που ακολουθηθηκε απο την δικη μας πλευρα δεν ηταν εκεινη της συμπηξης ενος κοινου μετωπου εναντια στην κατοχη, τον εποικισμο και την καταπιεση, τα οποια υφιστανται και οι ιδιοι οι Τ/κ, αλλα εκεινη του εξευμενισμου του κατακτητη...

Η συνεχιση και ενταση του αντικατοχικου μας αγωνα απο τη δικη μας πλευρα, θα δωσει την ευκαιρια αφυπνισης μεσα στις μαζες των τ/κ και θα δημιουργησει τις προυποθεσεις για μια κοινη παλη εναντια στον κοινο εχθρο." ("ΝΕΑ" 30/7/89)

Ετσι το κλιμα εξελιχθηκε απο το "παμε να συναντησουμε ειρηνικα τις τουρκοκυπριες" στο "παμε να απελευθερωσουμε τους τουρκοκυπριους". Γυρω απο αυτο το συνθημα των απορριπτικων προσπαθησαν να βολεψουν και οι "ενδοτικοι" την "επαναπροσεγγιση" τους.

Το οτι με ακριβως αντιστοιχα επιχειρηματα το '74 ο Ετζεβιτ μετετρεψε την εισβολη σε "ειρηνευτικη επιχειρηση" φυσικα δεν ενοχλει κανεναν απο ολους αυτους. Και αυτος ισχυριστηκε οτι ηρθε να σωσει οχι μονο τους τουρκοκυπριους αλλα και τους ελληνοκυπριους απο την ελληνικη χουντα και το καθεστως του Σαμψων. Οσο δικαιωμα εχει ο Ετζεβιτ να τα ισχυριζεται αυτα, τοσο εχουν και ο Λυσσαριδης και ολοι οι υπολοιποι "σωτηρες" των τουρκοκυπριων.

Η ΕΞΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Η αντιδραση της εξωκοινοβουλευτικης αριστερας στην σωβινιστικη υστερια του Α. Κασσιανου δεν ξεφυγε απο τα πλαισια της κριτικης που εκανε το ΑΚΕΛ. Εμεινε μονο στην κριτικη των **συγκεκριμμενων γεγονοτων** αυτης της πορειας, των "σωβινιστικων στοιχειων", της "εθνικιστικης ηγεσιας", των "εθνικιστικων συνθηματων". Ουτε και μετα τον Α. Κασσιανο δεν καταδικασαν την ιδια την φυση, το αντιδραστικο πολιτικο περιεχομενο των ιδιων των "πορειων επιστροφης". Ολων των "πορειων επιστροφης", ειτε αυτες δειχνουν καθαρα το σωβινιστικο τους χαρακτηρα και καθοδηγουνται ξεκαθαρα απο σωβινιστικες ηγεσιες, ειτε καλυπτονται πισω απο δηθεν "φιλειρηνικα" και "επαναπροσεγγιστικα" συνθηματα.

Ετσι για την Α.Π. ΕΔΕΚ το προβλημα με την πορεια του Α. Κασσιανου ηταν "Ο **χαρακτηρας που εδωσε η ηγεσια της κινησης** στην πορεια με τες ελληνικες σημαιες, τους παπαδες να προπορευονται κλπ" (Σοσιαλιστικη Εκφραση 187 Ιουλης-Αυγουστος 89). Οσο για το ποιος εφταιγε για αυτη την εξελιξη... "Στην πορεια αυτη **δοθηκε** απο την αρχη ενας καθαρα εθνικιστικος χαρακτηρας. Η κινηση 'Επιστροφη' δημιουργηθηκε απο διασπαση της κινησης 'Οι γυναικες επιστρεφουν'". Και ακομα "Ο **ρολος** και τα πολιτικα κινητρα της **ηγεσιας** της νεας κινησης δεν εγιναν πλατεια γνωστα και πολλες γυναικες πηγαν στην πορεια χωρις να γνωριζουν αυτα τα πραγματα."

Με λιγα λογια, για την Α.Π. ΕΔΕΚ το προβλημα ειναι μονο η επιτυχια της νεας απορριπτικης ηγεσιας να δωσει εθνικιστικο χαρακτηρα και να προωθηση τη σωβινιστικη πολιτικη της στον Α. Κασσιανο. Ουτε που διαννοειται η Α.Π. ΕΔΕΚ οτι ειναι οι ιδιες οι **πορειες** που ειναι αντιδραστικες, ασχετα **με** την ηγεσια και την καθε φορα μορφη και εξελιξη τους. Αντιθετα υποστηριζει οτι "οι αντικατοχικες πορειες μπορουν να αποτελεσουν πολο συσπειρωσης των πρωτοπορων στοιχειων στον αγωνα για την ελευθερια της Κυπρου και τον σοσιαλισμο". Αυτο δηλωνε το '85 οταν σε ανοιχτη επιστολη της προς τον Λυσσαριδη τον παρακαλουσε να αφησει τα μελη της να παρουν μερος σε μια αλλη παρομοια "επαναστατικη" εκδηλωση:

> "Συντροφε Προεδρε
>
> Η φετεινη **αντικατοχικη πορεια του κομματος** συμπιπτει με μια νεα καμπη στις Κυπριακες εξελιξεις καθως προετοιμαζονται νεα παζαρεματα αναμεσα στον Κυπριανου και τον Ντενκτας...
>
> Η αντικατοχικη πορεια απο τον Πυργο στη Δερυνεια **πρεπει να αποτελεσει πολο συσπειρωσης των πρωτοπορων στοιχειων στον αγωνα για την ελευθερια της Κυπρου και το σοσιαλισμο.**
>
> Η σοσιαλιστικη εκφραση ζητα το δικαιωμα συμμετοχης στην πορεια για φιλους και υποστηριχτες της." (Σοσιαλιστικη Εκφραση νο. 150 Ιουλης 85)

Οσοι ειδαν το διαφημιστικο δεκαλεπτο της ΕΔΕΚ στην τηλεοραση τις πρωτες μερες μετα την πορεια στον Α. Κασσιανο, θα θυμουνται οτι η ΕΔΕΚ διεκδικησε την πατροτητα των "αντικατοχικων πορειων", με τις πορειες που οργανωσε παλιοτερα, οι οποιες οδηγησαν στα σημερινά "θαυμαστά" κατα την ΕΔΕΚ αποτελεσματα. Πρεπει να παραδεχθουμε οτι και η ΕΔΕΚ επαξια διεκδικει την πατροτητα του Α. Κασσιανου, αλλα και η Α.Π. ΕΔΕΚ οχι μονο δεν κριτικαρε στην αρχη της αυτη την πολιτικη αλλα την χειροκροτησε.

Μετα την πορεια του Μαρτη, θαπρεπε να δουν πια καθαρα ολοι οι αριστεροι κατα που τραβουσαν οι πορειες μετα την αντιπαραθεση με τις τουρκοκυπριες, τον ελληνικο εθνικο υμνο και τον "ακαθιστο". Ωστοσο εκεινο που παρατηρουσε η Α.Π. ΕΔΕΚ ηταν οτι:

> "Αυτη τη μαζικη 'υπερκομματικη' κινηση μονο οσοι βλεπουν επιφανειακα τα γεγονοτα θα την χαρακτηριζαν σαν μαζικο εθνικισμο, βλεποντας μονο το γεγονος οτι καποια ατομα κινηθηκαν και κινουνται για να καθοδηγησουν την πορεια σε εθνικιστικα καναλια... Η κινηση 'Γυναικες επιστρεφουν' ειναι μια πραγματικοτητα, εχει χτυπησει δυνατη φλεβα, εχει πιασει τον σφυγμο σημαντικων μαζων"

Και μετα απο μια τετοια εκφραση θαυμασμου, προτεινει:

> "Σαν τετοια δεν μπορει να παραγνωριστει απο την αριστερα. Η αριστερα δεν πρεπει να επιτρεψει την εθνικιστικη εκμεταλλευση αυτης της κινησης. Ο καλυτερος τροπος ομως να το κανει ειναι να υιοθετησει μια ταξικη σοσιαλιστικη πολιτικη και να παρει την πρωτοβουλια για λυση του εθνικου ζητηματος." (Σοσ. Εκφραση Μαρτης - Απριλης 89, αρ. 184)

Βεβαια μετα την ξεφτιλα του Α.

Κασσιανου, μετα που δεν εμεινε καμμια αμφιβολια για την αντιδραση των προοδευτικων τουρκοκυπριων απεναντι σε αυτες τις πορειες ("Δεν βρηκαμε ουτε ενα τ/κ, ακομα και τους πιο αποφασιστικους πολεμιους του Ντενκτας, που να ειδε με θετικο ματι την πορεια" - Σοσ. Εκφραση 185, Μαης '89), μετα που η κριτικη που τους εγινε απο τα αριστερα βρηκε τετοια ανταποκριση ακομα και μεσα στην ιδια την οργανωση ωστε να αναγκαστουν να διαγραψουν μελη τους, αυτος ο θαυμασμος αρχισε να καλυπτεται και να συνοδευεται με ακομα μεγαλυτερη δοση αριστερης και διεθνιστικης φρασεολογιας.

Δεν ειναι η πρωτη φορα που η Α.Π. ΕΔΕΚ συνδιαζει τις πιο κραυγαλεες αριστερες και διεθνιστικες γενικολογιες με την ιδια παντα εθνικιστικη πολιτικη. Για αυτους τους λογους την εχουμε χαρακτηρισει σαν την Αριστερη Πτερυγα του σοσιαλπατριωτισμου.

Αυτο φανηκε και στην σταση που κρατησαν απεναντι στις συλληψεις των γυναικων. Οι εκδηλωσεις που τις ακολουθησαν ηταν το αποκορυφωμα των γεγονοτων του Α. Κασσιανου, και συνεχιστηκαν για δεκα **μερες** στο οδοφραγμα του αεροδρομιου,. Πολυς κοσμος που δεν συμμετειχε στην πορεια υποστηριξε αυτες τις εκδηλωσεις, οχι μονο εξαιτιας του εθνικισμου του αλλα και επειδη συγκινηθηκε απο τις συλληψεις και την βια των τουρκοκυπριακων και τουρκικων δυναμεων καταστολης.

Πραγματι, υπηρχε βια, αν και δεν πρεπει να ξεχναμε οτι ποτέ τα ελληνοκυπριακα μεσα ενημερωσης δεν προβαλαν τοσο "ζωντανα" και με τετοια ορεξη την βια αλλων δυναμεων καταστολης.

Ποια λοιπον επρεπε να ειναι η σταση των επαναστατων απεναντι σε αυτη την βια; Σιγουρα οχι η ιδια με αυτη που πρεπει να εχουμε απεναντι σε περιπτωσεις κρατικης καταστολης στην Γαλλια για παραδειγμα, ή στην Ιταλια, ή στην Πολωνια και την Κινα. Αυτες ειναι χωρες απεναντι στις οποιες η "δικη μας" αστικη ταξη ειναι λιγο-πολυ φιλικη ως ουδετερη.

Δεν συμβαινει ομως το ιδιο και με την βορεια Κυπρο. Για αυτο τις συλληψεις των γυναικων ακολουθησε η προσπαθεια της ιδιας της κυβερνησης και διαφορων τμηματων της αρχουσας ταξης, ιδιαιτερα των απορριπτικων να ξεσηκωσουν την μεγαλυτερη δυνατη υστερια, για την "παραβιαση των ανθρωπινων δικαιωματων".

Αυτες οι ενεργειες της αρχουσας ταξης ηταν που εδωσαν σε **ολες** τις εκδηλωσεις εναντια στις συλληψεις τον χαρακτηρα οχι καποιων λαικων εκδηλωσεων απεναντι στην καταπιεση και την καταστολη αλλα της εθνικιστικης αντιτουρκικης κινητοποιησης. Και δεν θα μπορουσε να ηταν αλλοιως.

Για αυτο η μονη επιτρεπτη αντιδραση για τους ελληνοκυπριους αριστερους ηταν η καταγγελια της υποκρισιας ολων αυτων που ξαφνικα παρισταναν τους υπερμαχους των "ανθρωπινων δικαιωματων". Η καταγγελια αυτων που, ενω ειτε σαν κυβερνηση ειτε σαν πολιτικα κομματα ειτε σαν δημοσια προσωπα, εχουν δειξει επανειλημενα που γραφουν τα ανθρωπινα δικαιωματα, οταν τα παραβιαζει ο "εχθρος", ξεσκιζονται.

Μερικα μονο προσφατα παραδειγματα: οι 113 Περσες φυγαδες, γυναικοπαιδα, τους οποιους τα ΜΜΑΔ εσυραν με την βια απο τα μοναστηρια στα οποια ζητησαν ασυλο για να τους στειλουν στον θανατο στην Περσια του Χομεινι. Εκτος απο την κυβερνηση που τους εστειλε, δεν ειδαμε τοτε τον Χρυσοστομο να παραπονεθει για την παραβιαση των ανθρωπινων δικαιωματων μεσα στα ιδια τα μοναστηρια της εκκλησιας. Λιγο προηγουμενως η αστυνομια ξυλοφορτωσε πολλους μαθητες στην οδο Ληδρας που το μεγαλο τους εγκλημα ηταν οτι γιορταζαν το κλεισιμο των σχολιων καπως πιο ζωηρα απο οτι συνηθιζεται. Οσο για την συνεχη παραβιαση των ανθρωπινων δικαιωματων των τουρκοκυπριων που ζουν στο νοτο και των αυτομολων, με συνεχης συλληψεις, ανακρισεις, ξυλοφορτωματα, παρακολουθησεις χωρις αιτια, αυτο εχει γινει πια κανονας.

Αυτη μονο μπορουσε να ηταν η σταση των αριστερων. Και οχι, οπως εκανε η Α.Π. ΕΔΕΚ, να προτεινουμε: "Το εργατικο κινημα πρεπει να καταδικασει ανεπιφυλακτα τις επιθεσεις, κακοποιησεις και συλληψεις και να απαιτησει την καταδικη των δυναμεων καταστολης και την αμεση απελευθερωση των συλληφθεντων" (Σοσιαλιστικη Εκφραση 187). Με τετοιες θεσεις εδωσαν την πιο αριστερη δυνατη δικαιολογια και καλυψη για οσους πηγαν και ενισχυσαν την απορριπτικη ηγεσια της πορειας, τους παπαδες και τους Λυσσαριδη-Κυπριανου, στις διαφορες εκδηλωσεις στο σπιτι του Καμιλιον, στο οδοφραγμα του αεροδρομιου.

Οι αλλοι σοσιαλπατριωτες της εξωκοινοβουλευτικης αριστερας υποστηριξαν με περισσοτερη συνεπεια τις πορειες. Το "Εντος των Τειχων" χαρακτηριζε την πρωτη πορεια την

ανοιξη του '87 σαν την "τραγικη πορεια της πεθυμιας". Την εβαλε στο ιδιο "εξεγερτικο" σακι με τις εξεγερσεις των μαθητων και των απεργων της ενδυσης, και κατηγορουσε την κυβερνηση και το συνολο των κομματων επειδη "την μπουκοταραν συστηματικα", ρωτωντας αν "υπαρχει καλυτερη προταση;". ("Εντος των Τειχων" 24, Ιουλης '87)

Απο τοτε ως σημερα αφιερωσε πολλες σελιδες σε διαφορα τευχη του επαινοντας τις πορειες, εντασσοντας τις μαλιστα τελειως μεσα στην λογικη της αστικης διαμαχης και της υποστηριξης της επιθετικοτητας της "δικης μας" πλευρας. Στο τευχος 29, Φεβραρης του '88 του "Εντος των Τειχων" διαβαζουμε απο τον Κ. Αχνιωτη οτι:

"Στην δευτερη πορεια υπηρχαν μερικες γυναικες αντιπροσωποι αντιστοιχων ευρωπαικων κινηματων. Αυτο δινει τις δυνατοτητες για μια διαφορετικη αντιληψη της διεθνους αλληλεγγυης... απο κινημα σε κινημα και στην συγκεκριμμενη περιπτωση απο γυναικες σε γυναικες. Αυτο δινει πχ την δυνατοτητα για μια καμπανια τουριστικου μπουκοταρισματος της Τουρκιας που δεν δινεται Αλλοιως"

ΤΟ ΜΑΖΙΚΟ ΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Πριν λιγα χρονια ολοι παραπονιοντουσαν για την "αδιαφορη και απολιτικη νεολαια". Που βρεθηκαν λοιπον τωρα ολες αυτες οι νεες κοπελλες που στηριξαν το κινημα των πορειων "επιστροφης"; Ωφειλεται στο "απραγματοποιητο των δικαιων επιδιωξεων των προσφυγων, συγγενων αγνοουμενων" ή επειδη "εξαντληθηκε η υπομονη του κοσμου" οπως ισχυριζονται οι περισσοτερες εφημεριδες, δικαιολογωντας ετσι τον σωβινισμο σαν μια δικαια και αναποφευκτη αντιδραση των μαζων απεναντι "σε μια αδικια που συνεχιζεται για χρονια". Και μετα, αντιστρεφοντας αυτη την λογικη, χρησιμοποιουν το μαζικο κινημα για να νομιμοποιησουν σαν "δικαιο" τον ρεβανσισμο της απορριπτικης πολιτικης χρησιμοποιωντας το επιχειρημά οτι κατι που κινητοποιει τοσες λαικες μαζες δεν μπορει παρα να ειναι δικαιο.

Στην πραγματικοτητα η μαζικη και μαχητικη συμμετοχη των γυναικων σε αυτες τις πορειες αντιπροσωπευει την αντιδραση των περισσοτερων απο αυτες στα μικρα ή μεγαλα αδιεξοδα, απογοητευσεις και καταπιεση που αντιμετωπιζουν καθημερινα εξαιτιας της καταπιεσης των γυναικων στην καπιταλιστικη κυπριακη κοινωνια. Οπως εγραφε ο Τροτσκυ για τον σωβινιστικο πυρετο που ειχε καταλαβει τις μαζες στην αρχη του Πρωτου Παγκοσμιου Πολεμου "ηταν η εθνικη ιδεα;... οχι, η κινητηρια δυναμη ηταν κατι αλλο. Οι ανθρωποι που οι ζωες τους, μερα μπαινει μερα βγαινει, περνουν σε μια μονοτονια χωρις ελπιδα ειναι πολλοι... ο συναγερμος της πολεμικης κινητοποιησης εμφανιζεται στη ζωη τους σαν μια υποσχεση... το μελλον επιφυλασσει ακομα πιο απιστευτες αλλαγες... Για το καλυτερο ή για το χειροτερο; Για το καλυτερο φυσικα - τι μπορει να φαινεται χειροτερο απο τις 'κανονικες' συνθηκες;... Ο πολεμος επηρρεαζει ολους και οι καταπιεσμενοι και απογοητευμενοι απο την ζωη αισθανονται ετσι οτι βρισκονται σε ιση θεση με τους πλουσιους και δυνατους" (Τροτσκυ, "Η Ζωη μου")

Για πολλες γυναικες οι πορειες "επιστροφης" φανηκαν σαν η μοναδικη προσφερομενη "ευκαιρια" να κανουν η καθε μια χωριστα και ολες μαζι σαν γυναικες κατι "μεγαλο και ηρωικο", να ξεφυγουν απο την μιζερια της χωρις νοημα γυναικειας καθημερινοτητας.

"με την συγκεντρωση τοσου κοσμου εδω βρηκαμε εναν αλλο εαυτο, αυτον τον εαυτο μας που μπορει αμα θελει να αγωνιζεται και να διεκδικει τα δικαιωματα του" (συνεντευξη με γυναικα στο οδοφραγμα του αεροδρομιου "Φιλελευθερος" 29/7/89)

Η μαζικοτητα και μαχητικοτητα της συμμετοχης στις "πορειες επιστροφης" δεν ειναι παρα μια αποδειξη ποσο εντονα ειναι αυτα τα αδιεξοδα, ποσο ανυπαρκτες οι ευκαιριες. Δεν αντανακλα ουτε ενα μαζικο σωβινισμο ουτε δειχνει ποσο "μεγαλη πεθυμια επιστροφης" εχουν μεγαλα πληθη γυναικων.

Αυτα ομως, ο μαζικος σωβινισμος και ρεβανσισμος, παρολο που δεν ειναι οι πραγματικοι λογοι, ειναι τα αναποφευκτα αποτελεσματα της ιδιας της συμμετοχης στις "πορειες". Για αυτο και ειναι τοσο επικινδυνες οι "πορειες" αυτες. Χωρις μια επαναστατικη μαχητικη διεξοδο, οχι μονο για τις καταπιεσμενες γυναικες αλλα και για αλλα στρωματα της κοινωνιας, σχεδον αναποφευκτα αυτοι θα τραβηχτουν απο τους μαχητικους σωβινιστες και θα γινουν προσφορο εδαφος για την αναπτυξη ενος φασιστικου κινηματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η "ενδοτικη" αρχουσα ταξη και τα πολιτικα της οργανα, ουτε μπορεσαν αλλα ουτε καν θελησαν να πολεμησουν πραγματικα εναντια στον απορριπτικο σωβινισμο. Οταν δεν ενισχυαν τις πορειες επαινοντας τις ή με την παρουσια των ηγετων των κομματων τους σε αυτες η αντιδραση τους δεν εφτασε περα απο το επιπεδο της γκρινιας. Και δεν θα μπορουσαν να ειναι διαφορετικα. Μπορει να μην τους βολευε τοσος και τετοιος εθνικισμος αυτη την εποχη, ιδιαιτερα επειδη ξεφυγε απο τον ελεγχο τους, αλλα δεν μπορουν να τον πολεμησουν. Να πολεμησουν την ιδεολογια πανω στην οποια στηριζουν την υπαρξη τους, οχι μονο σε καιρο πολεμου, αλλα και καθημερινα, οταν καλουν τους εργαζομενους να περιορισουν τις απαιτησεις τους για το "καλο του τοπου".

Η απαντηση ειναι ο εργατικος διεθνισμος. Η πολιτικη που ξεσκεπαζει τον αδικο χαρακτηρα της διαμαχης **και απο τις δυο πλευρες**, που εξηγει και δειχνει την επιθετικη φυση ολων των αστικων ταξεων που ειναι ανακατεμενες σε αυτη την διαμαχη, που καταληγει οτι το ρητο του Λημπκνεχτ "ο κυριος εχθρος ειναι μεσα στην ιδια μας την χωρα", ειναι δηλαδη η "δικη μας" αστικη ταξη δεν εχει χασει καθολου απο την επικαιροτητα του. Μονο μια τετοια πολιτικη μπορει να δωσει τις δυνατοτητες αντιστασης στον σωβινισμο των "αντικατοχικων πορειων"

Δυο βδομαδες πριν την πορεια στον Α. Κασσιανο, σε συναντηση-συζητηση στην Πυλη Αμμοχωστου που οργανωθηκε απο την ομαδα των ελληνοκυπριων που συμμετειχε στην συναντηση με τουρκοκυπριους του Βερολινου, καταγγειλαμε τις "πορειες επιστροφης" και επισημαναμε τους κινδυνους της πορειας που ερχονταν. Προτειναμε σαν εναλλακτικη λυση την διοργανωση μιας αντιεκδηλωσης-συναντησης με τουρκοκυπριους στο Ληδρα Παλας την ιδια μερα και ωρα με την πορεια "επιστροφης". Μια τετοια αντιεκδηλωση θα εδινε εναλλακτικη λυση σε πολλες γυναικες που πηγαν στην πορεια "επιστροφης" επειδη "δεν γινεται τιποτα αλλο". Και βαζοντας την πορεια σε αντιπαραθεση με μια ειλικρινη επαναπροσεγγιστικη εκδηλωση, θα εδινε την ευκαιρεια σε καποιο κοσμο να διακρινει πιο καθαρα τον σωβινιστικο χαρακτηρα των πορειων και να παρει στην πραξη θεση εναντιον τους.

Οσοι απο τους "επαναπροσεγγιστες" που διοργανωσαν την συζητηση δεν αδιαφορησαν, μας ειπαν οτι ειμασταν εκτος θεματος!

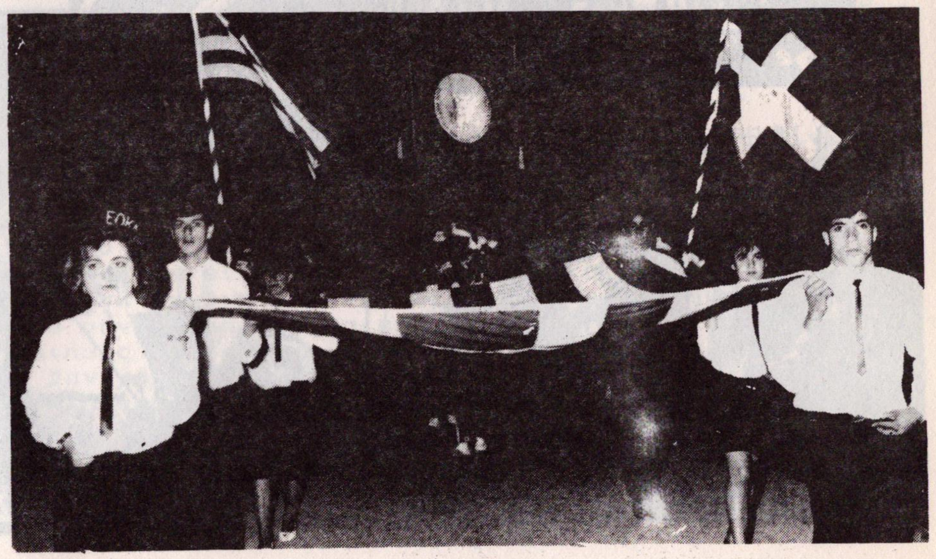


Οι πορειες εθρεψαν τον σωβινισμο και στις δυο πλευρες









ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΙΛΙΚΡΙΝΗ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ

Σημερα η "επαναπροσεγγιση" δεν ειναι απλα ενα συνθημα που προβαλλεται απο το ΑΚΕΛ μεχρι την κυβερνηση και την "ενδοτικη" πτερυγα του ΔΗΣΥ, αλλα αποτελει μερος της πρακτικης αυτων των κομματων. Οι πρωτοβουλιες για κοινες συναντησεις, ειτε αναμεσα σε πολιτικους και δημοσιογραφους στην Πραγα ειτε στο Ληδρα Παλας, ειτε ακομα και μετρα οπως η εργοδοτηση τουρκοκυπριων στον νοτο και η πληρωμη των κοινωνικων ασφαλισεων σε τουρκοκυπριους δικαιουχους, ειναι πια σημαντικο μερος της πολιτικης ζωης.

Πριν δεκα χρονια ακομα και μεσα στο ΑΚΕΛ οι καποιες διακυρηξεις για την αναγκη επαναπροσεγγισης με τους τουρκοκυπριους ηταν πολυ χαμηλοφωνες. Η κυριαρχη πολιτικη ηταν ξεκαθαρη για ολους: ακομα και για το ΑΚΕΛ δεν υπηρχε κανενα προβλημα αναμεσα στους τ/κ και τους ε/κ. Αντιθετα... "οι τουρκοκυπριακες μαζες στεναζουν κατω απο μια τριπλη καταπιεση και εκμεταλλευση. Την καταπιεση και εκμεταλλευση των τουρκικων στρατευματων κατοχης, των εποικων, και της σωβινιστικης τουρκοκυπριακης ηγεσιας". (Ε. Παπαιωαννου, ομιλια στην Βουλη για τον τακτικο προυπολογισμο, Φλεβαρης '77) Ετσι το μονο που χρειαζονταν οι τ/κ απο τους ε/κ ηταν να τους στελνουν καθε τοσο μηνυματα "φιλιας και συνεργασιας" (οπως αναφερεται στον ιδιο λογο), για να επιβεβαιωνεται οτι δεν υπηρχε εχθρα ή προβληματα μεταξυ τους.

Μονο απο το '80 και υστερα αρχισε να ακουγεται απο μια μεριδα της ηγεσιας του ΑΚΕΛ οτι δεν ηταν ακριβως ετσι τα πραγματα. Ο Ζιαρτιδης αρχισε να καθιερωνει τον ορο "επαναπροσεγγιση" τονιζοντας οτι:

"Μιλα κανεις για συμφιλιωση αναμεσα σε δυο ατομα ή οπως στην περιπτωση μας αναμεσα σε δυο κοινοτητες, οταν αναμεσα τους δεν υπαρχει φιλια, οταν αντι φιλιας υπαρχει η **καχυποψια**, το **μισος η εχθροτης**... " (1)

Ηταν μια απο τις πρωτες αποπειρες να προωθηθει η πολιτικη της επαναπροσεγγισης. Μερικα χρονια μετα το ΑΚΕΛ θα μπορει να περηφανευεται οτι ηταν το πρωτο κομμα που ξεκινησε μια πολιτικη που τωρα πια την δεχονται και αλλοι σημαντικοι πολιτικοι χωροι.

Η υπαρξη και μονο του συνθηματος της επαναπροσεγγισης εχει μεγαλη σημασια για το εργατικο κινημα και την πολιτικη ατμοσφαιρα γενικα. Ακομα και **μονη η αναγνωριση** οτι υπαρχει "καχυποψια", μισος και εχθροτητα" αναμεσα στις δυο κοινοτητες αντιπροσωπευει σιγουρα μεσα στα ελληνοκυπριακα δεδομενα μια τεραστια προοδο σε σχεση με την παλιοτερη κυριαρχια της υποκριτικης αντιληψης οτι "μια χαρα τα περνουσαμε, και ξαφνικα ηρθαν οι βαρβαροι τουρκοι και μας καταπιεζουν ολους".

Για αυτο δεν ειναι τυχαια η μανια με την οποια καταφερονται εναντιον της επαναπροσεγγισης τα πιο σωβινιστικα κομματια του πολιτικου κοσμου, τα οποια φυσικα δεν εχουν καμμια αντιρρηση για το "μισος και εχθροτητα" που υπαρχουν αναμεσα στις δυο κοινοτητες, απλα θελουν να τα διατηρησουν και να τα αυξησουν.

Ειναι ομως η σημερινη επισημη επαναπροσεγγιση αυτη που χρειαζεται το εργατικο κινημα; Οι ιδιες οι "επαναπροσεγγιστικες" πολιτικες δυναμεις ταυτοχρονα με ολες τις διακυρηξεις για επαναπροσεγγιση κανουν ενα σωρο καθε αλλο παρα επαναπροσεγγιστικες ενεργειες. Μερικα μονο παραδειγματα ειναι οι "αντικατοχικες πορειες", οι απελασεις αυτομολων, η ρατσιστικη σταση απεναντι στην ιστορια Τζεγκιζ-Αλεξια, η ολο και μεγαλυτερη στρατιωτικοποιηση, η φυλακιση του Γιαννη Παρπα, και ιδιαιτερα η στρατευση των γυναικων και η απειλη ακομα μεγαλυτερης αυξησης της ψυχροπολεμικης "εκτακτης εισφορας για την αμυνα". Ολα αυτα δειχνουν ποσο καλπικη ειναι η επισημη πολιτικη επαναπροσεγγισης.

ΜΙΑ ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΗ "ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ"

Πριν ενα χρονο, εγινε στην Πυλη Αμμοχωστου μια εκδηλωση επαναπροσεγγισης με ομιλητες τον Διγκλη, τον Ματση και τον τουρκοκυπριου Niyazi Kizilyurek. Σε αυτην, απαντωντας σε ερωτηση για το πως βλεπει την

επαναπροσεγγιση, ο Niyazi συνοψισε σε μια προταση την πραγματικη της διασταση για την μεγαλη πλειοψηφια των ελληνοκυπριων. "Οταν ενας ελληνοκυπριος μου σφιγγει το χερι" ειπε "βλεπω στα ματια του οτι το κανει επειδη θελει να επιστρεψει στην Κερυνεια".

Δεν ειναι αναγκη να διαβασει καποιος τα ματια των ελληνοκυπριων για να καταλαβει ποσο δικιο εχει ο Niyazi. Οι πραξεις της κυβερνησης, το παρελθον αλλα και η τωρινη πολιτικη των κομματων, ολα κανουν φανερο οτι οι ενδειξεις "αγαπης" για τους τουρκοκυπριους των "επαναπροσεγγιστων" τυπου Βασιλειου, Κληριδη και Λυσσαριδη δεν θα επειθαν κανενα που δεν φορα τις ιδιαιτερες παρωπιδες των ελληνοκυπριων. Αλλα ακομα και τα επισημα κειμενα του ιδιου του κομματος που καθιερωσε την πολιτικη της επαναπροσεγγισης, του ΑΚΕΛ, δειχνουν καθαρα τις σκοπιμοτητες που κρυβονται πισω απο την πολιτικη της επαναπροσεγγισης:

> Με την πολιτικη της επαναπροσεγγισης Ελληνων και Τουρκων Κυπριων... θα δημιουργησουμε τις καλυτερες προυποθεσεις για επιτυχη αγωνα ετσι που η Κυπρος να γινει πραγματικα... κυριαρχη, εδαφικα ακεραιη..."
>
> "Προσεγγιζοντας τους Τ/Κ συμπατριωτες μας μ' αυτη την νεα πολιτικη να επιτυχουμε για ολοκληρο τον κυπριακο λαο την απαλλαγη της Κυπρου απο τα τουρκικα στρατευματα κατοχης..." (ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ, 16ο Συνεδριο ΑΚΕΛ (1986) σελ. 78)

Ετσι ακομα και για την ηγεσια του ΑΚΕΛ (οι υπολοιπες πολιτικες δυναμεις ειναι συνηθως πιο χοντροκομμενες) η ουσια της πολιτικης της επαναπροσεγγισης ειναι να πεισουμε τους τουρκοκυπριους πως δεν εχουν να φοβηθουν τιποτα απο τους ελληνοκυπριους για να τους πεισουμε οτι μπορουν και πρεπει να ζησουν μαζι μας σε μια ενωμενη Κυπρο. Τα πιο σκληρα μελη της ηγεσιας του ΑΚΕΛ μαλιστα δεν διστaζουν (ομα και πανω στην εποχη του "φ τε" της πολιτικης της επαναπροσε σης, να κανουν δηλωσεις καθε ο παρα "επαναπροσεγγιστικες":

> "Το ΑΚΕΛ αποφασιστικα απορριπτει την ιδεα επιθετικης τακτικης, ενοπλης, οχι απο φοβο αλλα λογω ρεαλιστικης, ψυχραιμης αναλυσης του στρατιωτικου ισοζυγιου δυναμεων" ("Χαραυγη" 2/11/86 αρθρο Ν. Κατσουριδη)

Δεν θελει πολυ φιλοσοφια για να διακρινει κανεις το μυνημα: αν υπηρχε η στρατιωτικη δυναμη, δεν θα ειχε αντιρρηση ο Κατσουριδης για "ενοπλη επιθετικη τακτικη". Μια και δεν υπαρχει... "επαναπροσεγγιση". Αν δεν μπορεις να τους νικησεις, πηγαινε με τα νερα τους...

Ο διακυρηγμενος λοιπον στοχος της "επαναπροσεγγισης" για την κυβερνηση, τα κομματα και αλλες πολιτικες δυναμεις που την επικαλουνται σημερα, ειναι να διευκολυνθει η κρατικη ενοποιηση της Κυπρου. Η επικρατουσα πολιτικη επαναπροσεγγισης παλι, οταν απευθυνεται στους ελληνοκυπριους, εχει στοχο να πεισει τον κοσμο να βοηθησει τον "δικο του" λυκο, την ελληνοκυπριακη αστικη ταξη, να ντυθει γιαγια για να ξεγελασει την τουρκοκυπριακη λαικη κοκκινοσκουφιτσα.

Απο αυτο βγαινουν μια σειρα απο χαρακτηριστικα της επισημης επαναπροσεγγισης, που λιγο ή πολυ ισχυουν για ολες τις πολιτικες δυναμεις που την προωθουν.

Πρωτο χαρακτηριστικο, η αντιληψη οτι εκεινοι που πρεπει να "μας ξαναπλησιασουν" ειναι οι τουρκοκυπριοι, γιατι ειναι αυτοι που πρεπει να "πεισθουν" οτι "πρεπει και μπορουμε να ζησουμε μαζι σε μια ενωμενη Κυπρο". Σπανια ασχολουνται με την αλλη οψη του νομισματος, την αναγκη να "ξαναπλησιασουν" οι ελληνοκυπριοι τους τουρκοκυπριους. Και ποτέ δεν αναφερεται η αναγκη επαναπροσεγγισης των ελληνοκυπριων και των ελληνων εργαζομενων με τους τουρκους εργαζομενους. Αντιθετα, ειναι συνηθισμενη στην Χαραυγη η εκφραση "ειναι η τουρκια που ειναι εχθρος μας, οχι οι τουρκοκυπριοι".

Δευτερο χαρακτηριστικο, η υποκρισια και η μεσοβεζικη σταση. Τα ψεμματα ειναι οχι μονο επιτρεπτα αλλα και απαραιτητα για την επισημη πολιτικη επαναπροσεγγισης. Αν μπορει να κρυφτει ή να δικαιολογηθει μια επιθετικη, σωβινιστικη ενεργεια της κυβερνησης ή αλλων βασικων πολιτικων δυναμεων της ελληνοκυπριακης πλευρας (εκτος της γνωστης "σωβινιστικης μειοψηφιας", την οποια μπορουμε να καταδικαζουμε ανωδυνα), οπως ο οικονομικος αποκλεισμος, τα γεγονοτα στις "γυναικες επιστρεφουν" και τοσα αλλα, τοτε αυτο πρεπει να γινει, για να "μη χαλασει το κλιμα", για να "μην δωσουμε λαβη στον Ντενκτας", κλπ. Αν για να νοιωσουν ανετα να "μας πλησιασουν" οι τουρκοκυπριοι πρεπει να τους πουμε ψεμματα, τοτε, θα τα πουμε και μαλιστα οσο πιο πειστικα μπορουμε. Ειναι για το καλο της επαναπροσεγγισης!

Εκει ομως που η υποκρισια οργιαζει ειναι σε σχεση με το παρελθον. Ενα απο τα σλογκαν που ο Βασιλειου δεν χανει ευκαιρεια να πει στους τουρκοκυπριους ειναι το "ας ξεχασουμε τα παλια". Πλαι και μαζι με το ρεβανσιστικο "ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ" για αυτα που εγιναν το '74, καλλιεργηται η πιο συστηματικη και καλοστημενη "αμνησια" για την καταπιεση των τουρκοκυπριων απο την ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη πριν το '74, ακομα και το '74. Ειναι μια επαναπροσεγγιση **ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ** και **ΥΣΤΕΡΟΒΟΥΛΗ.**

Τριτο χαρακτηριστικο της, η εμφαση στην "προσωπικη" επαφη, ιδιαιτερα "παραγοντων". Κατι που δειχνει ως που φτανει στην πραξη η επισημη πολιτικη της επαναπροσεγγισης. Θαρρεις και προκειται για καποια προσωπικη παρεξηγηση αναμεσα σε δυο κατα τα αλλα καλοπροαιρετα ατομα, που αρκει να δει ο ενας τον αλλο, να "δωσουν τα χερια" και να συνενοηθουν για ναρθουν ολα στην θεση τους. Η επαναπροσεγγιση, για την επισημη πλευρα, σημαινει απλα πιο πολλες συναντησεις ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων πολιτικων, δημοσιογραφων, καλλιτεχνων και αλλων παρομοιων. Αποτελεσμα, επανειλημενα ο Βασιλειου σε ερωτησεις για το τι γινεται με την επαναπροσεγγιση δινει μια στερεοτυπη απαντηση: "εμεις κανουμε οτι μπορουμε, αλλα αφου ο Ντενκτας δεν αφηνει κοσμο να ερθει να μας δει, δεν μπορουμε να κανουμε και πολλα". Ετσι και η επαναπροσεγγιση χρησιμοποιειται σαν μια ακομα ευκαιρια για προπαγανδα εναντια στην αντιπαλη αστικη ταξη.

Υπαρχει ακομα μια οψη της επισημης επαναπροσεγγισης, που ειναι ακομα χειροτερη. Ειναι η "επαναπροσεγγιση" του τυπου "Οι τουρκοκυπριοι μας αγαπουν, και θελουν να ζησουμε μαζι. Πρεπει να τους βοηθησουμε να απαλλαγουν απο το καταπιεστικο καθεστως του Ντενκτας και τον τουρκικο στρατο". Αυτη η οψη ξαναβγηκε εντονα στην επιφανεια μετα τα γεγονοτα του Α. Κασσιανου, απο τους ανδρες και τους παπαδες που συνεληφθηκαν στην πορεια των γυναικων. Και την προβαλαν ολες οι "ενδοτικες" δυναμεις, με πρωτοπορα την "Χαραυγη". (βλεπε αρθρο για τις "πορειες")

Τη λογικη καταληξη αυτου του ειδους της "επαναπροσεγγισης" την εχει διατυπωση πολυ καθαρα η "Επικαιρη":

> "Η μονη ορθη 'επαναπροσεγγιση' που θαναι απελευθερωτικη και ευεργετικη και για τους καταπιεσμενους πληθυσμους των Τουρκοκυπριων, ειναι εκεινη που θα προκυψει απο το νικηφορο εθνικοαπελευθερωτικο αγωνα των Ελληνων στην Κυπρο. Τον αγωνα ο οποιος οφειλει να λευτερωσει το νησι απο την κατοχικη και παρανομη παρουσια των Τουρκων εποικιστων και να συντριψει τους μηχανισμους βιας και βαρβαροτητας που κυριαρχουν και καταδυναστευουν και την τουρκοκυπριακη μειονοτητα. Αν οι Ελληνες δεν αγωνιστουν για την απελευθερωση της Κυπρου και για να επιβαλουν τις πανανθρωπινες αρχες και αξιες, της ελευθεριας, του δικαιου, της δημοκρατιας, της ανθρωπινης και της εθνικης αξιοπρεπειας, δεν προκειται να βοηθησουν ουτε τους καταπιεζομενους και εξαθλιωνομενους απο το τουρκικο καθεστως πληθυσμους, ειτε στην Κυπρο, ειτε στην ιδια την Τουρκια" ("Επικαιρη" 25/3/89)

Η σωβινιστικη "Επικαιρη" δεν κανει τιποτε παραπανω απο το να εκφρασει καθαρα τις κρυφες σκεψεις πολλων απο αυτους που εμφανιζονται σαν αριστεροι και υποστηρικτες της επαναπροσεγγισης και την κατηγορουν σαν σωβινιστικη.

ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΤΑΞΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Μεσα στον ελληνοκυπριακο αριστερο χωρο, κυριαρχει η συγχιση αναμεσα στην ταξικη ενοτητα και την κρατικη ενοτητα. Η κλασικη διατυπωση αυτης της συγχισης ειναι το "η εισβολη χωρισε τις δυο εργατικες ταξεις".

Ομως οι εργατικες ταξεις των ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων ηταν χωρισμενες **σαν εργατικες ταξεις**, ταξικα διασπασμενες, πολυ πριν γινει η τουρκικη εισβολη ή εστω χαρακτει η πρασινη γραμμη το 1964. Η ταξικη ενοτητα των εργαζομενων ειναι κατι τελειως διαφορετικο απο την συμβιωση τους μεσα στο ιδιο ενιαιο κρατος. Με ταξικη ενοτητα εννοουμε την εμπιστοσυνη, την φιλια αναμεσα στους εργαζομενους των αντιπαλων πλευρων, της Ελλαδας, της Τουρκιας και της Κυπρου. Την αισθηση οτι δεν εχουν τιποτα να χωρισουν αλλα οτι αντιθετα τους ενωνουν κοινα συμφεροντα. Και αυτο πολυ μικρη σχεση εχει, στην πραξη, με το αν οι εργαζομενοι ζουν στο ιδιο ή σε χωριστα κρατη. Μπορουμε να ειμαστε ενωμενοι, με την εννοια της ταξικης ενοτητας, παρολο που ζουμε σε χωριστα κρατη, και μπορουμε να ειμαστε διασπασμενοι, παλι με την ταξικη εννοια, και ωστοσο να ζουμε στο ιδιο κρατος. Το δευτερο

ηταν ακριβως αυτο που ισχυε για τους ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους εργαζομενους για ολη την περιοδο απο το '50 περιπου μεχρι το '74. Ζουσαμε μαζι, στα ιδια χωρια, στις ιδιες γειτονιες, ακομα και στις ιδιες δουλειες, αλλα νοιωθαμε εχθρικα, μεχρι που σφαζομασταν.

Η ταξικη ενοτητα των εργαζομενων της Ελλαδας της Τουρκιας και της Κυπρου υποφερει, εκτος των αλλων, και απο την υπαρξη του Κυπριακου προβληματος. Οι εργατικες ταξεις διασπωνται εξαιτιας της διαμαχης αναμεσα στις αρχουσες ταξεις των ελληνοκυπριων των τουρκοκυπριων, της Ελλαδας και της Τουρκιας.

Για την εργατικη ταξη, το σημαντικο προβλημα σημερα δεν ειναι η **ενοτητα του κυπριακου κρατους** αλλα η αποκατασταση της **ταξικης ενοτητας των εργαζομενων** της Κυπρου, της Ελλαδας και της Τουρκιας. Να παψουν δηλαδη να βλεπουν οι μεν τους δε σαν εχθρους, και να μπορουν ετσι ευκολα να σπρωχτουν σε νεους πολεμους που δεν θαχουν καμμια σχεση με τα συμφεροντα τους.

Οταν η παλη για αναπτυξη της ταξικης ενοτητας ερχεται σε συγκρουση με τις προσπαθειες για ενοτητα του κυπριακου κρατους, για τους σοσιαλιστες, για τους διεθνιστες, η επιλογη πρεπει να ειναι ξεκαθαρη. Πρωτα η ταξικη ενοτητα, και μετα ολα τα αλλα.

Το καλυτερο παραδειγμα για το οτι αυτη η συγκρουση δεν ειναι καθολου θεωρητικη, ειναι οι αντικατοχικες πορειες, ιδιαιτερα οι πορειες "οι γυναικες επιστρεφουν". Αυτες εχουν σαν στοχο την αναπτυξη ενος μαζικου και μαχητικου κινηματος για επανενωση του κυπριακου κρατους. Το ζητημα για μας δεν ειναι, δεν πρεπει να ειναι, αν οι πορειες "βοηθουν" ή "βλαπτουν την επανενωση της Κυπρου". Τετοιους καβγαδες μπορουμε να τους αφησουμε στους αστους και τους μικροαστους πατριωτες. Για μας το μονο ζητημα ειναι οτι εχουν σαν αποτελεσμα την αυξηση του σωβινισμου και του μισους και στις δυο πλευρες, δηλαδη την ολο και μεγαλυτερη ταξικη διασπαση.

Το συνθημα της επαναπροσεγγισης πρεπει να σημαινει πολυ διαφορετικα πραγματα για τους ελληνοκυπριους επαναστατες απο αυτα που σημαινει για τους αστους και τους ρεφορμιστες.

Για μας η επαναπροσεγγιση ειναι αναγκαια **οχι επειδη** θα κανει πιο ευκολη την δημιουργια ενος ενιαιου ή ομοσπονδου Κυπριακου κρατους αλλα για την αναπτυξη της ταξικης ενοτητας των εργαζομενων. Για το σπασιμο της ταξικης συνεργασιας των εργαζομενων με την αρχουσα ταξη. Για την παλη εναντια στον πολεμο. Για την εκπαιδευση στον διεθνισμο και την δημοκρατια των εργαζομενων και της πρωτοπορειας τους. Επειδη ολα αυτα ειναι απαραιτητα για την επιτυχια του αγωνα για την σοσιαλιστικη επανασταση και τον διεθνη σοσιαλισμο.

Αυτα ολα σημαινουν...

**** ταξικη παλη, οχι ταξικη συνεργασια**

Η καθημερινη καταπιεση και εξαναγκασμος απο τον μαστρο, υπαρχει βεβαια παντα, ιδιαιτερα σε καιρους ανεργιας. Ομως δεν ειναι αυτος ο μονος λογος, ουτε καν ο κυριος λογος, της υποταγης της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης στην εκμεταλλευση απο την αστικη ταξη. Η ελληνοκυπριακη αστικη ταξη για παραδειγμα πολυ σπανια αναγκαζεται να χρησιμοποιησει την αστυνομια για να χτυπησει απεργιες. Αυτο το οφειλει στην κυριαρχια μεσα στην εργατικη ταξη της ιδεολογιας της ταξικης συνεργασιας. Της πιστης δηλαδη των εργαζομενων οτι αυτοι και οι αστοι "τους" εχουν κοινα συμφεροντα ("το καλο του τοπου"), οτι πρεπει και μπορουν να συνεργαζονται για το "κοινο καλο". Ο σωβινισμος, η ταξικη διασπαση με τους εργαζομενους της "εχθρικης" εθνοτητας, και η ταξικη συνεργασια με τους "δικους μας" αστους, ειναι δυο πραγματα που πανε χερι-χερι. Χωρις να πολεμησουμε το πρωτο δεν μπορουμε να πολεμησουμε το δευτερο, δεν μπορει να προχωρησει η εργατικη ταξη περα απο την ταξικη συνεργασια, στην ταξικη παλη εναντια στην αστικη ταξη.

**** η παλη εναντια στον πολεμο**

Αν οι πολεμοι και η προετοιμασια τους αποφασιζονται απο την αστικη ταξη και την πολιτικη της ηγεσια, ωστοσο πολεμιουνται απο τους εργαζομενους, τους αγροτες, τους μικροαστους, τα "λαικα στρωματα". Για αυτο ενα απο τα μεγαλυτερα οπλα στα χερια μιας αστικης ταξης που βρισκεται ή μπορει να βρεθει σε εμπολεμη κατασταση, ειναι το "ηθικο" των μαζων, η πιστη τους στο δικαιο και το αναγκαιο του πολεμου. Για τους αστους της Ελλαδας, της Τουρκιας και της Κυπρου, η ταξικη διασπαση αναμεσα στις εργατικες ταξεις των χωρων τους ειναι απαραιτητη προυποθεση για να αισθανονται αυτοπεποιηθηση για την δυνατοτητα τους να απειλουν τους αντιπαλους με πολεμο, ή να ξεκινησουν ενα πολεμο.

Η αναπτυξη της ταξικης ενοτητας μπορει να μην αποτελει εγγυηση οτι η εργατικη ταξη δεν θα υποστει αλλους αστικους πολεμους, επειδη τετοια εγγυηση ειναι μονο το παρσιμο της εξουσιας απο την εργατικη ταξη, ειναι ομως το κυριοτερο αμεσο οπλο του εργατικου κινηματος εναντια στην απειλη νεων πολεμων. Αν οι αστοι δεν ειναι σιγουροι οτι η εργατικη ταξη θα τους ακολουθησει σε ενα πολεμο, τοτε θα το σκεφτουν διπλα πριν τον ξεκινησουν.

**** η αυτοαπελευθερωση της εργατικης ταξης**

"Η σοσιαλιστικη επανασταση δεν μπορει παρα να ειναι το εργο της ιδιας της εργατικης ταξης". Αυτη η περιφημη προταση του Μαρξ βαζει αμεσα το ερωτημα, τι ειδους εργατικη ταξη μπορει να κανει "η ιδια" μια σοσιαλιστικη επανασταση;

Δεν προκειται να ειναι "τελεια" η εργατικη ταξη που θα καταστρεψει την παλια και θα χτισει την νεα κοινωνια, μια και στο κατω-κατω θα εχει αναπτυχθει και η ιδια μεσα στο αρρωστημενο περιβαλλον του καπιταλισμου. Μπορει ομως μια εργατικη ταξη γεματη απο εθνικο εγωισμο, ετοιμη να καταπιεσει ή να ανεχθει την καταπιεση εργαζομενων αλλων εθνικοτητων, αδιαφορη για τον σεβασμο στην θεληση τους, δηλαδη για την δημοκρατια, να γκρεμισει την αστικη κοινωνια και να χτισει τον σοσιαλισμο; Ειναι ικανη να προχωρησει σε κατι τετοιο μια εργατικη ταξη σαν την ελληνοκυπριακη εργατικη ταξη του '63-64 που αν δεν πηρε ολη με ενθουσιασμο μερος, παντως ανεχθηκε την βιαιη γκετοποιηση των τουρκοκυπριων;

Σιγουρα οχι. Στον δρομο για την αυτοαπελευθερωση τους, οι εργατικες ταξεις της Ελλαδας, της Τουρκιας και της Κυπρου θα πρεπει να "απελευθερωθουν απο τα σκουπιδια του παρελθοντος" τους (Μαρξ), σκουπιδια οπως ο εθνικισμος τους, η αντιδημοκρατικη τους σταση απεναντι στην θεληση και τα προβληματα της εργατικης ταξης και του λαου της "αντιπαλης" πλευρας, η ψυχολογια "εμεις, το εθνος μας, η πλευρα μας, να ειμαστε καλα, και οι αλλοι ας κουρευονται". Με λιγα λογια, το ελληνοκυπριακο εργατικο κινημα χρειαζεται μια πολιτικη επαναπροσεγγισης τετοια που να αναπτυσει την δημοκρατικη και διεθνιστικη διαπαιδαγωγηση των εργαζομενων και ιδιαιτερα της διεθνιστικης επαναστατικης πρωτοπορειας τους. Χρειαζεται μια πολιτικη που να στηριζεται στην δημοκρατικη αντιμετωπιση και σταση απεναντι στους τουρκοκυπριους.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΙΛΙΚΡΙΝΗ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Σε αντιθεση με την επισημη επαναπροσεγγιση, μια τετοια πολιτικη, πρεπει να βασιζεται στο οτι οι ελληνοκυπριοι και ελληνες εργαζομενοι εχουν τουλαχιστον εξισου μεγαλη αναγκη με τους τουρκοκυπριους να "πλησιασουν" τους τουρκοκυπριους και τους τουρκους εργαζομενους. Ειδικα για τους ελληνες και ελληνοκυπριους αριστερους το προβλημα δεν ειναι μονο πως θα μας δουν πιο φιλικα οι τουρκοκυπριοι. Ακομα πιο σημαντικο ειναι να βρισκουμε καθε φορα ποια προπαγανδα και ποιοι αγωνες θα βοηθησουν τους **ελληνοκυπριους και ελληνες** εργαζομενους να νοιωσουν πιο κοντα στους τουρκοκυπριους και τουρκους εργαζομενους. Και οχι μονο αυτο, αλλα και να βοηθα να αρχισουν να ξεκαθαριζουν οτι οι κυριοι εχθροι τους βρισκονται μεσα στην ιδια τους την κοινωνια, ειναι οι αμεσοι καταπιεστες τους, οι ελληνοκυπριοι αστοι.

Δεν εχουμε κανενα λογο λοιπον να εμε ψεμματα, να παθαινουμε "αμνησια" για την επιθετικοτητα των λληνοκυπριων αστων ειτε μεχρι το 74 ειτε μετα με σκοπο να καλυψουμε την "πλευρα μας", δηλαδη την αρχουσα ταξη "μας". Αντιθετα, η καταγγελια καθε επιθετικης ενεργειας των αστων "μας" οχι μονο βοηθαει στο να νοιωσουν πιο φιλικα απεναντι μας οι τουρκοκυπριοι εργαζομενοι, αλλα κυρια βοηθα τους ελληνοκυπριους εργαζομενους να δουν οτι δεν ειναι μονο οι τουρκοι φταιχτες. Αποτελει ετσι χτυπημα στην ιδεολογια της ταξικης συνεργασιας με τους δηθεν "αθωους" αστους "μας".

Υπαρχουν βεβαια και οι ευθυνες της αλλης πλευρας, της τουρκικης και τουρκοκυπριακης αστικης ταξης. Ειναι ομως δουλεια των τουρκοκυπριων και τουρκων διεθνιστων, εργαζομενων ή και απλα δημοκρατων να καταγγειλουν χωρις πονηρες "αμνησιες" και εθνικιστικες "ευαισθησιες" την τουρκικη και τ/κ αρχουσα ταξη. Η τουρκαλα Περεντσεκ του τουρκικου περιοδικου "Προς το 2000", μιλωντας φετος την πρωτομαγια σε συγκεντρωση στην Βορεια Λευκωσια ειπε οτι "σαν τουρκαλα, ζητω να φυγει ο τουρκικος στρατος", σηκωνοντας θυελλα αντιδρασεων απο τους εκει σωβινιστες.

Τετοιες καταγγελιες απο την με-

ρια των τ/κ, ειναι προοδευτικες, ειναι διεθνιστικες, συμβαλουν στην επαναπροσεγγιση. Απο την δικη μας ομως μερια, τετοιου ειδους καταγγελιες μπορει να ταιριαζουν στον Χρυσοστομο, τον Κυπριανου, τον Λυσσαριδη, την "Επικαιρη" και την "Σημερινη", (και ολοι αυτοι τις κανουν με μεγαλο κεφι) οχι ομως και στους αριστερους, τους οπαδους μιας δημοκρατικης στασης απεναντι στους τουρκοκυπριους και της επαναπροσεγγισης. Γεγονοτα ειναι και οι σφαγες του '63-64 και της Κοφινου, γεγονος και οι βαρβαροτητες της τουρκικης εισβολης. Αν ομως ακουγαμε ενα τουρκοκυπριο ή τουρκο να επιμενει να μας εξηγησει με λεπτομερειες τι επαθαν οι τ/κ απο τους ελληνοκυπριους απο το '63-64 ως το '67, σιγουρα δεν θα νοιωθαμε οτι αυτο που σκεφτεται πανω απο ολα ειναι η επαναπροσεγγιση. Θα φαινονταν και θα ηταν σωβινιστης. Ετσι και ο ελληνοκυπριος που επιμενει να δινει εμφαση στα εγκληματα της ΤΜΤ, την βαρβαροτητα της τουρκικης εισβολης κλπ κλπ, να τονιζει πρωτα και κυρια το αδικο της "αντιπαλης πλευρας", ειναι σωβινιστης. Ο διεθνιστης, ή ακομα και αυτος που θελει απλα και μονο να ειναι δημοκρατης, πρεπει να τονιζει πρωτα και κυρια το αδικο της δικης του πλευρας.

Οι "επαφες"

Η "επαναπροσεγγιση" αναμεσα σε "παραγοντες" των δυο κοινοτητων, την οποια τοσο προβαλουν κυβερνηση και "ενδοτικα" κομματα ειναι το λιγοτερο σημαντικο που μπορει να γινει. Το να περιμενει κανεις να αλλαξει η ψυχολογια και η διαθεση του Βασιλειου, του Γ. Ματση του Χριστοφια ή του Λυσσαριδη επειδη θα πιουν το καφε τους με τον Ντενκτας τον Οζγκιουρ και τον Ακιντζι, οπως προτεινει ο Τ. Ευδοκας (2) ειναι αφελεια. Η πραγματικη σημασια τετοιων συναντησεων δεν ξεπερνα τις εντυπωσεις που προκαλουν μεσα στην υπολοιπη κοινωνια, την αισθηση οτι "το συζηταμε", "διαπραγματευομαστε". Μπορει στο επιπεδο των εντυπωσεων αυτες οι επαφες να ειναι ενα πληγμα στην απορριπτικη πολιτικη, ταυτοχρονα ομως καλλιεργουν τις αυταπατες των μαζων για την διαθεση των αστων για επαναπροσεγγιση και ειρηνη.

Η επαναπροσεγγιση που μας ενδιαφερει αφορα την εργατικη ταξη και γενικα τα χαμηλα στρωματα των δυο κοινοτητων της Κυπρου, της Ελλαδας και της Τουρκιας.

Απο αυτη την αποψη οι ανοιχτες συναντησεις σαν αυτες που εγιναν στο "Ληδρα Παλας" αναμεσα σε απλους ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους εχουν πολυ μεγαλυτερη αξια απο τις πολυδιαφημισμενες συναντησεις των παραγοντων. Εκτος απο την λειτουργια τους στο επιπεδο της δημιουργιας εντυπωσεων, ειχαν και μια πιο χειροπιαστη αξια, επετρεψαν την ανταλλαγη πληροφοριων, εμπειριων και σκεψεων μεσα στον ιδιο τον απλο κοσμο. Σε τετοιες συναντησεις οι τουρκοκυπριοι ρωτησαν με ενδιαφερον για το κινημα συμπαραστασης στον ελληνοκυπριο αντιρρησια συνειδησης Παρπα που φυλακιστηκε επειδη δεν ηθελε να τους πολεμησει, και δωθηκε η ευκαιρεια σε αρκετο κοσμο να μαθει απο τους τουρκοκυπριους πως βλεπουν τον τουρκικο στρατο, τους "εποικους", τους μεταναστες απο την Τουρκια.

Αυτου του ειδους οι ανοιχτες συναντησεις ειναι προτιμοτερες απο τις κλειστες γιατι εχουν λιγοτερους κινδυνους να εκφυλιστουν μεσα στα πλαισια της επισημης, υποκριτικης, "επαναπροσεγγισης". Μπορουν να γινουν εστιες συνενοησης, επαφης και επαναπροσεγγισης. Ενω οι κλειστες, αυτες που γινονται αναμεσα σε παραγοντες, ακομα και αναμεσα σε αριστερους και περιθωριακους παραγοντες, ευκολα μπορουν να εκφυλιστουν μεσα στα πλαισια της επισημης υποκριτικης επαναπροσεγγισης.

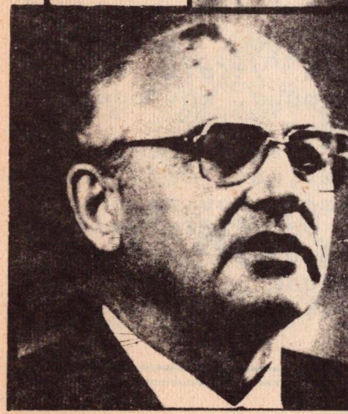
Χαρακτηριστικο τετοιο παραδειγμα ειναι η κινηση που αρχισε με την συναντηση στο Βερολινο αναμεσα σε ελληνοκυπριους και τουρκοκυπριους τον Μαη και συνεχιστηκε με "διευρυμενη" συναντηση στο Ληδρα Παλας.

Ηδη απο την αρχη, παρα την διαφημηση της σαν κατι το "πολυ διαφορετικο" και εξω απο την "κατεστημενη" πολιτικη, οι προοπτικες της ηταν πολυ αμφιβολες και η παρουσιαση της σαν "τολμηρη προσπαθεια", αν ηταν δικαιολογημενη για τους τουρκοκυπριους, απο την μερια των ελληνοκυπριων διοργανωτων της σιγουρα δεν ηταν. Οι τουρκοκυπριοι πηγαινοντας εκει στρεφονταν εναντια στην αστικη τους ταξη υποστηριζοντας την Ομοσπονδια, γι' αυτο και κατηγορηθηκαν πραγματι για προδοτες. Οι ελληνοκυπριοι ομως δεν εκαναν πολυ περισσοτερα απο το να βρισκονται μεσα στα πλαισια της πολιτικης της κυβερνησης και των επισημων επαναπροσεγγιστων, αφου ολοι "πιστευουν ενθουσιωδως στην επανενωση της Κυπρου" (συνεντευξη Κ. Αχνιωτη για την συναντηση στο "Εμπρος", 9/6/89).

Η υποκρισια που χαρακτηριζει την επισημη επαναπροσεγγιση υπηρχε και στο Βερολινο. Ειμαστε σιγουροι για παραδειγμα οτι ο συνεδρος Χ. Ηλια-

η κριση του κρατικου καπιταλισμου





ΜΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΟΤΣΚΙ ΣΑΝ ΕΚΦΥΛΙΣΜΕΝΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Η αναλυση του Τροτσκυ για το σταλινικο καθεστως εχει την αφετηρια της στον μπολσεβικισμο. Αντιπαραθετει το Μαρξισμο στο Σταλινισμο και την Οχτωβριανη σοσιαλιστικη επανασταση στη γραφειοκρατικη αντεπανασταση. Σαν μαθητης του Τροτσκυ και πιστευοντας μαζι του οτι αυτο που εχει ζωτικη σημασια για την εκτιμηση του σταλινισμου ειναι να τον προσεγγισει κανεις απο την αποψη της σχεσης του με τον μαρξισμο - λενινισμο, πιστευω οτι ειναι αναγκαιο να δοθει η μεγαλυτερη προσοχη στην κριτικη εκτιμηση της αναλυσης του Τροτσκυ για το σταλινικο καθεστως.

Μπορει να ειναι εργατικο ενα κρατος που δεν ελεγχεται απο τους εργατες;

Στα εργα του Τροτσκυ βρισκουμε δυο διαφορετικους και τελειως αντιφατικους ορισμους του εργατικού κρατους. Συμφωνα με τον πρωτο ορισμο το κριτηριο του εργατικου κρατους ειναι αν το προλεταριατο εχει αμεσο ή εμμεσο ελεγχο πανω στη κρατικη εξουσια, οσο περιορισμενος και να ειναι αυτος: δηλαδη, αν το προλεταριατο μπορει να απαλλαγει απο τη γραφειοκρατια μονο με μεταρρυθμισεις, χωρις την αναγκη μιας επαναστασης. Το 1931 εγραφε :

> Η αναγνωριση του σημερινου σοβιετικου κρατους σαν εργατικου κρατους, οχι μονο σημαινει οτι η αστικη ταξη δεν μπορει να κατακτησει την εξουσια με κανεναν αλλο τροπο εκτος απο την ενοπλη εξεγερση, αλλα επισης οτι το προλεταριατο της ΕΣΣΔ δεν εχασε τη δυνατοτητα να υποταξει τη γραφειοκρατια, να αναζωογονησει το κομμα και να "διορθωσει" την δικτατορια του προλεταριατου - χωρις νεα επανασταση, αλλα με τις μεθοδους και ακολουθωντας το δρομο της μεταρρυθμισης. (1)

Σ' ενα γραμμα στον Μπορονται, ενος μελους της Αντιπολιτευτικης Ομαδας "Δημοκρατικοι Συνγκεντρωτιστες", εκφραζει αυτη την ιδεα ακομα πιο ξεκαθαρα. Το γραμμα ειναι χωρις ημερομηνια, αλλα ολες οι ενδειξεις δειχνουν οτι γραφτηκε στα τελη του 1928. Γραφει τα εξης:

> Ειναι ο εκφυλισμος του κρατικου μηχανισμου και της σοβιετικης εξουσιας γεγονος; Αυτο ειναι το ερωτημα.
>
> Δε χωραει αμφιβολια οτι ο εκφυλισμος του Σοβιετικου κρατικου μηχανισμου ειναι πολυ πιο προχωρημενος απ'οτι στον Κομματικο μηχανισμο. Παρ' ολα αυτα, το Κομμα ειναι εκεινο που αποφασιζει. Σημερα, αυτο ειναι το ιδιο σαν να λεμε: ο Κομματικος μηχανισμος. Ετσι το Ζητημα αναγεται στο ιδιο προβλημα: ειναι ο προλεταριακος πυρηνας του Κομματος σε θεση, με τη βοηθεια της εργατικης ταξης, να θριαμβευσει πανω στο δεσποτισμο του Κομματικου μηχανισμου που συγχωνευεται ολο και περισσοτερο με τον κρατικο μηχανισμο; Οποιος απαντα εκ των προτερων οτι ειναι **ανικανος** υποστηριζει οχι μονο την αναγκαιοτητα ενος νεου κομματος χτισμενου σε νεες βασεις, αλλα και την αναγκαιοτητα μιας δευτερης και καινουργιας προλεταριακης επαναστασης. (2)

Παρα κατω, στο ιδιο γραμμα, λεει:

> Αν το κομμα ειναι πια ενα πτωμα, πρεπει να χτιστει καπου αλλου ενα νεο κομμα, και πρεπει αυτο να το πουμε ανοιχτα στην εργατικη ταξη. Αν ο Θερμιδωρ εχει ολοκληρωθει, αν εχει συντριβει η διχτατορια του προλεταριατου, πρεπει να ξεδιπλωσουμε την σημαια της δευτερης προλεταριακης επαναστασης. Αυτο θα καναμε αν αποδεικνυονταν αδιεξοδος ο δρομος της μεταρρυθμισης, τον οποιο υποστηριζουμε. (3)

Ο δευτερος ορισμος του Τροτσκυ στηριζεται σε ενα θεμελιακα διαφορετικο κριτηριο. Ασχετα απο το ποσο ανεξαρτητος ειναι ο κρατικος μηχανισμος απο τις μαζες, ακομα και αν ο μονος δρομος απαλλαγης απο την γραφειοκρατια ειναι η επανασταση, οσο τα μεσα παραγωγης ειναι κρατικοποιημενα το κρατος παραμενει εργατικο κρατος, με κυριαρχη ταξη το προλεταριατο. Ετσι, στην "Προδομενη Επανασταση", ο Τροτσκυ γραφει:

> Η εθνικοποιηση της γης, των μεσων βιομηχανικης παραγωγης, των μεσων μεταφορας και εμποριου μαζι με το μονοπωλιο του εξωτερικου εμποριου, αποτελει τη βαση της σοβιετικης κοινωνικης δομης. Ειναι μεσα απο τις σχεσεις αυτες, οι οποιες εγκαθιδρυθηκαν απο την προλεταριακη επανασταση, που εχει βασικα προσδιοριστει για μας η φυση της Σοβιετικης Ενωσης ως προλεταριακου κρατους. (4)

Απ' αυτο μπορουμε να βγαλουμε τρια συμπερασματα:

α) Ο δευτερος ορισμος του Τροτσκυ για το εργατικο κρατος αναιρει τον πρωτο.

β) Αν ο δευτερος ορισμος ειναι σωστος, τοτε κανει λαθος το Κομμουνιστικο Μανιφεστο οταν γραφει: "Το προλεταριατο θα χρησιμοποιησει την πολιτικη του κυριαρχια για να αποσπασει, σταδιακα, ολο το κεφαλαιο απο την αστικη ταξη, να συγκεντρωσει ολα τα μεσα παραγωγης στα χερια του κρατους...". Και κανει επισης λαθος οταν γραφει οτι: "Το πρωτο βημα που θα κανει η εργατικη ταξη με την επανασταση ειναι να ανυψωσει το προλεταριατο σε θεση κυριαρχης ταξης". Επιπλεον, αν δεχτουμε αυτο τον ορισμο, τοτε ουτε η Παρισινη Κομμουνα, ουτε η μπολσεβικικη δικτατορια ηταν εργατικα κρατη, μια που η πρωτη δεν κρατικοποιησε καθολου τα μεσα παραγωγης και η δευτερη αργησε καμποσο καιρο να το κανει.

γ) Αν το κρατος ειναι ο κηδεμονας των μεσων παραγωγης και οι εργατες δεν το ελεγχουν, τοτε τα μεσα παραγωγης δεν τους ανηκουν, δηλαδη δεν ειναι η κυριαρχη ταξη. Ο πρωτος ορισμος το δεχεται αυτο. Ο δευτερος παρακαμπτει το σημειο αυτο, αλλα δεν το αποδεικνυει λανθασμενο.

Ο ορισμος της ρωσιας σαν εργατικο κρατος και η μαρξιστικη θεωρια για το κρατος

Η υποθεση οτι η Ρωσια ειναι εκφυλισμενο εργατικο κρατος οδηγει αναποφευκτα σε συμπερασματα που βρισκονται σε αμεση αντιθεση με τη μαρξιστικη αντιληψη για το κρατος. Μια αναλυση του ρολου αυτων που ο Τροτσκυ αποκαλουσε πολιτικη επανασταση και κοινωνικη αντεπανασταση, θα το αποδειξει.

Στην "Προδομενη Επανασταση" ο Τροτσκυ γραφει:

> Για να καταλαβουμε καλυτερα τη φυση της σημερινης Σοβιετικης Ενωσης, ας κανουμε δυο διαφορετικες υποθεσεις για το μελλον της. Ας υποθεσουμε πρωτα οτι η σοβιετικη γραφειοκρατια ανατρεπεται απο ενα επαναστατικο κομμα, που εχει ολα τα χαρακτηριστικα του παλιου μπολσεβικισμου, και εμπλουτισμενου επιπλεον με την παγκοσμια εμπειρια της προσφατης περιοδου. Ενα τετοιο κομμα θα αρχιζε με την επαναφορα της δημοκρατιας στα συνδικατα και στα Σοβιετ. Θα ηταν σε θεση και θα επρεπε να επαναφερει την ελευθερη λειτουργια των σοβιετικων κομματων. Μαζι με τις μαζες, και μπαινοντας επικεφαλης τους, θα πραγματοποιουσε μια ανελεητη εκκαθαριση του κρατικου μηχανισμου. Θα καταργουσε βαθμους και παρασημα, ολα τα ειδη προνομιων, και θα περιοριζε την ανισοτητα στην αμοιβη της εργασιας στο βαθμο που το απαιτουσαν οι ζωτικες αναγκες της οικονομιας και του κρατικου μηχανισμου. Θα εδινε στην νεολαια την ελευθερη δυνατοτητα να σκεφτεται ανεξαρτητα, να μαθαινει, να επικρινει και να ωριμαζει. Θα εισηγαγε βαθειες αλλαγες στην κατανομη του εθνικου εισοδηματος ανολογα με τα συμφεροντα και τη θεληση των μαζων των εργατων και αγροτων. Αλλα οσον αφορα τις σχεσεις ιδιοκτησιας, η νεα εξουσια δε θα χρειαζοταν ν' ανατρεξει σ'επαναστατικα μετρα. Θα διατηρουσε και θ'ανεπτυσσε παραπερα το πειραμα της σχεδιασμενης οικονομιας. Μετα την πολιτικη

επανασταση - δηλαδη την καθαιρεση της γραφειοκρατιας - το προλεταριατο θα επρεπε να εισαγει στην οικονομια μια σειρα πολυ σημαντικων μεταρρυθμισεων, αλλα οχι μια αλλη κοινωνικη επανασταση...

Αν - για να υιοθετησουμε μια δευτερη υποθεση - ενα αστικο κομμα ανετρεπε την κυριαρχη σοβιετικη καστα, θα εβρισκε ενα καθολου αξιοκαταφρονητο αριθμο ετοιμων υπηρετων αναμεσα στους σημερινους γραφειοκρατες, διοικητικους υπαλληλους, τεχνικους, διευθυντες, κομματικους γραμματεις και γενικα στους προνομιουχους ανωτερους κυκλους. Φυσικα θα χρειαζοταν και παλι μια εκκαθαριση του κρατικου μηχανισμου. Αλλα μια αστικη παλινορθωση πιθανον θα χρειαζοταν να διωξει λιγοτερους ανθρωπους απ' οτι ενα επαναστατικο κομμα. Το κυριο καθηκον της νεας εξουσιας θα ηταν η επαναφορα της ατομικης ιδιοκτησιας στα μεσα παραγωγης... Παρ'ολο που η σοβιετικη γραφειοκρατια προχωρησε πολυ προς την προετοιμασια μιας αστικης παλινορθωσης, το νεο καθεστως θα χρειαζοταν να εισαγει, οσον αφορα τις μορφες ιδιοκτησιας και τις μεθοδους λειτουργιας της βιομηχανιας, οχι μια μεταρρυθμιση, αλλα μια κοινωνικη επανασταση". (5)

Ας το εξετασουμε αυτο. Κατα τις αστικες **πολιτικες** επαναστασεις, π.χ. τις γαλλικες επαναστασεις του 1830 και 1848, η μορφη διακυβερνησης αλλαξε σε μικροτερο ή μεγαλυτερο βαθμο, αλλα **ο τυπος του κρατους εμεινε ιδιος** - "ειδικα σωματα ενοπλων ανδρων, φυλακες κλπ.", ανεξαρτητα απο το λαο, που υπηρετουν την ταξη των καπιταλιστων.

Η νικη του Χιτλερ στη Γερμανια ειχε σιγουρα σαν επακολουθο μια μεγαλης κλιμακας εκκαθαριση του κρατικου μηχανισμου, αλλα ο κρατικος μηχανισμος σαν συνολο δε συντριφτηκε, εμεινε ουσιαστικα ιδιος. Στο εργατικο κρατος υπαρχει μια πολυ στενοτερη συνδεση αναμεσα στη μορφη και το περιεχομενο απ' οτι σε οποιοδηποτε αλλο κρατος. Γι'αυτο, ακομα αν υποθεσουμε οτι μπορουν να γινουν πολιτικες επαναστασεις σ'ενα εργατικο κρατος, ενα πραγμα ειναι ξεκαθαρο: πρεπει να εξακολουθει να υπαρχει και μετα ο ιδιος μηχανισμος του εργατικου κρατους οπως αυτος υπηρχε πριν την πολιτικη προλεταριακη επανασταση. Αν η Ρωσια ειναι ενα εργατικο κρατος, παρ'ολο που το επαναστατικο εργατικο κομμα μπορει να πραγματοποιησει μια μεγαλης κλιμακας "εκκαθαριση" του κρατικου μηχανισμου οταν ερθει στην εξουσια, πρεπει να ειναι σε θεση να χρησιμοποιησει και θα χρησιμοποιησει τον υπαρχοντα κρατικο μηχανισμο. Απο την αλλη μερια, αν η αστικη ταξη ερθει στην εξουσια, δε θα μπορεσει να χρησιμοποιησει τον υπαρχοντα κρατικο μηχανισμο, αλλα θ' αναγκαστει να τον συντριψει και να κτισει αλλο πανω στα συντριμμια του.

Ειναι αυτες οι συνθηκες που επικρατουν στη Ρωσια; Η μιση απαντηση βρισκεται ηδη στη σωστη ερωτηση. Ειναι βεβαια προφανες οτι το επαναστατικο κομμα δε θα χρησιμοποιησει το MVD [σ.μ. παλιοτερη ονομασια της μυστικης πολιτικης αστυνομιας], ουτε τη γραφειοκρατια, ουτε τον τακτικο στρατο. Το επαναστατικο κομμα θα πρεπει να συντριψει το υπαρχον κρατος και να το αντικαταστησει με σοβιετ, λαικη πολιτοφυλακη κλπ.

Αντιθετα, αν η αστικη ταξη ερθει στην εξουσια, μπορει καλλιστα να χρησιμοποιησει το MVD, τον τακτικο στρατο κλπ. Ο Τροτσκυ αποφευγει να εφαρμοσει τη μαρξιστικη θεωρια για το κρατος στην περιπτωση της πολιτικης επαναστασης και της κοινωνικης αντεπαναστασης στη Ρωσια εν μερει επειδη λεει οτι το επαναστατικο κομμα "θ' αρχιζε με την επαναφορα της δημοκρατιας στα συνδικατα και στα Σοβιετ". Αλλα στην πραγματικοτητα δεν υπαρχουν ουτε συνδικατα ουτε Σοβιετ στη Ρωσια, οπου μπορει να επαναφερθει η δημοκρατια. Το ζητημα δεν ειναι να μετασχηματιστει ο κρατικος μηχανισμος, αλλα να συντριβει και να χτιστει ενα νεο κρατος.

Ειτε υποθεσουμε οτι το προλεταριατο πρεπει να συντριψει τον υπαρχοντα κρατικο μηχανισμο οταν ερθει στην εξουσια, ενω η αστικη ταξη μπορει να τον χρησιμοποιησει, ή υποθεσουμε οτι ουτε το προλεταριατο ουτε η αστικη ταξη μπορει να χρησιμοποιησει τον υπαρχοντα κρατικο μηχανισμο (επειδη η "εκκαθαριση" του κρατικου μηχανισμου θα συνεπαγοταν αναγκαστικα μια τοσο βαθια αλλαγη που θα τον αλλαζε ποιοτικα), και στη μια και στην αλλη περιπτωση πρεπει να καταληξουμε στο συμπερασμα οτι η Ρωσια **δεν** ειναι εργατικο κρατος. Η υποθεση οτι τοσο το προλεταριατο οσο και η αστικη ταξη μπορουν χρησιμοποιησουν τον ιδιο κρατικο μηχανισμο σαν οργανο της κυριαρχιας τους, ισοδυναμει με μια απορριψη της επαναστατικης αντιληψης για το κρατος, οπως εκφραστηκε απο τους Μαρξ, Εγκελς, Λενιν και Τροτσκυ.

Η εξεταση των μορφων ιδιοκτησιας ανεξαρτητα απο τις παραγωγικες σχεσεις - μια μεταφυσικη αφαιρεση

Ο καθε μαρξιστης αναγνωριζει οτι η εννοια της ατομικης ιδιοκτησιας απο μονη της, ανεξαρτητα απο τις σχεσεις παραγωγης, ειναι μια υπεριστορικη αφαιρεση. Η ανθρωπινη ιστορια γνωριζει την ατομικη ιδιοκτησια του δουλοκτητικου συστηματος, του φεουδαρχικου συστηματος, του καπιταλιστικου συστηματος, που ολα τους διαφερουν ουσιαστικα μεταξυ τους. Ο Μαρξ γελοιοποιησε την προσπαθεια του Προυντον να ορισει την ατομικη ιδιοκτησια ανεξαρτητα απο τις σχεσεις παραγωγης. Οπως ειπε ο Μαρξ :

> Σε καθε ιστορικη περιοδο, η ιδιοκτησια αναπτυχθηκε διαφορετικα και κατω απο μια σειρα τελειως διαφορετικων κοινωνικων σχεσεων. Ετσι οποιος θελει να περιγραψει την αστικη ιδιοκτησια δεν εχει να κανει τιποτ' αλλο παρα να περιγραψει ολες τις κοινωνικες σχεσεις της αστικης παραγωγης. Το να πρασπαθησει κανεις να ορισει την ιδιοκτησια σαν μια ανεξαρτητη σχεση, μια ξεχωριστη κατηγορια - μια αφηρημενη αιωνια ιδεα - δεν μπορει να ειναι τιποτ' αλλο απο μια αυταπατη μεταφυσικη ή νομικιστικη. (6)

Ολες οι κατηγοριες που εκφραζουν σχεσεις μεταξυ ανθρωπων στην καπιταλιστικη παραγωγικη διαδικασια - αξια, τιμη, μισθοι κλπ. - αποτελουν αναποσπαστο μερος της αστικης ατομικης ιδιοκτησιας. Ειναι οι νομοι κινησης του καπιταλιστικου συστηματος, που προσδιοριζουν τον ιστορικο κοινωνικο χαρακτηρα της καπιταλιστικης ατομικης ιδιοκτησιας, που τη διαφοροποιουν απο αλλες μορφες ατομικης ιδιοκτησιας. Ο Προυντον, που αφαιρεσε τη μορφη ιδιοκτησιας απο τις παραγωγικες σχεσεις, "ανακατεψε το συνολο αυτων των οικονομικων σχεσεων (των καπιταλιστικων σχεσεων παραγωγης) με τη γενικη νομικιστικη αντιληψη της 'ιδιοκτησιας'"

Γι' αυτο "ο Προυντον δεν μπορουσε να προχωρησει πιο περα απο την απαντηση που ο Brissot, σ' ενα παρομοιο εργο, ειχε δωσει ηδη πριν το 1789 με τα ιδια λογια: 'Η ιδιοκτησια ειναι κλοπη'". (7)

Ο Μαρξ ξεκαθαρισε το γεγονος οτι η μια μορφη της ατομικης ιδιοκτησιας μπορει να εχει διαφορετικο ιστορικο χαρακτηρα απο την αλλη, μπορει να ειναι το φρουριο μιας διαφορετικης ταξης απο μιαν αλλη. Το οτι αυτο μπορει να ισχυει επισης και για την κρατικοποιημενη ιδιοκτησια, ειναι κατι οχι και τοσο προφανες. Ο κυριος λογος γι' αυτο ειναι οτι η γνωστη ιστορια της ανθρωποτητας ηταν κατα κυριο λογο η ιστορια της ταξικης παλης στη βαση της ατομικης ιδιοκτησιας. Περιπτωσεις ταξικων διαφοροποιησεων σε μια βαση αλλη απο την ατομικη ιδιοκτησια δεν υπηρξαν πολλες και γενικα δεν ειναι πολυ γνωστες. Ωστοσο υπηρξαν.

Σαν πρωτο παραδειγμα ας παρουμε ενα κεφαλαιο απο την Ευρωπαικη Ιστορια: την Καθολικη Εκκλησια στο Μεσαιωνα.

Η Εκκλησια ειχε τεραστιες εκτασεις γης οπου δουλευαν εκατονταδες χιλιαδες αγροτες. Οι σχεσεις μεταξυ Εκκλησιας και αγροτων ηταν οι ιδιες φεουδαρχικες σχεσεις που υπηρχαν και αναμεσα στον τσιφλικα φεουδαρχη και τους αγροτες του. Ειναι οι σχεσεις παραγωγης που προσδιοριζουν τον ταξικο χαρακτηρα της εκκλησιαστικης ιδιοκτησιας, που ηταν φεουδαρχικη, παρα το γεγονος οτι δεν ηταν ατομικη.

Μπορει να πει κανεις οτι η Καθολικη Εκκλησια ηταν μονο ενα παραρτημα του φεουδαρχικου συστηματος στο συνολο του - απο εδω πηγαζει κι ο φεουδαρχικος χαρακτηρας της - αλλα αυτο το επιχειρημα δε θιγει την ουσια του θεματος, μια που δε θελουμε να εξηγησουμε γιατι δημιουργηθηκε η Καθολικη Εκκλησια, συγκεντρωνοντας στα χερια της τεραστιες εκτασεις γης και μπαινοντας σε φεουδαρχικες σχεσεις με τους αγροτες που τις δουλευαν. Θελουμε μονο να δειξουμε οτι οι ιδιες σχεσεις παραγωγης μπορουν να εκφραστουν με διαφορετικες μορφες ιδιοκτησιας, η μια

ατομικη, η αλλη θεσμικη.

Στην ιστορια της Ανατολης βρισκουμε αρκετα παραδειγματα απο οικονομικα συστηματα με βαθιες ταξικες διαφοροποιησεις, βασισμενες οχι στην ατομικη, αλλα στην κρατικη ιδιοκτησια. Τετοια συστηματα υπηρχαν στην Αιγυπτο των Φαραω, στη μουσουλμανικη Αιγυπτο, στο Ιρακ, στην Περσια και στην Ινδια. Το γεγονος οτι η γη ηταν κρατικη ιδιοκτησια, φαινεται οτι οφειλοταν κυριως στο γεγονος οτι η γεωργια ηταν τελειως εξαρτημενη απο το αρδευτικο συστημα σ' αυτες τις χωρες, που με τη σειρα του εξαρτιοταν απο τη δραστηριοτητα του κρατους. Το παραδειγμα που ακολουθει ειναι αρκετα διδακτικο για να δικαιολογησει την παρεκλιση απο το θεμα μας.

Αραβικος φεουδαλισμος – ενα παραδειγμα ταξικης κοινωνιας βασισμενης στην κρατικη ιδιοκτησια

Ας εξετασουμε τα κυρια χαρακτηριστικα της αραβικης φεουδαρχιας κατω απο τους Μαμελουκους. Εδω η υποταγη των αγροτων σ'ενα ισχυρο φεουδαρχικο κρατος ηταν πολυ σκληροτερη απ' οτι στη Μεσαιωνικη Ευρωπη, αλλα το μελος της κυριαρχης ταξης σαν ατομο δεν ειχε κανενα απολυτως ατομικο δικαιωμα ιδιοκτησιας. Ο σουλτανος ηταν ο μονος ιδιοκτητης γης και συνηθιζε να μοιραζει το δικαιωμα συλλογης του ενοικιου στις διαφορες περιοχες στους ευγενεις (που λεγονταν μουλταζιμ). Ενω στην Ευρωπη ο καθε φεουδαρχης ηταν κατοχος ενος ορισμενου κτηματος που κληροδοτουνταν απο πατερα σε γιο, στην αραβικη Ανατολη ο φεουδαρχης δεν ειχε μονιμο κτημα δικο του, αλλα ηταν μελος μιας ταξης που ελεγχε συλλογικα τη γη και ειχε το δικαιωμα να ιδιοποιηθει το νοικι. Στη Συρια και στην Παλαιστινη η περιοχη απο την οποια οι φεουδαρχες ευγενεις επαιρναν νοικι αλλαζε καθε χρονο. Στην Αιγυπτο αποκτουσαν το δικαιωμα να παιρνουν νοικι απο μια δοσμενη περιοχη εφ'ορου ζωης, και οι κληρονομοι τους ειχαν προτεραιοτητα στο διορισμο του διαδοχου τους οταν πεθαιναν. Ενω στην Ευρωπη ο φεουδαρχης ηταν μια σχετικα ανεξαρτητη δυναμη απεναντι στο βασιλια, που δεν ηταν τιποτ'αλλο απο τον πρωτο φεουδαρχη, στην αραβικη Ανατολη οι φεουδαρχες ειχαν καποια σημασια μονο σαν ομαδα. Σαν ατομα οι Αραβες ευγενεις δεν ειχαν δυναμη, γιατι η θεση τους εξαρτιοταν απο το κρατος. Η αδυναμια του φεουδαρχη απεναντι στο κρατος φαινοταν ξεκαθαρα απο τον τροπο που παραχωρουνταν τα φεουδα: ο σουλτανος τα μοιραζε με κληρο αναμεσα στους εμιρηδες και ιπποτες, και ο καθενας επαιρνε μια εκταση γης που ποικιλε σε μεγεθος και ποιοτητα αναλογα με το βαθμο του. Οι Αραβες ευγενεις ετσι μοιραζονταν σε διαφορετικες ομαδες με διαφορετικα εισοδηματα, με πολυ μεγαλες διαφορες μεταξυ τους (π.χ. οι "εμιρηδες των εκατο" επαιρναν 80.000 – 200.000 δηναρια γιασι το χρονο, οι "εμιρ-αλ-ταμπλ" 23.000-30.000, οι "εμιρηδες των δεκα" απο 9.000 και κατω, οι "εμιρηδες των πεντε" 3.000 και ουτω καθ' εξης). Η μορφη ιδιοποιησης εμοιαζε πολυ περισσοτερο με του κρατικπο υπαλληλου παρα με αυτη του Ευρωπαιου φεουδαρχη. Σαν αποτελεσμα αυτης της εξαρτησης των ευγενων απο το κρατος, εχουμε ενα ασυνηθιστο φαινομενο στην αραβικη Ανατολη. Απο καιρο σε καιρο ολοκληρα στρωματα απο φεουδαρχες "εκκαθαριζονταν" και εξοντωνονταν, ενω αλλοι επαιρναν τη θεση τους. Οι Αραβες φεουδαρχες αντικαθιστανται με τους απελευθερωμενους σκλαβους του σουλτανου – τους Μαμελουκους – που δεν ηταν αραβικης προελευσης και δε μιλουσαν αραβικα αλλα τουρκικα. Στον 13ο και 14ο αιωνα προερχονταν κυριως απο το μογγολικο κρατος, τη Χρυση Ορδη, που το κεντρο τους ηταν στις οχθες του Κατω Βολγα. Στον 15ο και 16ο αιωνα ερχονταν κυριως απο τον Καυκασο. Με την αυξανομενη αντισταση του τσαρου στη στρατολογηση Καυκασιων απο το σουλτανο, επικρατησε το βαλκανικο στοιχειο (Αλβανοι, Βοσνιοι, κλπ.).

Το γεγονος οτι η γη ηταν κρατικη ιδιοκτησια δεν εμποδισε μονο την αναπτυξη της φεουδαρχιας που θα βασιζονταν στην ατομικη ιδιοκτησια αλλα και οποιασδηποτε ομαδας με ατομικιστικες τασεις καθε ειδους. Η πολη ηταν στρατοπεδο. Στην πλειοψηφια τους οι χειροτεχνες δεν ηταν ανεξαρτητοι. Ακομα και οταν αναπτυχθηκαν οι συντεχνιες (χιρφε), δεν αποκτησαν καμμια σπουδαιοτητα στις πολεις και δεν εξελιχτηκαν σε σημαντικη ανεξαρτητη δυναμη. Η κυβερνηση τις υποταξε στον ελεγχο της, διοριζοντας πολλους απο τους ηγετες των συντεχνιων, μετατρεποντας τους σε κρατικους υπαλληλους

και τις συντεχνιες σε κυβερνητικες οργανωσεις.

Το γεγονος οτι το κυριο μεσο παραγωγης – η γη – δεν ανηκε σε ατομα, αλλα στο κρατος, και οτι οι Αραβες ευγενεις και οι Μαμελουκοι δεν ειχαν νομικα στηριγματα και ετσι δεν ειχαν το δικαιωμα να κληρονομησουν, δεν καλυτερεψε τη θεση των αγροτικων μαζων. Ουτε προκαλεσε καμια αλλαγη η πληβειακη καταγωγη των Μαμελουκων. Η συγκεντρωση της κυριαρχης ταξης της αραβικης Ανατολης στις πολεις, τους εδωσε μεγαλη στρατιωτικη δυναμη απεναντι στους αγροτες και, εκτος απ' αυτο, μεγαλωσε τις ορεξεις τους. Διαφερανε και σε αυτο απο τους Ευρωπαιους φεουδαρχες του Μεσαιωνα. Το μερος της παραγωγης που οι Ευρωπαιοι δουλοπαροικοι εδιναν στους φεουδαρχες αφεντες τους σαν νοικι, συνηθως δεν πουλιοταν επομενως δε χρειαζοταν οι δουλοπαροικοι να δινουν στον αφεντη τους περισσοτεερο απο οτι χρειαζοταν αυτος και το σπιτι του για καθημερινη χρηση. "Τα τοιχωματα του στομαχιου του (του φεουδαρχη) καθοριζαν τα ορια της εκμεταλλευσης που εκανε στους αγροτες" (Μαρξ). Οι Αραβες φεουδαρχες ειχαν διαφορετικα γουστα και η αντιληψη τους μπορει ισως να συνοψιστει καλυτερα με τα λογια του χαλιφη Σουλειμαν στον απεσταλμενο του για τους αγροτες: "Αρμεξε μεχρι να στεγνωσουν οι μαστοι και ασε το αιμα να τρεξει μεχρι την τελευταια σταγονα".

Ο τροπος παραγωγης, η μορφη εκμεταλλευσης, η σχεση των εργαζομενων με τα μεσα παραγωγης στην αραβικη Ανατολη, ηταν τα ιδια οπως και στη μεσαιωνικη Ευρωπη. Οι ποροι του εισοδηματος της κυριαρχης ταξης ηταν επισης οι ιδιοι. Η μονη διαφορα ηταν στον τροπο ιδιοποιησης, στη νομικη εκφραση του δικαιωματος τους να εκμεταλλευονται. (8)

Η ρωσικη γραφειοκρατια – ο χωροφυλακας που εμφανιζεται στη διαδικασια της διανομης;

Ο Τροτσκυ γραφει οτι η καθυποταξη των μαζων απο το σταλινικο κρατος ειναι αποτελεσμα του

> οτι η σημερινη μεταβατικη δομη ειναι ακομα γεματη κοινωνικες αντιφασεις, που στη σφαιρα της **καταναλωσης** – η οποια γινεται πιο εντονα αισθητη απ'ολους – ειναι εξαιρετικα εντονες και μονιμα απειλουν να περασουν στη σφαιρα της παραγωγης. (9)

Γι'αυτο,

> η βαση της γραφειοκρατικης εξουσιας ειναι η φτωχεια της κοινωνιας σε καταναλωτικα αγαθα, που εχει σαν αποτελεσμα να παλευει ο καθενας εναντια σε ολους. Οταν υπαρχουν αρκετα αγαθα σ'ενα μαγαζι, οι αγοραστες μπορουν να ερθουν οταν θελουν. Οταν υπαρχουν λιγα αγαθα, οι αγοραστες ειναι αναγκασμενοι να καθησουν στην ουρα. Οταν οι ουρες ειναι πολυ μεγαλες, πρεπει να διοριστει ενας αστυνομικος για να διατηρησει την ταξη. Αυτη ειναι η πηγη της δυναμης της σοβιετικης γραφειοκρατιας. Αποφασιζει ποιος θα παρει κατι και ποιος θα περιμενει. (10)

Ειναι μηπως αληθεια οτι η γραφειοκρατια εμφανιζεται σαν "χωροφυλακας" μονο στη διαδικασια της διανομης, ή εμφανιζεται σαν τετοιος στη διαδικασια αναπαραγωγης στο συνολο της, της οποιας η πρωτη δεν ειναι παρα ενα εξαρτημενο μερος; Το ερωτημα εχει τεραστια θεωρητικη και πολιτικη σημασια.

Πριν προσπαθησουμε να απαντησουμε σε αυτο το ερωτημα, ας δουμε ποιες ηταν οι σκεψεις των Μαρξ και Εγκελς για τη συνδεση αναμεσα στις σχεσεις παραγωγης και διανομης. Ο Μαρξ γραφει:

> Στο μεμονωμενο ατομο η διανομη φαινεται φυσιολογικα σαν ενας νομος της κοινωνιας, που καθοριζει τη θεση του στη σφαιρα της παραγωγης, μεσα στην οποια παραγει, και ετσι του φαινεται σαν κατι που προηγειται της παραγωγης. Στην αρχη το μεμονωμενο ατομο δεν εχει κεφαλαιο, δεν εχει γαιοκτησια. Απο τη γεννηση του προοριζεται για τη μισθωτη εργασια απο την κοινωνικη διαδικασια διανομης. Αλλα η ιδια η κατασταση του, οτι δηλαδη προοριζεται για τη μισθωτη εργασια, ειναι αποτελεσμα της υπαρξης κεφαλαιου και γαιοκτησιας σαν ανεξαρτητων φορεων παραγωγης.
>
> Απο την αποψη της κοινωνιας στο συνολο της, η διανομη φαινεται να προηγειται της παραγωγης

και να την καθοριζει επισης με εναν αλλο τροπο, σαν ενα, ας το πουμε, προοικονομικο γεγονος. Ενας λαος κατακτητων μοιραζει τη γη αναμεσα στους κατακτητες δημιουργωντας μ'αυτο τον τροπο εναν ορισμενο καταμερισμο και μια ορισμενη μορφη γαιοκτησιας και καθοριζοντας το χαρακτηρα της παραγωγης. Ειτε μετατρεπει τον κατακτημενο λαο σε δουλους και ετσι βασιζει την παραγωγη στη δουλικη εργασια. Ειτε, ενα εθνος, μεσα απο μια επανασταση, διασπα μεγαλα τσιφλικια σε μικρα κομματια γης και μ'αυτη τη νεα διανομη δινει ενα νεο χαρακτηρα στην παραγωγη. Ειτε η νομοθεσια διαιωνιζει τη γαιοκτησια απο μεγαλες οικογενειες ή διανεμει την εργασια σαν κληρονομικο προνομιο και ετσι την σταθεροποιει σε καστες.

Σ'ολες αυτες τις περιπτωσεις, και ειναι ολες παρμενες απο την ιστορια, δεν ειναι η διανομη που φαινεται να οργανωνεται και να καθοριζεται απο την παραγωγη, αλλα αντιθετα, η παραγωγη απο τη διανομη.

Στην πιο επιφανειακη αντιληψη για τη διανομη, η τελευταια εμφανιζεται σαν διανομη προιοντων και σαν τετοια πιο απομακρυσμενη και σχεδον ανεξαρτητη απο την παραγωγη. Αλλα πριν η διανομη εμφανιστει σαν διανομη προιοντων, ειναι πρωτα διανομη των μεσων παραγωγης, και δευτερο, που ειναι σχεδον το ιδιο ειπωμενο με αλλα λογια, ειναι διανομη των μελων της κοινωνιας αναμεσα στα διαφορα ειδη παραγωγης (η υποταγη των ατομων σε ορισμενους ορους παραγωγης). Η διανομη προιοντων ειναι ολοφανερα αποτελεσμα αυτης της διανομης, που συνδεεται με την παραγωγικη διαδικασια και καθοριζει ακριβως την οργανωση της τελευταιας. (11)

Αυτο το αποσπασμα απο τον Μαρξ, που η ουσια του επαναλαμβανεται ξανα και ξανα στα εργα του, ειναι αρκετο για να μας χρησιμευσει σαν βαση για την αναλυση της θεσης της σταλινικης γραφειοκρατιας στην οικονομια.

Ας βαλουμε τα εξης ερωτηματα σε σχεση με τη ρωσικη γραφειοκρατια: Η γραφειοκρατια διαχειριζεται μονο τη διανομη των καταναλωτικων αγαθων στο λαο, ή διαχειριζεται επισης την κατανομη του λαου στην παραγωγικη διαδικασια; Η γραφειοκρατια εξασκει ενα μονοπωλιο πανω στον ελεγχο της διανομης μονο, ή επισης και πανω στον ελεγχο των μεσων παραγωγης; Φροντιζει για τη διανομη καθορισμενων ποσοτητων καταναλωτικων αγαθων μονο ή κατανεμει και το συνολικο κοινωνικο χρονο εργασιας αναμεσα στη συσσωρευση και την καταναλωση, αναμεσα στην παραγωγη μεσων παραγωγης και την παραγωγη καταναλωτικων αγαθων; Μηπως δεν αναπαραγει η γραφειοκρατια την ελλειψη καταναλωτικων αγαθων και με αυτο τον τροπο ορισμενες σχεσεις διανομης; Μηπως δεν καθοριζουν οι σχεσεις παραγωγης που επικρατουν στη Ρωσια τις σχεσεις διανομης οι οποιες αποτελουν ενα τμημα τους;

Κοινωνικη ή πολιτικη επανασταση;

Αν συμφωνησουμε με τον Τροτσκυ οτι μια επανασταση της ρωσικης εργατικης ταξης εναντια στη γραφειοκρατια δεν ειναι κοινωνικη επανασταση, μπαινουμε σε αμεσες αντιφασεις με τη μαρξιστικη κοινωνιολογια.

Ο εμφυλιος πολεμος στις ΗΠΑ χαρακτηριστηκε απο τον Μαρξ σαν κοινωνικη επανασταση. Η απελευθερωση των δουλων και η μετατροπη τους σε μισθοσυντηρητους, ηταν κοινωνικη επανασταση: μια ταξη στην κοινωνια εξαφανιστηκε και στη θεση της ηρθε αλλη. Γιατι η ανατροπη της σταλινικης γραφειοκρατιας και η απελευθερωση των εκατομμυριων δουλων στα στρατοπεδα εργασια να μην ειναι κοινωνικη επανασταση, αλλα μονο πολιτικη επανασταση; Η αγροτικη επανασταση, που μεταφερει τα τσιφλικια στα χερια των αγροτων, μετατρεποντας τους δουλοπαροικους σε ελευθερους αγροτες, ηταν κοινωνικη επανασταση. Γιατι να μην ειναι κοινωνικη επανασταση ο τερματισμος της λεηλασιας απο το κρατος, των "αναγκαστικων παραδοσεων", ο μετασχηματισμος των κολχοζ στην πραγματικη ιδιοκτησια των μελων των κολχοζ, ωστε τα κολχοζ να ανηκουν πραγματικα στα μελη τους και να ελεγχονται απ'αυτους;

Προυποθεση για μια πολιτικη επανασταση ειναι οτι με την αλλαγη διακυβερνησης, μονο ατομα, ομαδες ή κυριαρχα στρωματα αλλαζουν, αλλα οτι η ιδια ταξη μενει στην εξουσια.

Επομενως ο γραφειοκρατης κι ο εργατης, ο δεσμοφυλακας των NKVD και ο φυλακισμενος, ανηκουν στην ιδια ταξη. Πως μπορει να ειναι ετσι, απο τη στιγμη που οι θεσεις τους στην διαδικασια παραγωγης ειναι τοσο ανταγωνιστικες, οταν η σταση τους απεναντι στα μεσα παραγωγης οχι μονο δεν ειναι ιδια, αλλα στην πραγματικοτητα αλληλοσυγκρουονται βιαια;

Αν δεχτουμε οτι οι εργατες και γραφειοκρατες ανηκουν στην ιδια ταξη, πρεπει να συμπερανουμε οτι στη Ρωσια υπαρχει ενδοταξικη παλη, και οχι παλη αναμεσα σε ταξεις, δηλαδη οχι ταξικη παλη. Αυτο δε στερει τη βαση της επιθεσης του Τροτσκυ στον ισχυρισμο του Σταλιν οτι δεν υπαρχει ταξικη παλη στη Ρωσια;

Το τελευταιο βιβλιο του Τροτσκυ

Αν παρουμε υποψη οτι η εργατικη ταξη στη Ρωσια ηταν η μονη που ειχε την εξουσια για καποιο χρονικο διαστημα, οτι η ανατροπη της πηρε μια απροσδοκητη μορφη στις ιδιαιτερα συνθετες οικονομικες και πολιτικες συνθηκες της Ρωσιας, δεν ειναι τυχαιο οτι ακομα κι ο Τροτσκυ με τις λαμπροτατες αναλυτικες ικανοτητες του χρειαστηκε να επανεκτιμησει επανειλημμενα τη βασικη αναλυση του για το σταλινικο καθεστως. Μια τεραστια αλλαγη συντελεστηκε στη θεση του Τροτσκυ, εστω και μονο σε εμφαση, απο τον καιρο που η αποδοχη της θεωριας του εκφυλισμενου εργατικου κρατους ηταν ορος για να γινει κανεις μελος της Αριστερης Αντιπολιτευσης μεχρι τον καιρο που ο Τροτσκυ δεν προτεινε τον αποκλεισμο των αντι-αμυνιτων [σ.μ. αυτων που ειταν εναντια στην θεση της 4ης Διεθνους για την αμυνα, την υπερασπιση της Σοβιετικης Ενωσης] απο τη Διεθνη, παρολο που δεν συμφωνουσε με τη θεση τους. Δεν ηταν τυχαιο που δεν συμφωνουσε με τη θεση τους. Δεν ηταν τυχαιο που στην πολεμικη του με τον Σαχτμαν στα τελη του 1939 και το 1940 μπορουσε να πει πως παρολο που ισως ηταν μειοψηφια εναντια στον Σαχτμαν και τον Μπαρνχαμ, θα ηταν αντιθετος με μια διασπαση και θα συνεχιζε να παλευει για τη θεση του στο ενιαιο κομμα. (12)

Ενα ξεκαθαρο βημα στην κατευθυνση μιας νεας εκτιμησης της γραφειοκρατιας σαν κυριαρχης ταξης βρισκει εκφραση στο τελευταιο βιβλιο του Τροτσκυ, **"Σταλιν"**. Εξηγωντας την κοινωνικη φυση της ανοδου στην εξουσια της σταλινικης γραφειοκρατιας, ελεγε:

> Η ουσια του Θερμιδωρ ηταν, ειναι, και δεν μπορουσε να ειναι αλλη απο κοινωνικη στο χαρακτηρα. Συμβολιζε την αποκρυσταλλωση ενος νεου στρωματος προνομιουχων, τη δημιουργια ενος νεου υποστρωματος για την οικονομικα κυριαρχη ταξη. Υπηρχαν δυο φορεις που διεκδικουσαν αυτη την κυριαρχη θεση: οι μικροαστοι και η ιδια η γραφειοκρατια. Παλεψαν πλαι-πλαι στον αγωνα να σπασουν την αντισταση της προλεταριακης πρωτοποριας. Οταν αυτο το καθηκον εκπληρωθηκε, ξεσπασε ενας αγριος αγωνας μεταξυ τους. Η γραφειοκρατια φοβηθηκε την απομονωση, το χωρισμο της απο το προλεταριατο. Απο μονη της δεν μπορουσε να συντριψει τον **κουλακο** ουτε και τους μικροαστους που μεγαλωσαν και συνεχιζαν να μεγαλωνουν στη βαση της ΝΕΠ. Της χρειαζοταν η βοηθεια του προλεταριατου. Απο εδω πηγαζει η συγκροτημενη προσπαθεια της να παρουσιαζει την παλη της εναντια στους μικροαστους για τα υπερπροιοντα και για την εξουσια σαν παλη του προλεταριατου εναντια σε αποπειρες καπιταλιστικης παλινορθωσης. (13)

Η γραφειοκρατια, λεει ο Τροτσκυ, ενω προσποιοταν οτι παλευε εναντια στην καπιταλιστικη παλινορθωση, στην πραγματικοτητα χρησιμοποιησε το προλεταταριατο μονο για να συντριψει τους κουλακους, για "την αποκρυσταλλωση ενος νεου στρωματος προνομιουχων, τη δημιουργια ενος νεου υποστρωματος για την οικονομικα κυριαρχη ταξη". Ενας απο αυτους που διεκδικουσαν το ρολο της οικονομικα κυριαρχης ταξης, λεει, ειναι η γραφειοκρατια. Πρεπει να δωσουμε μεγαλη σημασια σ'αυτη τη διατυπωση, κυριως αν συνδεσουμε αυτη την αναλυση της παλης μεταξυ της γραφειοκρατιας και των κουλακων με τον προσδιορισμο της ταξικης παλης που κανει ο Τροτσκυ. Λεει:

> Η ταξικη παλη δεν ειναι τιποτε αλλο απο την παλη για το υπερπροιον. Αυτος που εχει στην κατοχη του το υπερπροιον, ειναι κυριαρχος της καταστασης - εχει

> στην κατοχη του πλουτο, το κρατος, εχει το κλειδι της εκκλησιας, των δικαστηριων, των επιστημων και των τεχνων. (14)

Η διαμαχη της γραφειοκρατιας με τους κουλακους ηταν, συμφωνα με το τελευταιο συμπερασμα του Τροτσκυ, η "παλη... για το υπερπροιον".

Οι εσωτερικες δυναμεις δεν ειναι σε θεση να επαναφερουν τον ιδιωτικο καπιταλισμο στη ρωσια: τι σημαινει αυτο για τον ταξικο της χαρακτηρα;

Οταν ο Τροτσκυ μιλησε για τον κινδυνο μιας κοινωνικης αντεπαναστασης στη Ρωσια, εννοουσε την παλινορθωση του βασισμενου στην ατομικη ιδιοκτησια καπιταλισμου. Ο σταλινικος βοναπαρτισμος παρουσιαζεται σαν ενας εξισορροπητικος παραγοντας σε εθνικη κλιμακα μεταξυ δυο δυναμεων - απο τη μια μερια βρισκεται η εργατικη ταξη που υποστηριζει την κρατικοποιημενη ιδιοκτησια και το σχεδιασμο και, απο την αλλη, τα αστικα στοιχεια που επιδιωκουν την ατομικη ιδιοκτησια. Γραφει τα εξης:

> Αυτη η γραφειοκρατια εξακολουθει να διατηρει την κρατικη ιδιοκτησια μονο στο βαθμο που φοβαται το προλεταριατο. Αυτος ο σωτηριος φοβος τροφοδοτειται και διατηρειται ζωντανος απο το παρανομο κομμα των Μπολσεβικων - Λενινιστων, που ειναι η πιο συνειδητη εκφραση των σοσιαλιστικων τασεων που αντιπαρατιθενται σ' αυτη την αστικη αντιδραση με την οποια εχει τελειως διαποτιστει η θερμιδωριανη γραφειοκρατια. Σαν συνειδητη πολιτικη δυναμη η γραφειοκρατια προδωσε την επανασταση. Αλλα μια νικηφορα επανασταση ευτυχως δεν ειναι μονο ενα προγραμμα και μια σημαια, δεν ειναι μονο πολιτικοι θεσμοι, αλλα ειναι και ενα συστημα κοινωνικων σχεσεων. Δε φτανει να το προδωσεις. Πρεπει να το ανατρεψεις. (15)

Αυτη η παρουσιαση δειχνει πολυ καθαρα τη νομικη αφαιρεση της μορφης της ιδιοκτησιας που γινεται, και γι' αυτο δειχνει πολυ ξεκαθαρα τις εσωτερικες αντιφασεις της αναλυσης. Το ρωσικο προλεταριατο δεν ηταν αρκετα δυνατο για να διατηρησει τον ελεγχο του πανω στα μεσα παραγωγης, και εκδιωχτηκε απο τη γραφειοκρατια, αλλα ειναι αρκετα ισχυρο για να εμποδισει τη νομικη κατοχυρωση αυτης της σχεσης ! Το προλεταριατο δεν ηταν αρκετα ισχυρο για να ελεγξει εναν πολυ ανταγωνιστικο τροπο διανομης του προιοντος, να εμποδισει τη γραφειοκρατια να συμπιεσει σε τεραστιο βαθμο το βιοτικο του επιπεδο και να του αρνιεται τα πιο στοιχειωδη δικαιωματα, να εμποδισει την καταδικη εκατομμυριων ατομων απο τις γραμμες του σε καταναγκαστικη εργασια στη Σιβηρια. Αλλα ειναι αρκετα ισχυρο για να υπερασπισει τη μορφη της ιδιοκτησιας ! Σαν να υπηρχε μια αλλη σχεση αναμεσα στους ανθρωπους και την ιδιοκτησια εκτος απ'αυτην που βασιζεται στις παραγωγικες σχεσεις.

Εκτος απ'αυτο, αν ο φοβος του προλεταριατου ειναι ο μονος παραγοντας που εμποδιζει την παλινορθωση του ιδιωτικου καπιταλισμου στη Ρωσια, αν, οπως ελεγε ο Τροτσκυ, οι γραφειοκρατες ειναι συνειδητοι οπαδοι της παλινορθωσης, η δηλωση του οτι το σταλινικο καθεστως ειναι τοσο σταθερο οσο και μια πυραμιδα που στεκεται στην κορυφη της, θα ειχε αποδειχτει σωστη, και η προγνωση του για τη μοιρα της κρατικοποιημενης οικονομιας κατα τον πολεμο θα ειχε πραγματοποιηθει. Συνοψισε τη θεση του ως εξης :

> Στη φωτια του πολεμου μπορουμε ν'αναμενουμε αποτομες στροφες προς ατομικιστικες αρχες στη γεωργια και στη βιοτεχνια, προς την προσελκυση ξενου και "συμμαχικου" κεφαλαιου, ρηγματα στο μονοπωλιο του εξωτερικου εμποριου, την εξασθενηση του κυβερνητικου ελεγχου των τραστ, την εντατικοποιηση του συναγωνισμου αναμεσα στα τραστ, τις συγκρουσεις τους με τους εργατες, κλπ. Στην πολιτικη σφαιρα αυτες οι διαδικασιες μπορουν να σημαινουν την ολοκληρωση του βοναπαρτισμου με την αντιστοιχη αλλαγη ή σειρα αλλαγων στις σχεσεις ιδιοκτησιας. Με αλλα λογια, στην περιπτωση ενος μακροχρονου πολεμου σε συνδυασμο με την **παθητικοτητα του παγκοσμιου προλεταριατου** οι εσωτερικες κοινωνικες αντιφασεις στην ΕΣΣΔ οχι μονο μπορουν αλλα και αναγκαστικα θα οδηγησουν σε μια **αστικη - βοναπαρτιστικη** αντεπανασταση. (16)

Πριν την εμπειρια του Β' Παγκοσμιου Πολεμου, ηταν κατανοητη, εστω και να ηταν λαθεμενη, η υποθεση οτι ο ιδιωτικος καπιταλισμος μπορουσε να παλινορθωθει στη Ρωσια χωρις αυτη να καταληφθει απο μια ιμπεριαλιστικη δυμαμη. Αλλα η νικη της συγκεντροποιημενης, κρατικοποιημενης οικονομιας πανω στην πολεμικη μηχανη της Γερμανιας τερματισε καθε αναφορα σε μια τετοια δυνατοτητα.

Ωστοσο δεν αποκλειεται η περιπτωση εξωτερικες δυναμεις να μπορουν να επαναφερουν τον ιδιωτικο καπιταλισμο, ή ακομα ενας καταστροφικος πολεμος, που θα συνοδευεται απο την εξοντωση του μεγαλυτερου μερους του πληθυσμου της Ρωσιας, να μπορει να την οπισθοδρομησει σ'ενα πολυ χαμηλοτερο επιπεδο ιστορικης εξελιξης απο τον ιδιωτικο καπιταλισμο.

Οταν ο Τροτσκυ προσδιορισε τη Ρωσια σαν μεταβατικη κοινωνια, τονισε σωστα οτι σαν τετοια πρεπει απο τους ιδιους τους συμφυτους νομους της να οδηγησει ειτε στη νικη του σοσιαλισμου, ειτε στην παλινορθωση του ιδιωτικου καπιταλισμου. Αν αποκλεισουμε την τελευταια περιπτωση, παραμενει μια απο τις εξης τρεις δυνατοτητες:

1. Οι εσωτερικες δυναμεις της Ρωσιας οδηγουν μονο σε μια κατευθυνση - προς τον κομμουνισμο. Αυτη την υποστηριζουν οι σταλινικοι και ο Μπρουνο Ρ. (17)

2. Η ρωσικη κοινωνια δεν ειναι ουτε καπιταλιστικη ουτε σοσιαλιστικη, και παρα το γεγονος οτι οι παραγωγικες δυναμεις αναπτυσονται αδιακοπα, δε θα οδηγησει στον κομμουνισμο. Παρολο που η εκμεταλλευση των μαζων συνεχιζεται αμειωτη, δεν θα οδηγησει στον καπιταλισμο. Αυτη ειναι η θεωρια της "Επαναστασης των Διευθυντων" και του Γραφειοκρατικου Κολλεκτιβισμου, οπως διατυπωθηκε απο τον Σαχτμαν το 1943.

3. Η Ρωσικη κοινωνια ειναι ειτε μια μεταβατικη κοινωνια που εχει δυο δυνατους δρομους μπροστα της - κρατικο καπιταλισμο ή σοσιαλισμο - ειτε εχει φτασει ηδη στον κρατικο καπιταλισμο.

Αν αρνιομαστε τη δυνατοτητα να οδηγησουν οι εσωτερικες δυναμεις στον ιδιωτικο καπιταλισμο και απορριπτουμε ταυτοχρονα το σταλινισμο, το γραφειοκρατικο κολεκτιβισμο (συμφωνα με τη διατυπωση τοσο του Μπρουνο Ρ. οσο και του Σαχτμαν) και την θεωρια του Μπαρνχαμ, μας μενει μονο το τριτο ενδεχομενο.

Τοσο στον κρατικο καπιταλισμο οσο και σε ενα εργατικο κρατος, το κρατος ειναι ο εντολοδοχος των μεσων παραγωγης. Η διαφορα των δυο συστηματων δεν μπορει να βρισκεται στην μορφη της ιδιοκτησιας. Αρα η κρατικη ιδιοκτησια των μεσων παραγωγης που ο Τροτσκυ χρησιμοποιει σαν βαση για τον ορισμο του της ταξικης φυσης της Ρωσιας πρεπει να απορριφθει σαν κριτηριο, επειδη ειναι ακαταλληλο.

Οι "νεες δημοκρατιες" κι ο ορισμος της ρωσιας σαν εργατικου κρατους

Η εμφανιση των "νεων δημοκρατιων" [σ.μ. οι χωρες της ανατολικης Ευρωπης] προσφερε μια δυνατοτητα να δοκιμαστει στην πραξη ο ορισμος της Ρωσιας σαν εργατικου κρατους.

Αν η κρατικη ιδιοκτησια, ο σχεδιασμος και το μονοπωλιο του εξωτερικου εμποριου προσδιοριζουν μια χωρα σαν εργατικο κρατος, τοτε χωρις αμφιβολια η Ρωσια, καθως και οι "νεες δημοκρατιες" ειναι εργατικα κρατη. Αυτο σημαινει οτι στις τελευταιες εχουν γινει προλεταριακες επαναστασεις. Αυτες καθοδηγηθηκαν απο τους σταλινικους στη βαση της εθνικης ενοτητας, κυβερνητικων συνασπισμων με την αστικη ταξη και σωβινισμου - που οδηγησε στην εκδιωξη εκατομμυριων Γερμανων εργαζομενων και των οικογενειων τους. Παρομοιες πολιτικες θα πρεπει να θεωρηθουν οτι βοηθησαν την προλεταριακη επανασταση.

Ποιο ειναι τοτε το μελλον του διεθνους σοσιαλισμου; Ποια ειναι η ιστορικη του δικαιωση; Τα σταλινικα κομματα εχουν ολα τα πλεονεκτηματα απεναντι στους διεθνιστες σοσιαλιστες - εναν κρατικο μηχανισμο, μαζικες οργανωσεις, χρημα, κλπ. κλπ. Το μονο πλεονεκτημα που τους λειπει ειναι η διεθνιστικη ταξικη ιδεολογια. Αλλα αν ειναι δυνατο να πετυχει η προλεταριακη επανασταση χωρις αυτη την ιδεολογια, τοτε γιατι θα επρεπε να απομακρυνθουν οι εργατες απο το σταλινισμο;

Αν στις ανατολικες χωρες εγινε μια κοινωνικη επανασταση χωρις μια επαναστατικη προλεταριακη ηγεσια, πρεπει να συμπερανουμε οτι σε μελ-

λοντικες κοινωνικες επαναστασεις, οπως και στις προηγουμενες, οι μαζες θα διεξαγουν τις μαχες, αλλα χωρις να ελεγχουν την καθοδηγηση τους.

Αν υποθεσουμε οτι οι "νεες δημοκρατιες" ειναι εργατικα κρατη, αυτο σημαινει οτι στην ουσια η προλεταριακη επανασταση ειναι, οπως ακριβως και οι αστικοι πολεμοι, βασισμενη στην εξαπατηση του λαου.

Αν οι "νεες δημοκρατιες ειναι εργατικα κρατη, ο Σταλιν πραγματοποιησε την προλεταριακη επανασταση. Και μαλιστα την πραγματοποιησε πολυ γρηγορα. Σαραντα εφτα χρονια περασαν απο την Παρισινη Κομμουνα μεχρι την εγκαθιδρυση του πρωτου εργατικου κρατους σε μια χωρα 140 εκατομυριων ανθρωπων. Λιγοτερο απο 40 χρονια περασαν μεχρι να γινουν εργατικα κρατη μια σειρα απο αλλες χωρες. Στη Δυση, η Πολωνια, Γιουγκοσλαβια, Ουγγαρια, Ρουμανια, Βουλγαρια και Τσεχοσλοβακια προσθεσαν τα 75 εκατομυρια κατοικων τους (και σ' αυτον τον αριθμο δεν συμπεριλαμβανονται τα 20 εκατομυρια των Βαλτικων κρατων, της Αν. Πολωνιας και της Βεσαραβιας, που προσαρτηθηκαν στην ΕΣΣΔ). Στην Ανατολη προστεθηκε η Κινα με 600 εκατομυρια. Αν αυτες οι χωρες ειναι εργατικα κρατη, τοτε τι μας χρειαζεται ο μαρξισμος, τι μας χρειαζεται η Τεταρτη Διεθνης;

Αν οι "νεες δημοκρατιες" ειναι εργατικα κρατη, τοτε διαψευδεται αυτο που ο Μαρξ κι ο Εγκελς ελεγαν για τη σοσιαλιστικη επανασταση, οτι δηλαδη ειναι η "ιστορια που συνειδητοποιει τον εαυτο της". Διαψευδεται κι η δηλωση του Εγκελς:

> Ειναι μονο απ' αυτη τη στιγμη (τη σοσιαλιστικη επανασταση) που οι ανθρωποι, με πληρη συνειδηση, θα διαμορφωσουν την ιστορια τους. Ειναι μονο απ' αυτη τη στιγμη που οι κοινωνικες αιτιες που οι ανθρωποι βαζουν σε κινηση, θα εχουν κατα κυριο λογο και σε ολο και μεγαλυτερο βαθμο, τα αποτελεσματα που οι ανθρωποι θελουν. Ειναι το αλμα της ανθρωποτητας απο το βασιλειο της αναγκης στο βασιλειο της ελευθεριας. (18)

Τοτε και η Ροζα Λουξεμπουργκ ελεγε ανοησιες οταν συνοψιζε τα οσα οι δασκαλοι του μαρξισμου εγραψαν για τη θεση της προλεταριακης συνειδησης σε μια επανασταση:

> Σ' ολους τους ταξικους αγωνες του παρελθοντος που διεξηχθησαν προς το συμφερον μειοψηφιων, και οπου, για να χρησιμοποιησουμε τα λογια του Μαρξ, 'καθε εξελιξη εγινε σ' αντιθεση με τις μεγαλες μαζες του λαου', ενας απο τους βασικους ορους της δρασης ηταν η αγνοια αυτων των μαζων για τους πραγματικους στοχους του αγωνα, το πραγματικο υλικο του περιεχομενο, τα ορια του. Αυτη η διαφορα ηταν μαλιστα η ιδιαιτερη ιστορικη βαση του 'ηγετικου ρολου' της 'φωτισμενης' αστικης ταξης, που αντιστοιχουσε στο ρολο των μαζων σαν υπακουων οπαδων. Αλλα, οπως εγραφε ο Μαρξ ηδη το 1845, 'στο βαθμο που η ιστορικη δραση βαθαινει, ο αριθμος των μαζων που συμμετεχουν σ' αυτην πρεπει ν' αυξηθει!'. Η ταξικη παλη του προλεταριατου ειναι η 'βαθυτερη' ολων των ιστορικων δραστηριοτητων μεχρι τις μερες μας, αγκαλιαζει το συνολο των κατωτερων στρωματων του λαου, και, απο τη στιγμη που η κοινωνια διαιρεθηκε σε ταξεις, ειναι το **πρωτο** κινημα που βρισκεται σε αρμονια με τα **πραγματικα** συμφεροντα των μαζων. Γι' αυτο η διαφωτιση των μαζων σε σχεση με τους στοχους και τις μεθοδους ειναι αναποδραστος ιστορικος ορος για τη σοσιαλιστικη δραση, οπως ακριβως σε προηγουμενες περιοδους η αγνοια των μαζων ηταν ορος για τη δραση των κυριαρχων ταξεων. (19)

Αποτελουν μηπως οι στρατιωτικες νικες της Ρωσιας αποδειξη οτι ειναι εργατικο κρατος;

Ενω ο Τροτσκυ, συνεπης στην αναλυση του οτι η Ρωσια ειναι ενα εκφυλισμενο εργατικο κρατος, προδικαζε οτι η γραφειοκρατια δε θα μπορουσε να αντεξει σε εναν πολεμο, πολλοι συγχρονοι Τροτσκιστες συμπεραινουν απο αυτες ακριβως τις νικες, οτι η Ρωσια ειναι εργατικο κρατος. Ωστοσο, αυτο το εκ των υστερων επιχειρημα δεν αντεχει στον ελεγχο της κριτικης.

Το επιχειρημα εχει δυο σκελη. 1) Ο ενθουσιασμος με τον οποιο οι μαζες συμμετειχαν στον πολεμο, αποδειχνει οτι ειχαν να χασουν κατι περισσοτερο απο τις αλυσιδες τους, οτι ειναι η κυριαρχη ταξη. 2) Η στρατιωτικο - βιομηχανικη δυναμη της ρωσιας αποδειχνει την ιστορικη υπεροχη του ρωσικου καθεστωτος σε σχεση με τον καπιταλισμο. Το πρωτο σκελος του επιχειρηματος, πολυ διαδεδομενο στον Τυπο της Τεταρτης Διεθνους την περιοδο 1941 - 1943, ανατρεπεται απο τα ιδια τα γεγονοτα. Γιατι και ο γερμανικος στρατος, οταν πια ολες οι ελπιδες για τη νικη ειχαν χαθει, πολεμησε με ολες του τις δυναμεις υπερασπιζοντας το Βερολινο.

Αυτο σημαινει οτι και οι Γερμανοι στρατιωτες ειχαν να χασουν κατι περισσοτερο απο τις αλυσιδες τους; Σημαινει αραγε οτι και η γερμανικη εργατικη ταξη ηταν η κυριαρχη ταξη;

Οσο για το δευτερο σκελος του επιχειρηματος, δεν υπαρχει αμφιβολια οτι οι μεγαλης κλιμακας επιχειρησεις εχουν σοβαρα πλεονεκτηματα απεναντι στις επιχειρησεις μικρης κλιμακας. Αυτο, αλλωστε, εξηγει σε μεγαλο βαθμο την υπεροχη της αμερικανικης παραγωγης απεναντι στη βρετανικη, παρ' ολο που και οι δυο λειτουργουν στο ιδιο κοινωνικο συστημα. Η ρωσικη βιομηχανια, πιο νεα και τεχνικα πιο συγχρονη, οικοδομηθηκε σε κλιμακα μεγαλυτερη και απο την αμερικανικη. Η αλληλοεπικαλυψη και η ελλειψη συντονισμου των διαφορων τομεων, στοιχεια κυριαρχα στις χωρες του ιδιωτικου καπιταλισμου, αποφευγονται στη Ρωσια της κρατικης ιδιοκτησιας των μεσων παραγωγης. Ενα ακομα πλεονεκτημα σε περιοδο πολεμου, που πολλες αλλες χωρες δεν μπορουν να ισχυριστουν οτι εχουν, ειναι οτι οι Ρωσοι εργατες δεν εχουν καθολου δημοκρατικα δικαιωματα.

Στη Ρωσια, οπως και στη ναζιστικη Γερμανια, ηταν δυνατο να παραγονται οπλα αντι για βουτυρο, να μεταφερονται εκατομμυρια εργατες απο τη Δυση πισω απο τα Ουραλια, και να εγκαθιστανται σε τρυπες μεσα στη γη, χωρις το φοβο της οργανωμενης αντιπολιτευσης. Η εξουσια του κρατους πανω στην οικονομια και πανω στους εργαζομενους, ειναι τα δυνατα σημεια της στρατιωτικο - βιομηχανικης παραγωγης της Ρωσιας. Αλλα αυτα τα ιδια στοιχεια ειναι που εξηγουν και τη στρατιωτικη υπεροχη της ναζιστικης Γερμανιας απεναντι στην αστικη - δημοκρατικη Γαλλια, που, οπως ξερουμε κατερρευσε σαν χαρτινος πυργος, μπροστα στην προελαση των στρατιων της Γερμανιας. Ακομα και η Αγγλια, αυτο το πρωην "εργοστασιο του κοσμου" σωθηκε απο την εισβολη μονο απο τη Μαγχη, απο αμερικανικη βοηθεια απο τη Δυση και απο τη ρωσικη απειλη εναντια στην Γερμανια.

Η πεποιθηση οτι οι ρωσικες στρατιωτικες νικες αποδειχνουν απο μονες τους οτι η Ρωσια αντιπροσωπευει ενα νεο κοινωνικο συστημα δεν εχει περισσοτερη βαση απο την πεποιθηση του ιδιου πραγματος για τη ναζιστικη Γερμανια.

Τι εμποδισε τον Τροτσκυ να αναθεωρησει την αποψη οτι η Ρωσια ειναι εργατικο κρατος;

Υπαρχει μια ταση να βλεπει κανεις το μελλον μεσα απο το πρισμα του παρελθοντος. Για πολλα χρονια οι σοσιαλιστες που παλεψαν εναντια στην εκμεταλλευση παλεψαν εναντια στους ιδιοκτητες της ατομικης ιδιοκτησιας - την αστικη ταξη. Οταν ο Λενιν, ο Τροτσκυ κι οι υπολοιποι ηγετες των μπολσεβικων ελεγαν οτι αν το εργατικο κρατος της Ρωσιας εμενε απομονωμενο ηταν καταδικασμενο, εβλεπαν την καταδικη αυτη σαν κατι το πολυ συγκεκριμενο - την επαναφορα της ατομικης ιδιοκτησιας, ενω εβλεπαν την κρατικη ικδιοκτησια σαν καρπο του αγωνα του εργαζομενου λαου. Απο εδω δε χρειαζοταν να πανε μακρια για να συμπερανουν οτι αν η κρατικη ιδιοκτησια υπηρχε στη Ρωσια, ηταν εξ αιτιας του φοβου που ενεπνεε η εργατικη ταξη στη γραφειοκρατια και, αντιστροφα, οτι οποτε η γραφειοκρατια προσπαθουσε ν' αυξησει τα προνομια της (συμπεριλαμβανομενου του κληρονομικου δικαιωματος), προσπαθουσε να επαναφερει την ατομικη ιδιοκτησια. Η **εμπειρια του παρελθοντος** ηταν το κυριο εμποδιο για να καταλαβει ο Τροτσκυ το γεγονος οτι ενας θριαμβος της αντιδρασης δεν σημαινει παντα μια επιστροφη στο σημειο απ' οπου ξεκινησαμε, αλλα μπορει να οδηγησει σε μια ελικοειδη παρακμη, οπου συνδυαζονται στοιχεια του προεπαναστατικου και του επαναστατικου παρελθοντος, οπου το το τελευταιο υποτασσεται στο πρωτο. Το παλιο περιεχομενο της καπιταλιστικης ταξης θα εμφανιστει σε μια νεα "σοσιαλιστικη" μορφη, χρησιμευοντας μ' αυτο τον τροπο σαν μια παραπερα επιβεβαιωση του νομου της συνδυασμενης αναπτυξης - ενος νομου που ο ιδιος ο Τροτσκυ συνεβαλε τοσο πολυ στην

αναπτυξη του.

Συνοψιζοντας μπορουμε να πουμε οτι ενω ο Τροτσκυ συνεβαλε ασυγκριτα περισσοτερο απο οποιονδηποτε αλλο μαρξιστη στην κατανοηση του σταλινικου καθεστωτος, ωστοσο η αναλυση του υπεφερε απο ενα σοβαρο περιορισμο - μια συντηρητικη προσηλωση στο φορμαλισμο, που απο τη φυση του αντιφασκει στο μαρξισμο, ο οποιος υποτασσει τη μορφη στο περιεχομενο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Προβληματα Αναπτυξης της ΕΣΣΔ. Σχεδιο της Θεσης της Διεθνους Αριστερης Αντιπολιτευσης πανω στο ρωσικο ζητημα, Ν. Υορκη 1931, σελ.36

2. New International, Απριλης 1943.

3. Στο ιδιο.

4. Λ. Τροτσκυ "Η Προδομενη Επανασταση" Λονδινο 1937, σελ.235.

5. Στο ιδιο, σελ. 238 - 240.

6. Κ. Μαρξ "Η Αθλιοτητα της Φιλοσοφιας" Λονδινο, σελ. 129 -130.

7. Στο ιδιο, σελ. 166.

8. Πηγες που χρησιμοποιηθηκαν για την φεουδαρχια της Αραβικης Ανατολης : Α.Πολιακ " Φεουδαρχισμος στην Αιγυπτο, Συρια Παλαιστινη και Λιβανο ", Λονδινο 1939. Α.Πολιακ : " Οι λα κες εξεγερσεις στην Αιγυπτο ", Παρισι 1934. Α.Πολιακ : " Διαφορα αρθρα που δημοσιευτηκαν στο περιοδικο : HAMESHEK HASHITUFI, Τελ Αβιβ. Α. Κρεμερ, KUCTURGESCHICHTE DES ORIENTS UNTER DER CHALIFEN, Βιεννη 1875-1877. Α. Κρεμερ: GESCHICHTE DER HERRSCHENDEN IDEEN DES ISLAMS, Λειψια 1868. Σ. Μπεκερ: BEITRAGE ZUR GESCHICHTE AEGYPTENS UNTER DEM ISLAMS, Στρασβουργο 1902-1903.

9. Λ.Τροτσκι "Προδομενη Επανασταση", σελ. 110.

10. Στο ιδιο.

11. Κ.Μαρξ "Εισαγωγη στην κριτικη της Πολιτικης Οικονομιας", σελ. 285

12. Λ.Τροτσκι "Στην υπερασπιση του Μαρξισμου" Ν. Υορκη 1942, σελ. 63-70

13. Λ. Τροτσκι "Σταλιν", σελ. 408.

14. Λ. Τροτσκυ "The living thoughts of Karl Marx" Λονδινο 1940, σελ. 9.

15. Λ. Τροτσκι "Η Προδομενη Επανασταση", σελ. 238.

16. Λ. Τροτσκυ "Ο Πολεμος και η 4η Διεθνης" Ν.Υορκη 1934, σελ.22.

17. Στο βιβλιο του "η Γραφειοκρατικοποιηση του Κοσμου", Παρισι 1939

18. Φ.Εγκελς " Αντι-Ντυρινγκ ", σελ. 312.

19. Απο τον Λαουρατ "Μαρξισμος και Δημοκρατια" Λονδινο 1940, σελ. 69.

ΠΩΣ ΧΑΘΗΚΕ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

(CHRIS HARMAN)

ΟΙ ΔΥΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ

Ο χαρακτηρας της περιοδου αναμεσα στην επανασταση του Φλεβαρη και του Οκτωβρη του 17, διαμορφωθηκε απο δυο ταυτοχρονες διαδικασιες. Η πρωτη διαδικασια ηταν μια πολυ γρηγορη αναπτυξη της συνειδητοτητας της εργατικης ταξης μεσα στις πολεις. Μεχρι τις μερες του Ιουλη, τουλαχιστον οι βιομηχανικοι εργατες, μοιαζουν οτι εχουν φτασει στο σημειο να κατανοουν τις διαφορές των συμφεροντων των ταξεων που επαιρναν μερος στην επανασταση. Στην υπαιθρο εγινε ενας διαφορετικης μορφης ταξικος διαχωρισμος. Αυτος, δεν ηταν μεταξυ μιας ιδιοκτητριας ταξης και μιας ταξης που ουτε να ονειρευτει δεν μπορουσε την ατομικη ιδιοκτησια. Αντιθετα ηταν μεταξυ δυο ιδιοκτητριων ταξεων. Ηταν απο τη μια μερια οι γαιοχτημονες, και απο την αλλη οι αγροτες. Οι τελευταιοι δεν ειχαν σοσιαλιστικους προθεσεις και στοχους. Ο σκοπος τους ηταν να αρπαξουν την γη των γαιοχτημονων, αλλα να την μοιρασουν παλι συμφωνα με τις βασεις της ατομικης ιδιοχτησιας. Σε ενα τετοιο κινημα μπορουσαν να συμμετεχουν ακομη και πλουσιοι σχετικα αγροχτηματιες, οι Κουλακοι.

Η επανασταση δεν θα μπορουσε να γινη χωρις την ταυτοχρονη εμφανιση αυτων των δυο διαδικασιων. Ωστοσο αυτο που τις συνενωσε δεν ηταν μια ταυτοτητα των απωτερων στοχων τους. Απεναντιας ηταν το γεγονος οτι, λογω συμπτωματικων ιστορικων λογων, η βιομηχανικη αστικη ταξη δεν μπορεσε να σπασει πολιτικα απο τους μεγαλογαιοχτημονες. Η ανικανοτητα της αυτη, εσπρωξε την αγροτια (και τον στρατο, που ουσιαστικα αποτελουνταν απο αγροτες) και τους εργατες στο ιδιο στρατοπεδο:

> " Για να πραγματοποιηθει η εξουσια των Σοβιετ, χρειαστηκε να συμβαδισουν και να αλληλοεπιρρεαστουν δυο παραγοντες, που ανηκουν σε τελειως διαφορετικα ιστορικα γενη: ενας αγροτικος πολεμος - που ειναι ενα κινημα χαρακτηριστικο της αυγης της αστικης αναπτυξης - και μια προλεταριακη εξεγερση, κινημα που χαρακτηριζει την παρακμη της."
> - ΤΡΟΤΣΚΥ ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ σελ. 72 -

Η εξεγερση της πολης δεν θα ειχε πετυχει χωρις την συμπνοια του στρατου που την πλειοψηφια του αποτελουσαν αγροτες. Ουτε οι αγροτες θα εκαναν μια πετυχημενη παλη, αν δεν κατευθυνονταν και συσπειρωνονταν απο μια συγκεντροποιημενη, εξωτερικη δυναμη. Στην Ρωσια του 1917 η μονη πιθανη τετοια δυναμη ηταν η οργανωμενη εργατικη ταξη. Αυτη η δυνατοτητα να τραβηξουν με το μερος τους την αγροτια στην κρισιμη στιγμη, ηταν που εκανε κατορθωτο για τους εργατες να κρατησουν την εξουσια στις πολεις.

Οι περιουσιες των αστων και των γαιοχτημονων συμμαχων τους απαλλοτριωθηκαν. Αλλα οι ταξεις που πηραν μερος σ' αυτη την απαλλοτριωση δεν ειχαν πια κανενα ξεκαθαρο κοινο μακροπροθεσμο συμφερον. Στις πολεις υπηρχε μια ταξη που η ιδια της η υπαρξη στηριζονταν στη συλλογικη δραστηριοτα. Στην υπαιθρο, υπηρχε μια ταξη που τα μελη της δεν θα ενωνονταν, ακομα και μεταξυ τους, παρα μονο στιγμιαια, για να αρπαξουν την γη, και μετα θα την καλλιεργουσαν ατομικα. Οταν η αρπαγη, και η υπερασπιση των αρπαγμενων θα τελειωνε, μονο εξωτερικα κινητρα μπορουσαν να τους κανουν να νοιωσουν συνδεμενοι με οποιοδηποτε Κρατος.

Οποτε η επανασταση, ηταν στην πραγματικοτητα μια δικτατορια των εργατων πανω στις υπολοιπες ταξεις των πολεων - στις μεγαλες πολεις, την εξουσια εχει η πλειοψηφια των εργατων μεσα στα Σοβιετ - και μια διχτατορια των πολεων πανω στην υπαιθρο. Στην πρωτη περιοδο της ανακατανομης της γης αυτη η διχτατορια μπορουσε να βασιζεται πανω στην αγροτικη υποστηριξη και πραγματικα, υποστηριχθηκε απο τους αγροτες φανταρους. Αλλα τι θα γινοταν υστερα;

Αυτο το ερωτημα ειχε απασχολησει

τους ιδιους τους Ρωσους σοσιαλιστες πολυ πριν την επανασταση. Η αντιληψη οτι μια σοσιαλιστικη επανασταση θα ηταν καταδικασμενη να χαθει μεσα στην αγροτικη μαζα, ηταν ενας απ' τους λογους που ολοι οι Ρωσοι Μαρξιστες - συμπεριλαμβανομενου και του Λενιν, αλλα οχι του Τροτσκυ και, στην αρχη, του Παρβους - εβλεπαν την επερχομενη επανασταση σαν αστικη. Οταν για πρωτη φορα ο Παρβους και ο Τροτσκυ υποδειξαν οτι η επανασταση πιθανον να δημιουργουσε μια σοσιαλιστικη κυβερνηση, ο Λενιν εγραψε:

> "Αυτο δεν μπορει να γινη, γιατι μια τετοια επαναστατικη διχτατορια μπορει να εχει σταθεροτητα οταν στηριζεται στη μεγαλη πλειοψηφια του πληθυσμου. Το Ρωσικο προλεταριατο, αποτελει σημερα τη μειοψηφια του Ρωσικου πληθυσμου."

Ο Λενιν διατηρησε αυτη την αποψη ως το 1917. Οταν εφτασε να αποδεχτει και να πολεμησει για την πιθανοτητα μιας σοσιαλιστικης εκβασης της επαναστασης, το εκανε γιατι την ειδε σαν ενα βημα για την παγκοσμια επανασταση, που θα εδινε στην μειοψηφουσα Ρωσικη εργατικη ταξη την απαραιτητη προστασια απο τις ξενες επεμβάσεις και θα βοηθουσε στο να αποδεχθει την εξουσια της η αγροτια. Οχτω μηνες πριν την Οκτωβριανη επανασταση, ο Λενιν εγραφε στους Ελβετους εργατες οτι "το Ρωσικο προλεταριατο, δεν μπορει μονο με τις δικες του δυναμεις να φερει σε νικηφορο τελος την σοσιαλιστικη επανασταση".

Τεσσερις μηνες μετα την επανασταση - στις 7 Μαρτιου 1918 - επαναλαμβανε, "Η απολυτη αληθεια ειναι οτι χωρις μια επανασταση στην Γερμανια, θα χαθουμε."

Ο ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Στα πρωτα χρονια της εξουσιας των Σοβιετ, φανηκε να επιβεβαιωνεται η προοπτικη μιας παγκοσμιας επαναστασης. Η περιοδος 1918 - 19 χαρακτηριζονταν απο κοινωνικες αναστατωσεις που ομοιες τους ειχαν να γινουν απο το 1848. Στην Γερμανια και την Αυστρια την στρατιωτικη ηττα ακολουθησε η καταλυση της μοναρχιας. Παντου γινοτανε λογος για τα Σοβιετ. Στην Ουγγαρια και στη Βαβαρια ηπραν πραγματικα την εξουσια Σοβιετικες Κυβερνησεις - αν και για μικρο χρονικο διαστημα. Στην Ιταλια καταληφθηκαν τα εργοστασια. Παρ' ολα αυτα η κληρονομια πεννηντα χρονων ομαλης και αργης, σταδιακης, πολιτικης εξελιξης δεν μπορουσε να σβηστει τοσο γρηγορα. Οι παληοι Σοσιαλ-Δημοκρατες ηγετες και η ηγεσια των συνδικατων κινηθηκαν για να καλυψουν το κενο που αφησαν τα αστικα κομματα που ειχαν πια ξευτιλιστει. Η κομμουνιστικη αριστερα απ' την αλλη, δεν ειχε ακομα την οργανωση που χρειαζοταν για να ανταποκριθει σ' αυτη την κατασταση. Εδρασε οταν δεν υπηρχε μαζικη υποστηριξη, και οταν υπηρξε δεν μπορεσε να δρασει.

Ακομα κι ετσι ομως, η σταθεροποιηση της Ευρωπης μετα το 1919 ηταν στην καλυτερη περιπτωση αβεβαιη. Η κοινωνικη δομη καθε Ευρωπαικης χωρας απειληθηκε σοβαρα στα επομενα δεκαπεντε χρονια. Και οι εμπειριες των Κομμουνιστικων Κομματων και της εργατικης ταξης, τους ειχαν βαλει σε πολυ πλεονεκτικοτερη θεση για να μπορουν να κατανοησουν τι συνεβαινε.

Οι Ρωσοι Μπολσεβικοι ωστοσο, δεν σκοπευαν να περιμενουν μεχρι την επανασταση στο εξωτερικο. Η υπερασπιση της Σοβιετικης Δημοκρατιας και η υποκινηση της επαναστασης στο εξωτερικο, φαινονταν σαν δυο αδιαχωριστα πραγματα. Παντως για την ωρα, οι αμεσοι στοχοι στη Ρωσια καθοριστηκαν οχι απο τους ηγετες των Μπολσεβικων, αλλα απο τις διεθνεις ιμπεριαλιστικες δυναμεις. Αυτες ειχαν αρχισει μια "σταυροφορια" εναντια στη Σοβιετικη Δημοκρατια. Οι Λευκοι και οι ξενοι στρατοι επρεπε να απωθηθουν πριν να μπορεσουν να ασχοληθουν με αλλα ζητηματα. Για να γινει αυτο, επρεπε να χρησιμοποιηθει καθε διαθεσιμος πορος.

Με ενα μιγμα απο λαικη υποστηριξη, επαναστατικο ζηλο και κατι που σε ορισμενες περιπτωσεις εμοιαζε με σκετη δυναμη θελησης, οι αντι-επαναστατικες δυναμεις κατατροπωθηκαν (αν και στη Σοβιετικη Απω Ανατολη συνεχισαν να δρουν μεχρι το 1924). Αλλα το τιμημα που πληρωθηκε γι' αυτο ηταν τεραστιο.

Αυτο το τιμημα δεν ειναι δυνατο να μετρηθει μονο με υλικους ορους. Αλλα και μονο μ' αυτους αν μετριονταν, ηταν τεραστιο. Αυτο που υπεφερε περισσοτερο απ' ολα ηταν η βιομηχανικη και αγροτικη παραγωγη. Το 1920, η παραγωγη χυτοσιδηρου αντιπροσωπευε μονο το 3% της προπολεμικης παραγωγης της κανναβης 10% του λιναριου 25% του βαμβακιου 11% και των τευτλων 15% . Οι συνεπειες απο αυτα ηταν στερηση, κακουχιες, πεινα. Αλλα και πολυ χειροτερα. Η εξαρθρωση της βιομηχανικης παραγωγης ειχε σαν αποτελεσμα την διαλυση της εργατικης ταξης. Αυτη ελαττωθηκε αριθμητικα στο 43% των μελων που ειχε παλαιοτερα. Οι αλλοι, ή γυρισαν στα χωρια τους ή σκοτωθηκαν στη μαχη. Με καθαρα αριθμητικους ορους, η ταξη που ηγηθηκε στην επανασταση, η ταξη που οι δημοκρατικες της διαδικασιες ειχαν δημιουργησει τον ζωντανο πυρηνα της Σοβιετικης εξουσιας, μειωθηκε στο μισο της παλαιοτερης σπουδαιοτητας της.

Στη πραγματικοτητα η κατασταση ηταν ακομα χειροτερη. Αυτο που εμεινε δεν ηταν ουτε καν το μισο αυτης της ταξης, που ειχε ζυμωθει στη συλλογικη δραστηριοτητα απο την ιδια τη φυση των συνθηκων ζωης της. Η βιομηχανικη παραγωγη αντιπροσωπευε μολις το 18% του προπολεμικου αριθμου, η παραγωγικοτητα της εργασιας ηταν μολις το ενα τριτο αυτης που ηταν πριν. Για να κρατηθουν στη ζωη, οι εργατες δεν μπορουσαν να βασιζονται μονο στα προιοντα που παρηγαγαν συλλογικα. Πολλοι κατεφυγαν σε αμεση ανταλλαγη των προιοντων τους - ακομη και κοματιων των μηχανων τους - με τους αγροτες για τροφιμα. Οχι μονο αποδεκατιστηκε η ηγετικη ταξη της επαναστασης, αλλα και οι δεσμοι που ενωναν τα μελη της βρισκονταν σε κατασταση γρηγορης αποσυνθεσης.

Το ιδιο το προσωπικο των εργοστασιων δεν ηταν πια αυτοι που ειχαν αποτελεσει τον πυρηνα της επαναστασης του 1917. Οι πιο αγωνιστες εργατες, πολυ φυσιολογικα ειχαν πολεμησει στην πρωτη γραμμη, και ειχαν τις πιο πολλες απωλειες. Αυτοι που επεζησαν, χρειαζοταν οχι μονο στα εργοστασια, αλλα και σαν στελεχη στο στρατο, ή σαν κομμισαριοι για να επιβλεψουν τη λειτουργια του Κρατικου μηχανισμου. Αξεστοι αγροτες απ' την υπαιθρο, χωρις σοσιαλιστικες παραδοσεις ή προσδοκιες, ηπραν την θεση τους.

Αλλα ποια θα ηταν η τυχη της επαναστασης, αν η ταξη που την εκανε, επαυε ουσιαστικα να υπαρχει; Αυτο δεν ηταν ενα προβλημα που η ηγεσια των Μπολσεβικων μπορουσε να ειχε προβλεψει. Αυτοι παντα ελεγαν οτι η απομονωση της επαναστασης θα ειχε σαν αποτελεσμα την καταστροφη της απο ξενους στρατους και ντοπιες αντιεπαναστατικες δυναμεις. Αυτο που αντιμετωπιζαν τωρα ηταν την επιτυχια της εξωτερικης αντεπαναστασης στο να καταστρεψη την ταξη που ειχε ηγηθει της επαναστασης ενω αφησε απειραχτο τον κρατικο μηχανισμο που ειχε κτισει αυτη η ταξη. Η επαναστατικη εξουσια ειχε επιζησει, αλλα στην εσωτερικη της συνθεση γινονταν ριζικες αλλαγες.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΩΝ

Οι επαναστατικοι θεσμοι του 17 - και πανω απ' ολα τα Σοβιετ - ηταν οργανικα δεμενοι με την ταξη που ειχε ηγηθει στην επανασταση. Μεταξυ των φιλοδοξιων και των στοχων των μελων τους, και εκεινων των εργατων που τους εκλεξαν, δεν ηταν δυνατο να υπαρχει χασμα. Οταν οι μαζες ακολουθουσαν τους Μενσεβικους τοτε τα Σοβιετ αποτελουνταν απο Μενσεβικους. Οταν οι μαζες αρχισαν ν' ακολουθουν τους Μπολσεβικους, το ιδιο εκαναν και τα Σοβιετ. Το Μπολσεβικικο κομμα ηταν απλα το σωμα των ταξικα συνειδητοποιημενων εργατων που συντονισμενα σχεδιαζαν μια κοινη πολιτικη, και προτειναν πορειες δρασης παραλληλα με αλλα παρομοια σωματα μεσα στα Σοβιετ και στα ιδια τα εργοστασια. Η συνοχη των αποψεων τους και η αυτοπειθαρχια τους, τους επετρεπαν να εκπληρωσουν την πολιτικη τους αποτελεσματικα - αλλα μονο οταν οι μαζες θα τους ακολουθουσαν.

Αυτο το αναγνωριζαν ακομη και συνειδητοι αντιπαλοι των Μπολσεβικων. Ο κυριος κριτικος τους απο την μερια των Μενσεβικων εγραψε:

> "Καταλαβετε παρακαλω, οτι σε τελικη αναλυση, μπροστα μας βρισκεται η νικηφορα εξεγερση του προλεταριατου. Σχεδον ολο το προλεταριατο υποστηριζει τον Λενιν κα περιμενει την κοινωνικη του απελευθερωση απ' αυτη την

εξεγερση." (Ο Μαρτοβ προς στον Αξελροντ, στις 19 Νοεμβρη του 1917)

Μεχρι να επεχταθει ο εμφυλιος πολεμος αυτη η δημοκρατικη διαλεκτικη του κομματος και της εργατικης ταξης μπορουσε να συνεχιζει. Οι Μπολσεβικοι κρατουσαν την εξουσια σαν κομμα που πλειοψηφουσε στα Σοβιετ. Αλλα και αλλα κομματα συνεχιζαν να υπαρχουν εκει. Οι Μενσεβικοι εξακολουθουσαν να δρουν νομιμα και να συναγωνιζονται τους Μπολσεβικους για την υποστηριξη των μαζων μεχρι τον Ιουνη του 1918.

Ο αποδεκατισμος της εργατικης ταξης αλλαξε ολα τουτα. Απο αναγκη οι Σοβιετικοι θεσμοι αποκτησαν μια δικη τους ζωη, ανεξαρτητη απο την ταξη που τα ειχε δημιουργησει. Εκεινοι οι εργατες και αγροτες που πολεμουσαν στον Εμφυλιο Πολεμο, δεν μπορουσαν να κυβερνησουν τους εαυτους τους συλλογικα απο τα ποστα τους στα εργοστασια. Οι σοσιαλιστες εργατες, σκορπισμενοι κατα μηκος και πλατος των πολεμικων ζωνων, επρεπε να οργανωθουν και να κατευθυνθουν απο ενα συγκεντρωτικο κυβερνητικο μηχανισμο, ανεξαρτητο απο τον αμεσο ελεγχο τους - προσωρινα τουλαχιστον.

Φαινοταν στους Μπολσεβικους οτι ενας τετοιος μηχανισμος δεν θα μπορουσε να κρατηθει παρα μονο αν περιλαμβανε μονο εκεινους που ολοψυχα υποστηριζαν την επανασταση - και αυτοι ηταν μονο οι Μπολσεβικοι. Οι δεξιοι σοσιαλεπαναστατες ηταν υποκινητες της αντεπαναστασης. Οι αριστεροι σοσιαλεπαναστατες ηταν προθυμοι να καταφευγουν στην τρομοκρατια οταν διαφωνουσαν με την κυβερνητικη πολιτικη. Οσο για τους Μενσεβικους, η πολιτικη τους ηταν το να υποστηριζουν τους Μπολσεβικους εναντια στην αντεπανασταση, με το αιτημα ομως, να παραδωσουν οι Μπολσεβικοι την εξουσια στη Συνταχτικη Συνελευση (ενα απο τα κυρια αιτηματα των αντιεπαναστατων). Στην πραξη αυτο σημαινε οτι αυτο το κομμα περιειχε συγχρονως και υποστηριχτες και εχθρους της Σοβιετικης εξουσιας. Πολλα απο τα μελη του πηραν μετα το μερος των Λευκων (πχ οργανωσεις των Μενσεβικων στην περιοχη του Βολγα που συμπαθουσαν την αντεπαναστατικη κυβερνηση του Σαμαρα, ενω ενα μελος της κεντρικης επιτροπης των Μενσεβικων, ο Ιβαν Μασκι - αργοτερα πρεσβης του Σταλιν - προσχωρησε στην κυβερνηση αυτη) (Israel Gketsler, Οπως παραπανω. σελ. 182). Η αντιδραση των Μπολσεβικων ηταν να αφησουν μεν ελευθερα τα μελη του κομματος - τουλαχιστον για τον περισσοτερο καιρο - αλλα να τα εμποδισουν στο να δρουν σαν ουσιαστικη πολιτικη δυναμη. Ετσι δεν τους επετρεπαν να εχουν τον δικο τους τυπο μετα τον Ιουνη του 1918, εκτος για τρεις μηνες τον επομενο χρονο.

Σ' ολα αυτα οι Μπολσεβικοι δεν ειχαν αλλη εκλογη. Δεν μπορουσαν να παραδωσουν την εξουσια μονο και μονο γιατι η ταξη που αντιπροσωπευαν ειχε διαλυθει στον αγωνα για την διαφυλαξη αυτης της ιδιας εξουσιας. Ουτε μπορουσαν να ανεχτουν την διαδοση ιδεων που υπονομευαν τη βαση αυτης της εξουσιας - ακριβως γιατι η εργατικη ταξη δεν υπηρχε πια σαν ενας φορεας συλλογικα οργανωμενος, ετσι που να ειναι σε θεση να καθορισει η ιδια τα συμφεροντα της.

Κατ' αναγκη λοιπον το Σοβιετικο Κρατος του 1917, αντικατασταθηκε απο το μονοκομματικο κρατος του 1920 και υστερα. Τα Σοβιετ που επεζησαν ηταν ολο και περισσοτερο ενα απλο προκαλυμμα της εξουσιας των Μπολσεβικων (αν και αλλα κομματα, οπως οι Μενσεβικοι, εξακολουθησαν να δουλευουν μεσα σ' αυτα ως το τελος του 1920). Το 1919, για παραδειγμα, δεν εγιναν εκλογες για το Σοβιετ της Μοσχας για πανω απο 18 μηνες. (ISRAEL GETZLER, οπως παραπανω σελ. 199)

Η ΚΡΟΝΣΤΑΝΔΗ ΚΑΙ Η ΝΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το τελος του εμφυλιου πολεμου, κατα παραδοξο τροπο, δεν ανακουφισε αυτην την κατασταση, αλλα αντιθετα σε πολλες περιπτωσεις την χειροτερεψε. Γιατι με το τελος της αμεσης απειλης της αντεπαναστασης, το νημα που εδενε τις δυο επαναστατικες εξελιξεις - την εργατικη εξουσια στην πολη και την αγροτικη εξεγερση στην υπαιθρο - κοπηκε. Εχοντας παρει τη γη, οι αγροτες εχασαν το ενδιαφερον τους για τα συλλογικα

επαναστατικα ιδεωδη του Οκτωβρη. Παρακινουνταν απο ατομικες φιλοδοξιες, που ξεκινουσαν απο την ιδια την ατομικιστικη φυση της δουλειας τους. Ο καθενας επεδιωκε να αυξησει στο μεγιστο το δικο του βιοτικο επιπεδο μεσα απ' τη δουλεια του πανω στο δικο του κομματι γης. Μαλιστα, το μονο πραγμα που μπορουσε τωρα να ενωσει τους αγροτες σ' ενα σωμα με συνοχη, ηταν η αντιθεση προς τους φορους και τις βιαιες συλλογες του σιταριου που γινονταν για να τραφουν οι πληθυσμοι των πολεων.

Αυτη η αντιθεση εφτασε στο ψηλοτερο σημειο της, μια βδομαδα πριν το δεκατο συνεδριο του κομματος, τον Μαρτη του 1921. Μια εξεγερση ναυτων ξεσπασε στο φρουριο της Κρονστανδης, που φυλαγε τη διοδο για την Πετρουπολη. Πολλοι απο τοτε εχουν κρινει αυτα που ακολουθησαν σαν την πρωτη διασταση αναμεσα στο Μπολσεβικικο καθεστωτος και τις σοσιαλιστικες επιδιωξεις του. Το γεγονος οτι οι ναυτες της Κρονστανδης ηταν απο τους κυριους κινητηρες της επαναστασης του 1917, συχνα χρησιμοποιηθηκε σαν επιχειρημα γι' αυτο. Παρ' ολα αυτα εκεινο τον καιρο, κανεις απ' το κομμα των Μπολσεβικων - ουτε καν η εργατικη αντιπολιτευση, που διατεινονταν οτι εκπροσωπουσε την αντιπαθεια πολλων εργατων για το καθεστως - ειχε καμμια αμφιβολια σχετικα με το τι επρεπε να γινει. Ο λογος ηταν απλος. Η Κρονστανδη του 1920 δεν ηταν η Κρονστανδη του 1917. Η ταξικη συνθεση των ναυτων της ειχε αλλαξει. Τα καλυτερα σοσιαλιστικα στοιχεια ειχαν φυγει απο καιρο, για να πολεμησουν με το στρατο στην πρωτη γραμμη. Αυτοι ειχαν αντικατασταθει κυρια απο αγροτες των οποιων η αφοσιωση στην επανασταση ηταν αυτη της ταξης τους. Αυτο φανηκε και στα αιτηματα της εξεγερσης: Σοβιετ χωρις Μπολσεβικους και ελευθερη αγορα στην γεωργια.

Οι αρχηγοι των Μπολσεβικων δεν μπορουσαν να ενδωσουν σε τετοια αιτηματα. Αυτο θα σημαινε εξαφανιση των σοσιαλιστικων στοχων της επαναστασης χωρις μαχη. Παρ' ολες τις ατελειες του, το Μπολσεβικικο κομμα ηταν ακριβως το μονο που υποστηριζε ολοψυχα την εξουσια των Σοβιετ, ενω τα αλλα κομματα, ακομη και τα σοσιαλιστικα, ταλαντευονταν αναμεσα σ' αυτη και στους Λευκους. Ολοι οι καλοι αγωνιστες ειχαν συσπειρωθει γυρω απο τους Μπολσεβικους. Τα Σοβιετ χωρις Μπολσεβικους δεν μπορουσαν παρα να ειναι Σοβιετ χωρις το κομμα που γυρευε με συνεπεια να εκφρασει τους σοσιαλιστικους συλλογικους στοχους της εργατικης ταξης στην επανασταση.

> "Εκεινο που εκραστηκε στην Κρονστανδη ηταν ο θεμελιωδης διαχωρισμος μακροπροθεσμων συμφεροντων μεταξυ των δυο ταξεων που εκαναν την επανασταση. Η καταστολη της εξεγερσης δεν θαπρεπε να θεωρηθει σαν μια επιθεση εναντια στο σοσιαλιστικο περιεχομενο της επαναστασης, αλλα σαν μια απεγνωσμενη βιαιη προσπαθεια να εμποδιστει η αγροτικη ταξη να διαλυσει την επανασταση με την ολο και αυξανομενη αντιθεση της στους συλλογικους της στοχους". (Τροτσκυ HUE AND CRY OVER KRONSTADT)

Παρ' ολα τουτα, το γεγονος οτι ενα επεισοδιο σαν αυτο της Κρονσταvδης μπορουσε να συμβει, ηταν ενας οιωνος. Γιατι εβαλε σε ολοκληρωτικη αμφισβητηση τον καθοδηγητικο ρολο της εργατικης ταξης στην επανασταση. Αυτος διατηρουνταν οχι λογω του ποιοτικα ανωτερου οικονομικου τροπου παραγωγης που αυτη αντιπροσωπευε, ουτε απο την υψηλοτερη εργατικη της παραγωγικοτητα, αλλα με φυσικη βια. Και αυτη η βια δεν εξασκειτο αμεσα απ' τους ενοπλους εργατες, αλλα απο ενα κομμα που ηταν συνδεμενο με την εργατικη ταξη μονο εμμεσα, μεσα απο τις ιδεες του, και οχι αμεσα οπως στις μερες του 1917.

Μια τετοια πολιτικη ηταν αναγκαια. Αλλα περιειχε ελαχιστα στοιχεια που οι σοσιαλιστες θα υποστηριζαν κατω απο οποιεσδηποτε αλλες συνθηκες. Αντι να ειναι "Το συνειδητο, ανεξαρτητο κινημα της μεγαλης πλειοψηφιας για το συμφερον της μεγαλης αυτης πλειοψηφιας" (Μαρξ) η επανασταση στη Ρωσια εφτασε στο σταδιο οπου σημαινε την εκμεταλευση της υπαιθρου απ' τις πολεις, κατι που συντηρουνταν με τη βοηθεια ωμης βιας. Ηταν ξεκαθαρο σε ολες τις ομαδες μεσα στο Μπολσεβικικο κομμα πως αυτο σημαινε οτι η επανασταση επρεπε να βρισκεται συνεχεια κατω απο τον κινδυνο της ανατροπης της απο αγροτικες εξεγερσεις.

Φαινονταν οτι υπηρχε μονο ενας

δρομος ανοιχτος. Αυτος ηταν να αποδεχτουν πολλα απ' τα αγροτικα αιτηματα, ενω θα διατηρουσαν ενα ισχυρο, συγκεντρωτικο σοσιαλιστικο Κρατικο μηχανισμο. Αυτο επιχειρησε να κανει η Νεα Οικονομικη Πολιτικη (ΝΕΠ). Ο στοχος της ηταν να συμβιβασει τους αγροτες με το καθεστως, και να ενθαρρυνει την οικονομικη αναπτυξη με το να δωσει μια περιορισμενη ελευθερια στην ιδιωτικη εμπορευματικη παραγωγη. Το Κρατος, και οι κρατικες βιομηχανιες θα λειτουργουσαν απλα σαν ενα ακομα στοιχειο σε μια οικονομια κατευθυνομενη απο τις αναγκες της αγροτικης παραγωγης και το παιχνιδι των δυναμεων της αγορας.

ΤΟ ΚΟΜΜΑ, ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ 1921 ΩΣ ΤΟ 1928

Στη περιοδο της ΝΕΠ, ο ισχυρισμος οτι η Ρωσια ηταν με οποιοδηποτε τροπο "σοσιαλιστικη" δεν μπορουσε πια να δικαιολογηθει, ειτε απο την σχεση της εργατικης ταξης και του Κρατους που η ιδια ειχε αρχικα δημιουργησει ειτε απο την φυση των εσωτερικων οικονομικων σχεσεων. Οι εργατες δεν εξασκουσαν εξουσια ουτε η οικονομια ηταν σχεδιασμενη. Αλλα το Κρατος, "τα ενοπλα σωματα" που ελεγχαν και κρατουσαν την ταξη στην κοινωνια, ηταν στα χερια ενος κομματος που ειχε κινητρο τους σοσιαλιστικους στοχους. Η κετευθυνση της πολιτικης του, οπως φαινοταν, θα ηταν σοσιαλιστικη.

Ομως η κατασταση ηταν πιο περιπλοκη. Πρωτα, οι κρατικοι θεσμοι που κυριαρχουσαν στην Ρωσικη κοινωνια απειχαν πολυ απο τους θεσμους που χαραχτηριζαν το μαχητικο σοσιαλιστικο κομμα του 1917. Αυτοι που ηταν στο Μπολσεβικικο κομμα τον καιρο της Φεβρουαριανης επαναστασης, ηταν αφοσιωμενοι σοσιαλιστες που περασαν τεραστιους κινδυνους στον αγωνα εναντια στην Τσαρικη καταπιεση, για να εκφρασουν τα ιδανικα τους. Ακομη και τεσσερα χρονια εμφυλιου πολεμου και απομονωσης απ' τις εργαζομεντες μαζες, δεν μπορεσαν ευκολα να σπασουν τις σοσιαλιστικες φιλοδοξιες τους. Αλλα το 1919 αυτοι αποτελουσαν το ενα δεκατο των μελων του κομματος, το 1922 μολις το ενα τεσσαρακοστο.

Στην επανασταση και τον εμφυλιο, το κομμα περασε μεσα απο μια συνεχη διαδικασια αναπτυξης. Αυτο, κατα ενα μερος αντανακλουσε την ταση που υπηρξε αναμεσα σε ολους τους αγωνιστες εργατες και τους πιστους σοσιαλιστες να ενταχτουν στο κομμα. Αλλα η αναπτυξη αυτη ηταν αποτελεσμα και αλλων τασεων. Απ' τη στιγμη που η ιδια η εργατικη ταξη αποδεκατιστηκε, το κομμα επρεπε να αναλαβει μονο του να ελεγχει ολες τις περιοχες που βρισκονταν κάτω απο σοβιετικη διοικηση. Αυτο μπορουσε να το καταφερέι μονο αυξανοντας το μεγεθος του. Ακομα περισσοτερο, απ' τη στιγμη που ξεκαθαρισε το ποιος κερδιζε τον Εμφυλιο Πολεμο, πολλα ατομα με λιγες ή και καθολου σοσιαλιστικες πεποιθησεις επιχειρησαν να μπουν στο κομμα. Ετσι το ιδιο το κομμα απειχε πολυ απο το να ειναι μια ομοιογενης σοσιαλιστικη δυναμη.

Στην καλυτερη περιπτωση, μονο τα ηγετικα στοιχεια και οι περισσοτεροι απο τους αγωνιστες - μελη, ηταν εκεινοι που μπορουσαν να θεωρηθουν οτι αποτελουσαν πραγματικα μερος της σοσιαλιστικης παραδοσης.

Αυτο το εσωτερικο αραιωμα στη συνθεση του κομματος, γινοταν παραλληλα μ' ενα αναλογο φαινομενο στον ιδιο τον κρατικο μηχανισμο. Για να διατηρησει τον ελεγο του πανω στη Ρωσικη κοινωνια, το κομμα των Μπολσεβικων αναγκαστηκε να χρησιμοποιησει χιλιαδες μελη της παλιας Τσαρικης γραφειοκρατιας με σκοπο να διατηρησει σε λειτουργια την κυβερνητικη μηχανη. Θεωρητικα, οι Μπολσεβικοι θα εδιναν σοσιαλιστικη κατευθυνση στο εργο που ειχαν να επιτελεσουν οι γραφειοκρατες. Στην πραξη ομως, κυριαρχουσαν συχνα οι παλιες συνηθειες και μεθοδοι δουλειας, και ιδιαιτερα μια προεπαναστατικη στασξ απεναντι στις μαζες. Ο Λενιν ειχε πληρη συνειδηση και επιγνωση για τις επιπτωσεις αυτου του γεγονοτος.

"Ειναι ξεκαθαρο σε τι υστερουμε" ειπε τον Μαρτη του 1922 στο Συνεδριο του κομματος. "Το καθοδηγητικο στρωμα των κομμουνιστων υστερει σε επιπεδο πνευματικης καλλιεργειας. Ας δουμε τι γινεται στη Μοσχα. Αυτη η μαζα των γραφειοκρατων - ποιος καθοδηγει ποιον; Οι 4700 υπευθυνοι κομμουνιστες τη μαζα των γραφειοκρατων, ή αντιστροφα; Δεν πιστευω οτι μπορειτε να πειτε ειλικρινα πως ειναι οι κομμουνιστες αυτοι που καθοδηγουν αυτη τη μαζα. Για να ειμαι ειλικρινης δεν ειναι οι καθοδηγητες αλλα οι καθοδηγουμενοι"

Στο τελος του 1922, περιεγραψε τον κρατικο μηχανισμο σαν "δανεισμενο απο τον Τσαρισμο και ελαχιστα επιρρεασμενος απ' το Σοβιετικο κοσμο ... ενας αστικος και Τσαρικος μηχανισμος."

Το 1920, στην διαμαχη για το ρολο των εργατικων συνδικατων, επιχειρηματολογουσε ετσι:

> "Το κρατος μας δεν ειναι στην πραγματικοτητα ενα εργατικο κρατος, αλλα ενα αγροτο - εργατικο κρατος... Αλλα δεν ειναι μονο αυτο. Το προγραμμα του κομματος μας δειχνει οτι εχουμε ενα εργατικο κρατος με γραφειοκρατικες παραμορφωσεις." (Απαντα Λενιν, τομος 32, σελ. 24)

Η πραγματικη κατασταση ηταν ακομα χειροτερη. Δεν ηταν απλα και μονο το οτι οι παλιοι Μπολσεβικοι βρισκονταν σε μια τετοια κατασταση που η συνδιασμενη δυναμη των εχθρικων ταξικων δυναμεων και η γραφειοκρατικη αδρανεια εκαναν δυσκολη την πραγματοποιηση των σοσιαλιστικων επιδιωξεων τους. Αυτες οι ιδιες οι επιδιωξεις δεν μπορουσαν να μεινουν για παντα αδιαφθορες απ' το εχθρικο περιβαλλον. Οι απαιτησεις που δημιουργουσε η επειγουσα αναγκη να χτιστει ενας πειθαρχημενος στρατος απο μια συχνα αδιαφορη μαζα αγροτων ενσταλαξε σταδιακα απολυταρχικες συνηθειες σε πολλα απ' τα καλυτερα στελεχη του κομματος.

Με τη ΝΕΠ η κατασταση ηταν διαφορετικη, αλλα παλι απειχε πολυ απο την δημοκρατικη αλληλεπιδραση των καθοδηγουντων και καθοδηγουμενων, που αποτελει την ουσια της σοσιαλιστικης δημοκρατιας. Πολλα μελη του κομματος τωρα εξαναγκαστηκαν να ασκουν τον κοινωνικο ελεγχο ερχομενοι σε συμφωνιες με τον μικρεμπορα, τον μικρο καπιταλιστη, τον **κουλακο.** Επρεπε τωρα να αντιπροσωπευουν τα συμφεροντα του εργατικου κρατους εναντιον αυτων των στοιχειων - οχι ομως αντιμετωπιζοντας τους οπως προηγουμενα με αμεση φυσικη βια. Επρεπε να υπαρχει μια περιορισμενη συνεργασια μ' αυτους. Πολλα μελη φαινονταν περισσοτερο επηρεασμενα απ'αυτη την αμεση και πολυ χειροπιαστη σχεση με τα μικροαστικα αυτα στοιχεια παρα απο τους μακρυνους δεσμους που ειχαν με μια εξασθενισμενη και με πεσμενο το ηθικο της εργατικη ταξη.

Πανω απ' ολα η επιρροη της παλιας γραφειοκρατιας, απ' την οποια ηταν περικυκλωμενα τα μελη του, διαπερασε το κομμα. Η απομονωση του απο εξωτερικες ταξικες δυναμεις οι οποιες θα στηριζαν την κυριαρχια του, σημαινε οτι το κομμα επρεπε να επιβαλλει στον εαυτο του μια σιδερενια πειθαρχια. Ετσι, στο δεκατο συνεδριο του κομματος, αν και υποτιθετο οτι μεσα στο κομμα η συζητηση θα συνεχιζονταν, (1) η δημιουργια τυπικων "φραξιων" [οργανωμενες τασεις διαφωνουντων με την επισημη πολιτικη κομματος, σημ. μετ.] απαγορευτηκε "προσωρινα". Αλλα αυτη η απαιτηση για εσωτερικη συνοχη, ευκολα εκφυλιστηκε σε μια αποδοχη γραφειοκρατικων τροπων ελεγχου μεσα στο κομμα. Υπηρξαν παραπονα γι' αυτο απο ενδοκομματικα αντιπολιτευτικα στοιχεια απ' τον Απριλη του 1920 κιολας. Κατα το 1922 ακομη και ο Λενιν εφθασε στο σημειο να γραφει οτι "εχουμε μια γραφειοκρατια οχι μονο στο θεσμο των Σοβιετ αλλα και μεσα στους θεσμους του κομματος"

Η διαβρωση της εσωκομματικης δημοκρατιας φαινεται καλυτερα απο την τυχη που ειχαν οι διαδοχικες αντιπολιτευσεις προς την κεντρικη ηγεσια. Το 1917 και 1918, η ελευθερη συζητηση μεσα στο κομμα, με το δικαιωμα των διαφορετικων ομαδων να οργανωνονται γυρω απο κομματικα προγραμματα, θεωρουνταν αυτονοητη. Ο ιδιος ο Λενιν σε τουλαχιστον δυο περιπτωσεις βρεθηκε στη μειοψηφια, (στην περιοδο που εγραφε τις "θεσεις του Απριλη" και περιπου ενα χρονο αργοτερα στη διαρκεια των διαπραγματευσεων του Μπρεστ - Λιτοφσκ). Τον Νοεμβρη του 1917 ηταν δυνατο για τους Μπολσεβικους που διαφωνουσαν με τη θεση να παρει το κομμα μονο του την εξουσια, να παραιτηθουν απ' την κυβερνηση ωστε ν' ασκησουν πιεση χωρις να παρθουν πειθαρχικα μετρα εναντιον τους. Οι διαιρεσεις μεσα στο κομμα που εγιναν πανω στο ζητημα της προελασης

στην Βαρσοβια και σε αυτο του ρολου των εργατικων συνδικατων συζητηθηκαν ανοιχτα στον κομματικο τυπο. Ακομη και μεχρι το 1921 το Προγραμμα της Εργατικης Αντιπολιτευσης τυπωθηκε σε 250.000 αντιτυπα απ' το ιδιο το κομμα, και δυο μελη της εκλεχθηκαν και μπηκαν στην Κεντρικη Επιτροπη. Το 1923, οταν εμφανιστηκε η Αριστερη Αντιπολιτευση, ηταν ακομη δυνατο γι' αυτη να εκφρασει τις αποψεις της στη **Πραβδα**, εστω και αν τυπωνονταν δεκα αρθρα που υπερασπιζαν την κεντρικη καθοδηγηση για καθε ενα που την αντιπολιτευονταν.

Παρ' ολα αυτα, σ' ολη τη διαρκεια αυτης της περιοδου οι πιθανοτητες που ειχε μια αντιπολιτευση να δρασει αποτελεσματικα ελαττωνονταν. Υστερα απ' το δεκατο Συνεδριο, η Εργατικη Αντιπολιτευση βγηκε εκτος νομου. Το 1923 η αντιπολιτευση "Πλατφορμα των 46" εγραφε οτι "η ιεραρχια της γραμματειας του κομματος, ολοενα και περισσοτερο στρατολογει τα μελη των συνδιασκεψεων και των συνεδριων" (Παραρτημα στο βιβλιο του E. H. Carr, "The Interregnum" σελ 369). Ακομη και ενας υποστηριχτης της ηγεσιας και εκδοτης της "Πραβδα", ο Μπουχαριν, περιγραψε την τυπικη λειτουργια του κομματος σαν εξ' ολοκληρου αντιδημοκρατικη:

> "... οι γραμματεις των πυρηνων συνηθως διοριζονται απ' τις περιφερειακες επιτροπες, και σημειωστε οτι οι περιφερειακες επιτροπες ουτε καν προσπαθουν να κανουν τους υποψηφιους τους αποδεκτους απ' αυτους τους πυρηνες, αλλα ικανοποιουνται με το να διοριζουν αυτους ή εκεινους τους συντροφους. Κατα κανονα οταν το θεμα μπαινει σε ψηφοφορια ακολουθειται μια μεθοδος που θεωρειται αυτονοητη. Η συσκεψη ρωτιεται: 'Ποιος εχει αντιρρηση;' και στο βαθμο που ο καθενας φοβαται λιγο - πολυ να μιλησει εναντια, ο διορισμενος υποψηφιος βρισκει τον εαυτο του εκλεγμενο...." (Αναφερεται στον Σαχτμαν, οπως παραπανω σελ. 172)

Ο πραγματικος βαθμος της γραφειοκρατιοποιησης αποκαλυφτηκε τελειως οταν διασπαστηκε η "τριανδρια" ("τρο κα") που ειχε αναλαβει την ηγεσια του κομματος κατα τη διαρκεια της αρρωστιας του Λενιν. Ο Λενιν πεθανε τον Γεναρη του 1924.

Προς το τελος του 1925, ο Ζηνοβιεφ, ο Καμενεφ και η Κρουπσκαγια, ηρθαν σε αντιθεση με το "κεντρο" του κομματος, που τωρα ελεγχονταν απ' τον Σταλιν. Ο Ζηνοβιεφ ηταν ηγετης του κομματος στο Λενινγκραντ. Απο την θεση αυτη διευθηνε την διοικητικη μηχανη της βορειας πρωτευουσας και αρκετες εφημεριδες με επιρροη. Στο δεκατο τεταρτο συνεδριο του κομματος, ολοι οι αντιπροσωποι του Λενινγκραντ υποστηριξαν την αντιθεση του προς το "κεντρο". Παρ' ολα αυτα, λιγες βδομαδες μετα την ηττα της αντιπολιτευσης του, ολα τα τμηματα του κομματος στο Λενινγκραντ, με εξαιρεση λιγες εκατονταδες επιμονους αντιπολιτευτες, ψηφιζαν αποφασεις που στηριζαν την πολιτικη του Σταλιν. Ολο και ολο που χρειαστηκε για να γινει αυτο ηταν να παυθουν απο τις θεσεις τους οι επικεφαλης της κομματικης διοικησης της πολης. Οποιος ελεγχε τη γραφειοκρατια, ελεγχε και το κομμα. Οταν την ελεγχε ο Ζηνοβιεφ, ηταν αντιπολιτευτικη. Τωρα που ο Σταλιν συμπεριελαβε την πολη στον εθνικου επιπεδου μηχανισμο τον οποιο ελεγχε, εγινε και αυτη οπαδος της πολιτικης του. Με μια αλλαγη ηγεσιας ενας Ζηνοβιεφικος μονολιθος εγινε ενας Σταλινικος μονολιθος.

Αυτη η ανοδος της γραφειοκρατιας στους Σοβιετικους μηχανισμους και στο κομμα αρχισε σαν αποτελεσμα του αποδεκατισμου της εργατικης ταξης στον εμφυλιο πολεμο. Αλλα συνεχιστηκε ακομη και οταν η βιομηχανια αρχισε να αναρωνει και η εργατικη ταξη να δυναμωνει με την ΝΕΠ. Η οικονομικη ανακαμψη, αντι να εξιψωσει την θεση της εργατικης ταξης μεσα στο "εργατικο κρατος", την υποβιβασε.

Με καθαρα υλικους ορους, οι παραχωρησεις που εγιναν απο την ΝΕΠ στους αγροτες, χειροτερεψαν την (σχετικη) θεση του εργατη.

> "Αυτος που κατα την διαρκεια του πολεμικου κομμουνισμου θεωρουνταν παντου σαν ο επωνυμος ηρωας της δικτατοριας του προλεταριατου, κινδυνευε τωρα να γινει το υιοθετημενο παιδι της ΝΕΠ. Κατα την οικονομικη κριση του 1923 ουτε οι υπερμαχοι της κρατικης πολιτικης ουτε και οι αντιτιθεμενοι σ' αυτην στο ονομα της βιομηχανικης ανταπτυξης, ειδαν την αναγκαιοτητα να αντικρυστουν τα παραπονα και συμφεροντα των βιομηχανικων εργατων σαν κυριο μελημα". (E. H. Carr, οπως παραπανω, σελ. 39)

Δεν ηταν ομως μονο σε σχεση με τους αγροτες που υποβαθμιστηκε η θεση των εργατων υποβαθμιστηκε επισης σε συγκριση με τη θεση των διευθυντων και διαχειριστων της βιομηχανιας. Ενω το 1922, το 65% του διαχειριστικου προσωπικου ηταν επισημα ταξινομημενοι σαν εργατες και 35% σαν μη εργατες, ενα χρονο μετα τα νουμερα σχεδον αντιστραφηκαν: Μονο 36% εργατες και 64% μη εργατες. (το ιδιο)

Οι "κοκκινοι βιομηχανοι" αρχισαν να ξεπροβαλλουν σαν μια προνομιουχα ομαδα ατομων με ψηλες αποδοχες και που, με το συστημα της "διαχειρησης απο ενα ατομο" στα εργοστασια, μπορουσαν να απολυουν και να προσλαμβανουν αναλογα με τα κεφια τους. Την ιδια ωρα η πλατια απλωμενη ανεργια εγινε ενδημικη στη Σοβιετικη οικονομια, φτανοντας στο επιπεδο των 1.250.000 ανεργων το 1923 – 1924.

ΟΙ ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΟΜΜΑ: 1921 – 1929.

Οι ανθρωποι φτιαχνουν την ιστορια τους, αλλα κατω απο περιστασεις που δεν τις δημιουργησαν οι ιδιοι. Σ' αυτη τη διαδικασια αλλαζουν και τις περιστασεις και τους εαυτους τους. Το κομμα των Μπολσεβικων δεν ηταν λιγοτερο τρωτο απ' αυτη την πραγματικοτητα απο οποιαδηποτε αλλη ομαδα που εμφανιστηκε στην ιστορια. Στην προσπαθεια τους να κρατησουν την συνοχη της Ρωσικης κοινωνιας μεσα στο χαος του εμφυλιου πολεμου της αντεπαναστασης και της πεινας, οι σοσιαλιστικες προθεσεις τους ηταν ενας παραγοντας καθοριστικος για την παραπερα πορεια της ιστοριας. Αλλα οι κοινωνικες δυναμεις με τις οποιες επρεπε να δουλεψουν για να το επιτυχουν αυτο, δεν ηταν δυνατο ν' αφησουν τα ιδια τα μελη του κομματος ανεπηρρεαστα. Για να κρατηθει η συνοχη της Ρωσιας της ΝΕΠ, σημαινε πως επρεπε να μεσολαβουν μεταξυ των διαφορετικων ταξεων για να προληφθουν αποδιοργανωτικες διαμαχες. Η επανασταση μπορουσε να επιζησει μονο αν το Κομμα και το Κρατος ικανοποιουσαν τις αναγκες διαφορετικων, συχνα ανταγωνιστικων, ταξεων. Επρεπε να γινουν διακανονισμοι για να ικανοποιηθουν απο τη μια οι ατομικιστικες επιδιωξεις των αγροτων και οι συλλογικοι δημοκρατικοι στοχοι του σοσιαλισμου απο την αλλη. Σ' αυτη την διαδικασια, το Κομμα, που ειχε ανυψωθει πανω απο τις διαφορες κοινωνικες ταξεις, αναγκαστικα αντανακλουσε τις διαφορες τους μεσα στην ιδια του την δομη. Οι πιεσεις που ασκουσαν οι διαφορες κοινωνικες ταξεις πανω στο Κομμα, ειχαν σαν αποτελεσμα τα διαφορα κομματια του κομματος, να οριζουν τις σοσιαλιστικες επιδιωξεις τους αναλογα με τα συμφεροντα αυτων των διαφορετικων ταξεων.

Η μονη ταξη ομως που ειχε την ικανοτητα να εξασκησει πιεση με γνησια σοσιαλιστικη κατευθυνση, η εργατικη ταξη, ηταν και η πιο αδυνατη, η πιο αποδιοργανωμενη, η τελευταια που μπορουσε να ασκησει τετοιες πιεσεις.

Η ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Δεν υπαρχει αμφιβολια οτι οσον αφορα τις ιδεες της η Αριστερη Αντιπολιτευση ηταν το πιο προσκολλημενο στη επαναστατικη σοσιαλιστικη παραδοση του Μπολσεβικισμου κομματι του κομματος. Αυτη αρνηθηκε να αναθεωρησει την εννοια σοσιαλισμος ωστε αυτος να σημαινει ειτε μια αργα αναπτυσσομενη αγροτικη οικονομια, ή την συσσωρευση για χαρη της συσσωρευσης. Διατηρησε την αντιληψη οτι η εργατικη δημοκρατια ειναι κεντρικη για τον σοσιαλισμο. Αρνηθηκε να υποταξει την παγκοσμια επανασταση στις απαιτησεις του σωβινιστικου και αντιδραστικου συνθηματος του χτισιματος του "σοσιαλισμου σε μια χωρα".

Ομως δεν θα μπορουσαμε να πουμε οτι η Αριστερη Αντιπολιτευση ηταν η αμεση "προλεταριακη" πτερυγα μεσα στο Κομμα. Στην Ρωσια της δεκαετιας του 1920-30, η εργατικη ταξη ηταν η ταξη που λιγοτερο απο καθε αλλη ασκουσε πιεσεις πανω στο Κομμα. Μετα τον εμφυλιο πολεμο, ειχε ξαναδημιουργηθει μεσα σε συνθηκες που εξασθενισαν την ικανοτητα της να αγωνιζεται για τους δικους της σκοπους. Η ανεργια ηταν μεγαλη, οι πιο αγωνιστες εργατες ειτε πεθαναν στον εμφυλιο, ειτε ανεβηκαν στις ταξεις της γραφειοκρατιας. Ενα με-

γαλο μερος της ταξης απαρτιστηκε απο νεοφερμενους απο την υπαιθρο αγροτες. Η χαραχτηριστικη της σταση δεν ηταν η υποστηριξη της αντιπολιτευσης. Την χαραχτηριζε περισσοτερο μια απαθεια απεναντι στις πολιτικες συζητησεις, που την εκανε ευκολο πιονι στα χερια αυτων που ηταν απο πανω της - τις περισσοτερες φορες τουλαχιστον. Η Αριστερη Αντιπολιτευση βρισκοταν σε μια συνηθισμενη για τους σοσιαλιστες θεση, να εχουν ενα σοσιαλιστικο προγραμμα για την δραση της εργατικης ταξης, την ωρα που οι ιδιοι οι εργατες ηταν πολυ κουρασμενοι και πολυ απογοητευμενοι για να αγωνιστουν.

Αλλα δεν ηταν μονο η απαθεια των εργατων που δημιουργησε δυσκολιες στην αντιπολιτευση. Ηταν επισης και η κατανοηση της οικονομικης πραγματικοτητας που ειχε και η ιδια. Στα επιχειρηματα της δινοταν εμφαση στο γεγονος οτι η αντικειμενικη ελλειψη πορων θακανε τη ζωη δυσκολη οποιες κι' αν ηταν οι πολιτικες επιλογες. Τονιζε συγχρονως την αναγκη βιομηχανικης αναπτυξης στο εσωτερικο και την αναγκαιοτητα της εξαπλωσης της επαναστασης διεθνως για να ξεπεραστει αυτη δυσκολια. Αλλα κοντοπροθεσμα, λιγα μονο μπορουσε να προσφερει στους εργατες, ακομη κι' αν ακολουθιοτανε μια σωστη σοσιαλιστικη πολιτικη. Οταν ο Τροτσκι και ο Πρεομπραζενσκι αρχισαν να απαιτουν περισσοτερο οικονομικο σχεδιασμο, τονιζαν ιδιαιτερα οτι αυτο δεν μπορουσε να γινει χωρις να ξεζουμιστουν οι αγροτες και χωρις να να κανουν θυσιες οι εργατες. Η ενωμενη αντιπολιτευση "Τροτσκιστων" και "Ζηνοβιεφικων" το 1926 απαιτησε να δοθει προτεραιοτητα σε ορισμενα μετρα για να βελτιωθει η ζωη των εργατων. Αλλα, απ' την αλλη μερια, ηταν αρκετα ρεαλιστικη ωστε να καταγγειλει σαν ουτοπικες τις υποσχεσεις του Σταλιν στους εργατες που υπερβαιναν κατα πολυ τις δικες της απαιτησεις.

Δεν υπαρχει χωρος εδω για να συζητηθουν τα διαφορα πολιτικα προγραμματα που βγηκαν απ' την Αριστερη Αντιπολιτευση. Αλλα, σαν περιγραμματα, ειχαν ολα τρεις συνδεμενους κεντρικους αξονες:

1. Η επανασταση μπορουσε να προχωρησει προς τον σοσιαλισμο μονο αν αυξανονταν το οικονομικο βαρος των πολεων σε συγκριση με την υπαιθρο και της βιομηχανιας σε συγκριση με τη γεωργια. Αυτο απαιτουσε σχεδιασμο στην βιομηχανια, και μια φορολογικη πολιτικη που θα εκανε εσκεμμενα διακρισεις σε βαρος του πλουσιου αγροτη. Αν δεν συνεβαινε αυτο, οι τελευταιοι θα συσσωρευαν αρκετη οικονομικη δυναμη για να υποταξουν το κρατος στα συμφεροντα τους, δημιουργωντας ετσι εναν Θερμιδωρ, (2) μια εσωτερικη αντεπανασταση.

2. Αυτη η βιομηχανικη αναπτυξη επρεπε να συνοδευεται απο μια αυξημενη εργατικη δημοκρατια, ετσι ωστε να μπει τελος στις γραφειοκρατικες τασεις στο Κομμα και στο Κρατος.

3. Αυτες οι δυο πρωτες πολιτικες γραμμες μπορουσαν εφαρμοζομενες να διατηρησουν την Ρωσια σαν ενα προπυργιο της επαναστασης, αλλα δεν θα μπορουσαν μονες τους να δημιουργησουν εκεινο το υλικο και πολιτιστικο επιπεδο που ειναι η προυποθεση για το σοσιαλισμο. Αυτο απαιτουσε την εξαπλωση της επαναστασης στο εξωτερικο.

Με καθαρα οικονομικους ορους, δεν υπηρχε τιποτα το αδυνατο σ' αυτο το προγραμμα. Στην πραγματικοτητα, το αιτημα για σχεδιασμο της εκβιομηχανοποιησης και η συμπιεση των αγροτων εγιναν τελικα πραγματικοτητα αν και κατα ενα τροπο που βρισκονταν σε αντιθεση με τους στοχους της αντιπολιτευσης. Αλλα αυτοι που ελεγχαν το κομμα απ' το 1923 κι' επειτα, δεν μπορεσαν να δουν την ορθοτητα του. Μονο μια σοβαρη οικονομικη κριση το 1928 τους αναγκασε να σχεδιασουν και να αναπτυξουν την εκβιομηχανοποιηση. Για πεντε χρονια πριν απ' αυτο καταδιωκαν την Αριστερα και απομονωναν τους ηγετες της. Ποτε δεν εφαρμοσαν τον δευτερο αξονα του προγραμματος. Οσο για τον τριτο, ενω αποτελουσε την ορθοδοξια για τους Μπολσεβικους το 1923, απορριφθηκε για τα καλα απ' τους Κομματικους ηγετες το 1925.

Δεν ηταν η οικονομικη πραγματικοτητα που εμποδισε το Κομμα να δεχτει αυτο το προγραμμα. Ηταν περισσοτερο το αποτελεσμα της ισορροπιας των κοινωνικων δυναμεων που αναπτυσσονταν μεσα στο ιδιο το κομμα. Αυτο το προγραμμα απαιτουσε να σταματησει να καθοριζεται ο ρυθμος παραγωγης απο τις οικονομικες

πιεσεις της αγροτιας. Μεσα στο Κομμα ειχαν αναπτυχθει δυο ειδων κοινωνικες δυναμεις που ηταν αντιθετες σ' αυτη την αλλαγη.

ΤΟ "ΚΕΝΤΡΟ" ΚΑΙ Η "ΔΕΞΙΑ"

Η πρωτη κοινωνικη δυναμη, η "δεξια", ηταν και η απλουστερη. Αποτελουνταν απο αυτα τα στοιχεια που δεν εβλεπαν τις παραχωρησεις στους αγροτες σαν επιβλαβεις για την οικοδομηση του σοσιαλισμου. Ηθελαν συνειδητα να προσαρμοσει το κομμα τη γραμμη του στις αναγκες του αγροτη. Αλλα αυτη δεν ηταν απλα μια θεωρητικη πλατφορμα. Εκφραζε τα συμφεροντα ολων εκεινων που ανηκαν στα κομματικα και Σοβιετικα ιδρυματα οι οποιοι εβλεπαν με συμπαθεια την συνεργασια με τους αγροτες, συμπεριλαμβανομενων και των **Κουλακων**, των καπιταλιστων αγροχτημονων και των επιχειρηματιων που αναπτυχθηκαν στη βαση της ΝΕΠ. Αυτοι βρηκαν την θεωρητικη τους εκφραση στον Μπουχαριν, με τη προτροπη του στους αγροτες: "Πλουτιστε".

Η δευτερη δυναμη, το "κεντρο", αντλουσε την δυναμη της τοσο απο τις κοινωικες δυναμεις μεσα στο κομμα, οσο και εξω απο αυτο. Η διαθεση της φαινομενικα ηταν να διατηρησει την κοινωνικη σύνοχη. Ετσι ηταν αντιθετη στις συνειδητες προσπαθειες υποταγης της υπαιθρου στην πολη που μπορουσαν να δημιουργησουν κοινωνικες εντασεις, αλλα δεν εφτασε στο σημειο να εκφραζεται τοσο πολυ υπερ των αγροτων οσο η Δεξια. Στην πλειοψηφια του το "Κεντρο" αποτελουνταν απο στοιχεια του κομματικου μηχανισμου που ειχαν σαν μοναδικο προσανατολισμο την διατηρηση της συνοχης του κομματος με γραφειοκρατικα μεσα. Ο αρχηγος του ηταν ο αρχηγος του κομματικου μηχανισμου, ο Σταλιν.

Στην Αριστερη Αντιπολιτευσή εκεινο το καιρο η φραξια του Σταλιν φαινονταν σαν μια κεντριστικη ομαδα που ταλαντευοτανε αναμεσα στην παραδοση του κομματος (που ηταν ενσωματωμενη στο προγραμμα της Αριστερας) και στη Δεξια. Το 1928 ομως ο Σταλιν ξαφνικα υιοθετησε το πρωτο σκελος του προγραμματος της αντιπολιτευσης, στραφηκε εναντιον της Δεξιας με την ιδια ενταση με την οποια μονο πριν λιγους μηνες επιτιθονταν εναντιον της Αριστερας, και αρχισε την εκβιομηχανιση καθως και την ολικη απαλλοτριωση της αγροτιας (την υποτιθεμενη "κολλεκτιβοποιηση"). Ολα αυτα ηταν ενα σκληρο τρανταγμα στην αξιοπιστια αυτης της ερμηνειας: προφανως ο Σταλιν ειχε την δικη του κοινωνικη βαση. Μπορουσε να επιβιωσει ακομη και οταν ουτε το προλεταριατο, ουτε η αγροτια βρισκοτανε στην εξουσια.

Η Αριστερη Αντιπολιτέυση ηταν το αποτελεσμα συσπειρωσης ομαδων των οποιων τα κινητρα ηταν οι εργατικες και σοσιαλιστικες παραδοσεις του κομματος. Προσπαθεια τους ηταν να ενταξουν αυτες τις παραδοσεις σε ρεαλιστικες πολιτικες επιλογες. Η Δεξια αντιπολιτευση ηρθε σαν προιον συμβιβασμου του κομματος στις πιεσεις της αγροτιας. Με τη σειρα της η επιτυχημενη Σταλινικη φραξια ηταν βασισμενη πανω στην ιδια την κομματικη γραφειοκρατια. Αυτη η γραφειοκρατια αρχισε τη ζωη της σαν ενα δευτερευον στοιχειο της κοινωνικης δομης που δημιουργηθηκε απο την επανασταση. Εκπληρωνε απλα ορισμενες στοιχειωδεις λειτουργιες του Κομματος των εργατων.

Με τον αποδεκατισμο της εργατικης ταξης στον εμφυλιο πολεμο, το κομμα εμεινε μετεωρο πανω απο την εργατικη ταξη. Σ' αυτην την κατασταση, η διατηρηση της συνοχης του Κομματος και του Κρατους μπηκε σαν κεντρικο καθηκον. Αυτη η συνοχη επιτυγχανονταν ολο και περισσοτερο, πρωτα στο Κρατος και κατοπιν μεσα στο Κομμα, με γραφειοκρατικες μεθοδους ελεγχου - συχνα εξασκουμενες απο παλιους Τσαρικους γραφειοκρατες. Ο κομματικος μηχανισμος αποκτουσε ολο και περισσοτερο την πραγματικη εξουσια μεσα στο Κομμα - τοποθετουσε αξιωματουχους σ' ολα τα επιπεδα, διαλεγε τους ατιπροσωπους των συνεδριων. Αλλα αν αυτος που ελεγχε το Κρατος και την βιομηχανια ηταν το Κομμα και οχι η εργατικη ταξη, τοτε αυτος που ολο και περισσοτερο κληρονομουσε αυτα που ειχαν κερδισει οι εργατες απο την επανασταση, ηταν ο κομματικος μηχανισμος.

Απο πλευρας πολιτικης, το πρωτο αποτελεσμα αυτης της καταστασης ηταν μια γραφειοκρατικη αδρανεια. Οι γραφειοκρατες του μηχανισμου προβαλαν μια αρνητικη αντισταση στις πολιτικες επιλογες που θα μπο-

ρουσαν να αναστατωσουν την θεση τους. Αρχισαν να δρουν σα μια καταπιεστικη δυναμη που κατευθυνονταν εναντια σε καθε ομαδα που θα μπορουσε να τους αμφισβητησει την θεση τους. Να γιατι η αντιθεση τους στα προγραμματα της Αριστερας και η αρνηση τους να επιτρεψουν μια οποιαδηποτε πραγματικη συζητηση πανω σ' αυτα τα προγραμματα.

Οσο η γραφειοκρατια αντιδρουσε με αυτο τον αρνητικο τροπο στις απειλες κοινωνικων αναταραχων, ηταν πολυ φυσικο να συμμαχει με την Δεξια και τον Μπουχαριν. Αυτη η συμμαχια εκρυβε την ολο και μεγαλυτερη υπαρξη της σαν μια αυτονομη κοινωνικη οντοτητα, με την δικη της ιδιαιτερη σχεση με τα μεσα παραγωγης. Οταν καταπιεζε την αντιπολιτευση μεσα στο Κομμα, αυτο εμοιαζε σαν μια προσπαθεια επιβολης απο τα πανω στο Κομμα μιας φιλοαγροτικης πολιτικης, και οχι σαν μερος της ιδιας της δικης της μαχης για να εξαφανισει απο το Κρατος και την βιομηχανια καθε τι το αντιθετο προς την δικη της εξουσια. Ακομα και μετα την διακηρυξη της πολιτικης του σοσιαλισμου σε μια χωρα, οι αποτυχιες της πολιτικης της γραφειοκρατιας στο εξωτερικο εμοιαζαν να προερχονται περισσοτερο απο γραφειοκρατικη αδρανεια και την φιλοαγροτικη της πολιτικη στο εσωτερικο, παρα απο τον συνειδητο αντεπαναστατικο της ρολο.

Και ομως σ' ολη αυτην την περιοδο η γραφειοκρατια εξελισσονταν, απο μια ταξη καθ' εαυτο σε ταξη για τον εαυτο της. Την εποχη της εγκαθιδρυσης της ΝΕΠ, η εξουσια στο Κομμα και στο Κρατος βρισκονταν αντικειμενικα στα χερια μιας μικρης ομαδας αξιωματουχων. Ομως αυτοι δεν αποτελουσαν με κανενα τροπο μια αρχουσα ταξη με εσωτερικη συνοχη. Πολυ απειχαν απ' το να συνειδητοποιουν οτι μοιραζονται ενα κοινο σκοπο. Τις πολιτικες που εφαρμοζαν, τις δημιουργουσαν στοιχεια του Κομματος που ηταν ακομα κατω απο την εντονη επιρροη των παραδοσεων του επαναστατικου σοσιαλισμου. Μπορει, εξ' αιτιας των αντικειμενικων συνθηκων, η εργατικη δημοκρατια να ηταν ανυπαρκτη στο εσωτερικο της χωρας, τουλαχιστον ομως υπηρχε η δυνατοτητα να την επαναφερουν αυτοι που τα κινητρα τους ηταν οι παραδοσεις του Κομματος, οταν θα πετυχαινε η ανακαμψη της βιομηχανιας στο εσωτερικο και η επανασταση στο εξωτερικο.

Σιγουρα, στο παγκοσμιο επιπεδο, το Κομμα συνεχιζε να παιζει τον επαναστατικο του ρολο. Εκανε λαθη στις συμβουλες που εδινε στα ξενα κομματα - και σιγουρα, μερικα απο αυτα τα λαθη ξεπηδουσαν απο την γραφειοκρατικοποιηση του - ομως δεν εγκληματουσε με το να τα υποτασσει στα δικα του εθνικα συμφεροντα. Πισω απο τις φραξιονιστικες διαμαχες της δεκαετιας του 1920 - 1930, βρισκεται η διαδικασια εκεινη με την οποια αυτη η κοινωνικη ομαδα ξεφορτωθηκε την κληρονομια της επαναστασης και εγινε μια συνειδητη αυτονομη ταξη.

Η ΑΝΤΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Συχνα λεγεται οτι δεν μπορουμε να αποκαλεσουμε "αντεπανασταση" την ανοδο του Σταλινισμου στη Ρωσια, επειδη ηταν μια βαθμιαια διαδικασια (π.χ. ο Τροτσκι ειπε οτι μια τετοια αντιληψη θα σημαινε "μια αναστροφη προβολη της ταινιας των ρεφορμιστων"). Αυτο ομως αποτελει παρεξηγηση της Μαρξιστικης μεθοδου. Δεν ισχυει η αντιληψη οτι η μεταβαση απο ενα ειδος κοινωνιας σε αλλο γινεται παντα με μια και μονο ξαφνικη μεταβολη. Αυτο ισχυει για την μεταβαση απο ενα καπιταλιστικο Κρατος σ' ενα εργατικο Κρατος, επειδη η εργατικη ταξη δεν μπορει να εξασκησει την εξουσια της παρα ολοκληρωτικα και δια μιας, συλλογικα, μετα απο μια συγκρουση με την αρχουσα ταξη στην οποια, σαν το επιστεγασμα πολυχρονων αγωνω, νικουνται οι δυναμεις της αρχουσας ταξης. Ομως στην μεταβαση απο την φεουδαρχια στον καπιταλισμο σε πολλες περιπτωσεις δεν υπαρχει μια ξαφνικη συγκρουση, αλλα μια ολοκληρη σειρα συγκρουσεων, σε διαφορετικες εντασεις και σε διαφορετικα επιπεδα, καθως η αποφασιστικα ανωτερη οικονομικη ταξη - η αστικη ταξη - εξαναγκαζει την αντιπαλη ταξη να κανει ευνοικες γι' αυτην πολιτικες παραχωρησεις.

Η αντεπανασταση στη Ρωσια προχωρησε με τον δευτερο αυτο τροπο παρα με τον πρωτο. Η γραφειοκρατια δεν υποχρεωθηκε να αποσπασει δια μιας την εξουσια απο τους εργατες. Ο αποδεκατισμος της εργατικης ταξης

αφησε την εξουσια στα χερια της, σ' ολα τα επιπεδα της Ρωσικης κοινωνιας. Τα μελη της ελεγχαν την βιομηχανια, την αστυνομια και τον στρατο. Δεν ηταν καν υποχρεωμενη να αποσπασει τον ελεγχο του Κρατικου μηχανισμου για να τον ευθυγραμμισει με την οικονομικη κυριαρχια της, κατι που η ατικη ταξη καταφερε σε αρκετες χωρες με μεγαλη επιτυχια και χωρις μια ξαφνικη συγκρουση. Το μονο που επρεπε να κανει ηταν να ευθυγραμμισει με τα συμφεροντα της μια πολιτικη και οικονομικη δομη που ηδη ελεγχε.

Αυτο δεν συνεβηκε "βαθμιαια", αλλα με μια σειρα ποιοτικων αλλαγων, με τις οποιες ευθυγραμμιστηκε ο τροπος λειτουργιας του Κομματος με τις απαιτησεις της κεντρικης γραφειοκρατιας. Καθε μια απο αυτες τις ποιοτικες μεταβολες μπορουσε να επιτευχθει μονο μετα απο μια αμεση συγκρουση μ' αυτα τα στοιχεια του Κομματος τα οποια, για οποιονδηποτε λογο, ηταν ακομα προσκολημενα στη επαναστατικη σοσιαλιστικη παραδοση.

Η πρωτη, (και η σπουδαιοτερη) τετοια συγκρουση ηταν με την Αριστερη Αντιπολιτευση το 1923. Παρ' ολο που με κανενα τροπο δεν μπορουμε να πουμε οτι η Αντιπολιτευση ηταν ξεκαθαρα και αποφασιστικα αντιθετη σ' αυτο που συνεβαινε στο Κομμα, (π.χ. ο ηγετης της ο Τροτσκι ειχε κανει κατα την διαμαχη για τα συνδικατα, το 1920, μερικες δηλωσεις που υποστηριζαν με τον πιο σκανδαλωδη τροπο, την υποκατασταση της ταξης απο το Κομμα και η πρωτη δημοσια δηλωση της Αντιπολιτευσης - η πλατφορμα των 46 - εγινε δεκτη απο αυτους που την υπογραψαν μονο μετα απο πολλους δισταγμους και αλλαγες) ομως η γραφειοκρατια αντεδρασε με πρωτοφανη εχθροτητα.

Για να προστατεψει την εξουσια της, η αρχουσα ομαδα του Κομματος κατεφυγε σε μεθοδους συζητησης που ηταν πρωτακουστες για το Μπολσεβικικο Κομμα. Η λογικη συζητηση αντικατασταθηκε απο την συστηματικη δυσφημηση των αντιπαλων. Για πρωτη φορα αρχισε να χρησιμοποιειται ανοιχτα ο ελεγχος της γραμματειας του Κομματος πανω στους διορισμους, για να βγαλει απο τις θεσεις τους συμπαθουντες της αντιπολιτευσης (π.χ. η πλειοψηφια των μελων της Κεντρικης Επιτροπης της οργανωσης νεολαιας, της Κομσομολ, απολυθηκαν και σταλθηκαν στις επαρχιες, μετα που μερικοι τους απαντησαν σε επιθεσεις που γινονταν εναντιον του Τροτσκι).

Για να δικαιολογησει αυτου του ειδους τις τακτικες η αρχουσα φραξια εφευρε δυο νεες ιδεολογικες οντοτητες, τις οποιες εβαλε σε αντιπαραθεση την μια με την αλλη. Απ' την μια μερια εγκαθιδρυσε την λατρεια του "Λενινισμου" (παρα τις διαμαρτυριες της χηρας του Λενιν). Προσπαθησε να ανυψωσει τον Λενιν σε μια θεση ημιθεου, βαλσαμωνοντας το πτωμα του οπως εκαναν τους Αιγυπτιους Φαραω. Απ' την αλλη, εφευρε τον "Τροτσκισμο", με την μορφη μιας τασης που ηταν αντιθετη προς τον Λενινισμο, πραγμα που το δικαιολογουσε με διαφορα κομματια απο κειμενα του Λενιν δεκα ή εικοσι χρονια παλια, ενω αγνοουσε την τελευταια δηλωση του Λενιν (την "Διαθηκη" του), που αναφεροταν στον Τροτσκι σαν "το ικανοτερο μελος της κεντρικης επιτροπης" και προτεινε την απομακρυνση του Σταλιν.

Οι ηγετες του κομματος διεδιδαν συνειδητα αυτες τις διαστρεβλωσεις και τις ψευδολογιες, με σκοπο να καταπολεμησουν την οποιανδηποτε απειλη στον ελεγχο τους πανω στο κομμα. (Ο Ζηνοβιεφ που ηταν τοτε το ηγετικο μελος της τριανδριας, αργοτερα τα παραδεχτηκε αυτα). Ετσι ενα κομματι του κομματος εδειχνε οτι ειχε φτασει στο σημειο να θεωρει πιο σπουδαια την δικια του εξουσια απο την σοσιαλιστικη παραδοση της ελευθερης εσωκομματικης συζητησης. Η κομματικη γραφειοκρατια, υποβιβαζοντας την θεωρια σ' ενα απλο βοηθο των φιλοδοξιων της αρχισε να επιβεβαιωνει την ιδιαιτερη της ταυτοτητα που ηταν σε αντιθεση με τις αλλες κοινωνικες ομαδες.

Η δευτερη κυρια συγκρουση αρχισε με διαφορετικο τροπο. Στην αρχη δεν ηταν συγκρουση αναμεσα στα μελη του Κομματος με σοσιαλιστικες επιδιωξεις και την ολο και πιο δυνατη γραφειοκρατια. Αρχισε σαν συγκρουση αναμεσα στον πιθανο ηγετη του Κομματος (τοτε του Ζηνοβιεφ) και του κομματικου μηχανισμου ο οποιος ειχε στην πραγματικοτητα τον ελεγχο. Στο Λενινγκραντ ο Ζηνοβιεφ ελεγχε ενα κομματι της γραφειοκρατιας, σε αρκετο βαθμο ανεξαρτητα απο τον υπολοιπο μηχανισμο. Παρ' ολο που ο τροπος λειτουργιας του δεν διεφερε σε τιποτα απ' αυτον που

επικρατουσε σ' ολοκληρη τη χωρα, η ιδια του η ανεξαρτησια στεκοταν εμποδιο στην κεντρικη γραφειοκρατια. Ηταν μια πιθανη πηγη δραστηριοτητων και πολιτικων επιλογων που θα μπορουσαν να διαταραξουν την συνολικη εξουσια της γραφειοκρατιας. Γι' αυτο το λογο επρεπε να τον βαλουν μεσα στα πλαισια του κεντρικου μηχανισμου.

Σ' αυτη τη διαδικασια ο Ζηνοβιεφ διωχτηκε απ'την ηγετικη του θεση στο Κομμα. Χανοντας την, αρχισε για μια ακομη φορα να στρεφεται προς την ιστορικη παραδοση του Μπολσεβικισμου και την πολιτικη της αριστερας - παρολο που ποτε δεν εχασε εντελως την επιθυμια του να ειναι κομματι της ηγεσιας, και για τα επομενα 10 χρονια ταλαντευοταν αναμεσα στην αριστερα και τον μηχανισμο. Με την πτωση του Ζηνοβιεφ, η εξουσια βρεθηκε στα χερια του Σταλιν, ο οποιος, με την αδιστακτη χρηση γραφειοκρατικων μεθοδων ελεγχου του κομματος, την αδιαφορια για τη θεωρια, την εχθρα του για τις παραδοσεις της επαναστασης στην οποια ο δικος του ρολος ηταν μικρος, την διαθεση να καταφυγει σε καθε μεσο για να απαλλαγει απο αυτους που βασικα ηταν οι ηγετες της επαναστασης, ενσαρκωνε πανω απ' ολα την αυξανομενη συνειδητοποιηση απο την γραφειοκρατια των ιδιαιτερων της συμφεροντων.

Ολες αυτες τις ιδιοτητες τις εδειξε σ' ολη τους την εκταση στον αγωνα εναντια στη νεα αντιπολιτευση. Οι συνελευσεις ηταν "γεματες" και οι ομιλητες αποδοκιμαζονταν χωρις να μπορουν να μιλησουν, γνωστοι αντιπολιτευομενοι μετατιθενταν σε μακρινες περιοχες με ασημαντες θεσεις, πρωην Τσαρικοι αξιωματικοι χρησιμοποιουνταν σαν προβοκατορες για να ριξουν λασπη σε αντιπολιτευομενες ομαδες. Τελικα, το 1928, ο Σταλιν αρχισε να μιμηται τους Τσαρους ανοιχτα και να εκτοπιζει τους επαναστατες στη Σιβηρια. Μακροπροθεσμα ουτε αυτο δεν θα του εφτανε. Θα κανει αυτο που οι Ρωμανωφ δεν μπορεσαν να κανουν: Δολοφονησε συστηματικα αυτους που αποτελουσαν το επαναστατικο κομμα στα 1917.

Μεχρι το 1928 το Σταλινικο κομματι ειχε σταθεροποιησει εντελως τον ελεγχο του πανω στο Κομμα και το Κρατος. Οταν ο Μπουχαριν και η Δεξια διασπαστηκαν, τρομοκρατημενοι απο το πραγμα που οι ιδιοι ειχαν βοηθησει να δυμιουργηθει, βρεθηκαν με ακομη λιγοτερη δυναμη απο την Αριστερη Αντιπολιτευση.

Αλλα το κομμα δεν ελεγχε ολοκληρη τη Ρωσικη κοινωνια. Οι πολεις, οπου υπηρχε η πραγματικη εξουσια, ηταν τριγυρισμενες απο μια θαλασσα αγροτικης παραγωγης. Η γραφειοκρατια ειχε σφετεριστει τα κερδη της εργατικης ταξης στην επανασταση, αλλα μεχρι τοτε η αγροτια εμενε ανεπαφη. Αυτο η γραφειοκρατια το καταλαβε πολυ καλα το 1928, μετα την μαζικη αρνηση των αγροτων να πουλησουν τα προιοντα τους.

Ακολουθησε η επιβεβαιωση της εξουσιας των πολεων πανω στην επαρχια, κατι που η Αριστερη Αντιπολιτευση απαιτουσε επι χρονια. Αυτο οδηγησε μερικους απ' την αντιπολιτευση (Πρεομπραζενσκυ, Ραδεκ) να συμφιλιωθουν με τον Σταλιν. Ωστοσο το πνευμα αυτης της πολιτικης ηταν αντιθετο με της Αριστερας. Αυτοι ειχαν υποστηριξει την αναγκη να υποταχθει η αγροτικη παραγωγη στην βιομηχανια που ανηκε στους εργατες των πολεων. Αλλα η βιομηχανια των πολεων δεν ελεγχοταν απο τους εργατες. Ελεγχοταν απο τη γραφειοκρατια η οποια ειχε στα χερια της το Κρατος. Η επιβεβαιωση της κυριαρχιας της πολης πανω στην επαρχια, εγινε πια ηγεμονια οχι της εργατικης ταξης πανω στην αγροτικη, αλλα της γραφειοκρατιας πανω στο τελευταιο κομματι της κοινωνιας που εμενε εξω απο τον ελεγχο της.

Αυτη την ηγεμονια την επεβαλε με ολη την αγριοτητα που παντα χρησιμοποιουσαν οι αρχουσες ταξεις. Δεν υπεφεραν μονο οι Κουλακοι, αλλα ολοι οι αγροτες, χωρια ολοκληρα. Η υποτιθεμενη "Αριστερη" στροφη του 1928 διελυσε τελιωτικα την επανασταση του 1917 και στην πολη και στην υπαιθρο.

Δεν υπαρχει αμφιβολια οτι ως το 1928 μια καινουργια ταξη ειχε παρει την εξουσια στη Ρωσια. Για να παρη αυτη την εξουσια, δεν εξαναγκαστηκε να ερθει σε ανοιχτη στρατιωτικη συγκρουση με τους εργατες, γιατι αμεση εργατικη εξουσια δεν υπηρχε ηδη απο το 1918. Αναγκαστηκε ομως να εκκαθαρισει το κομμα που ειχε μεινει στη εξουσια απο ολους οσους διατηρουσαν δεσμους, εστω και μακρυνους, με τη παραδοση του σοσιαλισμου. Οταν ομως στο Βερολινο ή

στην Βουδαπεστη στην δεκαετια του 1950 ή στην ιδια τη Ρωσια (π.χ. στο Novo - Cherkassk το 1962) μια αναζωογονημενη εργατικη ταξη ηρθε σε συγκρουση με τη γραφειοκρατια, τοτε χρησιμοποιησε τα τανκς που δεν της ειχαν χρειαστει το 1928. [σημερα πια εχουμε πολυ περισσοτερα παραδειγματα, οπως την Πολωνια και την Κινα]

Η Αριστερη Αντιπολιτευση δεν ηταν καθολου ξεκαθαρισμενη για το τι ηταν αυτο που πολεμουσε. Ο Τροτσκι, μεχρι να πεθανη, πιστευε οτι ο Κρατικος μηχανισμος που θα τον καταδιωκε και θα τον δολοφονουσε, ηταν ενα "παραμορφωμενο εργατικο" κρατος. Παρ' ολα αυτα η Αντιπολιτευση ηταν η μονη που πολεμησε, μερα με την μερα, εναντια στην καταστροφη της επαναστασης μεσα στην Ρωσια και την παρεμποδιση της στο εξωτερικο απο τον Σταλινικο μηχανισμο. (3) Για μια ολοκληρη ιστορικη περιοδο, μονη η Αντιπολιτευση αντισταθηκε στην παραμορφωτικη επιδραση του Σταλινισμου και της Σοσιαλδημοκρατιας πανω στο σοσιαλιστικο κινημα. Οι ιδιες της οι θεωριες για την φυση της Ρωσιας κανανε το εργο της αντιπολιτευσης ακομα πιο δυσκολο, αλλα αυτη συνεχιζε. Να γιατι σημερα καθε πραγματικα επαναστατικο κινημα, πρεπει να ενταχθει σ' αυτη την παραδοση.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλεπε την απαντηση του Λενιν στην απαιτηση του Ριαζανωφ να απαγορευθει η υπαρχουσα συνηθεια διαφορες ομαδες μεσα στο κομμα να προβαλουν "πλατφορμες": "Δεν μπορουμε να στερησουμε απο το κομμα και τα μελη της κεντρικης επιτροπης απο το δικαιωμα να απευθυνονται κατευθειαν στο κομμα σε περιπτωσεις διαφωνιων πανω σε θεμελιακα ζητηματα. Δεν μπορω να φανταστω πως θα μπορουσαμε να καναμε κατι τετοιο!" (Λενιν, Απαντα, τομ. 32 σελ. 261)

2. Ο ορος ειναι απο την ιστορια της Γαλλικης Επαναστασης.

3. Δεν ασχολουμαστε εδω με τις πρωτες αντιπολιτευσεις, πχ την "Εργατικη Αντιπολιτευση" και τους "Δημοκρατικους Συγκεντρωτιστες". Παρολο που αυτοι εμφανιστηκαν σαν αποτελεσμα της αρχικης γραφειοκρατικοποιησης και εκφυλισμου της επαναστασης, ηταν συγχρονως κατα ενα μερος μια ουτοπικη αντιδραση απεναντι στην ιδια την αντικειμενικη πραγματικοτητα (δηλ. την πραγματικη δυναμη που ειχαν οι αγροτες και την πραγματικη αδυναμια της εργατικης ταξης). Αυτο που επιβιωσε και αξιζε απο την "Εργατικη Αντιπολιτευση" εγινε αργοτερα μερος της Αριστερης Αντιπολιτευσης, ενω η ηγεσια της, η Κολονται και ο Σλιαπνικωφ, υποταχθηκαν στον Σταλιν.

ΠΕΡΕΣΤΡΟΙΚΑ ΚΑΙ ΓΚΛΑΣΝΟΣΤ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΩ

(ΚΡΙΣ ΧΑΡΜΑΝ)

Συντροφοι, το να μιλησουμε σημερα για τη Ρωσια ειναι σαν να μιλαμε για μια κριση η οποια απλωνεται πολυ περα απο τη Ρωσια, σε ολες τις Ανατολικες χωρες. Ειναι μια κριση η οποια συγκλονιζει μεγαλα κομματια της αριστερας στον υπολοιπο κοσμο. Μια κριση που αγκαλιαζει και τη Κινα και τη Ρωσια, τις δυο απο τις τρεις μεγαλες υπερδυναμεις που υπαρχουν στον συγχρονο κοσμο.

Η αποψη που ερχονταν πρωτη μεσα σε μεγαλα κομματια της αριστερας σ'ολοκληρο τον κοσμο, και στον τριτο κοσμο, ηταν η παραδοσιακη σταλινικη αποψη, οτι δηλαδη οι Ανατολικες χωρες ηταν χωρες προοδευτικες που βρισκονταν στο σταδιο μεταβασης προς το σοσιαλισμο.

Δεν εχει περασει και τοσος πολυς καιρος, ειναι μολις 10 χρονια που ο ιδιος προσωπικα σαν δημοσιογραφος καλυπτα το συνεδριο του ΚΚ στη Βρεττανια. Στα εγγραφα τους αντιπαραθεταν την κριση που υπηρχε στις δυτικες καπιταλιστικες χωρες, σε αντιθεση με τη συνεχη αναπτυξη της οικονομιας και την ανοδο του βιοτικου επιπεδου στη Ρωσια.

Μεχρι και πριν μια τετραετια μερικοι απο τους καλυτερους αγωνιστες που παλευαν για την ανατροπη του καπιταλισμου δεχονταν αυτες τις ιδεες. Σημερα αυτοι οι ιδιοι ανθρωποι το μονο που εχουν να κανουν ειναι να αγορασουν μια οποιαδηποτε ρωσσικη εφημεριδα, οπως τα "Νεα της Μοσχας" ή τον τυπο απο τις χωρες της Βαλτικης, για να διαβασουν μονοι τους ποσο μεγαλα ηταν τα ψεμματα με τα οποια ανατραφηκαν ολοκληρη την προηγουμενη περιοδο.

Αυτα που μπορουν να διαβασουν ειναι πολυ συγκεκριμενα. Ειναι η πραγματικοτητα για τις ελλειψεις τελειως βασικων αγαθων που υπαρχουν σ'αυτες τες χωρες. Μπορουν να διαβασουν αναλυτικα για το πως παρουσιαζονται ελλειψεις στο κρεας, στα τροφιμα, στα λαχανικα, στη ζαχαρη. Μπορουν να παρουνε τα ιδια τα προπαγανδιστικα εντυπα που εκδιδουν οι σοβιετικες πρεσβειες στις διαφορες χωρες για να δουνε περιγραφες για τις ατελειωτες ουρες που υπαρχουν στα καταστηματα, την ανισοτητα και τη δυσαρεσκεια που υπαρχει.

Στα Νεα της Μοσχας μπορει να διαβασει καποιος μ'ολες τις λεπτομερειες για τα ειδικα καταστηματα, τα ειδικα πανεπιστημια, τις ειδικες κλινικες. Ολα εκεινα τα προνομοια που υπαρχουν για την ελιτ που βρισκεται στην κορυφη αυτης της κοινωνιας και ελεγχει την βιομηχανια, το κρατος και το κομμα που κυβερνα. Μπορει ακομα να διαβασει καποιος ομολογιες και αποκαλυψεις για το γεγονος οτι παντοτε οι εκλογες στο παρελθον ηταν στημενες, ηταν εκλογες νοθειας. Μπορει να διαβασει οτι αυτο που ακομα ονομαζεται Ανωτατο Σοβιετ δεν εχει κανει ουτε μια ψηφοφορια επι 50 χρονια, οτι ποτε δεν υπηρξε μια διαδικασια ελευθερης τοποθετησης, ουτε μια αντιθετη αποψη και ακομα ουτε μια περιπτωση αποχης.

Το αλλο στοιχειο που υπαρχει σ'αυτες τις εφημεριδες ειναι οτι για πρωτη φορα υπαρχουν αρθρα που περιγραφουν με ειλικρινεια τις συνθηκες κατω απο τις οποιες ζει, δουλευει και κινειται η εργατικη ταξη στη Σοβιετικη Ενωση. Υπαρχουν περιγραφες για τις επικινδυνες συνθηκες εργασιας, για τη μολυνση του περιβαλλοντος στις περιοχες που ζουν οι εργαζομενοι, και για τις περιοχες του λεγομενου "εργατικου πλεονασματος", που ουσιαστικα ειναι περιοχες με μεγαλη ανεργεια.

Ειναι τοσο συνταρακτικα τα στοιχεια που βγαινουν στην επιφανεια για αυτα που συμβαινουν στη Ρωσια και στις αλλες ανατολικες χωρες ωστε, σ'ενα βαθμο τα ατομα που ετρεφαν αυταπατες για τις χωρες αυτες την προηγουμενη περιοδο οδηγουνται σε αντιθετα συμπερασματα. Οτι δηλαδη οι χωρες αυτες, του κρατικου καπιταλισμου, ειναι χειροτερες απο τις δυτικες καπιταλιστικες χωρες και τις χωρες του τριτου κοσμου. Αυτου του ειδους τα συμπερασματα και οι αντιληψεις ενισχυονται ακομα περισσοτερο απο αυτα που λενε και γραφουν διαφοροι πολιτικοι παραγοντες στη Ρωσια, που διακηρυσσουν οτι η κατασταση θα ηταν καλυτερη στη χωρα τους αν υπηρχε μια ελευθερη αγορα και μια ελευθερη οικονομια οπως ακριβως στη Δυση.

Ενα απο τα πραγματα που κανουν ιδιαιτερη εντυπωση σε μας που ζουμε στη Βρετανια ειναι οτι ακουμε ανθρωπους σαν τον Γιαρουζελσκι στην Πολωνια, τον Κρος στην Ουγγαρια η τον Γκορπατσωφ στη Ρωσια να δηλωνουν οτι η πολιτικη της Θατσερ θα μπορουσε να λυσει τα προβληματα της εργατικης ταξης. Γι' αυτο ειναι παρα πολυ σημαντικο να κοιταξουμε με αντικειμενικο τροπο τις αιτιες που προκαλουν αυτη την κριση, και ποια ειναι η πορεια που διαγραφεται μεσα σ'αυτες τις κοινωνιες.

Κατι που εχει σημασια, και εδω ο Γκορπατσιωφ λεγει την αληθεια, ειναι ο τροπος που ο ιδιος περιγραφει τα κινητρα που τον εσπρωξαν πριν 3 - 4 χρονια να στραφει προς την πολιτικη που εχει ονομαστει Περεστροικα και Γκλαστνοστ. Λεει οτι στες αρχες της δεκαετιας του '80, πριν το θανατο του Μπρεζνιεφ, μια μεριδα της Σοβιετικης ηγεσιας ειχε αρχισει να συνειδητοποιει οτι η οικονομια και η κοινωνια τους βρισκοταν στο τελευταιο σταδιο πριν την κριση. Αυτο που λενε, και ειναι γεγονος, ειναι οτι την εποχη του Σταλιν η Σοβιετικη οικονομια μεγαλωνε με ρυθμους μεγαλυτερους απο οποιαδηποτε χωρα της Δυσης. Την περιοδο του Κρουτσεφ μεγαλωνε με ρυθμους που ηταν μεγαλυτεροι απο οποιαδηποτε χωρα της Δυσης με εξαιρεση την Ιαπωνια. Την περιοδο του Μπρεζνιεφ αναπτυσσοταν με ρυθμους που ηταν πιο αργοι απο τις χωρες της Δυσης.

Παρουσιαζοντας ετσι την πραγματικοτητα βγαινει κατι πολυ διαφορετικο απο αυτο που λενε οι διαφοροι απολογητες της Δυσης, οτι ταχα η Ρωσικη οικονομια ηταν ενας μηχανισμος που ποτε δεν ειχε τη δυνατοτητα να αναπτυχθει, σε καμια περιοδο, ουτε στο παρελθον.

Η πραγματικοτητα ειναι οτι ο Σταλιν ειχε ανακαλυψει ενα τροπο, ενα μηχανισμο αποτελεσματικο και ταυτοχρονα πολυ βιαιο και ωμο, για να πετυχει ταχεις ρυθμους αναπτυξης για μια χωρα που τοτε ηταν ουσιαστικα μια χωρα του τριτου κοσμου. Ο Σταλιν απερριψε την προοπτικη της παγκοσμιας επαναστασης που ειχε μπει στην ημερησια διαταξη τον Οκτωβρη του 1917. Αυτο που αντιπαραθεσε στην παγκοσμια επανασταση, ηταν η προοπτικη του χτισιματος της οικονομιας της Ρωσιας ετσι ωστε να μπορει να ανταγωνιστει την οικονομια της Δυσης με τους δικους της ορους. Αυτο που ελεγε ξανα και ξανα ειναι οτι η Ρωσια πρεπει να φτασει και να ξεπερασει τις χωρες της Δυσης. Οι μεθοδες που χρησιμοποιησε ηταν οι ιδιες μεθοδες που χρησιμοποιησαν οι καπιταλιστες στη Δυση για να πρωτοκτισουν τον καπιταλισμο. Ειναι αυτο που ο Μαρξ ονομασε **πρωτογονη συσσωρευση**.

Στη Βρεττανια, που ηταν η πρωτη χωρα που εκτισε τον καπιταλισμο, η διαδικασια οικοδομησης της οικονομιας που οι καπιταλιστες χρησιμοποιησαν ηταν μια διαδικασια βιας για να αναγκαστουν οι αγροτες να εγκαταλειψουν τη γη, μια διαδικασια που ιστορικα ειναι συνδεμενη με την ιστορια των περιφραξεων (των χωραφιων, τα οποια πηραν ετσι απο τους προηγουμενους κατοχους τους, τους χωρικους, σ.μ.) στην αγροτικη οικονομια, μια διαδικασια συνδεμενη με το εμποριο των σκλαβων και τη χρησιμοποιηση της δουλειας στην νοτια Αμερικη, μια διαδικασια συνδεμενη με την καταληστευση του πλουτου των Ινδιων. Ηταν μια διαδικασια στην οποια οι καπιταλιστες εκμεταλλευτηκαν την παιδικη εργασια κατα κορο, και βεβαια μια διαδικασια που υποχρεωσε τους εργατες στη Βρεττανια να αποχωριστουν απο τα μεσα παραγωγης, και συνοδευτηκε απο το τσακισμα οποιασδηποτε αντιστασης τους στο κτισιμο του καπιταλισμου.

Ο Σταλιν αντεγραψε αυτες τις μεθοδες με τον πιο ωμο τροπο. Στη θεση του ξεκληρισματος των αγροτων, του εξαναγκασμου τους να εγκαταλειψουν τη γη με το κινημα της περιφραξης των αγρων στην Βρεττανια, υπαρχει αντιστοιχα στη σταλινικη Ρωσια η βιαιη **κολλεκτιβοποιηση**, η χρησιμοποιηση απο τον Σταλιν του στρατου για να επιβαλλει ακριβως την ιδια διαδικασια. Στη θεση της καταληστευσης του πλουτου των Ινδιων απο το Βρεττανικο ιμπεριαλισμο ειχαμε την αντιστοιχη διαδικασια επεκτασης της Ρωσιας του Σταλιν

πρωτα στις Βαλτικες χωρες και στη συνεχεια σε ολοκληρη την Ανατολικη Ευρωπη. Εκει οπου ο Βρεττανικος καπιταλισμος χρησιμοποιησε τη δουλεια για την αναπτυξη του, εχουμε το αντιστοιχο της καταναγκαστικης εργασιας στα στρατοπεδα συγκεντρωσης που υπηρχαν μεσα στο σταλινικο καθεστως.

Και τελος, το κτυπημα των εργατων στην αναπτυξη του βρεττανικου καπιταλισμου εχει και αυτο το αντιστοιχο του. Ο Σταλιν χρησιμοποιησε τη τρομοκρατια για να τσακισει οποιαδηποτε εργατικη αντισταση.

Αυτο ομως που ο Βρεττανικος καπιταλισμος χρειαστηκε 200 χρονια για να το οικοδομησει, ο Σταλιν προσπαθησε να το στησει μεσα σε 20 χρονια. Το αποτελεσμα ειναι οτι ολη η βαρβαροτητα και ολη η βια ηταν συμπυκνωμενη μεσα στο ενα δεκατο της ιστορικης περιοδου που χρειαστηκε στον Βρεττανικο καπιταλισμο για να αναπτυχθει!

Ο Σταλιν για να μπορεσει να πραγματοποιησει αυτη την αποστολη ηταν υποχρεωμενος να εξασκησει τρομοκρατια και βια οχι μονο απεναντι στους εργατες στους αγροτες και αλλα στρωματα, αλλα ακομα απεναντι στους διαχειριστες της βιομηχανιας, στην ελιτ, την αφροκρεμα αυτης της κοινωνιας που εκτιζε. Μ'αυτο το τροπο καταφερε να τους υποχρεωσει να ακολουθησουν αυτους τους ρυθμους και να μην κανουν οποιεσδηποτε παραχωρησεις απεναντι στους εργατες. Γι'αυτο εχουμε το φαινομενο των αλλεπαλληλων εκκαθαρισεων και των εκστρατειων τρομου που στρεφονται ακομα και εναντια στα πιο προνομιουχα στρωματα του καθεστωτος. Για παραδειγμα ενα μελος του κομματος, ο Ταους που φυλακιστηκε απο τον Σταλιν, περιγραφει ενα επεισοδιο που μια ομαδα διευθυντων εργοστασιων απο την Ουκρανια διατυπωσε στο Σταλιν την αποψη οτι οι εργατες υποφερουν και οτι θα επρεπε και οι ιδιοι να απαρνηθουν ορισμενα απο τα προνομια τους. Αυτη την ομαδα των διευθυντων εργοστασιων ο Σταλιν τη τουφεκισε κατηγορωντας την οτι αντιπροσωπευε καποια παρεκκλιση απεναντι στη γραμμη του κομματος και τη διαδικασια οικοδομησης που αυτος ειχε βαλει μπρος.

Αυτες οι διαδικασιες, παρ' ολη τη βαρβαροτητα τους, απο τη σκοπια της γραφειοκρατιας αποτελουν μια επιτυχια διοτι, παρ'ολη τη φρικη, ουσιαστικα η δυναμη που διεθετε η γραφειοκρατια μεγαλωσε και αναπτυχθηκε. Το 1914 στον Α' παγκοσμιο πολεμο η Ρωσια δεν μπορουσε να αναμετρηθει με την ιμπεριαλιστικη Γερμανια. Στον Β' παγκοσμιο πολεμο, με τη δυναμη που διεθετε το κρατος του Σταλιν, σταθηκε ικανη να τον βγαλει νικητη απο τον πολεμο.

Παντοτε ομως στην ιστορια του καπιταλισμου, ειτε μιλαμε για τον ιδιωτικο ή για τον κρατικο καπιταλισμο, οι μεθοδες που χρησιμοποιουνται και ειναι πετυχημενες σε μια φαση, σε μια επομενη περιοδο μπορουν να χασουν την αποτελεσματικοτητα τους. Ηδη απο τη 10ετια του 1950 ο Κρουτσωφ μπορουσε να διακρινει στον οριζοντα αυτη την προοπτικη, αυτα τα προβληματα να ερχονται, και γι' αυτο ουσιαστικα ηταν μια περιοδος προσπαθειων μεταρρυθμισης και αναστατωσεων που κατα καποιο τροπο οδηγουσαν προς την ιδια κατευθυνση, προς αυτες τις σημερινες μεταρρυθμισεις.

Ομως παρ'ολες τις προσπαθειες προς αυτη την κατευθυνση, ο Κρουτσιωφ δεν καταφερε να δωσει λυση στο προβλημα. Ετσι το 1964 αντικατασταθηκε απο την υπολοιπη ηγεσια η οποια μπορουσε να επιχειρηματολογησει οτι επρεπε να συνεχισει με τις ιδιες μεθοδες, τουλαχιστο αφου η ρωσικη οικονομια αναπτυσσοταν με ρυθμους πιο γρηγορους απο την αμερικανικη.

Στη δεκαετια του 80 η εικονα ηταν διαφορετικη. Η ρωσικη ηγεσια δεν μπορουσε πια να επιμενει οτι τα πραγματα δεν προκειται να άλλαξουν. Ειχε να αντιμετωπισει μια πραγματικοτητα οπου στη Πολωνια η αναπτυξη της Αλληλεγγυης εδειχνε τι κινδυνους εγκυμονει η παραταση της στασιμοτητας. Ταυτοχρονα οι πιεσεις πανω της απο το νεο γυρο των εξοπλισμων τις οποιες μεθοδευε η αμερικανικη ηγεσια κλιμακωνονταν.

Σ'αυτη ακριβως τη φαση εμφανιζεται ο Γκορπατσιωφ με την περεστροικα. **Περεστροικα** σημαινει αναδιαρθρωση, αναδομηση. Στην πραγματικοτητα αυτο που μπαινει σαν στοχος ειναι η πιο αποτελεσματικη διαχειρηση. Μεθοδες διαχειρησης που μπορουν να εξασφαλισουν μεγαλυτερη αποτελεσματικοτητα, αποδοτικοτητα. Για να το πουμε πιο συγκεκριμενα, με το ονομα του, σημαινει π.χ. να αρχισουνε να κλεινουνε τα λιγοτερο παραγωγικα και αποδοτικα εργοστασια. Μ'αυτο τον τροπο οι εργατες θα μεταφερθουν απο τα λιγοτερο αποδοτικα και απαρχαιωμενα εργοστασια στα πιο συγχρονα εργοστασια οπου αντι για δυο βαρδειες, θα δουλευουν τριπλη βαρδια ετσι ωστε να ανεβει η αποδοτικοτητα τους.

Ετσι λοιπον το 1984 - 1985, στα πρωτα χρονια της εξουσιας του Γκορπατσιωφ, η πραγματικη διασταση της περεστροικα ειναι μια πολιτικη εξορθολογισμου παρομοια μ'αυτη που γνωρισαμε στη Δυση στα τελη της δεκαετιας του 70 (κλεισιματα εργοστασιων και εξορθολογισμος της παραγωγης). Την ειδαμε στη Βρεττανια, στη Γαλλια και σιγουρα το εχετε δει και σεις εδω στην Ελλαδα.

Μετα απο ενα αρχικο διαστημα βρισκομαστε μπροστα στο φαινομενο να διαμαρτυρονται και να παραπονιουνται οτι συναντουν εμποδια ο Γκορπατσιωφ και οι υποστηρικτες του. Οτι παρεμποδιζονται σ'αυτη την προσπαθεια απο την παλια φρουρα της γραφειοκρατιας που επιμενει στις θεσεις της και στα προνομοια της.

Κατω απ' αυτες τις πιεσεις προχωρησαν στην εφαρμογη μιας τακτικης που αρχισε σε ενα βαθμο να εξαρθρωνει, να αλλαζει τους παλιους μηχανισμους ελεγχου πανω στην οικονομια. Μεσα σ'αυτες τις συνθηκες δημιουργηθηκε η πολιτικη της **Γκλασνοστ**, με την εννοια οτι ηταν μια πολιτικη που κατευθυνοταν εναντια στον ελεγχο που ειχαν τα πιο καθυστερημενα, τα πιο απηρχαιωμενα και πιο συντηρητικα κομματια της γραφειοκρατιας. Μια πολιτικη που αρχισε να δινει τη δυνατοτητα στον τυπο να στρεψει τις κριτικές του ακριβως εναντια σ'αυτα τα κομματια της γραφειοκρατιας. Ετσι το 1986 - 1987 βρισκομαστε μπροστα στο φαινομενο που οι δημοσιογραφοι που μια ζωη παιρναν εντολες να μη εξασκουν καμμια κριτικη γι'αυτα που βλεπουν γυρω τους, ξαφνικα αρχισαν να παιρνουν οδηγιες οτι ειναι ελευθεροι να ασκουνε κριτικη εκει οπου συναντουν φαινομενα διαφθορας, οπισθοδρομησης, καθυστερησης κλπ.

Για τον Γκορπατσιωφ αυτη η πολιτικη ειναι καθαρο οτι απο την αρχη ηταν κομματι μιας στρατηγικης η οποια επιχειρουσε να εκτοπισει τους αντιπαλους της και να μπορεσει να προωθησει στις θεσεις ελεγχου της βιομηχανιας τους μεταρρυθμιστες οι οποιοι θα υλοποιουσαν αυτες τις αλλαγες της περεστροικα. Αυτη ηταν μια πορεια οπου διαρκως υπηρχαν εναλλαγες. Οπου ενω ο ιδιος ο Γκορπατσιωφ εσπρωχνε προς την κατευθυνση της αναπτυξης της Γκλασνοστ (διαφανειας) για να μπορεσει ακριβως να εκτοπισει τους αντιπαλους του, ταυτοχρονα υπηρχαν και κινησεις προς την αντιθετη κατευθυνση, ετσι ωστε να μπορεσει ο Γκορπατσιωφ να διατηρησει τον ελεγχο της διαδικασιας της Γκλασνοστ ωστε να μη ξεφυγει σ'αλλες κατευθυνσεις.

Ετσι λοιπον το 1987 βλεπουμε μεσα σε λιγους μηνες απο τη μια να κυκλοφορει το βιβλιο του Γκορπατσιωφ για την Περεστροικα το οποιο καλει για ριζικες αλλαγες μεσα στην οικονομια και λιγους μηνες αργοτερα βλεπουμε τον ιδιο τον Γκορπατσιωφ να διωχνει, να ξηλωνει τον **Γιελτσιν** ακριβως γιατι πιεσε για ριζοσπαστικες αλλαγες σαν αυτες που μιλαγε ο Γκορπατσιωφ. Επισης περσυ το καλοκαιρι, ειδαμε παλι να υπαρχει αυτη η αντιφατικη διαδικασια. Ειδαμε τους υποστηρικτες του Γκορπατσιωφ να ενθαρρυνουν διαδηλωσεις. Να παιρνουν επισημα την ενθαρρυνση απο τα πανω να κανουν διαμαρτυριες σχετικα με τις διαδικασιες στην εκλογη των αντιπροσωπων για την εκτακτη συνδιασκεψη του κομματος. Ολ' αυτα με σκοπο να εξασφαλισει τη συμμετοχη δικων του ανθρωπων στη συνδιασκεψη. Κατα τη διαρκεια της συνδιασκεψης ομως, ο Γκορπατσιωφ υποστηριζει τον **Λιγκατσιωφ**, δηλαδη να υποστηριζει το κομματι εκεινο της γραφειοκρατιας που φρεναριζε αυτη τη διαδικασια.

Στις ομιλιες του απο τοτε, απο περσυ το καλοκαιρι φροντιζει παντοτε να τονιζει οτι πρεπει να ειμαστε προσεκτικοι μ' αυτους που θελουν περισσοτερη διαφανεια (γλασνοστ) οπως και μ'εκεινους που την αρνουνται εντελως.

Επισης βλεπουμε οτι ενω εχει καταφερει η συνδιασκεψη να υιοθετησει τις αλλαγες και μεταρρυθμισεις που ο ιδιος ο Γκορπατσιωφ ηθελε, αμεσως μετα υπογραφει ενα ειδικο διαταγμα με το οποιο απαγορευονται καθε μορφης συγκεντρωσεις και εκδηλωσεις οι οποιες θα μπορουσαν να ξεφυγουν απο τον ελεγχο του. Αυτη η σταση του Γκορπατσιωφ ειναι βεβαια λογικη αφου στοχος του ειναι να μεταρρυθμισει τη δομη που κληρο-

νομησε απο το Σταλιν, να την κανει πιο αποδοτικη. Ασφαλως δεν θα ηθελε να γινονται συγκεντρωσεις, διαμαρτυριες και κινητοποιησεις απο αυτους που μπορει να στραφουν εναντια σ'αυτη τη δομη, να την ανατρεψουν και μαζι μ'αυτη να ανατρεψουν και τα προνομοια της ηγεσιας που αντιπροσωπευει ο ιδιος ο Γκορπατσιωφ.

Μπορουμε να δουμε πολυ καθαρα αυτη τη διαδικασια με την οποια ο Γκορπατσιωφ προσπαθει να συγκρατησει αυτο το κινημα, αν ριξουμε μια ματια στα γεγονοτα των τελευταιων τριων μηνων (η ομιλια εγινε τον Μαη του '89). Πρωτα απ'ολα ειναι οι συλληψεις των διοργανωτων της γενικης απεργιας και των κινητοποιησεων στην Αρμενια. Χρησιμοποιοντας σαν δικαιολογια το σεισμο και την καταστροφη στην Αρμενια, ο Γκορπατσιωφ αρνηθηκε να συναντησει και να συζητησει με τους εκπροσωπους των Αρμενιων που ειχαν πρωτοστατησει στις κινητοποιησεις και οι οποιοι μετα το σεισμο αναζητουσαν τροπους που θα μπορουσε να βοηθηθει ο λαος της Αρμενιας. Η απαντηση του Γκορπατσιωφ ηταν να βγει στη τηλεοραση και να τους καταγγειλει κινοντας τη διαδικασια για τη συλληψη τους.

Το αλλο γεγονος ηταν η πορεια προς τις εκλογες το Μαρτη, οταν αρχισε να διαφαινεται μια κινηση απο τα κατω για υποστηριξη του Γιελτσιν. Ο Γκορπατσιωφ μαζι με τα συντηρητικα στοιχεια της ηγεσιας, χωρις προβλημα προχωρησε σε μεθοδευσεις μεσα απο τις εφημεριδες, με διαρροες κειμενων που καταγγελαν τον Γιελτσιν προσπαθοντας να κινησει μια διαδικασια ανακρισης σε βαρος του, ετσι ωστε να τον εμποδισουν να κατεβει υποψηφιος στις εκλογες.

Δεκαπεντε μερες μετα τις εκλογες ο Γκορπατσιωφ υπογραφει ενα αλλο ειδικο διαταγμα το οποιο προβλεπει τρια χρονια φυλακιση και σε περιπτωση υποτροπης 10 χρονια, για οποιοδηποτε προσβαλει το κρατος, τους αξιωματουχους και τους εκπροσωπους του κομματος και του κρατους. Στην πραξη αυτο σημαινει οτι σημερα στη Ρωσια αν καποιος βρισει ενα αστυνομικο αντιμετωπιζει τον κινδυνο να καταδικαστει σε τρια χρονια φυλακιση. Δυο μερες μετα την υπογραφη αυτου του διαταγματος ειδικα σωματα του στρατου σταληκαν στη Τυφλιδα της Γεωργιας για να αντιμετωπισουν την ειρηνικη διαδηλωση γυναικων και οπως ειναι γνωστο σκοτωσαν εικοσι ατομα χρησιμοποιοντας χημικα αερια και βαρβαρα μεσα καταστολης των διαδηλωσεων.

Παρ'ολη τη φιλολογια που αναπτυσεται για τη γκλασνοστ, ειναι χαρακτηριστικο το παραδειγμα του τροπου με τον οποιο εγινε η δημοσιογραφικη καλυψη αυτων των γεγονοτων. Υπηρχε μονο ενας φωτογραφος που καταφερε να βγαλει φωτογραφιες απο την καταστολη της διαδηλωσης της Γεωργιας. Ηταν ενας φωτογραφος της Λιτερατουρναγια Γκαζετα, του οποιου οι φωτογραφιες μεσα στη Ρωσια δεν εμφανιστηκαν πουθενα παρα μονο απο τη τηλεοραση της Μοσχας. Πριν απο δυο μερες ο διευθυντης της τηλεορασης της Μοσχας απολυθηκε.

Ετσι λοιπον εχουμε μια πραγματικοτητα οπου οι διαφοροι απολογητες του ρωσικου καθεστωτος, παλιοι σταλινικοι, φτανουν σε μια τοποθετηση που λενε, ναι, υπηρχαν προβληματα παλιοτερα αλλα αυτη τη στιγμη ο Γκορπατσιωφ προχωρει σ'ενα εκδημοκρατισμο για την αποκατασταση της δημοκρατιας. Η εικονα ειναι καπως διαφορετικη, μπορουμε να τη περιγραψουμε με τα λογια ενος αριστερου αντιπολιτευομενου στη Μοσχα ο οποιος χαρακτηριστικα ειπε οτι η περιοδος που διανυει η Ρωσια ειναι αντιστοιχη με εκεινη του καθεστωτος των συνταγματαρχων στην Ελλαδα, πριν απο την καταρρευση του. Τοτε που ειχαν αρχισει οι διαδικασιες φιλελευθεροποιησης του, αλλα το καθεστως προσπαθουσε συνεχεια να τις εχει κατω απο τον ελεγχο του.

Ετσι λοιπον η κατασταση που αντιμετωπιζει ο Γκορπατσιωφ δεν ειναι καθολου ευκολη. Οταν ξεκινησε το προγραμα της Περεστροϊκα και της Γκλαστνοστ, το κεντρικο σημειο που δεν ελαβε υποψη του και το οποιο δεν μπορει να καταλαβει ειναι οτι στα εξηντα χρονια οικοδομησης του κρατικου καπιταλισμου, ολης αυτης της διαδικασιας συσσωρευσης που προηγηθηκε με το σταλινικο καθεστως, εχει συσσωρευτει μεγαλη δυσαρεσκεια μεσα στο λαο και δεν ειναι δυνατο να αντιμετωπιστει και να εκτονωθει ετσι ευκολα.

Ο Γκορπατσιωφ ειναι παιδι της ηγετικης γραφειοκρατιας που ανατραφηκε μεσα στα προνομια του κρατικου μηχανισμου, χωρις να εχει ποτε του μια εικονα για το πως ζουνε πραγματικα οι ανθρωποι κατω απ' αυτο το καθεστως. Σε μια επισκεψη του στη Σιβηρια περσυ, ειχε να αντιμετωπισει εντονες κριτικες για την ελλειψη τροφιμων και το στεγαστικο προβλημα που αντιμετωπιζουν οι εργατες εκει. Το σχολιο του Γκορπατσιωφ πολυ χαρακτηριστικα ηταν: "Ποτε δεν ειχα την εικονα οτι αυτες ηταν οι συνθηκες κατω απο τις οποιες ζει ο κοσμος".

Περασαν εξηντα ολοκληρα χρονια χωρις να υπαρχουν δικαιωματα για τους εργατες στα εργοστασια. Εξηντα χρονια μεσα στα οποια πραγματοποιηθηκε η μετακινηση των πληθυσμων απο την υπαιθρο στις πολεις. Οπου κτιστηκαν οι ρωσικες πολεις χωρις να μπορουν οι εργατες να ελεγξουν τις συνθηκες κατω απο τις οποιες ζουνε - την ποιοτητα των σπιτιων και των δρομων τους και τις συνθηκες μολυνσης που δημιουργηθηκαν μεσα σ'αυτη τη διαδικασια. Ολα αυτα προκαλεσαν μια τρομερη συσσωρευση της δυσαρεσκειας των μαζων. Απο τη στιγμη που οι δημοσιογραφοι ηταν ελευθεροι να παρουσιαζουν μερικες πτυχες αυτης της πραγματικοτητας και να την κριτικαρουν, ολη αυτη η δυσαρεσκεια εξαπλωθηκε απο τη μια ακρη της Σοβιετικης Ενωσης στην αλλη.

Σε καθε ταξικη κοινωνια εκεινο που κανει τους ανθρωπους να υπομενουν την καταπιεση και την εκμεταλευση ειναι το γεγονος οτι το καθε ατομο θεωρει οτι ειναι προσωπικο του προβλημα αυτη η κατασταση και οχι μερος των προβληματων της κοινωνιας μεσα στην οποια ζουν. Σ'ολα τα χρονια του Σταλιν, του Κρουτσιωφ, του Μπρεζνιεφ δεν επιτρεποταν στο τυπο να αναφερεται και να δημοσιευει αρθρα και ανταποκρισεις για τα προβληματα που αντιμετωπιζε η Σοβιετικη κοινωνια. Το αποτελεσμα ηταν οτι οι ανθρωποι δεν μπορουσαν να μοιραστουν μεταξυ τους αυτα τα ατομικα προβληματα και να τα δουν σαν μερος των κοινωνικων προβληματων.

Δυο χρονια Γκλασνοστ ηταν αρκετα ωστε να αρχισει να δημιουργειται η συναισθηση σε εκατομμυρια ανθρωπους μεσα στη Σοβιετικη Ενωση, οτι τα προβληματα που αντιμετωπιζουν δεν ειναι ατομικα προβληματα. Οι ανθρωποι αρχισαν να συνειδητοποιουν οτι αντιμετωπιζουν εθνικη καταπιεση και οτι η εργατικη ταξη ειναι η εκμεταλευομενη ταξη σε μια ταξικη κοινωνια.

Αυτη η πραγματικοτητα αρχιζει να διαφαινεται μεσα απο τα αποτελεσματα των τελευταιων εκλογων. Ο υποψηφιος στις εκλογες Γιελτσιν, χωρις καμμια επισημη υποστηριξη απο τον τυπο και με μια προεκλογικη εκστρατεια με περιορισμενες δυνατοτητες - υποχρεωθηκε να κανει τις προεκλογικες του συγκεντρωσεις σε μικρες αιθουσες στα προαστια της Μοσχας - καταφερε να παρει το 86% των ψηφων στη Μοσχα. Αυτο το μεγαλο ποσοστο των ψηφων προς τον Γιελτσιν δειχνει το βαθμο της δυσαρεσκειας που υπαρχει στον κοσμο και τη διαμαρτυρια του στα προβληματα που αντιμετωπιζει ακομα και μετα απο τοσα χρονια Περεστροϊκα.

Αν διαβασει κανενας τα πρακτικα της τελευταιας συνεδριασης της Κεντρικης Επιτροπης, οι ομιλιες και οι τοποθετησεις των μελων αναφερονται ξανα και ξανα στην αντιδραση των εργατων οταν πηγαν να τους μιλησουν στα εργοστασια. Η απαντηση που παιρναν ηταν: Πως μπορειτε να μας μιλατε για σοσιαλισμο οταν εμεις δεν εχουμε ουτε καν σαπουνι για να πλυθουμε και να πλυνουμε τα ρουχα μας. Πως μπορειτε να μας ζητατε να δουλεψουμε πιο σκληρα, οταν καθημερινα το βιοτικο μας επιπεδο πεφτει, οταν οι ουρες στα καταστηματα μακραινουν; Αυτα τα αισθηματα αγανακτισης και δυσαρεσκειας φανηκαν πολυ καθαρα μεσα απο τα εκλογικα αποτελεσματα. Στο Λενιγκραντ, ουτε ενας απο τους υποψηφιους του κομματος δεν καταφερε να εκλεγει και να κερδισει εδρα.

Οταν μιλαμε για δυσαρεσκεια και αγανακτηση που ειναι διαδεδομενη σ'ολη τη Σοβιετικη Ενωση, υπαρχει ενα πραγμα πανω στο οποιο πρεπει να σταθουμε ιδιαιτερα και που σ'αυτο συγκεντρωνεται αυτη η αγανακτηση τουλαχιστον οσον αφορα το μισο πληθυσμο της Σοβιετικης Ενωσης. Ειναι το ζητημα της εθνικης καταπιεσης. Το συστημα που εκτισε ο Σταλιν δεν στηριζοταν μονο στην εκμεταλευση της εργατικης ταξης αλλα και για το 50% της Σοβιετικης Ενωσης - του μη ρωσοφωνου πληθυσμου - σημαινε ενα καθεστως εθνικης καταπιεσης.

Η πολιτικη του Σταλιν για την καταναγκαστικη εκβιομηχανιση ηταν συνυφασμενη με την πολιτικη των συνειδητων διακρισεων σε βαρος των πληθυσμων που δεν μιλουσαν ρωσικα.

Δημιουργηθηκε ενα καθεστως προνομιακης μεταχειρησης για το ρωσικο κομματι του πληθυσμου και διακρισεων σε βαρος της γλωσσας, της κουλτουρας, των εθιμων και παραδοσεων του μισου πληθυσμου που δεν ηταν ρωσικος. Ενα παραδειγμα, στο Κιεβο την πρωτευουσα της Ουκρανιας το 60% του πληθυσμου δεν μιλαει ρωσικα. Παρ'ολα αυτα στο 30% των παιδικων σταθμων που υπαρχουν δεν μιλιεται η δικη τους γλωσσα. Το αποτελεσμα ειναι να δημιουργειται μια κατασταση οπου οι διακρισεις και η καταπιεση για το μισο πληθυσμο, αρχιζει ηδη απο τη νηπιακη ηλικια. Τα παιδια που πηγαινουν στους σταθμους δεν μιλουν τη μητρικη τους γλωσσα γιατι ο δασκαλος/α δεν καταλαβαινει ή παριστανει οτι δεν καταλαβαινει τι λενε

Ενα αλλο παραδειγμα ειναι τα προβληματα που αντιμετωπιζουν στη Μολδαβια. Η γλωσσα που χρησιμοποιειται εκει ειναι κοντινη στη Ρουμανικη γλωσσα και μεχρι σημερα ειναι γλωσσα απαγορευμενη για επισημη χρηση στις υπηρεσιες και συνδιαλλαγες. Τα λιγα βιβλια που τυπωνονται στη Μολδαβικη γλωσσα ειναι με το κυριλικο αλφαβητο και οχι με το ρωμαικο αλφαβητο οπως ολα τ'αλλα βιβλια που ειναι στα Ρουμανικα ή ειναι βασισμενα στη Λατινικη γλωσσα.

Ετσι λοιπον, μεσα απο αυτη τη πραγματικοτητα, για το 50% του πληθυσμου, ολες οι δυστυχιες που εχει να αντιμετωπισει, οι ελλειψεις τροφιμων, η αθλια κατασταση της στεγης κ.τ.λ., ολη του τη ταξικη καταπιεση μπορει να συγκεντρωθει και να συμπυκνωθει πανω σε ενα προσθετο στοιχειο, την εθνικη καταπιεση την οποια αντιμετωπιζει. Για αυτο παρουσιαζεται το φαινομενο να συμπυκνωνεται αυτη η δυσαρεσκεια πανω στα εθνικα ζητηματα και να βρισκει την εκφραση της πανω σ'αυτες τις εκρηξεις που ειδαμε να ξεσπανε, πρωτα στην Αρμενια, μετα στις χωρες της Βαλτικης, στην συνεχεια στους Κιργιζιους, να κανουνε τον γυρο ουσιαστικα της Σοβιετικης Ενωσης με την τελευταια εκρηξη στην Γέωργια. Ουσιαστικα βλεπουμε ολη αυτη την συσσωρευμενη αγανακτηση να φτανει στην μορφη της μαζικης εκρηξης μεσα απο το εθνικο προβλημα.

Το τι διαστασεις εχει αυτη η εκρηξη ειναι πραγματι και φανταστικο και απιστευτο. Βρισκομαστε μπροστα σε μια κατασταση, οπου ουσιαστικα, ανθρωποι οι οποιοι ηταν διαφωνουντες, τελειως περιθωριακοι σε σχεσει με το καθεστως, που βρισκονταν ακομα στις φυλακες και δεν τους ηξερε κανενας, μεσα απο αυτη την εκρηξη βρισκονται σημερα επικεφαλης μαζικων διαδηλωσεων, απο δεκαδες χιλιαδες και σε μερικες περιπτωσεις εκατονταδες χιλιαδες ατομα που διαδηλωνουν εναντια στο καθεστως.

Τοσο δυνατα ειναι αυτα τα κινηματα, αυτες οι εκρηξεις, ωστε ουσιαστικα εχουν υποχρεωσει τις τοπικες γραφειοκρατιες, να ακολουθουνε μια πολιτικη με την οποια να προσπαθουνε να την ελεγξουνε. Μια πολιτικη που εχει δυο οψεις. Σε μερικες περιπτωσεις, η τοπικη γραφειοκρατια, προσαρμοζεται σ'αυτο το αισθημα της κοινης γνωμης, και προσπαθει να μπει στην ηγεσια των τοπικων εθνικων κινηματων, για να διατηρησει μ'αυτο τον τροπο τον ελεγχο. Σε αλλες περιπτωσεις προσπαθουν να πετυχουν αυτο τον ελεγχο μεσα απο την καταστολη, μεσα απο την βια. Παραδειγμα της πρωτης περιπτωσης ειναι οι Βαλτικες χωρες, οπου οι γραφειοκρατες προσπαθησανε να μπουνε επικεφαλης. Παραδειγμα καταστολης ειναι η Ουκρανια, οπου υπαρχει μεγαλο προβλημα, οι Ουκρανοι ειναι η πιο μαζικη εθνοτητα, ειναι 50 εκατομυρια. Και στις δυο περιπτωσεις οι γραφειοκρατες δεν μπορεσανε να γινουν αποτελεσματικοι. Εκει που προσπαθουν να μπουνε επικεφαλης το κινημα αναπτυσσει μια δικια του ζωη και δυναμικη που τους ξεπερναει και χανουνε τον ελεγχο. Εκει που προσπαθουνε να χρησιμοποιησουνε την βια, βρισκονται μπροστα σε εκριξεις και σε ξεσπασματα, τα οποια τους ερχονται ξαφνικα και δεν μπορουν να τα ελεγξουν.

Παρολες τις διαστασεις που εχει παρει, το εθνικο προβλημα δεν ειναι το μονο προβλημα το οποιο αντιμετωπιζει ο Γκορπατσωφ. Αντιθετα υπαρχει η ανησυχια οτι αυτου του τυπου η μαχητικη δυσαρεσκεια θα αρχισει να απλωνεται και στο αλλο μισο του πληθυσμου, δηλαδη στον ιδιο το Ρωσσικο πληθυσμο. Αυτος ο πληθυσμος μεσα απο τις εκλογες, εδειξε με παθητικο τροπο, την δυσαρεσκεια του, και η ανησυχια και ο φοβος που εχει τωρα ο Γκορπατσωφ, ειναι οτι αυτη η παθητικη δυσαρεσκεια που εκφραστηκε με τις ψηφους, θα αρχισει να εκφραζεται και αυτη μαχητικα, με απεργιες και διαδηλωσεις των ιδιων των εργατων που μιλανε ρωσσικα.

Ο Γκορπατσωφ βρισκεται σε διλλημα, για το πως να προσπαθησει να αποτρεψει αυτη την εξελιξη, την εξαπλωση δηλαδη της μαχητικοτητας μεσα στους ιδιους τους Ρωσσους. Απο την μια μερια υπαρχει η σκεψη να εντεινει την καταστολη για να μπορει να προλαβει αυτη τη διαδικασια. Ομως ενας τετοιος δρομος εχει μεσα του τον κινδυνο να συμβει μεσα στο ιδιο το Λενιγκραντ και την Μοσχα, αυτο που συνεβηκε στην Πολωνια το 1980 ή, αν θελετε πιο προσφατο παραδειγμα, αυτο που συμβαινει τωρα, το 1989, στο Πεκινο.

Το δευτερο σκελος αυτων των προβληματων, ειναι οτι ακομα και αν μπορουσε να αποδειχθει αποτελεσματικη η καταστολη, αυτο θα σημαινε οτι ο Γκορμπατσωφ θα επρεπε να δωσει ελευθερια δρασης, για να μπορεσουν να πραγματοποιησουν αυτη την καταστολη, σ' εκεινα ακριβως τα συντηρητικα στοιχεια της ηγεσιας τα οποια προσπαθει να απομακρυνει για να προωθησει τις μεταρρυθμισεις του,

Δηλαδη μια κλιμακωση της καταστολης, θα σημαινε και το τελος των μεταρρυθμισεων, το τελος των ελπιδων οτι μπορει να ακολουθηθει μια διαδικασια μεταρρυθμισης που να αναζωογονησει την οικονομια. Θα σημαινε σε τελικη αναλυση οτι μονιμοποιηται η στασιμοτητα της Ρωσσικης οικονομιας και μπαινουνε οι προυποθεσεις ωστε να ελθουνε οι εκρηξεις με καποια καθυστερηση, σε τρια χρονια, σε τεσσερα χρονια, σε πεντε χρονια απο σημερα.

Υπαρχει βεβαια ενας εναλλακτικος δρομος απο την καταστολη, τον οποιο επισης εξεταζει ο Γκορπατσωφ. Αυτος θα ηταν μια αποπειρα εξαγορας, μια αποπειρα να αρχισει να βελτιωνει το βιοτικο επιπεδο του κοσμου, να αρχισει να παρεχει καλυτερες υπηρεσιες στα σχολεια, στα νοσοκομεια, στα σπιτια, να γεμισουνε τα καταστηματα κ.τ.λ. Ομως αυτος ο δρομος, ουσιαστικα δεν ειναι ανοικτος στο Γκορμπατσωφ. Τετοιες παραχωρησεις προς στην εργατικη ταξη θα σημαιναν υπονομευση της ανταγωνιστικοτητας της Ρωσσικης οικονομιας, αυτης της ανταγωνιστικοτητας που προσπαθει ο Γκορμπατσωφ να κτισει, για να μπορει η Ρωσια να ανταγωνιστει ανοιχτα στην διεθνη αγορα. Αυτη η προσπαθεια θα πηγαινε χαμενη, θα χανοντανε η ιδια η λογικη μεσα απο την οποια ξεκινησε η ιδεα της περεστροικας.

Το ποσο συγκεγριμενα ειναι αυτα τα διλληματα, φανηκε πολυ καθαρα απο ενα προσφατο γραμμα, αρθρογραφια στην Ισβεστια, που αναφεροντan σε μια τεραστια επενδυση σε διυλιστηρια που γινεται στην Σιβηρια σε συνεργασια με τις γνωστες πολυεθνικες επιχειρησεις της Δυσης. Μια επενδυση, επεσημαινε, τοσο μεγαλης εκτασης, που το κοστος, τα κεφαλαια που πρεπει να δαπανηθουνε εκει, σημαινουνε οτι ο Γκορμπατσωφ δεν εχει επιλογες να διαθεσει τετοιου ειδους ποσα σε αλλη κατευθυνση, δηλαδη προς την βελτιωση του βιωτικου επιπεδου των εργαζομενων. Γι'αυτο ακριβως οταν ξεκινησε αυτη η αρθογραφια υπηρξαν αμεσως τοποθετησεις απο επισημη μερια οτι ειναι λαθος να ανοιγεται τετοιου ειδους συζητηση, οτι αυτα τα πραγματα δεν εχουμε κανενα δικαιωμα να τα συζητταμε, οτι αυτες ειναι παρμενες αποφασεις του πολιτικου γραφειου, οτι δεν πρεπει να μπαινουμε σε αμφισβητηση και αλλα παρομοια. Κατι που δειχνει οτι ουσιαστικα αυτου του τυπου επιλογες, δεν ειναι ανοικτες για τον Γκορμπατσωφ.

Αυτο λοιπον δειχνει, την εκταση των προβληματων, που αντιμετωπιζει, την εκταση των αδιεξοδων στα οποια βρισκεται μπροστα. Δεν υπαρχει κανενας ευκολος δρομος, καμμια ευκολη διεξοδος, απο την οποια να προχωρησει ο Γκορμπατσωφ.

Επομενως μπροστα στον Γκορμπατσωφ διαγραφεται μια προοπτικη απο σπασμωδικες στροφες και προς τις δυο πολιτικες. Σπασμωδικες στροφες προς την εξαγορα και τη διαφανεια και σπασμωδικες στροφες προς την καταστολη και τους εκβιασμους. Μια προσπαθεια να μπορεσει να εξαγορασει καποια κομματια του πληθυσμου και καποια κομματια του πληθυσμου να τα τρομοκρατησει, για να αποτρεψει την εξαπλωση της δυσαρεσκειας. Να μπορεσει δηλαδη, απο την μια μερια, να σταματησει την εξαπλωσει του κινηματος εναντια στην εθνικη καταπιεση απο τις Βαλτικες χωρες και την Μολδαβια προς την Ουκρανια, που ειναι το βασικωτερο τμημα της ΕΣΣΔ, και παραλληλα να σταματησει την εξαπλωση της δυσαρεσκειας απο

το εθνικο ζητημα προς το ιδιο το Ρωσσικο κεντρο της Σοβιετικης Ενωσης, το ξεσπασμα δηλαδη των ιδιων των Ρωσσοφωνων εργατων.

Για ποσο καιρο μπορει να πετυχει μια τετοια τακτικη, απο την μερια του Γκορμπατσωφ; Ειναι παρα πολυ δυσκολο να κανει κανενας μια οποιανδηποτε προβλεψη. Ουσιαστικα μια τετοια τακτικη, ειναι παρομοια μ' αυτη που ακολουθησε ο Τενγκ Σιαο Πινγκ ολο το προηγουμενο διαστημα. Λιγα ανοιγματα και κλεισιμο. Οικονομικες μεταρρυθμισεις και καποιες παροχες, λιγες ελευθεριες και μετα ξανασφιξιμο και καταστολη. Αυτη η τακτικη ειχε επιτυχια απο την μερια του Τενγκ Σιαο Πινγκ για δεκα χρονια. Τωρα βλεπουμε οτι οδηγησε στην εκρηξη.

Η αντικειμενικη οικονομικη κατασταση που αντιμετωπιζει ο Γκορμπατσωφ ειναι πιο δυσκολη απο μια αποψη απο την οικονομικη κατασταση την οποια αντιμετωπιζε και αντιμετωπιζει ο Τενγκ Σιαο Πινγκ. Αυτο που μπορουμε να πουμε με σιγουρια ειναι οτι το αποτελεσμα αυτης της πολιτικης του Γκορμπατσωφ ειναι να αρχισουν να χανονται με αρκετα γρηγορο ρυθμο οι ψευδαισθησεις που υπηρχανε μεσα στην ιδια την Ρωσσια και οδηγουσανε σε υποστηριξη για την πολιτικη των ανοιγματων του. Το βλεπουμε αυτο και στα ιδια τα εκλογικα αποτελεσματα, οπου οι ψηφοι που εκφραστηκανε μπορει να μην ειναι ψηφοι αποδοκιμασιας του Γκορμπατσωφ, μπορει να μην στρεφονται απευθειας εναντια του, αλλα με ενα εμμεσο τροπο, εχουν αυτο το στοιχειο: οταν ο Γκορμπατσωφ αποκυρησσει τον Γελτσιν, οταν κανει εκστρατειες για να τον εμποδισει στην προεκλογικη του καμπανια, το να βγαινει ο κοσμος και να ψηφιζει τον Γελτσιν ειναι κατα μια εννοια αποδοκιμασια του ιδιου του Γκορμπατσωφ.

Συνεπεια αυτων των εξελιξεων ειναι η διαμορφωση νεων μορφων αντιπολιτευσης απεναντι στον ιδιο τον Γκορμπατσωφ και το καθεστως, ιδιαιτερα αναμεσα στην διανοηση.

Μεσα στους τελευταιους δωδεκα μηνες, εχουμε δει να αναπτυσσονται δυο τυποι αντιπολιτευτικων ομαδων μεσα σε ολοκληρη την Σοβιετικη Ενωση.

Ο πρωτος τυπος ειναι τα λεγομενα Λαικα Μετωπα. Αυτα ειναι οργανωσεις πιο ριζοσπαστικες απο τον Γκορμπατσωφ στην κατευθυνση των αλλαγων που επιθυμουνε, ειναι οργανωσεις που μιλανε για περεστροικα, αλλα που της δινουνε διαφορετικη διασταση, που δεν εννοουνε αναδιαρθρωση προς την κατευθυνση να γινει πιο ανταγωνιστικη η Ρωσσικη οικονομια, αλλα αναδιαρθρωση ετσι ωστε να μπορει να εξασφαλισει καλυτερο βιοτικο επιπεδο για τον κοσμο. Αλλαγες προς το συμφερον της εργατικης ταξης. Βεβαια αυτα συνοδευονται με μια αντιμετωπιση που στηριζεται στην ελπιδα αυτες οι αλλαγες να ερθουνε μεσα απο μεταρρυθμισεις, μεσα απο πιεση πανω στο καθεστως και οχι μεσα απο συγκρουσεις, ρηξεις και αντιπαραθεσεις.

Μια δευτερη κατηγορια αντιπολιτευτικων ομαδων, που εχουνε αναπτυχθει το τελευταιο διαστημα, ειναι οργανωσεις οι οποιες βρισκονται σε πολυ προχωρημενη πολιτικη ρηξη και συγκρουση με το καθεστως. Οργανωσεις που δεν προωθουνε απλες πιεσεις και δεν πιστευουν στην προσπαθεια μεταρρυθμισης μεσα απο το ιδιο το καθεστως και το ιδιο το κομμα. Αυτες ομως οι οργανωσεις ταυτοχρονα συμπλεουνε με τις πιο δεξιες αντιληψεις που υπαρχουνε μεσα στο ιδιο το καθεστως οσον αφορα την πιστη στην αποτελεσματικοτητα της αγορας και στις ιδεες της Δυσης. Υπαρχει δηλαδη η αντιφαση του να ειναι καθετα αντιθετοι πολιτικα με το καθεστως, αλλα απο αποψη οικονομικων μεταρρυθμισεων και προσδοκιων να συμφωνουνε με το καθεστως στην αποτελεσματικοτητα της αγορας και στο δυτικο καπιταλισμο.

Τετοιου τυπου οργανωσεις υπαρχουν απο την μια μερια μεσα στις καταπιεσμενες εθνοτητες που εξεγειρονται. Εκει αναπτυσσονται τετοιου ειδους τασεις, ειναι τασεις που διεκδικουνε αποχωρισμο απο την Ρωσσια , τασεις εθνικιστων που προσβλεπουνε προς την Δυση και την αγορα. Μεσα στην ιδια την Ρωσσια, στον ρωσσοφωνο πληθυσμο, υπαρχει η Δημοκρατικη Ενωση, μια ομαδα που κινειται προς τετοια κατευθυνση, και στα πλαισια της οποιας υπαρχει μια ταση η οποια ονομαζεται η Ρεπουμπλικανικη ταση. Αυτη εχει το ονομα Ρεπουμπλικανικη οχι γιατι ειναι υπερ της αβασιλευτης δημοκρατιας και κατα της μοναρχιας (απο οπου προερχεται ιστορικα η ονομασια ρεπουμπλικανος, σ.μ.), αλλα γιατι οι ιδιοι θεωρουνε οτι επηρρεαζονται απο τους Ρεπουμπλικανους, τους Ρεπουμπλικανους της Αμερικης, τον Ροναλντ Ρηγκαν και τον Τζωρτζ Μπους!

Το χαρακτηριστικο αυτων των ομαδων ειναι οτι η κατασταση τους ειναι παρα πολυ ρευστη και ευμεταβλητη. Το χρονικο διαστημα μεσα στο οποιο υπαρχουνε ειναι παρα πολυ μικρο, ειναι οι τελευταιοι δωδεκα μηνες, δεν ειναι παγιωμενες καταστασεις. Υπαρχει κινητικοτητα, διαφορα ατομα προσχωρουνε πρωτα στην μια ομαδα, φευγουνε και μετα πηγαινουνε στην αλλη, υπαρχουνε μετακινησεις.

Αυτο το οποιο ομως φαινεται να διαμορφωνεται μεσα απο αυτη την κινητικοτητα, ειναι ενα βασικο γεγονος. Αυτο που αρχιζουν να συνειδητοποιουν αυτα τα στοιχεια που πηγαινουνε σ' αυτες τις ομαδες, διανοουμενοι ως επι το πλειστο, οι οποιοι ειναι μεχρι τωρα η καρδια της αντιστασης στο καθεστως, και βρισκονται μεσα στις καταπιεσμενες εθνοτητες, ειναι οτι οσο συνεχιζεται αυτη η κατασταση ειναι ανοικτες οι δυνατοτητες του καθεστωτος να παιξει αναμεσα στις διαφορες των εθνοτητων, να χρησιμοποιησει το Ρωσσικο πληθυσμο σαν στηριγμα εναντια στις εθνοτητες. Και οτι αν δεν αρχισουνε να το ξεπερνανε αυτο, τοτε αυτη η κατασταση δεν μπορει να τραβηξει και πολυ μακρυα.

Αυτη η συνειδητοποιηση ωθει αυτες τις ομαδες προς την κατευθυνση να αρχισουν να βρισκουνε τροπους να απευθυνονται στον ιδιο τον ρωσσοφωνο πληθυσμο, να αρχισουν να απευθυνονται στην ιδια την εργατικη ταξη, μεσα στην καρδια του συστηματος. Να αρχισουνε να διαμορφωνονται αιτηματα και διεκδικησεις που μπορουν πια να εχουνε απηχηση σε ταξικη βαση, στους εργατες που βρισκονται απο τα Ουραλια ως στην Μοσχα και μεχρι τα Ευρωπαικα συνορα της Ρωσσιας.

Πριν απο μερικους μηνες, βρεθηκα στην Μοσχα και στο Λενιγκραντ, και απο τις συναντησεις που ειχα εκει, νομιζω οτι μπορω να εντοπισω τρια ενθαρρυντικα στοιχεια.

ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟ(Σ)ΚΛΗΣΗ

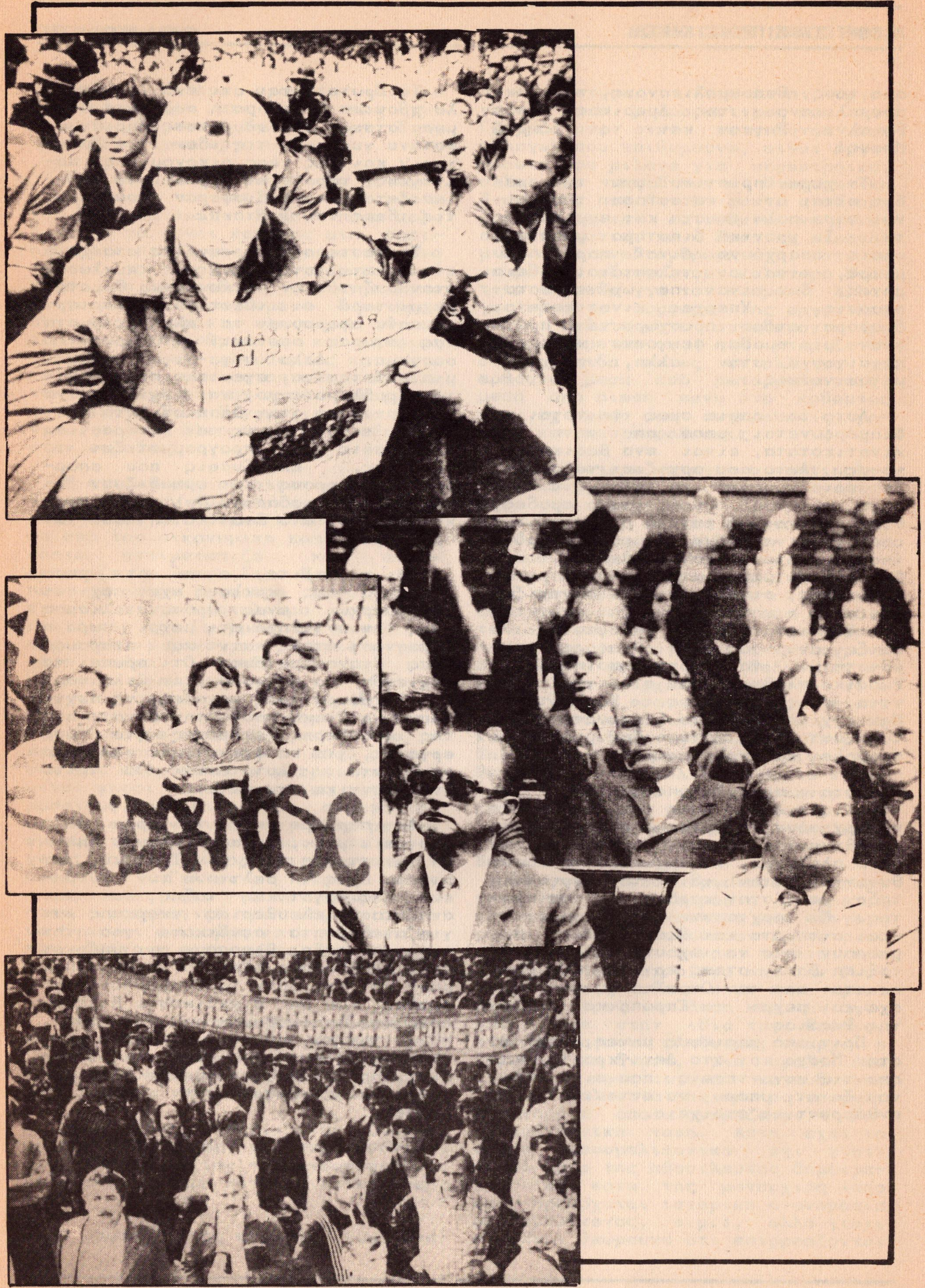
αφιερωμα

Το πρωτο ειναι οτι ενω για μεγαλο χρονικο διαστημα η συζητηση αναμεσα στους διανοουμενους περιστρεφοτανε γυρω απο τις ιδεες του Μπουχαριν και της νεας οικονομικης πολιτικης, τωρα εχει αρχισει να μετατοπιζεται το ενδιαφερον τους προς τις ιδεες του Τροτσκυ.

Το δευτερο ενθαρρυντικο στοιχειο ειναι οτι στους ιδιους κυκλους, οταν συζητουσαν οικονομικα θεματα, μεχρι τωρα οι ιδεες που κυριαρχουσανε αφορουσαν τα πλεονεκτηματα της αγορας απεναντι στο ρωσσικο συστημα. Αλλα σιγα-σιγα υπαρχει μια μετατοπιση, εγκαταλειπουνε αυτο τον προβληματισμο, και αρχιζουν να συζηταν πανω στην βαση οτι το προβλημα ειναι αυτες οι τεραστιες επενδυσεις που προγραμματιζει το καθεστως. Επενδυσεις που απορροφουνε πορους και εμποδιζουν να υπαρξει οποιαδηποτε βελτιωση στην καταναλωση, στο βιοτικο επιπεδο των εργαζομενων.

Και το τριτο, ειναι οτι μεσα σ'αυτους τους κυκλους εχει αρχισει να υπαρχει ενας προσανατολισμος προς την αντιληψη οτι μεχρι τωρα η Γκλασνοστ ηταν κατι που αφορουσε τους διανοουμενους. Οτι πρεπει να αρχισουν να ψαχνουν την Γκλασνοστ που θα αφορα τους εργατες, να αρχισουν να διεκδικουν την δυνατοτητα της ελευθερης εκφρασης για τους εργατες, για να φτιαχτουν ελευθερα συνδικατα. Αυτο ειναι το τριτο ενθαρρυντικο στοιχειο.

Αν παρουμε και τα τρια αυτα στοιχεια μαζι, αν συνδιασουμε δηλαδη την στροφη προς τον Τροτσκυ, την στροφη προς τη βελτιωση των συνθηκων της εργατικης ταξης, και την αναζητηση ελευθεριας εκφρασης και για ανεξαρτητα συνδικατα για την εργατικη ταξη, βλεπουμε οτι υπαρχει μια ελπιδοφορα εξελιξη. Οτι μπορουν να αρχισουν να διαμορφωνονται ομαδες που θα διεκδικουνε διέξοδο προς την κατευθυνση πια του 1917, προς την κατευθυνση των εργατικων συμβουλιων και της εργατικης εξουσιας, προς την κατευθυνση ξανα της επαναστασης μεσα στην Σοβιετικη Ενωση.



δης δεν πληροφορησε τους τουρκοκυπριους για την σταση που ειχε κρατησει πριν λιγους μονο μηνες απεναντι στην πιθανοτητα μιας, οπως την χαρακτηρισε, "στρατιωτικης αναμετρησης" στην Κυπρο, γραφοντας σε αρθρο του στο "Εντος των Τειχων":

> "Κατ' αρχη θα πρεπει να σημειωσουμε οτι η απαλλαγη απο την Τουρκικη στρατιωτικη κατοχη ειναι **απολυτο δικαιωμα** ολοκληρου του Κυπριακου λαου, χωρις να αποκλειονται **αποιαδηποτε μεσα**"

Ειμαστε ακομα σιγουροι οτι διαφοροι αλλοι απο τους ελληνοκυπριους συνεδρους θα απεφυγαν να αναφερουν στους τουρκοκυπριους ποια σταση κρατουν απεναντι στους στρατιωτικους εξοπλισμους της κυβερνησης μας. Ουτε ποια σταση κρατησαν απεναντι στις διωξεις και την φυλακιση του Γ. Παρπα. Ειμαστε σιγουροι οτι ο Κ. Αχνιωτης δεν τους εξηγησε οτι μονο αφου ειχε προχωρησει αρκετα το κινημα συμπαραστασης στον Παρπα, αφου ανακατευτηκε η Διεθνης Αμνηστια, αποφασισε τελικα να γραψει κατι στο "Εντος των Τειχων". Και εκει σχολιασε την δηλωση του Παρπα οτι δεν θελει να συμμετεχει σε ενα στρατο που αν δυναμωσει αρκετα θα σφαξει και παλι τους τουρκοκυπριους με τα εξης "Απο την πλευρα μας χρειαζεται να ανησυχει κανεις για αυτο τον στρατο για χιλιους λογους εκτος απο το οτι θα σφαξει πλεον τουρκοκυπριους... δεν πρεπει να μας ξεφευγει οτι η κυρια κατασταλτικη μηχανη στην Κυπρο ειναι ο τουρκικος στρατος" ("Εντος των Τειχων", Μαρτης 89). Το ιδιο σιγουροι ειμαστε οτι και οι εκπροσωποι της "Αριστερης Πτερυγας της ΕΔΕΚ" στις συναντησεις του Βερολινου και του Ληδρα Παλας δεν αναφεραν στους τουρκοκυπριους πως εθαψαν το θεμα του Παρπα, και πως μετα σαμποταρισαν το κινημα συμπαραστασης του.

Και σιγουρα και αυτοι οπως και οι αλλοι ελληνοκυπριοι που συμμετειχαν θα "αποφυγαν" να τους πουν οτι αρκετοι απο αυτους, αν οχι ολοι τους, υποστηριξαν και προβαλλαν τις διαφορες "αντικατοχικες πορειες" της κινησης "οι γυναικες επιστρεφουν". (για την σταση τους αυτη γραφουμε στο αρθρο για τις πορειες των γυναικων.)

Οσο για αυτα που ειπωθηκαν εκει, μια γευση της υποκρισιας που επικρατησε μπορουμε να παρουμε απο την παρουσιαση στις 29 Σεπτεμβρη, στο προγραμμα "Επικαιροτητες" της TV, των συναντησεων του Βερολινου και του Ληδρα Παλας. Οι δυο απο τους τρεις που συμμετειχαν στο προγραμμα, η Χριστινα Βαλανιδου και ο Γιαννης Ιωαννου, συμμετειχαν απο την πρωτη συναντηση στο Βερολινο. Απαντωντας σε ερωτηση του Κατσαμπα για το "ποιες ειναι οι ανησυχιες των τουρκοκυπριων", ο Γ. Ιωαννου ειπε τα εξης:

> "Ειναι πολυ βασικο αυτο το ερωτημα διοτι ουσιαστικα πιστευω οτι δεν καταφεραμε μεχρι τωρα να κατανοησουμε τους πραγματικους φοβους των τουρκοκυπριων και πιστευω οτι δεν κατανοησαν ουτε εκεινοι καλα-καλα τους δικους μας. Ενας απο τους φοβους ειναι για παραδειγμα το προβλημα της Ενωσης. Εχουν την εντυπωση οτι ακομα οι ελληνοκυπριοι προσβλεπουν στην Ενωση, οτι μπορουν με καποιο τροπο να τους παγιδευσουν μεσα απο μια λυση η οποια πιθανον μελλοντικα να οδηγησει στην Ενωση, και αυτο προσπαθησαμε να τους το εξηγησουμε στο Βερ/νο. Ηταν πολυ ουσιαστικη η συζητηση πανω σ' αυτο το θεμα στο Βερολινο."
>
> Κατσαμπας: "Ειναι εντονη αυτη η..."
>
> Γ.Ι: "Ειναι παρα πολυ εντονη και ειναι θαλεγα κοινη σε ολους ανεξαρτητα απο την ιδεολογικη τοποθετηση, ομως το σημαντικο ειναι οτι οταν παρουσιαστηκαν εισηγησεις σοβαρες και πειστικες οι οποιες επιχειρηματολογουσαν πανω στο θεμα και αποδεικνυαν και σε οικονομικο επιπεδο και σε πολιτικο γιατι οι ελληνοκυπριοι εχουν ξεπερασει αυτο το προβλημα, τοτε πειστηκαν. Δηλαδη εχουμε να κανουμε με ανθρωπους. Και πειθονται"

Κατα τον Ιωαννου τουλαχιστον, οι πολιτικοποιημενοι διαννοουμενοι ελληνοκυπριοι στο Βερολινο καταφεραν να αγνοησουν γεγονοτα οπως το ποσο μεγαλη ειναι η κυκλοφορια της "Σημερινης", του "Κυρηκα", της "Επικαιρης" και της "Ελευθεριας της Γνωμης", ολων αυτων των εφημεριδων που συνεχιζουν να "προσβλεπουν" και να προβαλουν την Ενωση, για να μην μιλησουμε για τους διαφορους συλλογους αγωνιστων που αναγεννωνται με την ιδια ιδεολογια.

Καταφεραν να "ξεχασουν" και την σταση του μητροπολιτη Κιτιου σε συνεντευξη που εδωσε σε τουρκοκυπριο δημοσιογραφο οταν ειταν στις τουρκοκυπριακες φυλακες, οπου αρνηθηκε επανειλημενα να αποκυρηξει την Ενωση:

> "Γκιουναιντιν: 'Κατα την γνωμη σας η ενωση πεθανε; Μπορειτε να απαντησετε με ειλικρινεια;'
>
> Χρυσοστομος: 'Σας ειπα, εμεις θελουμε την δημιουργια ενος ομο-

σπονδου κρατους. Μονο ενα κρατος να υπαρχει σ' αυτο το νησι...

Γκ: 'Μαλιστα. Αλλα δεν μας ειπατε οτι η ενωση πεθανε. Αυτο εχει μεγαλη σημασια απο την πλευρα των Τουρκων'

Χρ.: Στην ημερησια διαταξη βρισκεται η Ομοσπονδια. Τωρα δεν μιλουμε για την ενωση...

Γκ.: 'Απο εδω, απο την τουρκικη φυλακη μπορειτε να στειλετε το μηνυμα σε ολοκληρο τον λαο οτι η ενωση πεθανε;'

Χρ.: Επιμενετε πολυ για αυτο. Εμεις θελουμε ειρηνη. Παλευουμε για την ειρηνη. Θελουμε να δημιουργησουμε συνθηκες ωστε να μην υπαρχουν συνορα και να ζησουμε ευτυχισμενα'" ("Χαραυγη" 27/7/89)

Αραγε ο Ιωαννου και οι υπολοιποι που "επεισαν" τους τουρκοκυπριους δεν καταλαβαν τι ελεγε ο Χρυσοστομος, ή μηπως τον θεωρουν καποιο ακραιο περιθωριακο στοιχειο χωρις ιδιαιτερη σημασια στην ελληνοκυπριακη κοινωνια, σαν τον Β. Φτωχοπουλο ή εστω τον Λ. Μαυρο;

Η εθελοτυφλια και αμνησια των ελληνοκυπριων του Βερολινου εγινε για να μπορεσουν να πεισουν με "σοβαρες και πειστικες εισηγησεις" οι οποιες "αποδεικνυαν και σε οικονομικο και σε πολιτικο επιπεδο" στους τουρκοκυπριους που "εχουν την εντυπωση οτι οι ελληνοκυπριοι προσβλεπουν ακομα στην Ενωση" (τι απληροφορητοι και αφελεις αληθεια...), οτι "οι ελληνοκυπριοι εχουν ξεπερασει αυτο το προβλημα"! Να η επιστημονικη μεθοδος στην υπηρεσια της "επαναπροσεγγισης"

Αυτο ομως δεν ηταν παρα ενα μονο χοντρο δειγμα της υποκρισιας στην οποια μπορουν να καταληξουν κατι τετοια. Στην ιδια συνεντευξη ακουμε απο την Χ. Βαλανιδου οτι "η μεγαλυτερη ανησυχια που χαρακτηριζει τους τουρκοκυπριους ειναι η ανησυχια τους για το ποτε θα ρθει η λυση του Κ. προβληματος." ενω χαρακτηριζει την ανησυχια τους για την Ενωση ή για την ασφαλεια τους σαν "επιμερους". Και παρακατω η ιδια:

"Ορισμενοι θαλεγα ειναι πολυ ριζοσπαστικοι στο θεμα των εγγυησεων. Μαλιστα θαλεγα ηταν **η επικρατουσα αποψη** αυτη που θα πω πιο κατω, δηλαδη οτι αν η Κυπρος γινει πραγματικα ανεξαρτητη δεν πρεπει να χρειαζομαστε και να ζητουμε εγγυησεις γιατι ενα ανεξαρτητο κρατος δεν χρειαζεται εγγυησεις απο καμμια χωρα... θεωρουν οτι δεν ειναι αυτα που θα μας διασφαλισουν ουτε την ανεξαρτησια μας ουτε την ενοτητα μας ουτε την αρμονικη συμβιωση μεταξυ μας. Ειναι **η κυριαρχη αποψη αυτη**, φυσικα καποια στρατευματα βλεπουν οτι θα μπορουσαν να μεινουν μια μεριδα τουρκοκυπριων αν αυτο ειναι απαραιτητος ορος για να διασφαλισθει η ασφαλεια της κοινοτητας."

Οσοι ειδαν την εκπομπη, πρεπει να προσεξαν πως ενω γινονταν αναφορα στο οτι οι τουρκοκυπριοι ηταν απο συγκεκριμμενες πολιτικες ομαδες, τασεις κλπ, συγχρονως οι ομιλητες συνεχεια γλιστρουσαν στην γενικευση εκεινων που τους βολευαν, παρουσιαζοντας τις θεσεις καποιων μειοψηφικων τουρκοκυπριων (οι οποιοι σιγουρα ειναι αριστεροι και προοδευτικοι εχοντας σαν τουρκοκυπριοι τετοιες θεσεις) σαν θεσεις των τουρκοκυπριων γενικα. Για παραδειγμα το "ορισμενοι" της αρχης της προηγουμενης παραγραφου εγινε μετα "επικρατουσα" και "κυριαρχη" αποψη, ενω τα "καποια" στρατευματα τα βλεπει μονο "μια μεριδα τουρκοκυπριων" και μαλιστα "αν ειναι απαραιτητος ορος" μονο.

Αλλα πανω στο ιδιο ζητημα, εχει ενδιαφερον αυτο που "συμπληρωσε" ο Ιωαννου:

"Βασικα εκεινο που θελω να συμπληρωσω οταν ετεθει αυτο το θεμα... το αντεπιχειρημα ηταν οτι κυταξτε αν μεινουν στρατευματα μας αναγκαζεται να δεχθουμε την προταση που λεει να ερθει μεραρχια στην Κυπρο. Τι θα λεγατε αν γινονταν αυτο το πραγμα. Θα ωφελουσε ή οχι; Οποτε εκει βλεπουμε ορατα τις συγκεκριμμενες πραγματικοτητες οι οποιες σιγουρα δεν ειναι η προοπτικη που ζητουμε"

Τυφλα ναχει η ικανοτητα του Βασιλειου να παζαρευει με γλυκολογα που στηριζονται σε απειλες.

Μετα απο ολη αυτη την διαφωτιση για τα αισθηματα και τις αποψεις των τουρκοκυπριων, πρεπει να δουμε μερικα αποσπασματα απο δηλωσεις του Οζγκιουρ, απο το κομμα του οποιου συμμετειχαν αρκετοι και στο Βερολινο και στο Ανδρα Παλας. Στην ομιλια του στο φεστιβαλ της Χαραυγης, στις 30 Σεπτεμβρη, ειπε πανω στο ιδιο θεμα:

"Οι τουρκοκυπριοι, ειτε το θελουμε ειτε οχι, βλεπουν τις τουρκικες δυναμεις σαν τον σωτη-

ρα τους. Το πραξικοπημα της 15ης Ιουλιου στραφηκε κατα των ελληνοκυπριων και των τουρκοκυπριων δημοκρατων. Στο βορρα υπαρχουν μαζικοι ταφοι, οπου βρισκονται θαμμενα γυναικοπαιδα απο την τουρκοκυπριακη κοινοτητα. Κατω απο αυτες τις συνθηκες επενεβη ο τουρκικος στρατος και σταματησαν οι σφαγες... Ο απλος ανθρωπος... λεει οτι οι ελληνοκυπριοι επιτεθηκαν κατα των τουρκοκυπριων και η Τουρκια τους εσωσε. Για αυτο υπαρχει καχυποψια. Ειναι ωραιο να λεμε οτι πρεπει να εχουμε ενωμενη και αποστρατικοποιημενη πατριδα. Αυτο ομως δεν ανταποκρινεται στα αισθηματα του απλου ανθρωπου. Αυτος δεν θελει να ξαναζησει τις πικρες εμπειριες του παρελθοντος, θελει ασφαλεια, θελει ειρηνη, αλλα θελει να ζησει στην δικη του περιοχη με την προστασια της τουρκοκυπριακης αστυνομιας και των τουρκικων στρατευματων. Ποιος μπορει να του εγγυηθει οτι το παρελθον δεν θα επαναληφθει;"

Η ιδια τακτικη, ψεμματα, γενικευσεις και εκλεκτικες απλουστευσεις ακολουθηθηκε και σε αλλα θεματα. Ειναι ενδιαφερον να δουμε τι επαναλαμβανουν οι επαναπροσεγγιστες του Βερολινου και του Ανδρα Παλας σε καθε ευκαιρια για τους τουρκους μεταναστες στην Β. Κυπρο. Η Βαλανιδου στην ιδια εκπομπη τα επαναλαβε αρκετα αντιπροσωπευτικα:

"το αλλο που βλεπουν οτι μας ανησυχει, και τους ανησυχει και τους ιδιους και ειναι μια κοινη ανησυχια ειναι το ζητημα των εποικων. Πρεπει να πουμε οτι ακριβως και εδω σε αυτο το σημειο ειναι γενικοτερη θεση οτι δεν θαθελαν οι εποικοι να μεινουν στην Κ. και να αλλοιωνουν τον χαρακτηρα της κοινοτητας. Ομως υπαρχει μια διαφοροποιηση αποψεων. Μια πρωτη αποψη λεει οτι μπορουν να μεινουν λαμβανοντας υποψη ανθρωπιστικες πλευρες του θεματος, καποιοι που παντρευτηκαν ή πολυχρονη παραμονη εδω, ή να μεινουν χωρις να εχουν πολιτικα δικαιωματα, δηλαδη να μην μπορουν να αλλοιωνουν με την ψηφο τους την θεληση της τ/κ κοινοτητας, και καποιοι αλλοι ειναι εντελως ας τους πουμε ανενδοτοι σε σχεση με τους εποικους και μαλιστα λεγαν οτι εσεις οι ελληνοκυπριοι δεν πρεπει να δεχτειτε να μεινουν οι εποικοι διοτι αυτοι παραβιαζουν τα δικα μου ανθρωπινα δικαιωματα. Ετσι ειπαν χαρακτηριστικα. (Κατσαμπας: υπολογιζουν και στις δικες μας πιεσεις) Ακριβως."

Οταν μας δοθηκε η ευκαιρια να συζητησουμε το θεμα των μεταναστων με τον Οζγκιουρ μετα απο μια συνεντευξη που πηρε συντακτης μας, ανταποκριτης του αθηναικου ραδιοσταθμου "94.1 Επικοινωνια στα FM", τοτε ειδαμε μια διαφορετικη εικονα απο την ερμηνεια που φυσιολογικα εβγαλε ο Κατσαμπας απο την παρουσιαση των αλλων, οτι δηλαδη οι τουρκοκυπριοι υπολογιζουν στην βοηθεια μας για να διωξουμε τους "εποικους":

"Η παρουσια τους" ειπε "στην Βορεια Κυπρο ειναι αντιθετη με την συνθηκη της Γενευης του 1950, αρθρο 49... Ετσι, το επαναλαμβανω αυτο συχνα στους ιδιους τους εποικους, οταν τους επισκεπτομαι στα χωρια τους στην Βορεια Κυπρο, οτι η παρουσια τους στην Β. Κυπρο ειναι εναντια στο Διεθνη Νομο. Μερικοι εχουν παντρευτει με τουρκοκυπριους και, συμφωνα παλι με τον διεθνη νομο, εχουν δικαιωμα να μεινουν. Ομως οταν επιτευχθει μια συμφωνια στην Κυπρο, αν δεν συμπεριλαμβανονται στην συμφωνια οι εποικοι απο την Ανατολια, θα πρεπει να φυγουν. **Αν ομως συμπεριλαμβανονται στην συμφωνια**, και αν ο κ. Ντενκτας και ο κ. Βασιλειου πουν εντάξει, εχουν ερθει, **ας μεινουν να γινουν πολιτες της Ομοσπονδης Δημοκρατιας**, τοτε, **ενταξει μπορουν να μεινουν**... Ξερετε τους επισκεφθηκα την Παρασκευη το βραδυ, και τους ειπα, αν η πολιτικη κατασταση το εκανε κατα καποιο τροπο απαραιτητο να φυγουν, θα επρεπε να αποζημιωθουν, δεν θαπρεπε να τους κλωτσησουν ετσι αδιαφορα εξω απο την Κυπρο."

Η προταση "αν η πολιτικη κατασταση το εκανε κατα καποιο τροπο απαραιτητο να φυγουν" ηταν αρκετα ενδιαφερουσα για να μας κανει να του ζητησαμε να μας διευκρινησει: "Αν σας καταλαβαινω, εννοειτε οτι αν οι ελληνοκυπριοι τους δεχτουν, εσεις δεν εχετε κανενα προβλημα."

"Ναι, ναι, αλλα φυσικα εχουμε συναισθηση οτι οι τουρκικες αντιδραστικες δυναμεις εχουν μπορεσει να τους εκμεταλλευτουν για να επεμβουν στα εσωτερικα ζητηματα του τουρκοκυπριακου λαου. Εχουν επιδεξια χρησιμοποιηθει απο την Τουρκικη πρεσβεια, και η Τουρκικη πρεσβεια τους βοηθησε να δημιουργησουν ενα δικο τους, χωριστο πολιτικο κομμα που εχει γινει το εξισορροπητικο κομμα και αυτο ειναι

μια σκανδαλωδης εξωτερικη επεμβαση..."

Δεν ειναι δυσκολο να καταλαβει κανεις οτι, τουλαχιστον για τον Οζγκιουρ, το διωξιμο των εποικων συνδεεται με την δυσκολια που δημιουργειται στο να φτασουν σε καποια συμφωνια εξαιτιας της απαιτησης των ελληνοκυπριων να αποχωρησει "και ο τελευταιος εποικος". Υπαρχει ομως μεγαλη αποσταση αναμεσα σε αυτο και στο συμπερασμα που αβιαστα εβγαλε ο Κατσαμπας, και το επιβεβαιωσε η Βαλανιδου, οτι "υπολογιζουν και στις δικες μας πιεσεις" (για το διωξιμο ολων των εποικων).

Βεβαια υπαρχουν πραγματι καποιοι τουρκοκυπριοι που εχουν ρατσιστικες θεσεις σαν αυτες που τους αποδιδει η Βαλανιδου για τους "εποικους". Οπως φυσικα υπαρχουν και συντροφοι τουρκοκυπριοι διεθνιστες που παλευουν για να φυγει ο τουρκικος στρατος, εναντια στη διχοτομηση και στις εγγυησεις της Τουρκιας. Αλλα ο τροπος που παρουσιασαν ολους αυτους, αφηνοντας να δημιουργηθουν εντυπωσεις οτι αυτοι εκφραζαν αποψεις πλατιων μαζων τουρκοκυπριων, ειναι εξισου υποκριτικος οπως το να παρουσιαζαν καποιοι τουρκοκυπριοι στον Μπαυρακ τις θεσεις των ελληνοκυπριων διεθνιστων, οι οποιοι υποστηριζουν το δικαιωμα αυτοδιαθεσης τους, σαν να ηταν θεσεις χαρακτηριστικες για την ελληνοκυπριακη κοινοτητα.

Τις θεσεις της τουρκοκυπριακης παραδοσιακης αριστερας, του ΡΤΚ, δεν τις προβαλουμε επειδη νομιζουμε οτι ειναι σωστες. Αντιθετα, **σαν τουρκοκυπριοι αριστεροι** θα επρεπε να προβαλουν μεγαλυτερη αντισταση στην παρουσια του τουρκικου στρατου, ζητωντας την χωρις ορους αποχωρηση του. Και θαπρεπε να βαζουν τα δικαιωματα των τουρκων μεταναστων εργαζομενων πιο πανω και απο τον διεθνη νομο και απο τις "αναγκες της εξευρεσης λυσης" κλπ. Ο Οζγκιουρ ειναι ρεφορμιστης. Το ΡΤΚ ειναι ρεφορμιστικο κομμα. Τι το περιεργο λοιπον στο οτι δεν ειναι πιο συνεπεις υποστηρικτες των συμφεροντων της εργατικης ταξης και λιγοτερο εθνικιστες απο τον Χριστοφια και το ΑΚΕΛ. Και το ΑΚΕΛ απο την μερια του υποστηριζει τους στρατιωτικους εξοπλισμους και γενικα τον ελληνοκυπριακο μιλιταρισμο. Και αυτοι ισχυριζονται οτι υποστηριζουν τα συμφεροντα της ελληνοκυπριακης εργατικης ταξης, οχι μονο φωναζοντας "εξω ολοι οι εποικοι", αλλα απειλωντας καθε φορα που υπαρχει η οποιαδηποτε πιθανοτητα να ερθουν στην Κυπρο ξενοι εργατες.

Το ζητημα ομως δεν ειναι αν ειναι σωστες οι θεσεις και οι αποψεις του Οζγκιουρ. Αυτο που μας ενδιαφερει εδω ειναι απλα το τι σκεφτονται οι τουρκοκυπριοι, και μαλιστα η πιο προοδευτικη μεριδα τους, αυτους που εκφραζει το ΡΤΚ. Και αυτο οχι για να δικαιολογησουμε τις θεσεις του Οζγκιουρ αλλα για να δειξουμε με ποση υποκρισια χρησιμοποιουν την τουρκοκυπριακη αντιπολιτευση οι ελληνοκυπριοι "επαναπροσεγγιστες", δινοντας αριστερο αλλοθι στον εθνικισμο τους: "Αυτα δεν τα κανουμε και τα ζητουμε επειδη μάς συμφερει σε μας σαν Ελληνες. Προς θεου. Ειναι απλα σωστα και δικαια πραγματα - τα ιδια θελουν και οι τουρκοκυπριοι".

Ηταν αναποφευκτο να καταληξει αυτη η προσπαθεια στις αγκαλιες του Κατσαμπα, σαν εργαλειο της επισημης "επαναπροσεγγισης"; Οχι. Υπηρχε τροπος να μην εκφυλιστει στα πλαισια της επισημης "επαναπροσεγγισης", και να καταληξει μια αναπαραγωγη του επισημου" διακοινοτικου διαλογου-παζαριου σε χαμηλοτερα επιπεδα. Αυτο θα μπορουσε να γινει μονο αν κυριο περιεχομενο της ηταν η προσπαθεια δημιουργιας μαζικου κινηματος επαναπροσεγγισης σε καθε μια απο τις δυο πλευρες. Παραδειγματα για τους ελληνοκυπριους ειναι οι κινητοποιησεις εναντια στους στρατιωτικους εξοπλισμους και τον μιλιταρισμο, η συμπαρασταση σε ατομα σαν τον Γ. Παρπα, κινητοποιησεις οπως αυτες για τον Τζεγκιζ, η με καθε τροπο παλη εναντια σε ολων των ειδων τις "αντικατοχικες πορειες", ειτε "γυναικειες" ειτε αλλες, η οργανωση αντεκδηλωσεων εναντια τους, η υποστηριξη των δικαιωματων των τουρκοκυπριων του νοτου. Οι συγκεντρωσεις αυτες θα μπορουσαν να βοηθησουν στην αξιοποιηση του κινηματος της καθε πλευρας απο την αλλη πλευρα.

Θα μπορουσαν ακομα να χρησιμοποιηθουν οι συναντησεις και για πιο απλα πραγματα, για αντιδραση σε οτιδηποτε προσβαλει τα αισθηματα της αλλης κοινοτητας και δινει εδαφος στο σωβινισμο. Παραδειγμα, για τους ελληνοκυπριους, η καταγγελια της χαριτωμενης ελληνοκυπριακης συνηθειας να βλεπουν οτι ολα τα τουρκοκυπριακα ειναι "ψευδο". Αν δεν **αποφευγαν** να ρωτησουν τους τουρκοκυπριους προοδευτικους, θα επαιρναν την απαντηση οτι τους ενοχλει και τους προσβαλει. Και αυτη την απαντηση θα μπορουσαν να την χρησιμοποιησουν για να καταγγειλουν αυτη την προσβλητικη για τους τουρκοκυπριους εθνικιστικη τακτικη.

Δεν ειναι παραξενο μετα απο ολα αυτα το οτι ακουγονται εκεινα τα

μυστηρια "ξερετε εχουμε πολλα χρονια να ειδωθουμε, και δεν εχουμε κοινη γλωσσα", τα "ειναι πολυ δυσκολο να συννενοηθουμε μετα απο τοσο καιρο που ειμαστε χωρισμενοι" κλπ, κλπ. Οι λογοι που συναντουν "δυσκολιες στην συνενοηση" δεν διαφερουν πολυ απο αυτες που συναντουν ο Βασιλειου και ο Ντενκτας στις δικες τους συνομιλιες. Αυτο ειναι αναποφευχτο οταν προσπαθουν να δωσουν σε αυτες τις συναντησεις περιεχομενο και προσανατολισμο παρομοιο με αυτο των συνομιλιων, να τις μετατρεψουν σε μινι-συνομιλιες και μινι-παζαρεματα για τα προνομοια της καθε κοινοτητας.

Αντιθετα, οσοι θελαμε ενα κινημα για μια ανιστεροβουλη επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους εργαζομενους δωσαμε ολες μας τις δυναμεις την προηγουμενη περιοδο για να προωθησουμε τετοιες κινητοποιησεις. Τα μονα οργανωμενα σχηματα που ειχαν μια τετοια κατευθυνση ειμασταν η ομαδα Αναφεντος της Λεμεσου και εμεις. Για αυτο ειμασταν οι μονοι που θα μπορουσαμε να πολεμουμε συνεχεια και με συνεπεια εναντια στον εκφυλισμο αυτης της κινησης. Απο τον δικο μας ομως χωρο ακριβως αποφασισαν να μας αποκλεισουν ολους απο την συναντηση του Βερολινου. Αργοτερα στην συναντηση του Λιδρα Παλας ακολουθησαν την ιδια τακτικη ειδικα για μας, την "Εργατικη Δημοκρατια". (περισσοτερα στο αρθρο για την "Επικαιρη")

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Τα πιο σημαντικα, τα πιο "σιγουρα" που ενισχυουν την επαναπροσεγγιση, το κινημα για την αναπτυξη της ταξικης ενοτητας ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων εργαζομενων, δεν ειναι αυτα που λεμε οταν βρισκομαστε "μαζι" με τους τουρκοκυπριους, οσο αυτα που κανουμε οταν ειμαστε "μονοι μας", "αναμεταξυ μας", ο καθενας μεσα στο εργατικο κινημα της δικης του πλευρας. Η κινητοποιηση για τον Τζιεγκιζ, παρολο που δεν συναντηθηκαν πουθενα ελληνοκυπριοι με τουρκοκυπριους, ηταν σιγουρα μια πολυ σημαντικη πραξη επαναπροσεγγισης απο την πλευρα των ελληνοκυπριων, που αξιζε οσο χιλιες συναντησεις της Πραγας, και αρκετες συναντησεις στο Λιδρα Παλας. (Μερικοι απο αυτους που κανουν επαναπροσεγγιση με "συναντησεις" δεν θεωρησαν σημαντικο να υποστηριξουν αυτη την καμπανια).

Αντιθετα η πορεια που εκαναν "οι γυναικες επιστρεφουν" τον περασμενο Μαρτη, ενω ειχε μπολικη "προσωπικη επαφη" αναμεσα σε ελληνοκυπριες και τουρκοκυπριες, σιγουρα δεν ειχε καμμια σχεση με επαναπροσεγγιση. Η "ελλειψη προσωπικης επαφης" δεν αποτελει το πιο σημαντικο "εμποδιο" στην επαναπροσεγγιση, οπως θελουν να το παρουσιασουν οι αστοι, ειναι απλα μια φτηνη δικαιολογια που εχει σκοπο να ριξει ολο το φταιξιμο στην αλλη πλευρα.

Το περιεχομενο του κινηματος για επαναπροσεγγιση δεν μπορει παρα να ειναι ολα οσα συμβαλουν στην φιλια, την κατανοηση απο την καθε πλευρα των ανησυχιων, των φοβιων, των αυταπατων που εχει η εργατικη ταξη της αλλης πλευρας, την αποδυναμωση της δυσπιστιας αναμεσα στις δυο πλευρες.

Για τους τουρκοκυπριους αριστερους αυτο σημαινει να παλευουν εναντια στα διαμελιστικα σχεδια της τουρκικης και τουρκοκυπριακης αρχουσας ταξης, για ομοσπονδια, εναντια στην παραμονη του τουρκικου στρατου στην Κυπρο. Για την ελληνοκυπριακη πλευρα πανω απο ολα ειναι η αντιθεση σε καθε προσπαθεια της δικης μας αρχουσας ταξης να **επιβαλει** στους τουρκοκυπριους τις λυσεις που αυτη προτιμα, η καθαρη μας αποφαση να πουμε στην "δικη μας" αρχουσα ταξη... "κατω τα χερια απο τους τουρκοκυπριους. Αστε τους ησυχους να αποφασιζουν ελευθερα, χωρις πιεσεις και εξαναγκασμους απο εσας, τι θελουν να κανουν". Αυτο στην πολιτικη ορολογια λεγεται "υποστηριξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης" των τουρκοκυπριων. Μονο ετσι μπορουμε, σαν ελληνοκυπριοι, να ειμαστε διεθνιστες, ακομα και απλα δημοκρατες.

Σιγουρα η επαναπροσεγγιση για τον επισημο πολιτικου κοσμο, για την κυβερνηση και τα κομματα, χωρις να εξαιρειται και η ηγεσια του ΑΚΕΛ, ειναι μια υστεροβουλη, μη ειλικρινης προσπαθεια να πεισουν ή να ξεγελασουν τους τουρκοκυπριους για να πετυχουν μια οσο το δυνατο ευνοικοτερη για την ελληνοκυπριακη αρχουσα ταξη εξελιξη στο Κυπριακο. Μεσα στον κοσμο ομως, ιδιαιτερα στους αριστερους του ΑΚΕΛ, τα πραγματα δεν ειναι τοσο απλα. Γραφουμε σε αλλο αρθρο του περιοδικου πως και γιατι εχει δημιουργηθει μια σημαντικη μειοψηφια που βλεπει την επαναπροσεγγιση με ενα ειλικρινη, ανιστεροβουλο, δημοκρατικο τροπο.

Η σημασια αυτου του πραγματος για τους επαναστατες ειναι πολυ μεγαλη. Μας δινει τον χωρο μεσα στον οποιο μπορουμε να παρεμβουμε.

Πρεπει να ειμαστε πολυ θετικοι

απεναντι στο συνθημα της επαναπροσεγγισης. Πρεπει να **ξεκιναμε** απο την πιο ειλικρινη αντιληψη που εχουν οι πλατιες μαζες των εργαζομενων για την επαναπροσεγγιση για να προωθησουμε μια πραγματικα διεθνιστικη επαναπροσεγγιση. Αλλα να μην υποκρινομαστε και μεις παραδεχομενοι οτι κομματα σαν το ΔΗΚΟ, την ΕΔΕΚ, το ΔΗΣΥ, αλλα ακομα και την ηγεσια του ΑΚΕΛ, θα παραδεχτουν καποια "λαθη του παρελθοντος" και δεν θα επαναλαβουν τα ιδια αν τους δωθει η ευκαιρια.

Καταγγελουμε δηλαδη την υποκρισια τους, και συγχρονως παλευουμε για πραγματικα μετρα επαναπροσεγγισης, αναμεσα στα οποια δεν ειναι μονο οι κοινωνικες ασφαλισεις και οι συναντησεις πολιτικων, αλλα κυρια η παλη για την υποστηριξη του δικαιωματος των τουρκοκυπριων για αυτοδιαθεση. Αυτος ειναι ο μονος τροπος να εχει κανεις μια πραγματικα δημοκρατικη σταση απεναντι στους τουρκοκυπριους.

Μια τετοια υποστηριξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης δεν εχει καμμια σχεση με αυτο που ζηταει η τουρκοκυπριακη αστικη ταξη και δεξια. Πρωτα απο ολα, το υποστηριζουμε εμεις σαν ελληνοκυπριοι, και οχι σαν τουρκοκυπριοι, που απο την μερια τους ειναι εθνικιστικο. Δευτερο, δεν υποστηριζουμε ταυτοχρονα οτι ειναι "καλυτερα" ή οτι πρεπει να υπαρχει χωριστο τουρκοκυπριακο κρατος. Απλα ζηταμε να γινει σεβαστη η θεληση των τουρκοκυπριων, οποια ειναι αυτη την στιγμη ή θα ειναι στο μελλον. Για τους τουρκοκυπριους εθνικιστες το "δικαιωμα αυτοδιαθεσης" σημαινει ξεκαθαρα: "ζητω η διχοτομηση, και η ΤΔΒΚ". Για μας σημαινει **μονο** οτι λεμε στην αρχουσα ταξη "μας", "κατω τα χερια απο τους τουρκοκυπριους, αστε τους ησυχους". Για αυτο αλλωστε μπορουμε και δινουμε το χερι στους τουρκοκυπριους προοδευτικους και αριστερους που ειναι αντιθετοι στην αυτοδιαθεση και υπερ της επανενωσης της Κυπρου ή της Ομοσπονδιας. Αντιστεκονται στον σωβινισμο της δικης τους αρχουσας ταξης. Αντιθετα δεν θελουμε να εχουμε καμμια σχεση με τους τουρκοκυπριους σωβινιστες οπως αυτους της κινησης για την αυτοδιαθεση που δημιουργηθηκε προσφατα στην Β. Κυπρο.

Παρολο που η δημοκρατικη διαθεση, ακομα και ενα διεθνιστικο ενστικτο, οπως εχει φανει υπαρχει σε αρκετα πλατια στρωματα ελληνοκυπριων, αυτη η πολιτικη ωστοσο παραμενει πολυ περιθωρειακη. Για αυτο και το κινημα επαναπροσεγγισης, τουλαχιστον απο την πλευρα των ελληνοκυπριων, αντιμετωπιζει πολλες δυσκολιες, κινειται σπασμωδικα, παραπαιωντας αναμεσα στην δημοκρατικοτητα και την υποκρισια. Για οσους θελουν να δουλεψουν για το κτισιμο ενος μαζικου κινηματος για μια ειλικρινη επαναπροσεγγιση, παρολες τις δυσκολιες, οι δυνατοτητες υπαρχουν.

1. Α. Ζιαρτιδη ομιλια του 1980 απο το "Ομιλιες Διαλεξεις Δηλωσεις" εκδοση Γ.Σ. ΠΕΟ Λευκωσια 1980 σελ. 105

2. "Ο κ. Τακης Ευδοκας, με χθεσινη δηλωση του και με αφορμη την συναντηση της Πραγας, εισηγειται συναντηση διαρκειας τουλαχιστον 5 ημερων των κ.κ. Βασιλειου και Ντενκτας και των ηγετων των ε/κ και τ/κ κομματων καπου στην Κεντρικη Ευρωπη. Ο κ. Ευδοκας αναφερει οτι κατα την συναντηση εστω και αν δεν επιτευχθει συμφωνια, 'παλι ειναι "ολοκληρωμενο" απο ψυχολογικης πλευρας: γνωριζονται ολοι μεταξυ τους καλυτερα, εντοπιζουν τις διαφωνιες, τυχον διαφωνιες γινονται με τους αλλους παροντες ωστε να μπορουν να δωσουν εξηγησεις, γενικα ειναι μια ομαδα που ο καθενας εκτιθεται στην ιδια ψυχικη διεργασια'" (Χαραυγη 24/5/89)

ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΑΠΑΡΤΧΑΙΝΤ
Η ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΕΞΙΑΣ ΧΡΟΝΙΑ

"Η αισθηση της ευθυνης και του καθηκοντος με οδηγησαν στη δυσκολη αποφαση να μεταπηδησω απο την επιχειρηματικη ζωη στον κοσμο της πολιτικης και να προσπαθησω να πραγματοποιησω τα οσα θεωρουσα ως χρεος μου απο τα νεανικα μου χρονια, διοτι – και τωρα θα χρησιμοποιησω τα λογια του Βερεσμαρτυ: 'Ποια ταχα ειναι η αποστολη μας στον κοσμο; – Να παλευουμε οσο μπορουμε – για τα πιο ευγενικα και ωραια'". ("Χαραυγη" 24/5/89: ομιλια Βασιλειου στο Πανεπιστημιο της Βουδαπεστης)

Μεσα στο πρωτο χρονο της διακυβερνησης του Βασιλειου, ισως η πιο "ευγενικη και ωραια" πραξη της κυβερνησης του ηταν η σταση της στην υποθεση Αλεξιας-Τζεγκιζ, με αποκορυφωμα την αποφαση της για απελαση του Τζεγκιζ.

Ενα περιστατικο εφηβικου ερωτα και αλληλοαπαγωγης δυο νεων, απο αυτα που συμβαινουν καθημερινα γυρω μας, και συνηθως περνουν απαρατηρητα μετατραπηκε σε πολιτικο ζητημα πρωτου μεγεθους, δειχνοντας πολυ ζωντανα το μεγεθος του ρατσισμου και της υποκρισιας που κυριαρχει στην Ελληνοκυπριακη κοινωνια.

Το περασμενο καλοκαιρι η Αλεξια πηγε στη Καρπασια, στην β. Κυπρο, να περασει τις διακοπες της με τους εγκλωβισμενους γονεις της. Ενα βραδυ το εσκασε απο το σπιτι και πηγε να ζησει με τον Τζεγκιζ με τον οποιο ειχε ερωτικο δεσμο. Οι γονεις της καταγγειλαν το περιστατικο σαν απαγωγη και καποιοι παραγοντες προσφυγικων σωματειων το μετετρεψαν σε θριλλερ ενοπλης απαγωγης και κρατησης, με την απαραιτητη σαλτσα απο ναρκωτικα, βασανιστηρια και αλλα παρομοια.

Δεν πρεπει να ηταν πολλοι που θα φανταζονταν οτι στο χορό θα εμπαινε το συνολο σχεδον του πολιτικου κοσμου. Εκτος απο προσφυγικες και αλλες οργανωσεις και τα κομματα που ειναι γνωστα για τον εθνικισμο τους το θεμα απασχολησε το Εθνικο Συμβουλιο. Για μια βδομαδα η Λευκωσια γνωρισε μαχητικες διαδηλωσεις μαθητων που κραδαινοντας ελληνικες σημαιες συγκρουονταν με τα Ηνωμενα Εθνη με συνθηματα του τυπου "δωστε μας πισω την Αλεξια", και πυρινους λογους απο παραγοντες εναντια στο "νεο παιδομαζωμα" και την "οθωμανικη πολιτικη" της Τουρκιας. Μερικοι μαλιστα χαρακτηρησαν την "απαγωγη" σαν μερος ευρυτερου σχεδιου για να τρομοκρατηθουν και να εξαναγκαστουν να φυγουν οι ελληνοκυπριοι κατοικοι της Καρπασιας.

Οι εκδηλωσεις των μαθητων βεβαια δεν ηταν μια αυθορμητη και ανεξελεγκτη εκφραση σωβινισμου. Την πρωτοβουλια για την οργανωση ολων αυτων την ειχαν γνωστοι απορριπτικοι παραγοντες προσφυγικων σωματειων και της εκκλησιας. Και η κυβερνηση πολυ ευκολα τους εξυπηρετησε. Ο υπουργος παιδειας ανοιξε αμεσως τις πορτες των σχολειων, που σε αλλες περιπτωσεις ξερει πολυ καλα πως να τις κρατα καλα σφαλισμενες για να καταπιεζει τον μαθητοκοσμο.

Σε αυτη την χορωδια δεν αντεξε να μη προσχωρησει η ιδια η Κ.Ε. του ΑΚΕΛ. Με ανακοινωση της απαιτουσε "την αμεση και χωρις ορους απελευθερωση της Αλεξιας Χρονια".

Ολα αυτα, ενω συγχρονως γινονταν απανωτες δηλωσεις της Αλεξιας στην τουρκοκυπριακη Ραδιοφωνια-Τηλεοραση οτι εφυγε με την θεληση της, οτι αγαπα τον Τζιεγκιζ, και οτι προσκαλει ολους στον γαμο της. Εκπροσωπος των Ηνωμενων Εθνων δηλωσε οτι η Αλεξια που συναντηθηκε τρεις φορες μονη της με αξιωματουχους της Ουνφικυπ τους ειπε τα ιδια και τους εδωσε γραμμα προς τους γονεις της με το ιδιο περιεχομενο. Αυτα ομως ερμηνευονταν με την μεγαλυτερη ανεση απο ολους, ακομα και απο θεωρουμενες σαν σοβαρες εφημεριδες, σαν αποτελεσματα της επιδρασης ναρκωτικων και εκφοβισμου.

Ηταν φυσικο η τουρκοκυπριακη κυβερνηση να εκμεταλλευτει και αυτη με την σειρα της την ιστορια. Ενω αφηνει την πλειοψηφια των εποικων να ζουν στην φτωχεια και την εξαθλιωση, (συμφωνα με τις παραδοχες ακομα και των δικων μας κομματων οτι τους μεταχειριζεται σαν φτηνο εργατικο δυναμικο) ξαφνικα αποκτησε τις πιο τρυφερες διαθεσεις απεναντι στην καινουργια οικογενεια του Τζι-

εγκιζ και της Αλεξιας. Προσφερε σαν γαμηλιο δωρο μαργαριταρενιο κολιε, και τους υποσχεθηκε να τους βοηθησει να αρχισουν την νεα τους ζωη.

Η νεα ζωη ομως, οπως ηταν φυσικο κατω απο αυτες τις συνθηκες, δεν ηταν και τοσο ροδινη. Ετσι η ολοφανερα χυδαια αντιμετωπιση της δικης μας μεριας φανηκε "παραδοξα" να δικαιωνεται μετα τεσσερεις μηνες. Τον Γεναρη, η Αλεξια γυρισε "μετανοιωμενη" και "επιβεβαιωσε" απο την τηλεοραση την ιστορια της απαγωγης και του ξυλοδαρμου της.

Ελα ομως που ο διαολος εσπασε το ποδαρι του και μετα απο λιγο την ακολουθησε ο ΤΖιεγκιΖ συνοδευομενος απο ενα ξαδελφο του. Ελα που η Αλεξια τωρα αποκαλυψε οτι τα προηγουμενα τα ειπε κατω απο την πιεση του οικογενειακου της περιβαλλοντος και "παραγοντων προσφυγικου σωματειου". Και ελα που πηγε να τον δει στην φυλακη και δηλωσε οτι ειναι ετοιμη να τον ακολουθησει "και στην ακρη του κοσμου". Γκρεμισε ετσι με μιας ολο το οικοδομημα του "οθωμανικου παιδομαζωματος" που με τοση επιμελεια εχτιζαν τοσοι σπουδαιοι μαστοροι την προηγουμενη περιοδο.

Θα περιμενε κανεις οτι μετα την τελικη αποκαλυψη η ιστορια θα τελειωνε εδω, τουλαχιστον η δημοσια πλευρα της, και οτι η Αλεξια και ο ΤΖιεγκιΖ θα αφηνονταν πια ησυχοι να κανονισουν την πορεια τους, ενω οι διαφοροι καλοθελητες των προηγουμενων μηνων θα αποσυρονταν για να αναλογιστουν πως να ειναι προσεκτικοτεροι απο δω και μπρος.

Αυτο ομως θα ηταν αφελες. Και το ρεζιλεμα ηταν πολυ χοντρο για να το καταπιουν χωρις αντιδραση, και τα υπολοιπα Ζητηματα που διακυβευονταν ηταν πολυ σημαντικα. Η κυβερνηση αφου δεν καταφερε να τους κατηγορησει ουτε για παρανομη εισοδο στη Κυπρο, (οπως κανει συνηθως στους διαφορους αυτομολους και αλλους που ερχονται απο τον Βορρα) ουτε για "απαγωγη" (αυτο και αν ειχε ξεφτισει τελειως) αποφασισε να απελασει τον ΤΖιεγκιΖ και τον ξαδελφο του στην Τουρκια, χαρακτηριζοντας τους "ανεπιθυμητους".

Σιγουρα για αυτους ηταν ανεπιθυμητοι. Οσο ανεπιθυμητος ειναι καποιος που αφου τον σπασεις στο ξυλο καπου εξω απο το σπιτι σου, εμφανιζεται αναπαντεχα μεσα στο σπιτι σου αιμοραγωντας πανω στα ακριβα σου χαλιά.

Τα ακριβα χαλιά τους που κινδυνευαν να καταστραφουν ανεπανορθωτα ειναι ολη η εικονα του δημοκρατικου, προοδευτικου, αντιρατσιστικου κρατους και κατεστημενου που με τοση ανεση διακυρησει την επαναπροσεγγιση, και τις αγαθες τους προθεσεις απεναντι στους τουρκοκυπριους. Που καμαρωνουν χωρις ντροπη για το ποσο ευκολα θα μπορουσαμε να Ζησουμε μαζι τους αν "μας αφηναν μονους μας οι ξενοι". Σιγουρα οι τουρκοκυπριοι δεν προκειται να πειστουν οτι αυτοι που κρατησαν αυτη την σταση απεναντι σε εναν ομοεθνη τους, εστω και "εποικο", και στο γαμο του με μια ελληνοκυπρια, μπορουν να εχουν τοσο αγνα αισθηματα απεναντι τους.

Ομως ο σωβινισμος και ο ρατσισμος που βγηκε στην επιφανεια με αυτη τήν ιστορια δεν κρυβονται με τιποτα. Το μονο παρηγορο ειναι το γεγονος οτι στην εκκληση μιας πρωτοβουλιας για να μην απελαθει ο ΤΖιεγκιΖ, ανταποκριθηκαν με υπογραφες αμεσα αρκετος κοσμος. Αρκετοι απο αυτους μεχρι πριν λιγες μερες δεν εβλεπαν οι ιδιοι τι κρυβονταν κατω απο τα ακριβα χαλιά.

Στο καταλογο αυτων που υποστηριξαν την πρωτοβουλια εναντια στην απελαση του ΤΖιενγκιΖ συμπεριλαμβανονται αρκετοι απο τους υποστηριχτες της επαναπροσεγγισης, προοδευτικες προσωπικοτητες, στελεχη και μελη του ΑΚΕΛ καί της ΠΕΟ και αρκετος κοσμος απο την εξωκοινωβουλευτικη αριστερα.

Αυτο θεωρηθηκε σαν μεγαλο σκανδαλο μεσα στην ελληνοκυπρìακη κοινωνια και ξεσπασε μια αγρια επιθεση εναντια στους επωνυμους και ανωνυμους που υποστηριξαν την πρωτοβουλια. Οι εφημεριδες τού απορριπτικου μετωπου εγραψαν για "εθνικα απαραδεχτη" σταση και για "πισωπλατη μαχαιρια στην εθνικη μας υποθεση".

Ομως το πραγματικο σκανδαλο ηταν οτι σε λιγοτερο απο 48 ωρες απο την εκδηλωση της διαμαρτυριας με το μαζεμα υπογραφων, την οποια υποστηριξαν και δυο βουλευτες του ΑΚΕΛ, ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ Χριστοφιας μιλωντας σε δημοσιογραφικη διασκεψη δηλωσε χωρις κανενα ενδιασμο οτι ολοι οι εποικοι πρεπει να φυγουν απο την Κυπρο και μαζι με αυτους και ο ΤΖιενγκιΖ. Σε ερωτηση δημοσιογραφου αν αυτη η δηλωση σημαινει οτι διαφωνει με τους δυο βουλευτες του κομματος του που υποστηριξαν την παραμονη του ΤΖιεγκιΖ δηλωσε, "αυτα που ειπα ειναι η θεση του κομματος και βγαλτε τα συμπερασματα μονοι σας".

Ειναι αξιοσημειωτο οτι καποιος

κοσμος μεσα απο το ιδιο το ΑΚΕΛ οχι μονο εδωσε την υπογραφη του μετα την συνεντευξη του Χριστοφια αλλα μαζευαν και οι ιδιοι υπογραφες, δειχνωντας φανερα την αντιθεση τους με τη σταση του κομματος.

Η σταση του Χριστοφια δεν παγωσε μονο τους οπαδους του που συμμετειχαν στην πρωτοβουλια και αλλους αλλα ταυτοχρονα θερμανε τους εχθρους της πρωτοβουλιας. Μια πιο αγρια επιθεση ξεσπασε, απο την σωβινιστικη "ΕΠΙΚΑΙΡΗ" με κυριο στοχο τον Ζιαρτιδη και μερικους αλλους επωνυμους, χαρακτηριζοντας ολους τους υποστηρικτες της πρωτοβουλιας "ιδεολογικο προγεφυρωμα του τουρκικου εποικισμου". Ιδιαιτερη μεταχειρηση σ'αυτη την επιθεση ειχαμε και μεις, για τους οποιους ισχυριζονταν οτι "υπηρετουν συνειδητα και μεθοδικα τα συμφεροντα του κατοχικου καθεστωτος". (σε αυτο το τευχος δημοσιευεται ολοκληρη απαντηση μας την οποια η "Επικαιρη" λογοκρινε)

Παρολα αυτα μεχρι την ημερα που καταφεραν να φορτωσουν τον ΤΖιενγκιΖ σε αεροπλανο και να τον στειλουν στην Τουρκια (σε διαστημα δηλαδη 5 ημερων) μαζευτηκαν γυρω στις 350 υπογραφες.

Η πραγματικη εκπληξη δεν πρεπει να θεωρειται το ποσο κοντα στην ιδεολογια του απαρτχαιντ βρισκονται μεγαλα τμηματα της ε/κ κοινωνιας, αλλα αντιθετα το οτι ενας τοσο μεγαλος αριθμος ανθρωπων αντισταθηκε σε αυτη και υποστηριξε την πρωτοβουλια που συμπαρασταθηκε στον ΤΖεγκιΖ. Οι 350 υπογραφες, μαζεμενες σε ελαχιστο χρονο και κατω απο ασχημες συνθηκες, δειχνουν οτι υπαρχει καποιο ρηγμα στην εθνικιστικη ιδεολογια πλατειων μαζων.

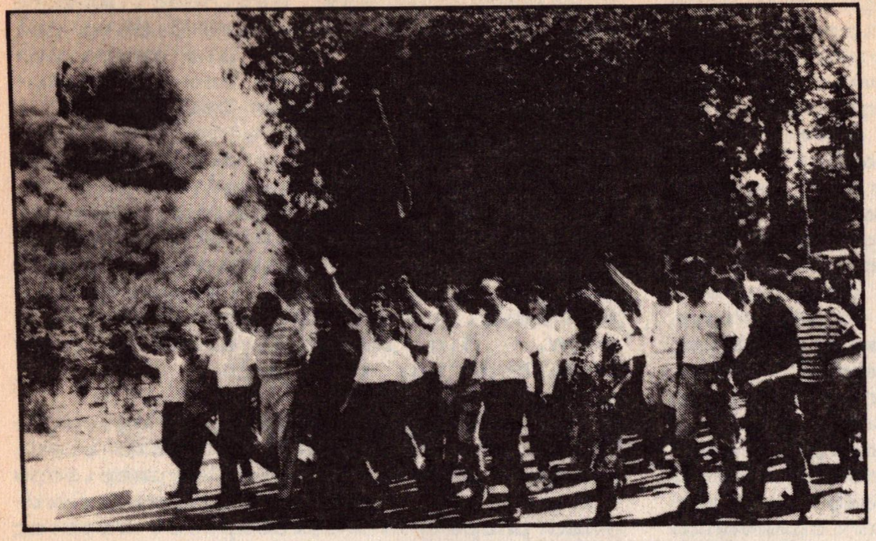
Και το ρηγμα εμφανιστηκε σε ενα συνθημα που θεωρειται "αυτονοητο". Που προβαλλεται απο την δεξια ως το ΑΚΕΛ και την ακρα αριστερα, αν μπορουν να θεωρηθουν οτι ανηκουν σε αυτην οι διαφοροι που αρθρογραφουν στο "Εντος των Τειχων". Το συνθημα "εξω ολοι οι εποικοι". Εχουμε ασχοληθει με την αντιδραστικοτητα αυτου του συνθηματος στο βιβλιο μας "ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ..." και μια σειρα αρθρων μας κριτικης του σοσιαλπατριωτισμου στο "Εντος των Τειχων".

Η πλειοψηφια αυτων που υπογραψαν υιοθετουσαν (αφηρημενα) αυτο το συνθημα. Σιγουρα οι περισσοτεροι απο αυτους συνεχιζουν να το υποστηριζουν και μετα, παρολο που υπογραψαν. Δεν θελει πολυ σκεψη για να δει κανεις οτι αυτο ειναι μια αντιφαση. Μια αντιφαση αναμεσα στην συνειδηση και την πραξη.

Τετοιες αντιφασεις ομως οχι μονο δεν ειναι παραξενες, αντιθετα ειναι ο κανονας στην πολιτικη συμπεριφορα των μαζων. Μονο το πραγματικο κινημα μπορει να ξεκαθαρισει τετοιες αντιφασεις και να αλλαξει τους ανθρωπους. Ενα μαζεμα υπογραφων φυσικα δεν ηταν αρκετο για να ξεκαθαριστει σε μαζικο επιπεδο αυτη η αντιφαση. Το συνθημα "εξω ολοι οι εποικοι" παραμενει κυριαρχο. Αλλα καποιο αδυνατισμα εγινε, ακομα και ξεκαθαρισμα σε μια ελαχιστη μειοψηφια αυτων που ήπραν μερος στην κινητοποιηση.

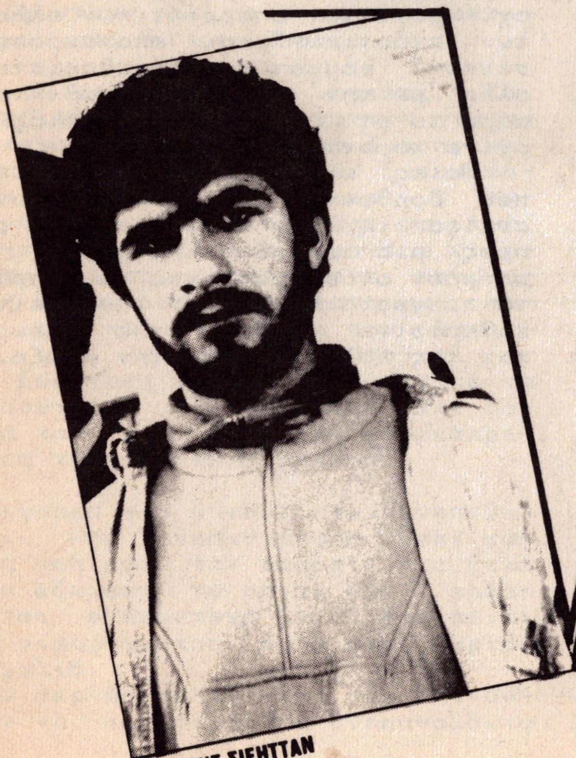
Η εξελιξη των πορειων "επιστροφης" των γυναικων ειναι ενα πολυ καλο παραδειγμα του πως το κινημα ξεκαθαριζει αντιφασεις, σε αυτη την περιπτωση με πολυ δυσαρεστα αποτελεσματα. Η αντιφαση αναμεσα στις επαναπροσεγγιστικες διαθεσεις καποιων μαζων και του εθνικιστικου χαρακτηρα των ιδιων των πορειων αλλα και της κυριαρχης πολιτικης, οχι μονο των απορριπτικων αλλα και των "ενδοτικων" και "επαναπροσεγγιστικων" κομματων, "ξεκαθαριστηκε", αλλα με την νικη του σωβινισμου, παρα το οτι σε καποιες μειοψηφιες εγινε το αντιθετο.

Ποιες ειναι οι κινητοποιησεις που βοηθουν να ξεκαθαρισουν οι αντιφασεις στην συνειδηση των μαζων προς μια προοδευτικη μερια; Πως μπορουν οι επαναστατες να σπρωξουν τα πραγματα κατα κει; Αυτη ειναι η καθημερινη συνδεση της "θεωριας" και της πολιτικης με την πραξη.





Οι Φαλαδες,
και οι παπαδες
που απαιτουσαν την
"αμεση απελευθερωση
της Αλεξιας"



ΤΖΕΝΚΙΝΣ ΣΙΕΗΤΤΑΝ



ΑΛΕΞΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΠΩΣ ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΩΒΙΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΣΤΕΛΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ «ΑΡΙΣΤΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΤΕΣ» ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ «ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ» ΚΑΙ ΛΗΔΡΑ ΠΑΛΑΣ

Το κειμενο που ακολουθει σταληκε στην εφημεριδα "Επικαιρη" φετος τον Μαρτη. Ηταν μια απαντηση σε μια σειρα απο επιθεσεις εναντιον μας απο την σωβινιστικη αυτη εφημεριδα. Τελικα, η "Επικαιρη" δημοσιευσε ορισμενα μονο κομματια, καταλληλα διαλεγμενα ωστε να την βολευουν.

Ειχαμε υποψη μας να δημοσιευσουμε ολοκληρο το κειμενο στο επομενο τευχος της "Διεθνιστικης Προ(σ)κλησης, χωρις να υπολογιζουμε οτι θα αργουσαμε τοσο να το βγαλουμε. Απο τοτε περασαν εξη μηνες γεματοι απο γεγονοτα που εδειξαν καλυτερα ποια ειναι η "Επικαιρη" και ποιοι εμεις. Ετσι αυτη η καταγγελια της "Επικαιρης" με μια εννοια δεν εχει πια τοση σημασια.

Ομως στο μεταξυ ορισμενα γεγονοτα κανουν τα πολιτικα επιχειρηματα με τα οποια ξεκαθαριζουμε τις θεσεις μας απεναντι στις επιθεσεις της "Επικαιρης" σε αυτο το κειμενο καταλληλα σαν απαντηση σε αλλους, οι οποιοι οχι μονο δεν φαινεται να ανηκουν στον σωβινιστικο χωρο στον οποιο εχει τοσο περιοπτη θεση η "Επικαιρη", αλλα θεωρουνται αριστεροι και οπαδοι της επαναπροσεγγισης.

Αυτοι ειναι οι αρχικοι διοργανωτες απο την ελληνοκυπριακη πλευρα της συναντησης ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων στο Βερολινο, οι οποιοι οχι μονο δεν καλεσαν κανενα απο μας σε εκεινη την συναντηση, αλλα οταν τους προτειναμε να συμμετεχουμε στην συναντηση πηγαινοντας στην Γερμανια με δικα μας εξοδα, μας το απαγορευσαν.

Ειναι επισης και οι ελληνοκυπριοι διοργανωτες των επομενων συναντησεων αυτης της κινησης στο Λησρα Παλας, οι οποιοι επεμεναν να συνεχιστει ο αποκλεισμος μας, παρα τις πολλες προσπαθειες που καναμε για να σταματησουν αυτη την τουλαχιστον αντιδημοκρατικη σταση απεναντι μας, παρα την επιστολη που τους στειλαμε.

Δεν ξερουμε τι επιχειρηματα ακριβως χρησιμοποιηθηκαν για να δικαιολογησουν τον αποκλεισμο μας. Ετσι και αλλοιως ουτε τολμησαν ποτε να εξηγησουν δημοσια ποιο ακριβως ηταν το προβλημα, ουτε και στην επιστολη μας απαντησαν. Μαθαμε ομως μερικα απο αυτα που ψιθυριζουν για μας και την πολιτικη μας για να δικαιολογησουν την σταση τους. Και αυτα δεν διαφερουν στην ουσια απο αυτα που η "Επικαιρη" χρησιμοποιει στην δικη της επιθεση εναντιον μας. Ειναι οτι εμεις υποστηριζουμε την διχοτομηση, οτι τα εχουμε καλα με τους Ντενκτασικους, και αλλα στο ιδιο πνευμα.

Ο πραγματικος λογος του αποκλεισμου μας ομως για μας ειναι ολοκαθαρος. Οπως γραφουμε στο αρθρο για την επαναπροσεγγιση στο ιδιο τευχος, ειναι η αδυναμια τους να αντιμετωπισουν την πολιτικη μας οταν θα ειναι μπροστα τουρκοκυπριοι. Πως θα συνεχιζαν να το παιζουν επαναπροσεγγιστες οταν θα εμπαιναν συγκεκριμμενα ζητηματα, οπως το τι εκαναν και κανουν για τον Παρπα, για τους εξοπλισμους, για τις "αντικατοχικες πορειες" και αλλα παρομοια;

Πως θα μπορουσαν να δωσουν σε αυτες τις συναντησεις τον χαρακτηρα μινι-παζαρεματος κατα το προτυπο και σαν συμπληρωμα των επισημων συνομιλιων, οπως τις θελουν διαφοροι παραγοντες που τους ενισχυουν, και συμμετεχουν κιολας; Πως θα μπορουσαν να τις σπρωξουν προς την κατευθυνση ενος παζαριου του τυπου "τι θα μας δωσετε, αν σας δωσουμε αυτο";

Οτι αυτη ειναι η κατευθυνση προς την οποια σπρωχνονται οι συναντησεις το εδειξε πολυ χαρακτηριστικα ο κυριος Γ. Ιωαννου στην τηλεοραση, οταν ειπε οτι χρησιμοποιηθηκε προς τους τουρκοκυπριους το επιχειρημα να μην επιμενουν στην συνεχιση της παρουσιας τουρκικων στρατευματων, διοτι αυτο θα "αναγκαζε" (τι λεπτοτητα) τους ελληνοκυπριους να "δεχτουν" την παρουσια ελληνικης μεραρχιας. Η το επιχειρημα "πως θελετε να καταπολεμησουμε τον σωβινισμο εδω, οταν δεν δεχεστε την επιστροφη ολων των προσφυγων, που τρεφει τον σωβινισμο".

Αυτοι ειναι οι πραγματικοι λογοι που αποκλεισαν την συμμετοχη μας σε

αυτες τις εκδηλωσεις. Θα συνεχισουμε να επιμενουμε οτι πρεπει να σταματησει ο αποκλεισμος μας και οτι εχουμε **κερδισει** καθε δικαιωμα να συμμετεχουμε και σε αυτη την κινηση, οπως συμμετειχαμε σε ολες τις ανοιχτες συναντησεις ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων. (Αυτη η κινηση, ευτυχως, δεν ειναι ο μονος δρομος για επαφες - οχι για παζαρεματα - με τουρκοκυπριους προοδευτικους).

Συντροφοι απο τον χωρο της ομαδας "Αναφεντος" που ενω αποκλειστηκαν απο το Βερολινο, καλεστηκαν περιπου τυπικα στο Ληδρα Παλας, για να καλυφτει καπως ο αποκλεισμος του κοινου χωρου μας, και αλλοι, καταγγειλαν αυτη την σταση σε φυλλαδιο που μοιραστηκε στην συναντηση με τους τουρκοκυπριους στο Ληδρα Παλας στις 24 Σεπτεμβρη. Το αναδημοσιευουμε, επισημαινοντας απλα οτι συμφωνουμε γενικα με την πολιτικη ουσια του φυλλαδιου, αν και εχουμε επιφυλαξεις για το υφος και για ορισμενα επιμερους σημεια και εκτιμησεις του. Βεβαια αυτα ειναι δευτερευοντα, και ανηκουν σε μια συντροφικη συζητηση, και οχι σε αυτο το αρθρο-καταγγελια.

Οσο για την δικη μας απαντηση στους διαφορους ψιθυρους: αυτοι που μας αποκλειουν απο τις συναντησεις με τους τουρκοκυπριους εχουν φτασει στο σημειο να τους ταιριαζουν σαν απαντηση τα επιχειρηματα που υπαρχουν σε ενα κειμενο που αρχικα γραφτηκε για να αντιμετωπισουμε την επιθεση που μας εκανε η σωβινιστικη "Επικαιρη". Και εις ανωτερα.

ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΣΩΒΙΝΙΣΜΟ

Με αφορμη μερικα τελευταια γεγονοτα, οπως το μαζεμα υπογραφων εναντιον της απελασης του Τζιεγκιζ και η καταγγελια απο την φοιτητικη ενωση του INTERCOLLEGE του "θα κανω μανες διχως γιους" της πορειας της ΠΑΚ, ο σωβινιστικος τυπος επιδοθηκε σε "κυνηγι μαγισων" εναντια στους υποστηρικτες της επαναπροσεγγισης που συμμετειχαν σε αυτες τις εκδηλωσεις. Χαρακτηριστηκαμε ολοι σαν "τουρκοφιλοι" και "ιδεολογικα προγεφυρωματα του τουρκικου εποικισμου".

Εκτος απο τις διαφορες προσωπικοτητες που "καταγγελθηκαν" επωνυμα, εγιναν απο την εφημεριδα "Επικαιρη" και δηθεν αποκαλυψεις για μας, (την εκδοτικη ομαδα Εργατικη Δημοκρατια) οτι...

"υπηρετουμε... συνειδητα και μεθοδικα τα συμφεροντα του τουρκικου κατοχικου καθεστωτος εναντιον της Κυπριακης Δημοκρατιας και της Εθνικης Φρουρας",

ειμαστε "Συνειδητοι και οργανωμενοι υποστηρικτες του τουρκικου εποικισμου της κατεχομενης Κυπρου και δηλωμενοι υπερμαχοι του ξεχωριστου και ανεξαρτητου 'τουρκοκυπριακου κρατους'"

κανουμε "οργανωμενη παλη εναντιον της Εθνικης Φρουρας, της εκτακτης εισφορας για την αμυνα και γενικωτερα, εναντιον της αμυντικης θωρακισης της Κυπριακης Δημοκρατιας" ("Επικαιρη" 11/3/89)

Για να "πεισει" μαλιστα για την "αληθεια" αυτων των ισχυρισμων της η "Επικαιρη" που τους τελευταιους μηνες φιλοδοξει να ηγηθει στην δημιουργια ενος σωβινιστικου, πολεμοχαρου ρεβανσιστικου κινηματος, παρουσιασε μια κακοραμενη συρραφη αποσπασματων απο αρθρα μας. Χαρακτηριστικα, ακομα και ενα αποσπασμα απο αρθρο του Λενιν που υπηρχε σε αυτα, και το οποιο χαρακτηριζε σαν αξιωμα οτι "Σ' ενα αντιδραστικο πολεμο μια επαναστατική ταξη δεν μπορει παρα να ευχεται την ηττα της κυβερνησης της", το παρουσιασε σαν δικη μας επινοηση. Και ολα αυτα, για να "κρινουν οι αναγνωστες αν ειμαστε προδοτες".

Αυτα ειναι κατανοητα οταν προερχονται απο την σωβινιστικη "Επικαιρη". Ακομα και δυο κριτικες ομως του Ν. Περιστιανη για την σταση της "Επικαιρης" φαινονται να επιβεβαιωνουν εστω και εμμεσα τους ισχυρισμους της για μας. Στην προσπαθεια του ο Περιστιανης να "αποσεισει" τις "κατηγοριες" εναντιον του, παρα το οτι πρεπει να ξερει τι πραγματικα λεμε, αφηνει να βγει εμμεσα το συμπερασμα οτι εμεις πιθανον να κατηγορουμαστε "δικαια", αλλα αυτος τι φταιει...

Οποιος εχει διαβασει ειτε ολοκληρα τα αρθρα μας ειτε το βιβλιο που εκδοσαμε για το Κυπριακο μπορει να καταλαβει οτι οι χαρακτηρισμοι ειναι τελειως κακοβουλοι. Ομως αυτη η επιθεση εναντιον μας συνεχιζεται για πανω απο ενα μηνα, και επειδη ειναι φανερο οτι ο περισσοτερος κοσμος που "εμαθε" απο την "Επικαιρη" για τις δηθεν "θεσεις" μας δεν θα διαβασε τα κειμενα μας ειμαστε υποχρεωμενοι να ανασκευασουμε. Φυσικα πληρη ανασκευη θα ηταν αν δημοσιευονταν ολοκληρα τα αρθρα απο τα οποια παρθηκαν οι αναφορες μας, και για οποιον θελει να μαθει τις πραγματικες μας θεσεις, και οχι αυτα που μας αποδιδουν οι σωβινιστες, υπαρχουν τα αρθρα στο περιοδικο μας "Διεθνιστικη Προ(σ)κληση" που κυκλοφορει στα περιπτερα και στα βιβλιοπωλεια, τρια αρθρα μας, μερη ενος διαλογου για το Κυπριακο, στο "Εντος των Τειχων", και το βιβλιο μας για το Κυπριακο.

Ολες οι κατηγοριες στηριζονται στην απλοικη λογικη οτι "οποιος δεν ειναι μαζι μας, ειναι με τον εχθρο μας"

Πραγματι εμεις δεν ειμαστε "μαζι" τους, ουτε με την "Επικαιρη", αλλα ουτε με τους αλλους περισσοτερο ή λιγοτερο εθνικιστες που προτιμουν να βλεπουν αδικη, επιθετικη και βαρβαρη μονο την τουρκικη πλευρα. Αυτο ομως δεν σημαινει με κανενα τροπο οτι ειμαστε "με τους Τουρκους", ή οτι "δικαιολογουμε" στον οποιοδηποτε βαθμο την τουρκικη εισβολη. Το μονο πού λεμε ειναι οτι στο Κυπριακο, αν η τουρκοκυπριακη και τουρκικη αρχουσα ταξη ηταν και ειναι αδικη, επιθετικη, βαρβαρη, αν οι αρχουσες ταξεις των μεγαλων δυναμεων ευρισκαν την ευκαιρια να εξυπηρετησουν τα δικα τους συμφεροντα, η δικη μας πλευρα, ή μαλλον η δικη μας αρχουσα ταξη, δεν ηταν ουτε ειναι "αθωα περιστερα".

Αυτη την θεση μας βεβαια την ηξεραν οι αρθρογραφοι της "Επικαιρης", διοτι υπηρχε στο ιδιο αρθρο, μια παραγραφο πιο πανω απο αναφορες που δημοσιευσαν:

> "Απο το 1960 τουλαχιστον η εθνικη διαμαχη στην Κυπρο ηταν αντιδραστικη οχι μονο απο την πλευρα της Τουρκιας και της τουρκοκυπριακης αστικης ταξης αλλα και απο την πλευρα των ελληνοκυπριων και ελληνων αστων. Βεβαια κανενας αριστερος δεν θα σκεφτει οτι η τουρκικη αστικη ταξη εισεβαλε στην Κυπρο το '74 για να σωσει τους τουρκοκυπριους. Αλλα ουτε οι ελληνοκυπριοι αστοι μπορουν να θεωρηθουν τα αθωα θυματα μιας ξαφνικης και αναιτιας εισβολης... Μεχρι το '74 ηταν οι κυριοι επιτιθεμενοι και καταπιεστες, και το οτι εχασαν την μαχη το '74 δεν τους απαλλασει **σε κανενα βαθμο** απο τις ευθυνες τους."

Αυτα προτιμησαν να κανουν πως δεν τα ειδαν. Οπως προτιμησαν να μη δουν τι εγραφε η αρχη του ιδιου παλι αρθρου:

> "Το οτι δεν κραταμε μια "αντικειμενικη" σταση, μια "ιση αποσταση" απεναντι στις ευθυνες των αστικων ταξεων που ειναι μπλεγμενες στο Κυπριακο δεν οφειλεται καθολου στο οτι θεωρουμε την τουρκικη και την τουρκοκυπριακη αστικη ταξη σαν καλυτερες ή λιγοτερο κακες απο την ελληνικη και την ελληνοκυπριακη. Οι λογοι που το κανουμε ειναι αλλοι. Πρωτα και πιο απλα, ποιος δεν εχει ακουσει στην Ελλαδα και στην ν. Κυπρο με καθε λεπτομερεια για τις κακες προθεσεις, πραξεις και ευθυνες των "αντιπαλων μας"; Η ιδια η αναγκη για αντικειμενικοτητα θα απαιτουσε απο καθε ειλικρινη αναλυτη στην ν. Κυπρο και στην Ελλαδα να συγκεντρωθει στις αγνωστες ευθυνες της αλλης πλευρας."

Το οτι συγκεντρωνομαστε στις ευθυνες της δικης μας πλευρας οχι μονο δεν αποτελει "υπηρεσια" στους τουρκους και τουρκοκυπριους στρατοκρατες και σωβινιστες, αλλα αντιθετα, στρεφεται εναντιον τους. Οταν τετοια επιχειρηματα φτανουν στα αυτια των τουρκοκυπριων, ειναι ακομα ενα πληγμα για την πειστικοτητα των επιχειρηματων του Ντενκτας οτι "ολοι οι ελληνοκυπριοι θελουν να μας καταπιεσουν, ειναι ολοι σαν τον Σαμψων, ή τους εκδοτες και οπαδους της "Σημερινης" της "Ελευθεροτυπιας, της "Επικαιρης" του "Κυρηκα" και της "Ελευθεριας της Γνωμης". Αποτελουν το καλυτερο και το μονο ειλικρινες καλεσμα και βοηθεια για να αντιδρασουν και οι προοδευτικοι τουρκοκυπριοι με τον αναλογο τροπο, εναντια στους δικους τους, τους τουρκους και τουρκοκυπριους, στρατοκρατες και σωβινιστες. Στην τελευταια συναντηση στο Ληδρα Παλας συναδελφος της Γιενη Ντουζεν μας πληροφορησε οτι οι ιδιοι χρησιμοποιησαν την ανακοινωση της Φ.Ε. του INTERCOLLEGE για να δειξουν οτι δεν ειναι σωβινιστες ολοι οι ε/κ, σαν αντιβαρο στην προπαγανδιστικη χρησιμοποιηση απο τον Ντενκτας του πολεμοχαρου τραγουδιου της πορειας της ΠΑΚ στην Δερυνεια.

Αυτη ειναι η βαση της πολιτικης μας. Η αναγνωριση δηλαδη οτι στο Κυπριακο προβλημα αυτοι που ειχαν στα χερια τους την εξουσια και στις δυο πλευρες, οι αρχουσες ταξεις, ειχαν αδικους στοχους. Οσο αδικες και βαρβαρες ειναι οι πραξεις και οι επιδιωξεις της τουρκικης και της τουρκοκυπριακης αρχουσας ταξης, αλλο τοσο ηταν η σταση της δικης μας πλευρας οταν το '62 παραβιαζε την συμφωνια για τους δημους, την δημοσια υπηρεσια, οταν το '63-64 απειλουσε σχεδον με αφανισμο τους τουρκοκυπριους, οταν το '67 ισοπεδωνε την Κοφινου. Οταν ολοκληρη την περιοδο '63-68 αρνιονταν καθε

διαλογο και την αναγνωριση στοιχειωδων ανθρωπινων δικαιωματων στους τουρκοκυπριους. Αυτα ολα εχουν φυσικα "εξαφανιστει" απο την επισημη ελληνοκυπριακη ιστορια, οπως εχουν εξαφανιστει απο την επισημη τουρκοκυπριακη ιστορια οι δολοφονιες της ΤΜΤ, και εχει μεταβληθει η τουρκικη εισβολη σε "ειρηνευτικη επιχειρηση".

Οταν οι τ/κ στρεφονται εναντια στην επισημη προπαγανδα της πλευρας τους, η οποια Ζητα να θυμουνται συνεχεια την καταπιεση του παρελθοντος για να στηριξει την θεση οτι δεν μπορουν να συμβιωσουν ειρηνικα ε/κ και τ/κ, ειναι διεθνιστικο και προοδευτικο. Ειναι προοδευτικο να λεν, οπως ειπε ο προεδρος της "Επαναστατικης τ/κ Οργανωσης Νεολαιας" στην συναντηση στο Φιλοξενια στις 12 Απριλη, "ας ξεχασουμε το παρελθον για να κοιταξουμε το μελλον". Το να χρησιμοποιειτε ομως αυτη η προοδευτικη σταση των τ/κ απο τους ε/κ εθνικιστες για να στηριξουν θεσεις οπως οτι οι τ/κ δεν εχουν τιποτα να φοβηθουν απο μας, και ας ξεχασουμε το παρελθον, αυτο ειναι αηδιαστικη υποκρισια. Για μας αυτη η σταση των προοδευτικων τουρκοκυπριων ειναι καλεσμα να καταγγειλουμε και εμεις την υποκρισια της δικης μας αρχουσας ταξης που "ξεχνα" οσα εκανε στο παρελθον και θελει να σκεφτομαστε μονο το μελλον.

Για οσους δεν διαλεγουν να προσχωρησουν στην επισημη αμνησια, ειναι φανερο οτι δεν υπαρχει κανενας λογος να πιστευουμε οτι δεν θα επαναληφθει στο μελλον μια παρομοια προσπαθεια να καταπιεστουν οι τ/κ. Γι' αυτο και δεν παιρνουμε το μερος, ουτε υποστηριζουμε τις επιδιωξεις, καμμιας αρχουσας ταξης σε αυτη την διαμαχη. Ουτε της τουρκοκυπριακης και τουρκικης, οπως μας κατηγορουνε, ουτε ομως και της ελληνοκυπριακης και ελληνικης οπως θα ηθελαν. Δεν υποστηριζουμε τον μιλιταρισμο, την επιθετικοτητα και τις υποκρισιες καμμιας απο τις δυο πλευρες, αλλα ξεχωριζουμε σαν δικο μας καθηκον να αποκαλυπτουμε τις πραξεις και τις προθεσεις των ενοχων της δικης μας πλευρας. Το καθηκον να ξεσκεπαζουν τις πραξεις και τις προθεσεις της "αντιπαλης μας" πλευρας, το εκτελουν επαξια, προς τιμη τους, οι τουρκοι και τ/κ διεθνιστες, και με μεγαλη προθυμια και υποκρισια οι ε/κ εθνικιστες.

Στην ιδια απλοικη λογικη στηριζεται και η κατηγορια οτι ειμαστε "Συνειδητοι και οργανωμενοι υποστηρικτες του τουρκικου εποικισμου". Δηλαδη στη λογικη που λεει οτι "αν δεν πολεμας αυτα που κανει ο εχθρος μας, σημαινει οτι τα υποστηριζεις".

Δεν υποστηριζουμε ουτε το γεγονος οτι η τουρκικη κυβερνηση κουβαλα μεταναστες στην βορεια Κυπρο ουτε τους αντιδραστικους στοχους αυτης της ενεργειας, που ειναι ξεκαθαρα η δημογραφικη αλλαγη. Ξερουμε ομως, οπως ξερουν ολοι, οτι αυτοι που εσεις αποκαλειται "εποικους" ειναι παμφτωχες οικογενειες μεταναστων εργατων και αγροτων που βρεθηκαν στην μεση του ελληνοτουρκικου ανταγωνισμου, και χρησιμοποιουνται και απο τις δυο πλευρες.

Με ελαχιστες εξαιρεσεις στην β. Κυπρο τους διατηρουν σε κατασταση μιζεριας. Ποσο απανθρωπη ομως μπορει να ειναι αυτη η χρησιμοποιηση και απο την δικη μας πλευρα, φανηκε πεντακαθαρα απο την υποθεση Αλεξιας - Τζιεγκιζ. Δεν υποστηριζουμε τις πραξεις της αρχουσας ταξης και της κυβερνησης της Τουρκιας. Ουτε ομως προκειται να υποστηριξουμε τις προθεσεις της δικης μας πλευρας, που θελει να τους ξαποστειλει πισω, αδιαφορωντας για την απανθρωπια ενος τετοιου ξεριζωματος, μονο και μονο για να πετυχει την δημογραφικη επαναφορα. Για μας, και η επιδιωξη της δημογραφικης αλλαγης και η επιδιωξη της βιαιης δημογραφικης επαναφορας, που γινονται για **εθνικιστικους** λογους, ειναι εξισου αντιδραστικες.

Το διωξιμο των μεταναστων απο την τουρκια δεν εχει καμμια σχεση με την λυση ανθρωπινων προβληματων. Αυτοι δεν εχουν καμμια ευθυνη για το διωξιμο των ε/κ προσφυγων απο τα σπιτια τους, και δεν διαφερουν σε τιποτα απο τους τ/κ που κατοικουν σε σπιτια ε/κ προσφυγων. Στο κατωκατω αν υπαρξει καποια συμφωνια επιστροφης των προσφυγων, το μονο προβλημα που δεν θα υπαρξει θα ειναι να βρεθουν σπιτια και χωροι για να εγκατασταθουν και να δουλευουν οι μεταναστες απο την τουρκια. Για αυτο η συνδεση τους με το προβλημα των προσφυγων ειναι τελειως υποκριτικη και δημαγωγικη. Ετσι και αλλοιως ολοι Ζητουν να φυγουν οι "εποικοι" απο την Κυπρο, και οχι απο τα σπιτια των προσφυγων, με μοναδικο πραγματικο στοχο να μην ελλαττωθει η "ελληνικοτητα" της.

Το "προβλημα" των ξενων μεταναστων δεν ειναι ιδιαιτερα Κυπριακο. Οι φασιστες στην Γαλλια ανδρωνονται με παρομοια συνθηματα, ασχετα αν εκει δεν μπορει να κατηγορηθει μια ξενη χωρα για την παρουσια τους. Οι κυπριοι της Αγγλιας ενοιωσαν μαζι με τους υπολοιπους "υπαναπτυκτους" ξενους στο πετσι τους τις

διωξεις και την προπαγανδα πολλων κυβερνησεων οτι οι "ξενοι αλλαζουν τον χαρακτηρα της κοινωνιας μας". Παρομοια συμβαινουν σε μια σειρα αλλες χωρες. Οποιος νομιζει οτι η υπαρξη της τουρκικης αρχουσας ταξης και των αναντιρρητα αντιδραστικων στοχων της ειναι αρκετη για να δωσει "προοδευτικο" περιεχομενο ή εστω συγχωροχαρτι στην δικη μας σταση, οποιος θεωρει οτι η μονη δυνατη εξηγηση για οσους δεν υποστηριζουν να φυγουν οι "εποικοι" ειναι επειδη ειναι "υπηρετες των τουρκικων στοχων", αυτος πασχει απο εθνικιστικη τυφλωση.

Η υποθεση του Τζιεγκιζ εδειξε στην πραξη, εκανε συγκεκριμενη, την αντιδραστικοτητα του συνθηματος "εξω ολοι οι εποικοι" σε ενα μεγαλο αριθμο ανθρωπων που λιγο πριν το δεχονταν χωρις να το καλοσκεφτουν. Το πιο σημαντικο ομως στην υποθεση Τζιεγκιζ ειναι η ολοφανερη συνδεση του με την επαναπροσεγγιση. Η πραξη της κυβερνησης και η σταση του σωβινιστικου τυπου απο την μια ηταν ενα εθνικιστικο χτυπημα στην επαναπροσεγγιση. Αντιθετα, η σταση εκεινων που κινητοποιηθηκαν εδειξε πως γινεται πραξη μια ειλικρινης επαναπροσεγγιση απο τον ιδιο τον κοσμο.

Η "Επικαιρη" προχωρησε και σε πιο βαρυγδουπες "αποκαλυψεις" και κινδυνολογιες για "οργανωμενη παλη εναντιον της Εθνικης Φρουρας και της εκτακτης εισφορας για την αμυνα". Ποσο "αποκαλυψεις" μπορουν να ειναι, οταν αφορουν μια δημοσια εκδηλωση εναντια στην αυξηση του χαρατσιου της "εκτακτης" "εισφορας" για την "αμυνα" στην πλατεια Ελευθεριας; Ο αντιμιλιταρισμος ειναι, ευτυχως, διεθνες κινημα. Καθε κρατος εχει να δειξει τους δικους του "αδισταχτους εξωτερικους εχθρους", για να στηριξει τον μιλιταρισμο και να χαρακτηρισει σαν "αμυντικες" τις πολεμικες δαπανες. Ακομα και ο "Πολεμος των Αστρων" χαρακτηριζεται απο το Πενταγωνο σαν "αμυντικη πρωτοβουλια". Παντου, οχι μονο οι διεθνιστες αριστεροι, αλλα και οι φιλειρηνιστες, οικολογοι, δημοκρατες που αντιδρουν και παλευουν εναντια στο δυναμωμα του μιλιταρισμου και της πολεμοκαπηλειας των κυβερνησεων τους ειτε με κινητοποιησεις εναντια στην αυξηση των πολεμικων δαπανων, ειτε υποστηριζοντας το δικαιωμα αρνησης στρατευσης για λογους συνειδησης, ειτε με οποιουσδηποτε αλλους τροπους, αντιμετωπιζουν παρομοιες κατηγοριες απο τους δικους τους σωβινιστες. Θα ηταν αφελεια αν νομιζε κανεις οτι εμεις θα τις αποφευγαμε.

Οι συντροφοι μας στην Τουρκια οταν καταγγελουν την επιθετικη πολιτικη τον επεκτατισμο και τον μιλιταρισμο της κυβερνησης τους, την καταπιεση και την αρνηση του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των Κουρδων, την εισβολη και την παρουσια του τουρκικου στρατου στην Κυπρο, αντιμετωπιζουν σημερα πολυ χειροτερη επιθεση απο οτι εμεις. Φυλακιζονται, βασανιζονται, εκτελουνται απο το κρατος ή σωβινιστικες παρακρατικες οργανωσεις, που λεν οτι δρουν για "αυτοπροστασια των πολιτων" απο τους "προδοτες", ακριβως οπως καλουν η "Επικαιρη" και το περιοδικο "Ενωσις".

Θαταν πραγματικη προδοσια του αγωνα των τουρκων διεθνιστων συντροφων μας αν δεν στηριζαμε τον αγώνα τους ακολουθωντας το παραδειγμα τους και εμεις, δινοντας την μαχη εδω εναντια στον δικο μας μιλιταρισμο και σωβινισμο. Και θαπρεπε να ειναι φανερο το μεγεθος της υποκρισιας των εδω σωβινιστων που δεν χανουν ευκαιρια να "υποστηριξουν" τον αγωνα των τουρκων αντικαθεστωτικων. Αυτο που κανουν στην πραγματικοτητα ειναι οτι υποστηριζουν οτιδηποτε στρεφεται εναντια στον "εθνικο εχθρο", ενω για τον δικο μας στρατο ξερουν μονο να Ζητουν την αυξηση της πολεμικης του ικανοτητας.

Αυτοι που θα βρουν σαν δικαιολογια οτι εδω τα πραγματα ειναι διαφορετικα εξαιτιας του τουρκικου καθεστωτος και του τουρκικου στρατου, οτι μοναδικος σκοπος της εθνοφρουρας ειναι να υπερασπιστει το δικιο μας, θα πρεπει να εξηγησουν, για παραδειγμα, ποιο δικιο μας υπερασπιστηκε η Εθνικη Φρουρα με τις σφαγες της Κοφινου το 1967.

Η επιθεση εναντιον μας αυτη την περιοδο δεν ειναι τυχαια. Ολα τα σημεια δειχνόυν οτι βρισκομαστε μπροστα σε μια προσπαθεια συγκροτησης ενος μαχητικου ρεβανσιστικου κινηματος, αυτων που θελουν να παρουν την "ρεβανς" για το 1974. Ενος κινηματος που παθαινει υστερικα εθνικα ριγη μπροστα στην θεα της ελληνικης σημαιας, της στρατιωτικης στολης, των ελικοπτερων και των "πολιτοφυλακων" με τα G3, ενω παθαινει αλλεργεια στο ακουσμα και μονο λεξεων ή φρασεων οπως συνομιλιες και ειρηνικη λυση.

Πανω απο ολα, ανατριχιαζει στο ακουσμα και μονο του συνθηματος της επαναπροσεγγισης με τους τουρκοκυπριους. Και αυτο γιατι ειναι ο αντιποδας των συνθηματων που τους συγκινουν, οπως αυτο που με αγαλλιαση η "Επικαιρη" αναφερε οτι ειπωθηκε στην "Πορεια Επιστροφης των

ΗΕΠΙΚΑΙΡΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ, 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 1989 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 92 • ΕΤΟΣ 2ο • ΤΗΛΕΦΩΝΟ 455788/9 • ΤΙΜΗ 25 σεντ



Φυλακή για πάντα ο δολοφόνος Καυκαρής

Συνέχεια στη σελ. 3

220 ΣΤΟ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΕΦΥΡΩΜΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥ

ΚΑΙ Η ΑΔΕΛΦΗ



ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

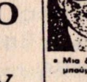


Η ομάδα των αυτοαποκαλούμενων «διεθνιστών» πριν λίγους μήνες στην πλατεία Ελευθερίας στην οργανωμένη πάλη εναντίον της Εθνικής Φρουράς και της εισφοράς για την Άμυνα.

• Βαθμολογήθηκε λίαν καλώς ο Χριστόφιας. ΣΕ. 8

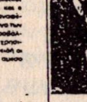


• Και για ένοπλη απελευθέρωση ετοιμάζεται η Εθνική Φρουρά. ΣΕΛ. 9



• Μια δίκη κάπως μπούμεραγκ. ΣΕΛ. 10

• Πρόβλημα βιομηχανικών αποβλήτων στο Ακάκι. ΣΕΛ. 11



• Η κυβέρνηση κοροϊδεύει για το Ντάξελ. ΣΕΛ. 12

• Για την ποσοστιαία συμμετοχή των γυναικών στα κοινά. ΣΕΛ. 14—15

• Με τους αποδήμους του Λονδίνου. ΣΕΛ. 16—19



• Το κυπριακό σύνταγμα επιτρέπει την ελεύθερη ραδιοτηλεόραση. ΣΕΛ. 20

Η επιστολη που στειλαμε στην επιτροπη που οργανωσε τις συναντησεις ε/κ - τ/κ στο Λήδρα Παλας. Φαινεται μονο η "Επικαιρη" προσεξε την συμβολη μας στο κινημα επαναπροσεγγισης.

Προς την οργανωτικη επιτροπη της συναντησης Ελληνοκυπριων-Τουρκοκυπριων στο Λήδρα Παλας στις 5 και 6 Αυγουστου 1989.

Αγαπητοι φιλοι,

Πληροφορηθηκαμε οτι διοργανωνετε συναντηση ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων στο Λήδρα Παλας στην οποια καλεστηκαν να συμμετεχουν ατομα απο ολο το φασμα της κοινοβουλευτικης και εξωκοινοβουλευτικης αριστερας.

Με εκπληξη μαθαμε οτι παρολο που υπηρχε προταση να καλεστουν ατομα και απο τον δικο μας πολιτικο χωρο, αποφασισατε συγκεκριμμενα να μην καλεσετε κανενα απο μας. Και αυτο παρα την επανειλημενα εκφρασμενη μας επιθυμια για συμμετοχη σε τετοιες εκδηλωσεις, οπως εκφραστηκε και σε επιστολη μας προς την συναντηση του Βερολινου τον περασμενο Μαη.

Ξερουμε οτι η συμμετοχη σε αυτη την συναντηση ειναι πολυ πιο διευρυμενη και απο τις δυο πλευρες, και οτι εκφρασμενος στοχος της ειναι να καλυψει ολο τον χωρο της αριστερας που υποστηριζει την επαναπροσεγγιση. Θεωρουμε λοιπον τον αποκλεισμο μας απο αυτη την εκδηλωση σαν απαραδεκτη διακριση σε βαρος ενος αριστερου πολιτικου χωρου, ο οποιος μαλιστα εχει προσφερει οχι λιγα στην υποθεση της επαναπροσεγγισης ελληνοκυπριων και τουρκοκυπριων, κατι που το πληρωσε και το πληρωνει ακομα με τις επιθεσεις που δεχτηκε και δεχεται απο τους εδω σωβινιστες.

Οι οποιεσδηποτε πολιτικες διαφωνιες αναμεσα σε μας και σε ατομα της οργανωτικης επιτροπης δεν αποτελουν δικαιολογια να μην μας καλεσετε, ιδιαιτερα οταν οι συναντησεις αυτες εμφανιζονται οτι καλυπτουν ολο τον χωρο της αριστερας και της επαναπροσεγγισης. Αντιθετα αποτελει πληγμα στην προσπαθεια δημιουργιας ενος αντισωβινιστικου-επαναπροσεγγιστικου μετωπου της ελληνοκυπριακης αριστερας. Η εποχη που περνουμε, εποχη εξαρσης του σωβινισμου, δεν επιτρεπει κατι τετοιο.

Πιστευουμε οτι πρεπει εστω και την τελευταια στιγμη να αναιρεσετε αυτη την απαραδεκτη και αντιδημοκρατικη αποφαση.

3 Αυγουστου 1989

Φιλικα,
Εκδοτικη Ομαδα Εργατικη Δημοκρατια

Οι τροτσκιστές κατηγορούν «φασιστική» την Επικαιρη

Στις 11 Μαρτίου 1989 η «ΕΠΙΚΑΙΡΗ» αποκάλυψε ότι πρωταγωνιστές της κίνησης για τη συλλογή 220 υπογραφών διαμαρτυρίας για την απόφαση της κυβέρνησης να απελάσει τον έποικο Τζενγκίς Σιεηταν, ήταν η μικρή ομάδα τροτσκιστών της αυτοαποκαλούμενης «Εργατικής Δημοκρατίας».

Παραθέτοντας στοιχεία από τη δράση και δείγματα των δημοσιεύσεων της ομάδας, η «ΕΠΙΚΑΙΡΗ» τους ονόμασε **«συνειδητούς υποστηρικτές του κατοχικού ψευδοκράτους, εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Εθνικής Φρουράς».**

Την περασμένη βδομάδα η «Εκδοτική Ομάδα Εργατική Δημοκρατία», απέστειλε στην «ΕΠΙΚΑΙΡΗ» πολυσέλιδη επιστολή η οποία χαρακτηρίζει την «ΕΠΙΚΑΙΡΗ» ως **φασιστική, σωβινιστική, κακόβουλη** κ.ο.κ.

Η επιστολή, γραμμένη **στο ίδιο «κκομπιούτερ»** με το οποίο γράφτηκαν οι 220 υπογραφές διαμαρτυρίας που στάλθηκαν στις εφημερίδες για την απέλαση **Τζενγκις**, (ανάμεσα στις οποίες, και εκείνες των κ. Ζιαρτίδη, Τ. Παγιάτα, Π. Δανιήλ, Ν. Περιστιάνη, Μόνικας Βασιλείου κ.ά.) επαναλαμβάνει τις θέσεις των τροτσκιστών που αναφέρθηκαν στο δημοσίευμα της «ΕΠΙΚΑΙΡΗΣ» και σχολιάζει ότι οι αποκαλύψεις της εφημερίδας για το ρόλο τους, αποτελούν δείγματα γέννησης και ανάπτυξης ενός... «φασιστικού, μαχητικού, ρεβανσιστικού κινήματος», εναντίον των «υποστηρικτών της επαναπροσέγγισης»...

Η επιστολή περιέχει τον ισχυρισμό ότι η «επίθεση της «Επίκαιρης» ήταν «κακόβουλη» και γι' αυτό αποφάσισε, λέει η ομάδα να **ανασκευάσει** γράφοντας μεταξύ άλλων:

«Όλες οι κατηγορίες στηρίζονται στην απλοϊκή λογική ότι «όποιος δεν είναι μαζί μας, είναι με τον εχθρό μας».

Πράγματι εμείς δεν είμαστε «μαζί» τους, ούτε με την «Επίκαιρη», αλλά ούτε με τους άλλους περισσότερο ή λιγότερο εθνικιστές που προτιμούν να βλέπουν άδικη, επιθετική και βάρβαρη ***μόνο*** *την τουρκική πλευρά. Αυτό όμως δεν σημαίνει με κανένα τρόπο ότι είμαστε «με τους Τούρκους», ή ότι «δικαιολογούμε» στον οποιοδήποτε βαθμό την τουρκική εισβολή. Το μόνο που λέμε είναι ότι στο Κυπριακό, αν η τουρκοκυπριακή και τούρκικη άρχουσα τάξη ήταν και είναι άδικη, επιθετική, βάρβαρη, αν οι άρχουσες τάξεις των μεγάλων δυνάμεων ευρίσκαν την ευκαιρία να εξυπηρετήσουν τα δικά τους συμφέροντα, η δική μας πλευρά, ή μάλλον* ***η δική μας άρχουσα τάξη, δεν ήταν ούτε είναι «αθώα περιστέρα».***

«Από το 1960 τουλάχιστον η εθνική διαμάχη στην Κύπρο ήταν αντιδραστική όχι μόνο από την πλευρά της Τουρκίας και της τουρκοκυπριακής αστικής τάξης αλλά και από την πλευρά των Ελληνοκυπρίων και Ελλήνων αστών. Βέβαια κανένας αριστερός δεν θα σκεφτεί ότι η τουρκική αστική τάξη εισέβαλε στην Κύπρο το '74 για να σώσει τους τουρκοκυπρίους. ***Αλλά ούτε οι Ελληνοκύπριοι αστοί μπορούν να θεωρηθούν τα αθώα θύματα μιας ξαφνικής και αναίτιας εισβολής... Μέχρι το '74 ήταν οι κυριοι επιτιθέμενοι και καταπιεστές,*** *και το ότι έχασαν την μάχη το '74 δεν τους απαλλάσσει σε κανένα βαθμό από τις ευθύνες τους».*

«Αυτή είναι η βάση της πολιτικής μας: Η αναγνώριση ότι στο Κυπριακό πρόβλημα αυτοί που είχαν στα χέρια τους την εξουσία και στις δυο πλευρές, οι άρχουσες τάξεις, είχαν άδικους στόχους. ***Όσο άδικες και βάρβαρες είναι οι πράξεις και οι επιδιώξεις της τουρκικής και της τουρκοκυπριακής άρχουσας τάξης, άλλο τόσο ήταν η στάση της δικής μας πλευράς*** *όταν το '62 παραβίαζε την συμφωνία για τους δήμους, την δημόσια υπηρεσία, όταν το '63-64 απειλούσε σχεδόν με αφανισμό τους τουρκοκύπριους, όταν το '67 ισοπέδωνε την Κοφίνου. Όταν ολόκληρη την περίοδο '63-68 αρνόνταν κάθε διάλογο και την αναγνώριση στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στους τουρκοκύπριους. Αυτά όλα έχουν φυσικά «εξαφανιστεί» από την επίσημη ελληνοκυπριακή ιστορία, όπως έχουν εξαφανιστεί από την επίσημη τουρκοκυπριακή ιστορία οι δολοφονίες της ΤΜΤ, και έχει μεταβληθεί η τούρκικη εισβολή σε «ειρηνευτική επιχείρηση».*

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟ

Στη συνέχεια της επιστολής της η «Ο.Ε.Δ.» αναφέρεται στους Τούρκους έποικους ως «μετανάστες» και γράφει μεταξύ άλλων:

«Δεν υποστηρίζουμε ούτε το γεγονός ότι η τούρκικη κυβέρνηση κουβαλά ***μετανάστες*** *στην βόρεια Κύπρο ούτε τους αντιδραστικούς στόχους αυτής της ενέργειας, που είναι ξεκάθαρα η δημογραφική αλλοίωση. Ξέρουμε όμως, όπως ξέρουν όλοι, ότι αυτοί που* ***εσείς αποκαλείτε «έποικους»*** *είναι πάμφτωχες οικογένειες μεταναστών εργατών και αγροτών που βρέθηκαν στην μέση του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού, και χρησιμοποιούνται* ***και από τις δύο πλευρές».***

«Το διώξιμο των μεταναστών δεν έχει καμμιά σχέση με την λύση ανθρωπίνων προβλημάτων. Αυτοί δεν έχουν καμμιά ευθύνη για το διώξιμο των Ε/Κ προσφύγων από τα σπίτια τους, και δεν διαφέρουν σε τίποτα από τους τ/κ που κατοικούν σε σπίτια ε/κ προσφύγων. Στο κάτω-κάτω αν υπάρξει κάποια συμφωνία επιστροφής των προσφύγων, το μόνο πρόβλημα που δεν θα υπάρξει θα είναι ***να βρεθούν σπίτια και χώροι για να εγκατασταθούν και να δουλέψουν οι μετανάστες από την Τουρκία.*** *Για αυτό η σύνδεση τους με το πρόβλημα των προσφύγων είναι τελείως υποκριτική και δημαγωγική. Έτσι και αλλοιώς όλοι ζητούν να φύγουν οι «έποικοι» από την Κύπρο, και όχι από τα σπίτια των προσφύγων, με μοναδικό πραγματικό στόχο να μην ελλαττωθεί η «ελληνικότητα» της».*

ΓΙΑ ΤΗΝ Ε. ΦΡΟΥΡΑ

«.... Η «Επίκαιρη» προχώρησε και σε πιο βαρυγδουπες «αποκαλύψεις» και κινδυνολογίες για ***«οργανωμένη πάλη εναντίον της Εθνικής Φρουράς και της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα».*** *Πόσο «αποκαλύψεις» μπορούν να είναι όταν, αφορούν μια δημόσια εκδήλωση ενάντια στην αύξηση του χαρατσιού της «έκτακτης» «εισφοράς» για την «άμυνα» στην πλατεία Ελευθερίας; Ο* ***αντιμιλιταρισμός*** *είναι, ευτυχώς, διεθνές κίνημα. Κάθε κράτος έχει να δείξει τους δικούς του «αδίστακτους εξωτερικούς εχθρούς», για να στηρίξει τον μιλιταρισμό και να χαρακτηρίσει σαν «αμυντικές» τις πολεμικές δαπάνες. Ακόμα και ο «Πόλεμος των Άστρων» χαρακτηρίζεται από το Πεντάγωνο σαν «αμυντική πρωτοβουλία». Παντού, όχι μόνο οι διεθνιστές αριστεροί, αλλά και οι φιλειρηνιστές, οικολόγοι, δημοκράτες που αντιδρούν και παλεύουν ενάντια στο δυναμώμα του μιλιταρισμού και της πολεμοκαπηλείας των κυβερνήσεων τους είτε με κινητοποιήσεις ενάντια στην αύξηση των πολεμικών δαπανών, είτε υποστηρίζοντας το δίκαιωμα άρνησης στράτευσης για λόγους συνείδησης, είτε με οποιουσδήποτε άλλους τρόπους, αντιμετωπίζουν παρόμοιες κατηγορίες από τους δικούς τους σωβινιστές. Θα ήταν αφέλεια αν νομίζε κανείς ότι εμείς θα τις αποφεύγαμε».*

«Αυτοί που θα βρουν σαν δικαιολογία ότι εδώ τα πράγματα είναι διαφορετικά εξαιτίας του τούρκικου καθεστώτος και του τουρκικού στρατού, ότι μοναδικός σκοπός της ***εθνοφρουράς*** *είναι να υπερασπιστεί το δίκιο μας, θα πρέπει να εξηγήσουν, για παράδειγμα, ποιό δίκιο μας υπερασπίστηκε η Εθνική Φρουρά* ***με τις σφαγές της Κοφίνου το 1967».***

ΓΙΑ ΤΟ ΨΕΥΔΟΚΡΑΤΟΣ

Σε άλλο σημείο της επιστολής τους οι τροτσκιστές, σε απάντηση της κατηγορίας ότι είναι συνειδητοί υποστηρικτές του κατοχικού ψευδοκράτους, γράφουν και τα ακόλουθα:

«Η αναγνώριση από μας του δικαιώματος αυτοδιάθεσης των τουρκοκυπρίων, του ***δικαιώματος τους δηλαδή να έχουν το δικό τους κράτος,*** *όσο και εφόσον το θέλουν, μόνο με την πονηρή εθνικιστική λογική της «Επίκαιρης» σημαίνει ότι είμαστε υπέρμαχοι του χωριστού τ/κ κράτους.*

Και εμείς ακριβώς υποστηρίζουμε μόνο το δικαίωμα των τουρκοκυπρίων να έχουν το δικό τους κράτος. Πουθενά δεν υποστηρίξαμε ότι είναι καλύτερα να το έχουν, ότι πρέπει να το έχουν. Πουθενά δεν υποστηρίξαμε, όπως μας κατηγόρησαν, την «διεθνή αναγνώριση» του. Οι μόνοι που λέμε ότι πρέπει να έχουν την ευθύνη να αναγνωρίσουν αυτό το δικαίωμα των τουρκοκυπρίων και να εναντιωθούν στις προσπάθειες που προέρχονται από ***την πλευρά μας να εξαναγκάσουν τους τουρκοκύπριους να δεχθούν λύσεις που δεν θέλουν, είναι ακριβώς οι ελληνοκύπριοι αριστεροί, προοδευτικοί, ακόμα και οι απλοί ελληνοκύπριοι δημοκράτες.*** *Να τι γράφαμε στην επίμαχη παράγραφο σε κάποιο σημείο του κειμένου από το οποίο πήρε στοιχεία η «Επίκαιρη».*

«Αυτό δεν σημαίνει *ότι* ***υποστηρίζουμε*** *ότι οι τουρκοκύπριοι πρέπει να έχουν το δικό τους κράτος, ούτε ότι το «προτιμούμε». Σημαίνει ότι υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα τους στην αυτοδιάθεση απέναντι στη «δικιά μας» αστική τάξη που τους το αρνείται έμπρακτα».*

Όπως δεν έχουμε καμμιά σχέση με τις επιδιώξεις της ε/κ άρχουσας τάξης που πολεμά για να μη έχουν οι τ/κ το δικό τους κράτος ή ισότιμα δικαιώματα σε μια ομοσπονδία, έτσι δεν έχουμε και καμμιά σχέση με τις επιδιώξεις της τ/κ άρχουσας τάξης που υποστηρίζει ότι πρέπει να υπάρχει χωριστό τ/κ κράτος, ότι είναι καλύτερα να υπάρχει.

Αυτό που έχουμε τελικά να πούμε σε όσους θέλουν να μας βάλουν την ερώτηση «καλά, μα που διαφέρει η αναγνώριση του δικαιώματος των τουρκοκυπρίων να έχουν το δικό τους κράτος, από την υποστήριξη του κράτους που έχουν τώρα», *είναι να τους αντιστρέψουμε την ερώτηση: εσείς νομίζετε ότι ακόμα και αν η πλειοψηφία των τουρκοκυπρίων σήμερα θέλει χωριστό κράτος ή μια συνομοσπονδία ή μια χαλαρή ομοσπονδία, είναι δημοκρατικό από την δική μας μεριά να τους εμποδίσουμε και να τους εξαναγκάσουμε βίαια να ζήσουν μαζί μας σε κοινό κράτος; Ή μήπως νομίζετε ότι σήμερα η πλειοψηφία των τουρκοκυπρίων θέλει να ζήσει ξανά μαζί μας σε ενιαίο κράτος;»*

«ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ»

Τέλος η επιστολή της «Ο.Ε.Δ.» αφού ονομάζει ξανά την «ΕΠΙΚΑΙΡΗ» ως φασιστική για το δημοσιεύματα της κατά των 220 υπογραφών του ιδεολογικού προγεφυρώματος του τουρκικού εποικισμού, γράφει και τα ακόλουθα:

«Η προώθηση της επαναπροσέγγισης ε/κ και τ/κ είναι το καλύτερο αντίδοτο. Εμείς υποστηρίζουμε την ***επαναπροσέγγιση*** *επειδή θέλουμε να ζήσουμε ειρηνικά με τους τουρκοκυπρίους, χωρίς εθνικό μίσος, χωρίς να βλέπουν οι ε/κ και τ/κ εργαζόμενοι ο ένας τον άλλον σαν εχθρό. Αυτό είναι που έχει σημασία, είτε αυτό γίνει σε μια ενωμένη Κύπρο, είτε σε μια ομοσπονδία,* ***είτε ακόμα και σε χωριστά κράτη».***

Σημ. «ΕΠΙΚΑΙΡΗΣ»: Οι υπογραμμίσεις δικές μας. Δεν δημοσιεύσαμε ολόκληρη την επιστολή της «Ο.Ε.Δ.», λόγω της μεγάλης της έκτασης.

Η απαντηση μας οπως την πετσοκοψε η "Επικαιρη" για να στηριξει τις κατηγοριες της

Η καταγγελια που μοιραστηκε απο τους "αντιεξουσιαστε διεθνιστες" στην συναντηση στο Λήδρα Παλας στις 24 Σεπτεμβρη

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ ΔΙΕΘΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑΣ ΤΗΣ "ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΤΙΚΗΣ" ΕΛΙΤ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΟΣΙΑΛΠΑΤΡΙΩΤΩΝ

Μέχρι σήμερα γνωρίζαμε ότι οι μηχανισμοί καταστολής του κράτους και του κεφαλαίου ήταν ο στρατός, η αστυνομία, τα σχολεία, τα ψυχιατρεία. Τώρα ξέρουμε ότι κοντά σ'αυτά έχουν προστεθεί και οι Ελληνοκύπριοι "επαναπροσεγγιστές" κρατικοί διανοούμενοι και σοσιαλπατριώτες. Πως αλλιώς θα εξηγούσαμε το γεγονός ότι αυτοί οι κύριοι καλούν σε μια τέτοια συνάντηση εκπροσώπους απ' όλους τους τάχατες επαναπροσεγγιστικούς χώρους-γιατί περί εκπροσώπων διαφόρων χώρων και πολιτικών οργανώσεων πρόκειται και τα κόλπα με τις προσωπικές προσκλήσεις στη πάντα- και αφήνουν έξω μια πολιτική οργάνωση της οποίας η συνεισφορά στο ξεσκέπασμα του Ε/Κ εθνικισμού και στην υπόθεση της επαναπροσέγγισης υπήρξε ουσιαστική. Πώς ακόμα θα εξηγούσαμε το γεγονός ότι κάποιοι απ εμάς του γενικότερου αυτόνομου-αντιεξουσιαστικού-διεθνιστικού χώρου της Λεμεσού(και όχι μόνον) ενώ αρχικά καλούνται να συμμετάσχουν στη συνάντηση, στη συνέχεια αποκλείονται απ' όλες τις διαδικασίες συγκρότησης αυτής της πρωτοβουλίας με το να μην ειδοποιηθούν για τις συγκεντρώσεις-συζητήσεις των Ε/Κ που συμμετέχουν σ'αυτή τη συνάντηση και που προηγήθηκαν της σημερινής συνάντησης στο Λήδρα Πάλας.

Οχι δεν κάνουμε τον δικηγόρο της Εργατικής Δημοκρατίας, ούτε πράχτορες του Ντεκτάς είμαστε όπως θα σας έχει πληροφορήσει η ΕΠΙΚΑΙΡΗ κύριοι Ε/Κ "επαναπροσεγγιστές". Απλά όλ'αυτά κάνουν τον Στάλιν να στριφογυρίζει κό χαρά μέσα στον τάφο του νοιώθοντας περήφανος για τους απογόνους π που άφησε σ'αυτό τον πλανήτη. Γιατί αν ο Στάλιν είχε καταστείλει με την ωμή βία ένα ολόκληρο επαναστατικόκίνημα επειδή απλά διαφωνούσαν μαζί του, αυτοί οι κύριοι, με την εξουσία που τους παραχώρησε το Ε/Κ κράτος, καταστέλλουν με τη βία του αποκλεισμού ένα κομμάτι -αν όχι ολόκληρου- του διεθνιστικού-επαναστατικού χώρου που κτίστηκε κύρια γύρω από την επιτροπή συμπαράστασης στον αρνητή στράτευσης Γιάννη Πάρπα και ο οποίος βρίσκεται ακόμα στη φυλακή γιατί ακριβώς πιστεύει στην επαναπροσέγγιση και αρνείται να πάρει το όπλο ενάντια στους Τ/Κ.

Αυτή συνάντηση δεν έχει σκοπό την επαναπροσέγγιση. Αυτή η συνάντηση είναι μέρος του σχεδίου του Ε/Κ κράτους που προσβλέπει στο άπλωμα της ολοκληρωτικής κυριαρχίας του στονησί. Οι Τ/Κ είναι πάλι το μέσο τους οποίους την επιθυμία και ανάγκη για μια άλλη ζωή καθώς και την απέχθεια τους για το στρατοκρατικό καθεστώς της ΤΔΒΚ : έρχεται. σημερα το "αριστερό υπουργείο δημοσίων σχέσεων" του Ε/Κ κράτους να εκμεταλλευτεί Γιατί όταν οιΤ/Κ πρασέρχονται σ'αυτές τις συναντήσεις το κάνουν με κίνδυνο να χάσουν το κεφάλι τους ενώ οι Ε/Κ κρατικοί διανοούμενοι το κάνουν με τις ευλογίες του ΚΕΜΑ και των τεχνοκρατών του.

Ας δούμε όμως πουβρίσκονταν όλοι αυτοί οι σημερινοί"επαναπροσεγγιστές"όταν χρειάστηκε να"διακινδυνέψουν το κεφάλι τους" γι αυτό το σκοπό.

Το περιοδικό "Εντός των τειχών" - του οποίου τα άτομα που κινούνται γύρω απ'αυτό διοργανώνουν από Ε/Κ πλευράς αυτές τις συναντήσεις-μέχρι και ολόκληρο τεύχος αφιέρωσε στις σωβινιστικές πορείες των γυναικών. Τώρα για την"αδιαφορία" τους στο ζήτημα του Πάρπα, της αύξησης της εισφοράς για το στρατό, της Αλεξίας και του Τζέγκίς ομολογούμε πως δεν έχουμε κανένα επιχείρημα ενάντια στο περιοδικό μιας και ολοφάνερα δηλώνει σοσιαλπατριωτικό. Γι αυτούς το μόνο πραγμα που αξίζει κανείς να ασχοληθεί είναι η "Ανεξαρτησία" του Ε/Κ κράτους, έστω κι'αν αυτό θα πρέπει να πατήσει στο λαιμό ολόκληρη τη κοινωνία και πολύ περισσότερο την Τ/Κ κοινότητα όπως συνέβαινε πριν το 74. Για το "εντός" δεν υπάρχει καμμιά αναγκαιότητα συγκρότησης ενός διεθνιστικού μετώπου που θα αμυνθεί στην έξαρση του εθνικισμού. Βέβαια αφού το "Εντός" έχει τις δικές του"άμυνες"θα μας πουν οι εκδότες του. Η αλήθεια όμως είναι ότι το "εντός" δεν βρισκεται καν υπό επίθεση.

Η αριστερή πτέρυγα της ΣΔΣΚ ε.....καλά αυτή αριστερή πτέρυγα του πιο σωβινιστικού κόμματος πούλησε τον Γ. Πάρπα (της οποίας μέχρι πρόσφατα ήταν μέλος) μόνο και μόνο για να πήξει η βάκλα του και για να μάθει να συμμορφώνεται στα ιδεολογικά προστάγματα περί "λαϊκής πολιτοφυλακής" των ηγετίσκων της οργάνωσης. Μέχρι και πράσινο και Ιεχωβά τον είπαν τον άνθρωπο. Ποιοι; Αυτοί που σήμερα συμμετέχουν σε μια πρωτοβουλία που βρίσκεται κάτω από την υψηλή προστασία των πράσινων εκσυγχρονιστών του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου.

Όσο για την εφημερίδα ΕΜΠΡΟΣ που υποστηρίζει ανοιχτά τις σωβινιστικές πορείες και τον εξοπλισμό της ΕΦ δεν καταλάβαμε τι σχέση μπορεί να έχει με την επαναπροσέγγιση όπως δεν καταλάβαμε τι σχέση μπορούν να έχουν τα ΕΔΟΝόπουλα που μέχρι και εκδηλώσεις για να μαζέψουν λεφτά για τον στρατό έχουν κάνει.

Πάρα πέρα, ενώ ένα μεγάλο κομμάτι των Τ/Κ έχουν πολλές φορές εκφραστεί ανοιχτά ενάντια στο Τούρκικο στρατό, πάλι με κίνδυνο του κεφαλιού τους, ποιος απ'όλους αυτούς τους κύριους Ε/Κ "επαναπροσεγγιστές" μίλησε ποτέ για τισφαγές των Τ/Κ το 63-64, το 67ακόμα και του 74 (μετά το πραξικόπημα και πριν την εισβολή). Ποιοι απ'όλους αυτούς μπήκαν πραγματικά στο πετσί των Τ/Κ ... πριν το 74 για να πουν ότι πράγματι η Ελληνική μεραρχία και η ΕΦ ήταν γι'αυτούς στρατός κατοχής.

Γι'όλους αυτούς "επαναπροσέγγιση" είναι ένας ρομαντικός περίπατοςπίσω στα χρόνια της ανεξαρτησίας όπου Ε/Κ και Τ/Κ ζούσαν τάχατες αγαπημένα. Ψέμμα και όλοι το ξέρετε.

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΕΣ-ΔΙΕΘΝΙΣΤΕΣ

Εργ. Δημοκρατία.

γυναικων", οτι "η μονη επαναπροσεγγιση που αξιζει σε αυτον τον ημιαγριο τουρκοκυπριο ειναι μια σφαιρα αναμεσα στα ματια", ή εκεινο που εμφανιστηκε στο περιοδικο "Ενωσις" του ιδιου πολιτικου χωρου, οτι "ο μονος καλος τουρκος ειναι ο νεκρος τουρκος".

Για αυτο και η επιθεση και οι δηθεν "αποκαλυψεις" εναντια σε οσους υποστηριζουν την επαναπροσεγγιση. Με στοχο βεβαια οχι τοσο να τρομαξει τους επωνυμους και γνωστους οσο να αρχισει απο το πληθος εκεινων των ανωνυμων ή μικρων που θελουν ειλικρινα να αγωνιστουν για την επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους. Οι επιθεσεις εχουν συνηθως πρωτο στοχο τα πιο αδυνατα κομματια του κινηματος και την βαση του, για να μπορεσουν αργοτερα να επεκταθουν προς τα ανωτερα.

"Αποκαλυψεις" που πραγματι μπορουν να τρομαξουν. Ειναι γνωστο ποσες διωξεις γνωριζουν οι αριστεροι στις "δημοκρατικες" κοινωνιες, αν οχι με κατευθειαν διωξεις απο το κρατος, σιγουρα ομως με προβληματα στις δουλειες τους. Πολλα μελη και οπαδοι του ΑΚΕΛ ξερουν πολυ καλα τι σημαινουν αυτα, εκτος που δεν ξεχνουν τι τραβηξαν στο πραξικοπημα του '74 απο τους ομοιδεατες αυτων που σημερα πρωτοστατουν στην επιθεση εναντια στους υποστηρικτες της επαναπροσεγγισης και στην επαναδημιουργια ενος φασιστικου κινηματος.

Ενα φασιστικο κινημα που το βλεπουμε κιολας να γεννιεται με τα καλεσματα του σωβινιστικου τυπου για "αυτοπροστασια των πολιτων". Ενα κινημα που αν δεν αντιμετωπιστει στην γενεση του θα οδηγησει σε μια ΕΟΚΑ Γ η οποια θα κανει πραξη την "αυτοπροστασια" με ξυλοδαρμους, διαλυση συγκεντρωσεων και αλλες παρομοιες ενεργειες που ηδη οι ομοιοι τους στην Ελλαδα εχουν αρχισει.

Και αυτα οχι μονο εναντιον των οπαδων της επαναπροσεγγισης αλλα και αλλων καταπιεσμενων τμηματων της κοινωνιας που τωρα φαινεται να τα υποστηριζουν. Ειναι ευθυνη βεβαια της ε/κ αριστερας που εχει αφησει σε εφημεριδες σαν την "Επικαιρη" το καθηκον της μαχητικης δηθεν υποστηριξης κινηματων σαν αυτα των οικολογων, των γυναικων, των ομοφυλοφυλων. Αλλα ως που θα

φτασει και που θα καταληξει η "υποστηριξη" αυτων των κομματιων της κοινωνιας απο τους επιδοξους φασιστες δεν ειναι πια αναγκη να ξερει κανεις απο την ιστορια του φασιστικου κινηματος για να το καταλαβει. Ειναι χαρακτηριστικη η σταση της "Επικαιρης" στο ιδιο το θεμα του Τζιεγκιζ και της Αλεξιας. Λιγες μερες πριν εμφανιστει οποιοδηποτε κινημα αντιδρασης στην αποφαση απελασης, η "Επικαιρη" εγραφε "Εαν πραγματικα οι δυο νεοι αγαπιουνται... γιατι δεν αποδεχομαστε το γεγονος αυτο και να τους αφησουμε να ζησουν την καθαρα ιδιωτικη τους υποθεση; Γιατι ανατριχιαζουμε, αντιστεκομαστε και πολεμαμε αυτη την εκδοχη;"

Μολις ομως εμφανιστηκε μια οργανωμενη συμπαρασταση... η "Επικαιρη" ανατριχιασε, αντισταθηκε και την πολεμησε με νυχια και με δοντια, δειχνοντας το πραγματικο προσωπο αυτων που παριστανουν τωρα οτι υποστηριζουν τους καταπιεσμενους, τις γυναικες, τους εξεγερμενους νεολαιους, τους ομοφυλοφιλους κλπ. Το προσωπο του φασισμου, με τα κλασικα χαρακτηριστικα της γεννησης του, τον δημαγωγικο λαικισμο, ριζοσπαστισμο, ακομα και αντικαπιταλισμο.

Οσοι θελουν την ειλικρινη επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους, και την καταπολεμηση του σωβινισμου και απο τις δυο πλευρες για να μην επαναληφθουν οι βαρβαροτητες του παρελθοντος, πρεπει να αντιδρασουν σε αυτη την πορεια.

Η προωθηση της επαναπροσεγγισης ε/κ και τ/κ ειναι το καλυτερο αντιδοτο. Εμεις υποστηριζουμε την επαναπροσεγγιση επειδη θελουμε να ζησουμε ειρηνικα με τους τουρκοκυπριους, χωρις εθνικα μιση, χωρις να βλεπουν οι ε/κ και τ/κ εργαζομενοι ο ενας τον αλλον σαν εχθρο. Αυτο ειναι που εχει σημασια, ειτε αυτο γινει σε μια ενωμενη Κυπρο, ειτε σε μια ομοσπονδια, ειτε ακομα και σε χωριστα κρατη.

Και αυτο μας φερνει σε μια αλλη κατηγορια εναντιον μας. Οτι ειμαστε "δηλωμενοι υπερμαχοι του ξεχωριστου και ανεξαρτητου 'τουρκοκυπριακου κρατους'". Η αναγνωριση απο μας του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων, του δικαιωματος τους δηλαδη να εχουν το δικο τους κρατος, οσο και εφοσον το θελουν, μονο με την πονηρη εθνικιστικη λογικη της "Επικαιρης" σημαινει οτι ειμαστε υπερμαχοι του χωριστου τ/κ κρατους. Ειναι η ιδια λογικη με την οποια θα κατηγορουσε ισως η εκκλησια ολους οσους υποστηριζουν την ελευθερια διαζυγιου, οτι υποστηριζουν το ιδιο το διαζυγιο ή την διαλυση των οικογενειακων δεσμων.

Και εμεις ακριβως υποστηριζουμε μονο το **δικαιωμα** των τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος. Πουθενα δεν υποστηριξαμε οτι ειναι **καλυτερα** να το εχουν, οτι **πρεπει** να το εχουν. Πουθενα δεν υποστηριξαμε, οπως μας κατηγορησαν, την "διεθνη αναγνωριση" του. Οι μονοι που λεμε οτι πρεπει να εχουν την ευθιξια να αναγνωρισουν αυτο το δικαιωμα των τουρκοκυπριων και να εναντιωθουν στις προσπαθειες που προερχονται απο την πλευρα μας να εξαναγκασουν τους τουρκοκυπριους να δεχθουν λυσεις που δεν θελουν, ειναι ακριβως οι ελληνοκυπριοι αριστεροι, προοδευτικοι, ακομα και οι απλοι ελληνοκυπριοι δημοκρατες. Να τι γραφαμε στην **επομενη** παραγραφο σε καποιο σημειο του κειμενου απο το οποιο πηρε αναφορες η "Επικαιρη":

> "Αυτο **δεν σημαινει** οτι υποστηριζουμε οτι οι τουρκοκυπριοι **πρεπει** να εχουν το δικο τους κρατος, ουτε οτι το "προτιμουμε". Σημαινει οτι υπερασπιζομαστε το **δικαιωμα** τους στην αυτοδιαθεση **απεναντι στη "δικια μας" αστικη ταξη που τους το αρνηται** εμπρακτα."

Οπως δεν εχουμε καμμια σχεση με τις επιδιωξεις της ε/κ αρχουσας ταξης που πολεμα για να μη εχουν οι τ/κ το δικο τους κρατος ή ισοτιμα δικαιωματα σε μια ομοσπονδια, ετσι δεν εχουμε και καμμια σχεση με τις επιδιωξεις της τ/κ αρχουσας ταξης που υποστηριζει οτι πρεπει να υπαρχει χωριστο τ/κ κρατος, οτι ειναι καλυτερα να υπαρχει.

Αυτο που εχουμε τελικα να πουμε σε οσους θελουν να μας βαλουν την ερωτηση "καλα, μα που διαφερει η αναγνωριση του δικαιωματος των τουρκοκυπριων να εχουν το δικο τους κρατος, απο την υποστηριξη του κρατους που εχουν τωρα", ειναι να τους αντιστρεψουμε την ερωτηση: εσεις νομιζετε οτι ακομα και αν η πλειοψηφια των τουρκοκυπριων σημερα θελει χωριστο κρατος ή μια συνομοσπονδια ή μια χαλαρη ομοσπονδια, ειναι δημοκρατικο απο την δικη μας μερια να τους εμποδισουμε και να τους εξαναγκασουμε βιαια να ζησουν μαζι μας σε κοινο κρατος; Η μηπως νομιζετε οτι σημερα η πλειοψηφια των τουρκοκυπριων θελει να ζησει ξανα μαζι μας σε ενιαιο κρατος;

Οποιος αναγνωριζει το δημοκρατικο δικαιωμα στους τουρκοκυπριους να ζησουν μαζι μας μονο αν και οταν το θελησουν οι ιδιοι, ειναι κοινη λογικη οτι τους αναγνωριζει και το

δικαιωμα να μην ζουν μαζι μας εφοσον και για οσο χρονο συνεχιζουν να μη το θελουν. Σημαινει οτι αυτοι που θελουν μια **δημοκρατικα** ενωμενη Κυπρο, εχουν σκοπο μονο να πεισουν τους τ/κ και να κερδισουν την εμπιστοσυνη τους, και οχι να τους ξεγελασουν ή να τους εξαναγκασουν ή να τους πιεσουν με οποιουσδηποτε τροπους να το κανουν παρα την θεληση τους. Αυτο σημαινει οτι ειτε το λεν ειτε οχι, αντικειμενικα, στην πραξη, τους αναγνωριζουν το δικαιωμα αυτοδιαθεσης.

Μπορει να γινει μια τετοια επαναπροσεγγιση που να οδηγησει σε πραγματικα δημοκρατικη επανενωση της Κυπρου; Εμεις πολυ αμφιβαλλουμε οτι κατι τετοιο μπορει να γινει μεσα στην περιοδο που περνουμε, περιοδο οικονομικης κρισης και εντονου ελληνοτουρκικου ανταγωνισμου. Αλλα φυσικα δεν ειναι αυτο το ζητημα. Εκεινο που εχει σημασια ειναι οτι και αυτοι που θελουν μια **δημοκρατικα** ενωμενη Κυπρο, και εμεις που στοχος μας ειναι η διεθνιστικη ενοτητα των εργαζομενων, εχουμε σαν κοινο στοχο να μειωθει και να εξαφανιστει η εχθροτητα αναμεσα στις δυο κοινοτητες. Για αυτο βλεπουμε τους εαυτους μας σαν συναγωνιστες ολων οσων προσπαθουν να προωθησουν μια ειλικρινη επαναπροσεγγιση τουρκοκυπριων και ελληνοκυπριων, εστω και αν δεν ειναι ολοι οι στοχοι μας και οι εκτιμησεις μας κοινες.

Ολοι εμεις εχουμε οχι μονο κοινο συμφερον αλλα πρεπει να βρουμε και ολους τους δυνατους τροπους να παλεψουμε μαζι για το χτυπημα του σωβινισμου και για μια ειλικρινη επαναπροσεγγιση.

26 Απριλη 1989

εκδοτικη ομαδα "Εργατικη Δημοκρατια"

Υστερογραφο:

Ο Ο. Οζγκιουρ σε μια συνεντευξη που του πηραμε προσφατα εκφρασε ορισμενες πολυ ενδιαφερουσες αποψεις. Αποψεις που ειναι πολυ χρησιμες για να ξεκαθαρισουμε αν η θεση μας για την υποχρεωση **των ελληνοκυπριων** να υποστηριξουν το δικαιωμα αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων σημαινει οτι λεμε τα ιδια με τον Ντενκτας, ή οτι υποστηριζουμε την ανακυρηξη ή οτι ειναι καλυτερα να υπαρχει η Τουρκικη Δημοκρατια της Βορειας Κυπρου.

Για οσους δεν την διαβασαν στην "Χαραυγη" ή την "Αληθεια" της 19 Οκτωβρη, να η αντιδραση του Οζγκιουρ στα διαφορα "ψευδο" με τα οποια αισθανονται ολοι υποχρεωμενοι να στολιζουν καθε αναφορα τους στους τουρκοκυπριακους πολιτικους θεσμους:

"Ερωτηση: Κυριε Οζγκιουρ, στον Νοτο καθε αναφορα στην Τουρκικη Δημοκρατια της Βορειας Κυπρου και τους θεσμους της μπαινει παντα αναμεσα σε εισαγωγικα, ή προηγουνται εκφρασεις οπως "ψευδο" ή "η λεγομενη". Για παραδειγμα, χρησιμοποιουν παντα εκφρασεις οπως το "τουρκοκυπριακη ψευδοβουλη" ή "οι λεγομενοι βουλευτες".

Κ. Οζγκιουρ, θεωρειτε τον εαυτο σας μελος μιας "ψευδοβουλης"; Μηπως τα μελη του κομματος σας σας θεωρουν ενα "λεγομενο βουλευτη"; Αυτη η ελληνοκυπριακη συνηθεια βοηθα την προωθηση της φιλιας και του αλληλοσεβασμου αναμεσα στις δυο κοινοτητες;

Οζγκιουρ: Λοιπον η διακοινοτικη διενεξη αρχισε παλια, το 1963. Απο οσο ξερω δεν επιτραπηκε στους τουρκοκυπριους αντιπροσωπους της βουλης να συμμετεχουν στο σωμα μετα τις φασαριες του 1963. Και οι τουρκοκυπριοι αναγκαστηκαν να φυγουν απο την βουλη, δεν υπαρχει κοινη βουλη απο το 1964.

Συμφωνα τωρα με το συνταγμα του 1960 η βουλη επρεπε να περιλαμβανει και τουρκους και ελληνες κυπριους αντιπροσωπους. Συμφωνα παλι με το συνταγμα, το υπουργικο συμβουλιο θαπρεπε να συμπεριλαμβανει τουρκους και ελληνες κυπριους υπουργους. Κατω απο τις τωρινες συνθηκες ουτε η βουλη ουτε το υπουργικο συμβουλιο δεν περιλαμβανει τουρκοκυπριους. Ετσι δεν μπορουμε να πουμε οτι, συμφωνα με το συνταγμα του 1960, η βουλη και το υπουργικο συμβουλιο ειναι αντιπροσωπευτικα ολου του κυπριακου λαου, τουρκων και ελληνων.

Τωρα, μεχρι να ερθει αυτος ο καιρος οι τουρκοκυπριοι πρεπει να βρουν ενα τροπο να κυβερνουν τους εαυτους τους. Ηταν σωστο να ανακυρηξουμε την Τουρκικη Δημοκρατια της Βορειας Κυπρου; Αυτο ειναι

αλλο ζητημα, τελειως αλλο ζητημα. Εμεις ειμασταν εναντια στην ανακυρηξη, αλλα επρεπε να ψηφισουμε υπερ της, παρολο οτι ειμασταν εναντιον της. Ηταν μια εξυπνη αποφαση αυτη; Παντως ειταν ζητημα υπαρξης για μας. Επρεπε ειτε να την υπερψηφισουμε ειτε να βγει παρανομο το κομμα μας. Ετσι αποφασισαμε οτι επρεπε να την υπερψηφισουμε και να συνεχισουμε τον αγωνα για την επανενωση της Κυπρου... Αφηνουμε στην ιστορια να αποφασισει αν ειταν ή οχι σωστη η αποφαση μας, το αφηνουμε στην ιστορια. Αλλα αυτο που προσπαθω να πω ειναι το εξης. Σαν τουρκοκυπριοι, μεχρι να βρεθει λυση στο Κυπριακο προβλημα, εμεις σαν κοινοτητα ειμαστε υποχρεωμενοι να βρουμε τροπο να κυβερνησουμε τους εαυτους μας. Τουλαχιστον για αυτο που θα μπορουσαμε να ονομασουμε μεταβατικη περιοδο.

Ετσι σχηματισαμε τα αντιπροσωπευτικα σωματα μας, το νομοθετικο μας σωμα, και ουτω καθεξης. Ειναι βεβαια αληθεια οτι δεν αναγνωριζεται η Τουρκικη Δημοκρατια της Βορειας Κυπρου συμφωνα με τον διεθνη νομο και ουτω καθεξης. Νομιζω ομως οτι μια και γινονται εκλογες, και μια και ο λαος εκλεγει τα δικα του σωματα, οι αλλοι θαπρεπε να δειχνουν καποιο σεβασμο για αυτο.

Εννοω οτι οταν μιλανε για την ψευδοβουλη και την ψευδοκυβερνηση και ουτω καθεξης, αυτο δεν βοηθα, δεν βοηθα τα αισθηματα των τουρκοκυπριων. Ο μεσος τουρκοκυπριος λεει, α, αυτοι οι ανθρωποι νομιζουν οτι δεν ειμαστε τιποτα, και αν μας αντιμετωπιζουν σαν ανυπαρκτους, σαν πραγματα που δεν υπαρχουν τοτε πως θα τα καταφερουμε να συννενοηθουμε μαζι τους; Δεν ειναι εποικοδομητικο αυτο. Πρεπει κανεις να παιρνει υποψη του τα συναισθηματα του κοσμου.

Εχουμε εκλογες καθε πεντε χρονια. Τωρα βεβαια, δεν ειναι σωστες εκλογες. Εφεραν τους εποικους κλπ και οι τουρκοκυπριοι δεν ειναι ικανοι να εξασκησουν σωστα την πολιτικη τους βουληση, και ουτω καθεξης. Αλλα τουλαχιστον εχουν εκλογες, και ανταγωνιζομαστε τα δεξια κομματα σε αυτες τις εκλογες, και το 1976 ειχαμε δυο εκλεγμενους αντιπροσωπους, το 1981 ειχαμε εξη, το 1985 ειχαμε 12, και ο κοσμος μας υποστηριζει.

Και λεμε σε αυτους τους ανθρωπους, υπαρχουν προοδευτικες δυναμεις σαν εμας στον Νοτο, μη φοβαστε, θα ερθει καιρος που θα ξαναενωθει το νησι και θα εχουμε καλυτερες εποχες στο μελλον. Οταν λες αυτα τα πραγματα στο λαο και ακουγονται φωνες απο το Νοτο που λενε "Α, ειναι ψευδοβουλη, ειναι ψευδοβουλευτες, δεν υπαρχουν", τοτε φυσικα αυτα δυσκολευουν τον αγωνα μας."

Η υποστηριξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων **απο τους ελληνοκυπριους** σημαινει πολλα πραγματα. Για οποιον δεν ειναι υποκριτης ή πολιτικα ασχετος, ειναι φανερο πως ενα απο αυτα ειναι σιγουρα οτι "Πρεπει κανεις να παιρνει υποψη του τα συναισθηματα του κοσμου" του "αντιπαλου εθνους", να μην τους λες οτι "δεν εισαστε τιποτα", να μην τους "αντιμετωπιζεις σαν ανυπαρκτους", να δειχνεις "καποιο σεβασμο" για "τα δικα του αντιπροσωπευτικα σωματα". Με λιγα λογια, να αναγνωριζεις, να σεβεσαι και να υπερασπιζεσαι κιολας το δικαιωμα τους να "κυβερνησουν τον εαυτο τους".

Εκεινο που **σιγουρα δεν σημαινει** η υποστηριξη του δικαιωματος αυτοδιαθεσης των τουρκοκυπριων απο εμας ειναι οτι υποστηριζουμε πως **πρεπει** να υπαρχει η ΤΔΒΚ, ή οτι ειναι **καλυτερα** να υπαρχει. Αν καποιοι εδω δεν θελουν να καταλαβουν αυτη την διαφορα, ας αναρωτηθουν τι εννοουσε ο Οζγκιουρ οταν ελεγε, σε σχεση ακριβως με τα "ψευδοβουλη" κλπ οτι: "Ηταν σωστο να ανακυρηξουμε την Τουρκικη Δημοκρατια της Βορειας Κυπρου; Αυτο ειναι αλλο ζητημα, **τελειως αλλο ζητημα.**"

Οχι μονο δεν διευκολυνει την αντιδραστικη τουρκοκυπριακη αρχουσα ταξη μια πολιτικη σαν την δικη μας, αλλα, κατα τον ιδιο τον Οζγκιουρ, ειναι η αντιθετη προς την δικη μας πολιτικη που "δυσκολευει τον αγωνα" των τουρκοκυπριων προοδευτικων. Η πολιτικη δηλαδη εκεινων που ειτε ακολουθουν την αρχουσα ταξη μας στα "ψευδο", τα "λεγομενα", και τα "κατεχομενα", ειτε στην καλυτερη περιπτωση "παραλειπουν" να καταγγειλουν ολα αυτα, θαρρεις και ειναι χωρις ιδιαιτερη σημασια.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΚΟΜΑ ΜΙΑ ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Η απεργια αρχισε στις 31 Μαη. Κυρια αιτηματα, η προσληψη προσωπικου για καλυψη αναγκων, αναβαθμιση της Νοσηλευτικη Σχολης, παραχωρηση επιδοματος βαρδιας, απαλλαγη των νοσοκομων απο τα μη νοσηλευτικα καθηκοντα, καταργηση των προσληψεων με 15θημερα συμβολαια, και αναιρεση της μειωσης κλιμακων προσληψης απο την κλιμακα Α4 σε Α2 που εγινε λιγο πριν την απεργια.

Την επομενη μερα η Παγκυπρια Συνομοσπονδια Δημοσιων Υπαλληλων (ΠΑΣΥΔΗ) στην οποια ανηκει ο κλαδος, με την δικαιολογια οτι το επιδομα βαρδιας ηταν αιτημα και αλλων κλαδων, και επρεπε να διεκδικηθει μαζι με τους αλλους, χαρακτηριζε με ανακοινωση της την απεργια "αχρειαστη", βεβιασμενη" και "αντικανονικη".

Απο την μερια της η κυβερνηση δηλωσε δια του Υπουργου Υγειας οτι η νεα κυβερνηση ελυσε μεσα σε ενα χρονο ολα τα προβληματα των νοσοκομων, και εμεινε μονο το επιδομα βαρδιας. Επισης οτι ειχαν σταλει στην Βουλη για εγκριση 190 θεσεις για νοσηλευτικο προσωπικο, και οτι διοριστηκαν 50 βοηθοι θαλαμων, χωρις φυσικα να ξεκαθαρισει οτι επροκειτο για καθαριστριες, που δεν ειχαν καμμια σχεση με νοσηλευτικα καθηκοντα. Αντι για επιδομα βαρδιας προσφερε αυξηση 10% σε δυο δοσεις στο ηδη υπαρχον νυκτερινο επιδομα.

Οι απεργοι χαρακτηρισαν τις δηλωσεις του υπουργου "παραπλανητικες" και την αυξηση σαν ψιχουλα. Την επομενη μερα, στις 2 του Ιουνη, μετα απο Γενικη Συνελευση (Γ.Σ.) αντεδρασαν στις ανακοινωσεις της ΠΑΣΥΔΥ και της κυβερνησης με πορεια στο κτιριο της ΠΑΣΥΔΥ, στο υπουργειο Οικονομικων και στο υπουργειο Υγειας. Την ιδια ημερα οι φοιτητες της Νοσηλευτικης Σχολης με Γ.Σ. αποφασισαν κλεισιμο και καταληψη της Σχολης σε συμπαρασταση στους αλλους απεργους, προβαλλωντας και δικα τους αιτηματα οπως 9μηνο ακαδημαικο ετος αντι 12μηνο. Την ιδια μερα αποφασιστηκε απεργια διαρκειας απο τους νοσοκομους των ψυχιατρικων ιδρυματων που προβαλλαν τα ιδια αιτηματα. Οι νεες απεργιες αρχισαν την επομενη μερα.

Μετα απο αυτες τις αντιδρασεις, η ΠΑΣΥΔΥ αναγκαστηκε να δηλωσει οτι θεωρουσε τα αιτηματα των νοσοκομων δικαια, και οτι οι διαφωνιες τις αφορουσαν "μονο τον χειρισμο", επειδη το επιδομα βαρδιας ηταν αιτημα και αλλων κλαδων. Συγχρονως αναλαβε να ηγηθει στις διαπραγματευσεις με το υπουργειο.

Τις επομενες μερες οι διαπραγματευσεις το μονο που προσθεσαν στις προηγουμενες υποσχεσεις του υπουργου ηταν μια διαβεβαιωση του Προεδρου Βασιλειου οτι θα προσπαθησει να βρεθει λυση μεχρι το τελος του χρονου. Το συμβουλιο του κλαδου των νοσοκομων καλεσε Γ.Σ. για τις 7 Ιουνη, οπου προτεινε, με καποια διπλωματικοτητα, αναστολη των απεργιακων μετρων σε "ενδειξη καλης θελησης" μια και τους δοθηκαν διαβεβαιωσεις οτι η Βουλη θα ασχολουνταν την επομενη με τις νεες θεσεις στις οποιες ειχε αναφερθει ο υπουργος. Μετα απο εντονη αντιδραση της Γ.Σ., το συμβουλιο κατεληξε σε συνεχιση της απεργιας περιμενοντας την θεση της Βουλης την επομενη μερα. Μετα απο επιμονη παλι της Γ.Σ., ξεκαθαριστηκε οτι θα γινονταν νεα Γ.Σ. για να παρει αποφαση για τα παρακατω.

Ετσι την επομενη, οι νοσοκομοι εκαναν πικετοφορια εξω απο την Βουλη, την ωρα που συνεδριαζαν οι επιτροπες της Βουλης μαζι με εκπροσωπους της ΠΑΣΥΔΥ και νοσοκομων. Η Βουλη με τον προεδρο της καλεσε τους νοσοκομους να σταματησουν τα απεργιακα μετρα για να εχουν την "ηθικη υποστηριξη" της!

Στις 9 Ιουνη συνεχιζονται, μετα την "μεσολαβηση της βουλης", οι διαπραγματευσεις υπουργειου - ΠΑΣΥΔΥ - συμβουλιου απεργων. Το βραδυ η ΠΑΣΥΔΥ ξανακαλει τους απεργους να αποδεχτουν

την προταση της κυβερνησης και να σταματησουν την απεργια.

Το Συμβουλιο την επομενη καλει χωριστες (ανα πολη) Γ.Σ. τις οποιες πληροφορουν οτι το Συμβουλιο προτεινει αναστολη της απεργιας, λογω "κουρασης", ελλειψης συμπαραστασης απο αλλα συμβουλια της ΠΑΣΥΔΥ, και για "ενδειξη καλης θελησης" προς το καλεσμα της Βουλης. Μετα απο πιεση της Γ.Σ. ξεκαθαριζουν οτι η αποφαση του Δ.Σ. παρθηκε κατα πλειοψηφια και οχι ομοφωνα. Για πρωτη φορα απο την αρχη της απεργιας γινεται μυστικη ψηφοφορια. Οι Γ.Σ. στις αλλες πολεις και στο ψυχιατρειο ψηφισαν με συντριπτικη πλειοψηφια υπερ της συνεχισης (199 με 18 στην Λεμεσο, Παφο 117 με 7, Παραλιμνι 15 με 1, ψυχιατρεια 224 υπερ, 8 κατα) ενω στην Λευκωσια ψηφισαν 179 υπερ της συνεχισης, και 195 κατα.

Μετα απο αυτο το αποτελεσμα, τα συμβουλια του Ψυχιατρειου και της Γενικης Νοσηλευτικης αποφασισαν ομοφωνα υποστηριξη της αποφασης των Γ.Σ. για συνεχιση της απεργιας. Καλεσαν δημοσιογραφικη διασκεψη, και εξαγγειλαν δημιουργια απεργιακου ταμειου και κλιμακωση των μετρων. Οι αποφασεις αυτες εγιναν δεκτες με ενθουσιασμο και ανεβασαν το ηθικο των απεργων.

Στις 13 του Ιουνη, δυο ολοκληρες εβδομαδες μετα το ξεκινημα της απεργιας, αρχισε για πρωτη φορα μια προσπαθεια για καμπανια πληροφορησης. Μοιραστηκαν χιλιαδες φυλλαδια σε γραφεια, στους δρομους και σε εργοστασια. Σε αυτο το μοιρασμα οι νοσοκομοι δεχτηκαν με ευχαριστηση βοηθεια και απο μικρο αριθμο αλλων εργαζομενων. Ιδρυθηκε απεργιακο ταμειο και αρχισαν να μαζευουν λεφτα. Την πρωτη κιολας μερα μαζεψαν πανω απο 1,000 λιρες.

Παρολο που απο την επομενη κιολας μερα, η καμπανια πληροφορησης εγκαταλειφθηκε απο το Δ.Σ., αυτα αναγκαζουν αλλη μια φορα την ηγεσια της ΠΑΣΥΔΥ, παρα το καλεσμα της για αμεσο σταματημα της απεργιας, να κανει εναν ελιγμο και να ηγηθει σε νεες διαπραγματευσεις. Ωστοσο η πληροφορηση και η διαμορφωση της "κοινης γνωμης", που ολες αυτες τις ημερες αφηνονταν στα χερια της κυβερνησης μεσω του ΡΙΚ, της ΠΑΣΥΔΥ και των εφημεριδων, ειχε κανει την δουλεια της πανω στο ηθικο των απεργων. Ετσι για τις επομενες δυο μερες οι απεργοι περιμενουν απρακτοι το αποτελεσμα των διαπραγματευσεων μεταξυ ΠΑΣΥΔΥ απεργων και κυβερνησης. Η μαχη ειναι φανερο οτι εχει κριθει. Ετσι στις 16 του Ιουνη, μετα 17 μερες απεργια, γινονται χωριστες, κατα πολη, Γενικες Συνελευσεις που ανακοινωθηκαν απο το προηγουμενο βραδυ μαζι με την αποφαση των συμβουλιων και του ψυχιατριου να προτεινει αποδοχη προτασης που το μονο της καινουργιο στοιχειο ηταν ενα χρονοδιαγραμμα 4 χρονων για εφαρμογη επιδοματος βαρδιας. Το Συμβουλιο ανακοινωνει οτι θα παραιτηθει αν δεν γινει αποδεχτη η προταση του για σταματημα της απεργιας, πραγμα στο οποιο αντεδρασαν αρκετοι χαρακτηριζοντας το σαν εκβιασμο. Τελικα οι συνελευσεις αποφασισαν σταματημα της απεργιας.

Για να μην αφησει καμμια αμφιβολια η κυβερνηση για το ποιος ηταν ο χαμενος της απεργιας, θυματοποιησε νοσοκομους και εντατικοποιησε τον ρυθμο δουλειας. Εκοψε απο ολους τους μισθους της απεργιας, παρολο που η πλειοψηφια δουλεψε σαν προσωπικο ασφαλειας κατα την διαρκεια της απεργιας. Δεν πληρωνε για μηνες τους μισθους αυτων που δουλευαν με δεκαπενθημερα συμβολαια μεχρι να υπογραψουν τα νεα συμβολαια με τις μειωμενες κλιμακες. Ανακαλεσε πολλες θερινες αδειες των νοσοκομων.





ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η απεργια πανω απο 2,000 εργαζομενων στον κλαδο του γενικου νοσηλευτικου προσωπικου, στα ψυχιατρεια και των φοιτητων της Νοσηλευτικης Σχολης εγινε τον Ιουνιο. Ωστοσο εχει μερικα χαρακτηριστικα αρκετα σημαντικα για να ασχοληθει κανεις μαζι της εστω και μηνες μετα. Μαζι με την απεργια στην Ενδυση το '87, την απεργια στις Τραπεζες αμεσως μετα, την απεργια στις Κυπριακες Αερογραμμες το '88, και την απεργια στην Αρχη Λιμενων, εφεραν καποια νεα στοιχεια στον χαρακτηρα των συνδικαλιστικων αγωνων. Αμφισβητησαν την παντοδυναμια της συνδικαλιστικης γραφειοκρατιας, τον Κωδικα Βιομηχανικων Σχεσεων, την τριμερη συνεργασια κρατους εργοδοτων και συνδικαλιστικων οργανωσεων, και την απολυτη υπακοη στην νομιμοτητα (με την αρνηση υπακοης στην επιστρατευση). Δηλαδη θεσμους και παραδοσεις στις οποιες στηριζεται ο ελεγχος της εργατικης ταξης στην νοτια Κυπρο.

Αυτες οι εξελιξεις οφειλονται σε πολλους παραγοντες. Απο τους πιο βασικους ειναι σιγουρα και η αλλαγη του πολιτικου κλιματος γυρω απο το Κυπριακο με την εμφανιση του "ενδοτισμου", που αδυνατισε την ιδεολογια των "θυσιων" και της "εθνικης ενοτητας" για χαρη του "εθνικου αγωνα".

Εκτος ομως απο αυτη την αλλαγη στο πολιτικο κλιμα, για τους εργαζομενους στο Δημοσιο και ημικρατικο τομεα υπαρχει και η ιδιαιτερη επιθεση εναντιον τους. Μια επιθεση που αρχισε πριν δεκα σχεδον χρονια με την καλλιεργεια της εικονας του "καλοπληρωμενου, χαραμοφαη, προνομιουχου" δημοσιου υπαλληλου που ζει "παρασιτικα" σε "βαρος των υπολοιπων εργαζομενων". Αυτη η προσπαθεια, στην οποια συμμετειχαν ολα τα κομματα, ο τυπος και οι ηγεσιες των συνδικαλιστικων οργανωσεων, ακομα και της ιδιας της ΠΑΣΥΔΥ, ειχε αρκετα μεγαλη επιτυχια. Ετσι εδω και λιγα χρονια η επιθεση περασε απο τα λογια στην πραξη.

Στην διαρκεια της διακυβερνησης απο το ΔΗΚΟ, αυτο το περασμα στην πραξη γινονταν με καποιους πιο αργους ρυθμους, μια και η κρατικη μηχανη ηταν ενα σημαντικο στηριγμα για το αδυνατο κατα τα αλλα ΔΗΚΟ. Η εκλογη του Βασιλειου με τις προεκλογικες διακυρηξεις για "αξιοκρατια" και τις υποσχεσεις για πιο ανεξοδη και "αποτελεσματικη" κρατικη μηχανη εδωσε νεα πνοη σε αυτη την επιθεση. Μια επιθεση που μπορει να γινεται πολυ πιο αποτελεσματικα εξαιτιας της πολιτικης συναινεσης στην διακυβερνηση του απο τα δυο μεγαλα κομματα.

Ηδη με την προκλητικη σταση της διευθυνσης στην απεργια των Κυπριακων Αερογραμμων περσι τον Μαρτη φανηκε οτι η κυβερνηση δοκιμαζε μεχρι που φτανει η ικανοτητα της να χτυπησει τους "προνομιουχους", και η ικανοτητα των εργαζομενων να αντισταθουν.

Φετος ηρθε η δηλωση της κυβερνησης οτι δεν θα παρουν αυξησεις οι δημοσιοι και ημικρατικοι. Για να ανακαλεσει η κυβερνηση αυτη τη δηλωση, χρειαστηκε να εξαγγελθουν "μεγαλα απεργιακα μετρα" απο την Ομοσπονδια Ημικρατικων Οργανισμων.

Η επιθεση αυτη αποδωσε καρπους για την κυβερνηση και το κεφαλαιο. Το παγωμα μισθων, η μειωση των κλιμακων και των μισθων προσληψης, η αυξηση της παραγωγικοτητας με την χειροτερευση των συνθηκων δουλειας, την ενταση του ελεγχου της διευθυνσης (οπως με την εκστρατεια για την "αυστηρη τηρηση του ωραριου") και την διαβρωση κεκτημενων, η προσπαθεια μειωσης του προσωπικου με το σταματημα των προσληψεων, η καλυψη αναγκων με αυξηση προσληψεων εκτακτων, ηταν κοινες εμπειριες των περισσοτερων εργαζομενων στον Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα.

Ειναι χαρακτηριστικο οτι η μεγαλη πλειοψηφια των κινητοποιησεων στον Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα ηταν αμυντικες, γινονταν για να υπερασπιστουν κεκτημενα που κινδυνευαν ή ειχαν ηδη αφαιρεθει, οπως οι μειωμενες κλιμακες προσληψης.

Προβληματα σαν αυτα προκαλεσαν και την απεργια του νοσηλευτικου προσωπικου. Δηλαδη οχι μονο προβληματα που δεν λυνονταν αλλα νεα προβληματα που χειροτερευαν την κατασταση τους χρονο με τον χρονο. Το μεγαλυτερο τετοιο προβλημα ειναι η ελλειψη προσωπικου. Θαλαμοι που το 1980 ειχαν λιγοτερους ασθενεις, επανδρωνονταν τοτε με περισσοτερο προσωπικο απο τωρα. Νοσοκομος της Λαρνακας μας ειπε οτι το '80 στον ιδιο θαλαμο εργαζονταν 10 ατομα ενω τωρα γυρω στους 4-5. Δεν παιρνουν πια κανονικα την αδεια τους επειδη δεν υπαρχουν αλλοι να τους αντικαταστησουν. Ειναι χαρακτηριστικο οτι το νοσοκομειο Λευκωσιας χρησιμοποιει το καλοκαιρι φοιτητες της νοσηλευτικης σχολης για αντικαταστατες. Πολλες φορες οι εργαζομενοι ανακαλουνται ενω ειναι εκ-

τος καθηκοντος.

Προβληματα ελλειψης προσωπικου υπαρχουν ακομη και σε τμηματα οπως της εντατικης παρακολουθησης ή το νευροχειρουργικο οπου θαλαμοι με 20 δυσκολα περιστατικα καλυπτονται απο 3 ατομα.

Αλλο προβλημα ειναι το ακανονιστο και μεγαλο ωραριο. Η νυχτερινη βαρδια ειναι δωδεκαωρη (7μμ-7πμ της αλλης μερας)

Φυσικο αποτελεσμα αυτων των δυο προβληματων ειναι οχι μονο η καταστροφη της κοινωνικης και οικογενειακης ζωης των εργαζομενων, αλλα αρρωστιες οπως φλεβιτιδες, προβληματα σπονδυλου και μεσης. Οι ιδιοι μας ειπαν χαρακτηριστικα οτι σπανια αφυπηρετει κανεις κανονικα γιατι αναγκαζονται ειτε σε προωρη αφυπηρετηση για λογους υγειας ειτε πεθαινουν προωρα.

Τελος εκτιθενται σε μεγαλους κινδυνους απο μεταδοτικες αρρωστιες, ηπατιτιδα, Aids κλπ.

Στο ψυχιατριο ειδικα αντιμετωπιζουν και κινδυνους απο τραυματισμους εξαιτιας της βιαιης συμπεριφορας των ασθενων, για παραδειγμα εχουν γινει μαχαιρωματα, για τα οποια δεν παιρνουν ουτε και καποια αποζημιωση γιατι παιρνουν επιδομα ανθυγιεινης εργασιας. Νοσοκομοι του ψυχιατριου μας εξηγησαν πως η διευθυνση εκοψε αυτο το επιδομα απο νοσοκομο κατα την διαρκεια αδειας ασθενειας μετα απο τραυματισμο του απο ασθενη!

Ενα απο τα πιο σοβαρα προβληματα, πολυ χαρακτηριστικα του τροπου με τον οποιο η κυβερνηση προσπαθει να μπαλωσει το προβλημα της ελλειψης προσωπικου, ειναι τα δεκαπενθημερα συμβολαια εργασιας. Ετσι εργοδοτειται ενας σημαντικος αριθμος νοσοκομων, οι οποιοι απολυονται καθε δεκαπεντε μερες και ξαναπροσλαμβανονται. Ετσι δεν δικαιουνται ουτε αδεια, ουτε αδεια ασθενειας, ουτε τα χρονια που θα καλυψουν εργαζομενοι ετσι θα θεωρηθουν σαν προυπηρεσια αν τελικα προσληφθουν μονιμα. Χαρακτηριστικα της ανασφαλειας και της ελλειψης δικαιωματων, ειναι οτι δεν εδικαιουντο να ψηφισουν στις Γενικες Συνελευσεις παρα το οτι απεργουσαν και αυτοι. Πληρωνονται καθε 2 με 3 μηνες. Η κυβερνηση πριν την απεργια τους προσφερε εξαμηνιαια συμβολαια αλλα μειωνοντας την κλιμακα προσληψης απο Α4 σε Α2, μια μεγαλη μειωση στους ηδη χαμηλους μισθους τους. Χαρακτηριστικα νοσοκομα μας ειπε οτι η ιδια προσληφθηκε σαν "νοσοκομα επι προσωπικου" το 1980 με βασικο μισθο προσληψης 115 λιρες και τωρα, υστερα απο 9 χρονια ο βασικος μισθος προσληψης στην ιδια θεση ειναι 89 λιρες.

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Το αποτελεσμα αυτης της επιθεσης στους εργαζομενους στον Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα ηταν να συσσωρευτει αγανακτηση. Μια αγανακτηση που σε συνδιασμο με την αισθηση συνδικαλιστικης δυναμης που εχουν οι εργαζομενοι σε αυτον τον τομεα κανουν πραγματικο τον κινδυνο για την κυβερνηση μιας απεργιακης "αναταραχης" σαν απαντηση στην μεχρι τωρα συμπιεση. Διαφοροι κλαδοι εχουν δειξει διαθεση να κινητοποιηθουν για παρομοια προβληματα. Για την προσληψη προσωπικου εχουν κιολας κινητοποιηθει οι ταχυδρομικοι, ενω για επιδομα βαρδιας η ΣΥΤΑ, η ΑΗΚ, η πολιτικη αεροπορια. Ετσι η ομοιοτητα των προβληματων σε πολλους χωρους μπορει να κανει αυτη την "αναταραχη" πιο συντονισμενη, αλυσιδωτη ή και ταυτοχρονη σε πολλους κλαδους.

Για αυτο για τους αστους ειναι τεραστια η σημασια να μην "φανει" οτι κερδιζει οποιοσδηποτε απο αυτους. Η κυβερνηση το δηλωσε αυτο ανοικτα σε αυτην την απεργια, οταν αναφερομενη στο αιτημα για επιδομα βαρδιας ειπε οτι δεν μπορει να το παραχωρησει επειδη θα το ζητησουν και αλλοι. Βεβαια οταν οι νοσοκομοι υποχωρησαν και το ζητησαν σαν "νοσηλευτικο επιδομα", η κυβερνηση παλι αρνηθηκε να το δωσει, επικαλουμενη αυτη την φορα τα δημοσιονομικα ελλειματα.

Ειναι αυτη η προοπτικη εξαπλωσης και γενικευσης της "αναταραχης" που κανει αναγκαιο για τους αστους οι επιμερους ηττες των εργαζομενων να ειναι οχι μονο ολοκληρωτικες αλλα και **ταπεινωτικες**, για να ειναι "παραδειγματικες" για ολους.

Για αυτο και η συμπαρασταση στην κυβερνηση ολων αυτων που νοιαζονται για την "οικονομικη περισυλλογη", την "κοινωνικη ειρηνη" και τις "ομαλες εργατικες σχεσεις". Οπως και σε προηγουμενες απεργιες ετσι και στην απεργια των νοσοκομων, εκτος απο το ΚΕΒΕ, τον ΟΕΒ, ολα τα κομματα, και τις εφημεριδες στο πλαι της κυβερνησης βρεθηκε και η ΠΑΣΥΔΥ, ενω η ΠΕΟ, και η ΣΕΚ εδειξαν το λιγοτερο ανοχη.

Η κυβερνηση ξερει οτι στην σημερινη κατασταση οι "σκληρες" τακτικες καταστολης δεν ειναι αυτες που θα εχουν τα καλυτερα αποτελεσματα. Πρωτα, δεν ειναι "ασφαλης" μεθοδοι, μπορουν να εχουν αντιθετα αποτελεσματα. Για παραδειγμα η επιστρατευση σαν τακτικη δεν δουλεψε στην Αρχη Λιμενων. Και στις σημερινες συνθηκες, ακομα και σε περιπτωση που καποια τετοια μορφη εξαναγκασμου θα σταματουσε μια απεργια, μπορει να εχει πολιτικο κοστος για την κυβερνηση αν δεν πεισει πλατιες μαζες εργαζομενων οτι το μετρο ηταν "αναγκαιο". Στην περιπτωση αυτη θα κινδυνευει ακομα να χασει την φανερη υποστηριξη της συνδικαλιστικης γραφειοκρατιας.

Για αυτο και η κυβερνηση προσπαθησε να πετυχει αλλη μια εντυπωσιακη νικη και σε αυτη την απεργια στο επιπεδο των εντυπωσεων και της "κοινης γνωμης", ωστε να ειναι παραδειγματικη για ολους.

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ – ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Η απεργια των νοσοκομων θεωρηθηκε απο την κυβερνηση σαν μια καλη ευκαιρια να κερδισει μια παραδειγματικη νικη. Υπηρχε βεβαια το οικονομικο κοστος της πληρωμης των κλινικαρχων κατα την διαρκεια της απεργιας. Αλλα υπαρχει και βασικη διαφορα στο κοστος για τους αστους απο απεργιες στην ΑΗΚ στην ΣΥΤΑ, και στις τραπεζες, που χτυπανε καιρια την οικονομια, και ετσι μπορουν να ασκησουν τρομερη πιεση σε κυβερνηση και κεφαλαιο. Αντιθετα η ταλαιπωρια των ασθενων ενοχλει την κυβερνηση **μονο** αν στραφει εναντιον της, αν δηλαδη θεωρησει η "κοινη γνωμη" την κυβερνηση σαν υπευθυνο. Αλλοιως, η κακοπεραση και οι κινδυνοι για τους ασθενεις, ειτε υπαρξουν αυτα ειτε απλως παρουσιαζονται απο τα μεσα ενημερωσης οτι υπαρχουν, ειναι κερδος για την κυβερνηση. Θα μπορεσει να ισχυριστει: "να τι κοστιζει στην κοινωνια η απληστια των εργαζομενων". Ειναι μια ιδεολογικη νικη που η χρησιμοτητα της προχωρει και περα απο τους νοσοκομους: "Ειδατε τι κοστισε η απεργια των νοσοκομων; Αυριο θαρθουν ξανα οι τραπεζιτικοι, οι ταχυδρομικοι... και ο κοσμακης την πληρωνει επειδη αυτοι σκεφτονται μονο τον εαυτο τους".

Για αυτο τα μεγαλα οπλα της κυβερνησης, μετα την υποστηριξη απο την συνδικαλιστικη γραφειοκρατια της ΠΑΣΥΔΥ και την ανοχη της ΣΕΚ και της ΠΕΟ, ηταν τα ψεμματα απο τις εφημεριδες και το ΡΙΚ.

Η απεργια δεν χαθηκε ουτε επειδη τελειωσαν τα χρηματα των νοσοκομων ουτε γιατι φοβηθηκαν κυρωσεις. Σταματησε εξαιτιας τις ηθικης πιεσης απο τον κοσμο, απο την "κοινη γνωμη" που καταφεραν να διαμορφωσουν ολα αυτα και ολοι αυτοι. Ετσι μια νοσοκομα παραπονεθηκε σε Γ.Σ. οτι "δεν μπορουμε πια να παμε στον μπακαλη και στο κομμωτηριο". Και δεν εννοουσε οτι δεν της ειχαν μεινει χρηματα, αλλα οτι δεν μπορουσε να αντιμετωπισει την εχθροτητα του κοσμου!

Αυτο ομως δεν ηταν αναποφευκτο. Οι νοσοκομοι ειχαν απο καθε αποψη την δυνατοτητα να κερδισουν την μαχη της πληροφορησης και ιδιαιτερα της υποστηριξης των αλλων εργαζομενων. Και ειχαν με το μερος τους οχι μονο το δικιο, αλλα και την δυναμη να δειξουν στον κοσμο αυτο το δικιο. Δυο χιλιαδες εργαζομενοι, με τον ενθουσιασμο που τους χαρακτηριζε στο μεγαλυτερο μερος της απεργιας, ειχαν μεγαλες δυνατοτητες, **αν** τις χρησιμοποιουσαν. Μια τετοια αποπειρα σε μικρη κλιμακα δοκιμασαν να κανουν μετα απο δεκατρεις μερες απεργιας, και μονο για μια μερα.

Επεσαν ομως θυματα των ψευδαισθησεων τους. Δεν καταλαβαν ποιοι ηταν οι οροι του παιχνιδιου. Δεν συνειδητοποιησαν τι διακυβευονταν στην απεργια, και πως την αντιμετωπιζε η κυβερνητικη πλευρα τα κομματα και η συνδικαλιστικη γραφειοκρατια. Κανεις απο αυτους δεν επασχε απο "κακη πληροφορηση" ή "ελλειψη κατανοησης" για τα προβληματα των νοσοκομων. Αντιθετα η αστικη κυβερνηση "κατανοουσε" απολυτα οτι οι νοσοκομοι δεν επρεπε να κερδισουν, ασχετα με το ποσο δικιο ειχαν.

Οσο για το ισχυρισμο της οτι δεν υπηρχαν λεφτα για ικανοποιηση των αιτηματων των απεργων, η κυβερνηση "δεν ειχε" χρηματα ειδικα για τους νοσοκομους και τους αλλους εργαζομενους στον Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα. Διοτι χρηματα για επιδοτησεις των βιομηχανων και των ξενοδοχων, για αλλαγη των υπουργικων αυτοκινητων, για αγορες στρατιωτικων αεροπλανων για προσληψεις και δημιουργια θεσεων για αξιωματικους, και στρατιωτες μακρας θητειας, ειχε.

Και ολα αυτα τα ηξεραν εκτος απο την κυβερνηση και τα κομματα και αυτοι που ελεγχουν τις εφημεριδες,

ΚΛΑΔΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΑΓΩΝΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΩΣΗ

Η απεργία του Νοσηλευτικού Προσωπικού ξεπέρασε την 14 μέρα και εξελίσσεται σε μια από τίς πιο σημαντικές απεργίες της σύγχρονης ιστορίας του δημόσιου τομέα. Μια απεργία καθ' όλα δίκαιη και έντιμη. Μιά απεργία που θα είναι καθοριστική όχι μόνο για το Νοσηλευτικό επάγγελμα, αλλά και για όλους τους άλλους κλάδους εργαζομένων στο δημόσιο και ημικρατικό τομέα, ακόμα και στον ιδιωτικό. Οι κλαδοι που βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις ή έχουν εξαγγείλει απεργιακά μέτρα, έχουν στραμμένα τα βλέμματα στον δικό μας αγώνα και περιμένουν να μας δουν να κερδίζουμε για να παρουν θαρρος για τους δικους τους αγώνες.

Ποιο ήταν όμως αυτο που έσπρωξε το Νοσηλευτικό Προσωπικό να βγεί στους δρόμους; 'Ηταν η διεκδίκηση τών δίκαιων αιτημάτων του που για χρόνια τώρα παραμένουν άλυτα, πεταγμένα σε κάποια συρτάρια. Αιτήματα δίκαια που απορρέουν απο την σημερινή αλματώδη κοινωνική ανάπτυξη και είναι συνυφασμένα με την καλύτερη προσφορά στον τομέα της υγείας.

Το Νοσηλευτικό Προσωπικό αισθάνεται το επάγγελμα του σαν λειτούργημα, αλλά είναι και αυτοί άνθρωποι με ανάγκες και οικογένειες που εξαρτώνται απο αυτούς. Είναι υπάλληλοι που στην πυραμίδα των σκληρών επαγγελμάτων της Δημοσιας Υπηρεσίας κατετάγησαν επίσημα στην κορυφή με τον αριθμό ένα.

Για αυτό οι νοσοκόμοι πρέπει να πάψουν να είναι στο τελευταίο σκαλί της πυραμίδας της αμοιβής και να αντιμετωπισθούν ισότημα με τους άλλους κλάδους που εργάζονται με το ίδιο σύστημα. Είναι αυτή την ίση μεταχείρηση που η Κυβέρνηση, ο εργοδότης μας, μας απορρίπτει.

Το Νοσηλευτικό προσωπικο έχει χορτάσει απο υποσχέσεις εδώ και πολλά χρόνια. Η μόνη συγκεκριμένη παραχώρηση, το 5% απο την 1η Ιουλιου και 5% απο την 1/1/90 στο επίδομα νυχτερινης βάρδιας, είναι απλά βάλσαμο σε μια πληγή που αιμορραγεί. Αν μεταφραστεί σε λεφτά, κατι που δέν τολμουν οι επίσημοι να αναφέρουν, είναι: 1 λίρα και 1,5 στίς ηδη 2 και 3 λιρες που παίρνει κάποιος εργαζόμενος νοσοκόμος για 12 συνεχείς ωρες νυχτέρι.

Η Κυβέρνηση και ο υπουργός υγείας πρεπει να σταματήσουν να παραπλανούν την κοινή γνώμη και να διαστρευλώνουν τη πραγματικότητα. Παρουσίασαν μισθούς κατά πολύ εξογκωμένους. Δέν τόλμησαν να πούν, πόσα παίρνει στο χέρι το νοσηλευτικό προσωπικό για την επιβίωση του. Μίλησαν για τους 15 ψηλά αμειβόμενους και εσκεμμένα παρέληψαν το 90% του προσωπικού. Τους ανθρώπους που για 16 και 20 χρόνια παραμένουν στην ίδια κλίμακα περιμένοντας κάποια προαγωγή. Τους ανθρώπους που δέν πρόκειται ποτέ να αναβαθμιστούν, και που ύστερα από 4 χρόνια υπηρεσία παίρνουν 231 λίρες μισθό και ύστερα απο 10 χρόνια υπηρεσία παίρνουν 258 λίρες. Τους εργαζόμενους που διορίζονται με 180 λίρες μισθό μετα απο τριανταέξη μηνών εκπαίδευση και αφού περάσουν πρώτα μερικά χρόνια στην ανεργία. Δεν τόλμησαν να μιλήσουν γι αυτούς τους μισθούς πείνας.

Για την ελλειπή επάνδρωση των Νοσοκομείων, που την πληρώνουμε ακριβά και εμείς και οι ασθενείς, είπαν οτι έστειλαν τις θέσεις στην Βουλή. Πιστεύει κανείς οτι θα γίνονταν αυτό, αν εμείς δεν απεργούσαμε; Και αν δεν κερδίσουμε την απεργία, θα δούμε αν θα προχωρήσουν στην υλοποίηση αυτών των θέσεων.

Είπαν οτι η διαφορά στην Νοσηλευτική Σχολή μπορεί να λυθεί σε μια μέρα αν διαπραγματευθούμε. Δεν μας είπαν όμως γιατί δεν λύθηκε απο το 1983, που διαπραγματευόμαστε. Φτάνουν οι διαπραγματεύσεις και οι υποσχέσεις, καιρός να δούμε έργα, να δωθούν λύσεις.

Για το επίμαχο επίδομα βάρδιας η προσφορά εγινε πραγματι γραπτή και δόθηκε στο Δ.Σ. του κλάδου μας. Το μόνο που χρειαζόταν ηταν η αποκωδικοποίηση της γιατί πράγματι εμοιαζε με Κασανδρικό χρησμό. θα επιδιωχθεί λυση μέχρι τέλους του χρόνου, θα εφαρμοστεί σε καποιο χρόνο... Υποσχέσεις... Υποσχέσεις.

Η κυβέρνηση προτιμά να ταλαιπωρεί τους ασθενείς και να ξοδεύει μεγάλα ποσά από το δημόσιο χρήμα για να πληρώσει τους κλινικάρχες, μόνο και μόνο για να μην ικανοποιήσει τα δίκαια αιτήματα μας. Καλούμε όλους τους εργαζόμενους και τον λαό να μας συμπαρασταθεί. Μαζί μας να καταδικάσει την ασυνέπεια της Κυβέρνησης για την μη τήρηση των υποσχέσεων της.

Η δικαιολογία της Κυβέρνησης ότι δεν υπαρχουν χρήματα είναι εμπαιγμός όχι μόνο στην τάξη των νοσοκόμων αλλά για όλους τους εργαζόμενους. Οχι μόνο δεν ευθύνονται ούτε οι νοσοκόμοι, ούτε οι υπόλοιποι εργαζόμενοι αν συμβαίνει κάτι τέτοιο, αλλά βλέπουμε οτι βρεθηκαν αρκετά χρήματα για να αλλάξουν πρόσφατα τα υπουργικά και διευθυντικά αυτοκίνητα.

Η Κυβέρνηση πρέπει να αναγνωρίσει ότι ασκούμε ένα λειτούργημα γεμάτο αγάπη, συμπάθεια, προσφορά στον συνάνθρωπο μας, αλλα και σκληρό, γεμάτο ταλαιπωρία

Ψηφισμα που κυκλοφορησε με δικη μας πρωτοβουλια σε διαφορους κρατικους και ημικρατικους οργανισμους

ΨΗΦΙΣΜΑ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Εργαζομενοι στο Δημοσιο και σε Ημικρατικους Οργανισμους, αναγνωριζοντας οτι η σταση της κυβερνησης απεναντι στα προβληματα του νοσηλευτικου προσωπικου που απεργει ειναι παρομοια με την σταση της απεναντι στα προβληματα και τα αιτηματα ολων των κυβερνητικων και ημικρατικων, θεωρουμε καθηκον μας να τους συμπαρασταθουμε.

Πολυ λιγοι εργαζομενοι εχουν τοσο σκληρες συνθηκες δουλειας, με τοσο ασχημα αποτελεσματα, εξαιτιας του ακανονιστου και υπερβολικου ωραριου και της ελλειψης προσωπικου, πανω στην οικογενειακη και κοινωνικη τους ζωη. Η μονη τους ανταμοιβη για την τεραστια προσφορα τους στην κοινωνια ειναι οι ασθενειες που ολοι σχεδον αποκτουν, φλεβιτιδα, δισκοπαθειες απο την ορθοστασια και την ολο μεγαλυτερη ενταση της δουλειας, οικογενειακα και προσωπικα προβληματα. Η αγανακτηση του νοσηλευτικου προσωπικου ειναι απολυτα δικαιολογημενη γιατι αναγκαζεται για εκτη φορα να καταφυγει σε απεργια για τα ιδια αιτηματα. Δεν εχει κανενα δικαιωμα λοιπον η κυβερνηση και η γραμματεια της ΠΑΣΥΔΥ να ισχυριζονται οτι "βιαστηκαν", "δεν ειχαν υπομονη", "δεν συζητουσαν".

Ο ισχυρισμος της κυβερνησης και της τηλεορασης οτι η απεργια ταλαιπωρει τους ασθενεις ειναι το λιγοτερο υποκριτικος. Ειναι η ιδια η κυβερνηση που στην προσπαθεια της να εξοικονομησει προσωπικο οχι μονο χειροτερευει τις συνθηκες δουλειας του νοσηλευτικου προσωπικου, αλλα μειωνει εδω και καιρο το επιπεδο περιθαλψης και βαζει σε κινδυνο τους ιδιους τους ασθενεις. Αντιθετα οι νοσοκομοι με τα αιτηματα τους για κανονικη επανδρωση παλευουν οχι μονο για καλυτερες συνθηκες δουλειας αλλα και για καλυτερη περιθαλψη των ασθενων.

Τα τελευταια χρονια ολοι σχεδον οι εργαζομενοι στους Δημοσιους και Ημικρατικους οργανισμους αντιμετωπιζουμε και την δυσφημηση οτι δηθεν ειμαστε "προνομιουχοι" και "χαραμοφαηδες", και ταυτοχρονα την αφαιρεση κεκτημενων με την μειωση των μισθων προσληψης, την αυθαιρετη καταπατηση πολλων δικαιωματων μας και την χειροτερευση των συνθηκων δουλειας. Δεν πρεπει να πειθουν λοιπον κανενα εργαζομενο στο Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα τα λογια του Υπουργου Υγειας οτι λυθηκαν σχεδον ολα τα προβληματα του νοσηλευτικου προσωπικου. Οχι μονο δεν λυθηκαν, αλλα χειροτερεψαν, οπως και για τους υπολοιπους απο μας.

Χθες οι συναδελφοι στις Κυπριακες Αερογραμμες και το ΡΙΚ, σημερα οι νοσοκομειακοι αυριο οι ταχυδρομικοι, μεθαυριο η ΣΥΤΑ και αλλοι κλαδοι θα αναγκαστουν να παλεψουν για να αντισταθουν. Πρεπει ολοι να τους συμπαρασταθουμε ολοψυχα για να κερδισουν. Η δικη τους νικη θα βοηθησει τους αγωνες ολων μας.

Καλουμε την ηγεσια της ΠΑΣΥΔΥ να σταματησει την απεργοσπαστικη της δραση και ενεργειες. Καλουμε τις συντεχνιες μας στον Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα, ΟΗΟ και ΣΗΔΗΚΕΚ, να υποστηριξουν τον δικαιο αγωνα του νοσηλευτικου προσωπικου με ψηφισματα συμπαραστασης, οικονομικη ενισχυση του απεργιακου αγωνα και οτι αλλο χρειαστει για να μη χαθει αυτη η μαχη, που μας αφορα ολους.

ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ



και η ηγεσια της ΠΑΣΥΔΥ. Δεν υπηρχε καμμια περιπτωση να "πεισουν" οποιονδηποτε απο αυτους εκθετωντας τους τα προβληματα.

Το σπουδαιοτερο για τους απεργους ηταν να καταλαβουν οτι το πραγματικο πεδιο της μαχης δεν ηταν ουτε το υπουργειο, ουτε η Γενικη Γραμματεια της ΠΑΣΥΔΥ, ουτε η Βουλη, αλλα ο κοσμος, και ιδιαιτερα οι εργαζομενοι, και πρωτα απο ολους, οι εργαζομενοι στους οργανισμους του Δημοσιου και Ημικρατικου τομεα με τους οποιους ειχαν κοινα προβληματα.

Επρεπε να δωσουν την μαχη για την πληροφορηση ολων αυτων και οχι μονο των ηγεσιων των συντεχνιων τους. Ετσι θα μπορουσαν να ζητησουν εμπρακτη συμπαρασταση - υπογραφες, ψηφισματα, λεφτα για απεργιακο ταμειο, συμπαρασταση στην πικετοφορια. Κερδιζοντας αυτους θα μπορουσαν να προχωρησουν αποτελεσματικα στο να κερδισουν οση απο την "κοινη γνωμη" μπορουσαν να κερδισουν. Με αυτο τον τροπο θα εβαζαν μεγαλυτερη πιεση οχι μονο στις ηγεσιες των συντεχνιων, αλλα και στα κομματα και στις εφημεριδες.

Αυτο ηταν που επρεπε να γινει **επιθετικα**, και οχι απολογητικα. Απο την πρωτη στιγμη, και οχι να μισογινει μετα απο δεκατρεις μερες. Η διαφορα τοτε οχι μονο στο δικο τους ηθικο, αλλα και της κυβερνησης και των αλλων, θα μπορουσε να ηταν καθοριστικη. Η κυβερνηση θα υποχωρουσε στα αιτηματα των απεργων οχι εφοσον "κατανοουσε" τα προβληματα τους, αλλα εφοσον κατανοουσε οτι αυτη η απεργια μπορουσε να της κοστισει. Το κυριο κοστος της απεργιας για την κυβερνηση και τους υπολοιπους δεν μπορουσε παρα να ειναι πολιτικο, τα αποτελεσματα της δηλαδη στην συνειδηση των υπολοιπων εργαζομενων.

Οι δυνατοτητες που ειχαν οι νοσοκομοι για να δωσουν μια τετοια μαχη ηταν μεγαλες. Απο την αρχη υπηρχε αρκετος ενθουσιασμος και μαχητικοτητα για να μπορουν να μοιρασουν πλατια φυλλαδια πληροφορησης ωστε να μην εξαρτωνται απο την "καλη θεληση" των εφημεριδων. Φυλλαδια με εμφαση οχι μονο στα αιτηματα αλλα και στους μισθους και τις συνθηκες δουλειας. Που να ξεκαθαριζουν οτι τα αιτηματα τους ηταν τετοια που αν τα κερδιζαν αυτο θα ηταν και κερδος για τους νοσηλευομενους στα νοσοκομεια. Που να συνδεουν τον αγωνα τους με την αντισταση που γινεται εναντια στην επιθεση σε ολους τους εργαζομενους στον Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα.

Το βαρος της πληροφορησης επρεπε να πεφτει στην ανασκευη των ψεμματων της κυβερνησης για τους "μεγαλους" μισθους και για δηθεν λυμενα προβληματα. Ψεμματα που τα τελευταια χρονια επαναλαμβανονται και μενουν χωρις πραγματικη απαντηση σε καθε κινητοποιηση του Δημοσιου και Ημικρατικου τομεα. Να εξηγουν με απλα λογια και με λεπτομερειες τι σημαινει να ειναι κανεις νοσοκομος, ποιες ειναι οι συνθηκες δουλειας. Και τελος, το σπουδαιοτερο, να εξηγησουν ποιος θα τα παρει και απο ποιον θα λειψουν τα λεφτα που ζητουσαν οι νοσοκομοι, κατι που πρεπει να γινει απο ολους τους εργαζομενους στον Δημοσιο και Ημικρατικο τομεα.

Ο αγωνας εμφανιστηκε απο την αρχη (φροντισε για αυτο η κυβερνηση και η ΠΑΣΥΔΥ, και οι νοσοκομοι επεσαν στη παγιδα) οτι αφορουσε το επιδομα βαρδιας. Ετσι περασε σε δευτερη μοιρα το θεμα της καλυτερης επανδρωσης και λειτουργιας των νοσοκομειων και της νοσηλευτικης σχολης που ειχε αμεση σχεση με την καλυτερη παροχη υγειονομικων υπηρεσιων.

ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΚΕΡΔΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Η Ταμπακουδη, μελος του Δ.Σ. στην τελευταια Γ.Σ. στην Λευκωσια ισχυριστηκε οτι οι απεργιες δεν κερδιζονται "στους δρομους" αλλα με "διαπραγματευσεις". Το διλλημα ειναι ψευτικο. Διαπραγματευση σημαινει οτι καθε πλευρα βαζει στο τραπεζι τα χαρτια της, τα διαπραγματευτικα της ατου. Αλλα το μονο πραγματικο ατου **δεν ειναι** η ικανοτητα να εξηγηθει το δικιο των αιτηματων στους εκπροσωπους της κυβερνησης, της βουλης ή ακομα και της ΠΑΣΥΔΥ αλλα το κοστος που μπορει να εχει η απεργια για αυτους. Και αυτο το κοστος καθοριζεται στους δρομους, με τις πικετοφοριες, τις πορειες, την συμπαρασταση των αλλων εργαζομενων, την πληροφορηση που δινεται στον κοσμο. Δεν καθοριζεται απο την ηγεσια στο τραπεζι των διαπραγματευσεων. Η δυναμη της απεργιας ηταν οι 2000 απεργοι και οι πραξεις τους, οχι τα 21 μελη των Δ.Σ.

Επειδη ομως απο την αρχη κυριαρχουσε η αντιληψη οτι τα αιτηματα κερδιζονται με τις διαπραγματευσεις και τις επαφες με "παραγοντες", στην απεργια ενεργοποιηθηκε κυρια το Διοικητικο Συμβουλιο παρα η βαση.

Ενα μερος της ηγεσιας ηταν σχετικα νεο και απειρο. Μερικοι απο

αυτους ειχαν ψηλες θεσεις στην ιεραρχια, ωστε να αισθανονται πολυ κοντα στην διευθυνση και οτι μαλλον ειχαν να χασουν παρα να κερδισουν απο ενα αγωνα που θα ξεφευγε απο τα "καθως πρεπει" πλαισια. Οι πιο παλιοι ηταν απο αρκετο καιρο στην ηγεσια ωστε να εχουν αποκτησει ολες τις κακες συνηθειες και αντιληψεις της γραφειοκρατιας, να θεωρουν οτι αυτοι ειναι το παν και η βαση υπαρχει απλα για να τους ψηφιζει.

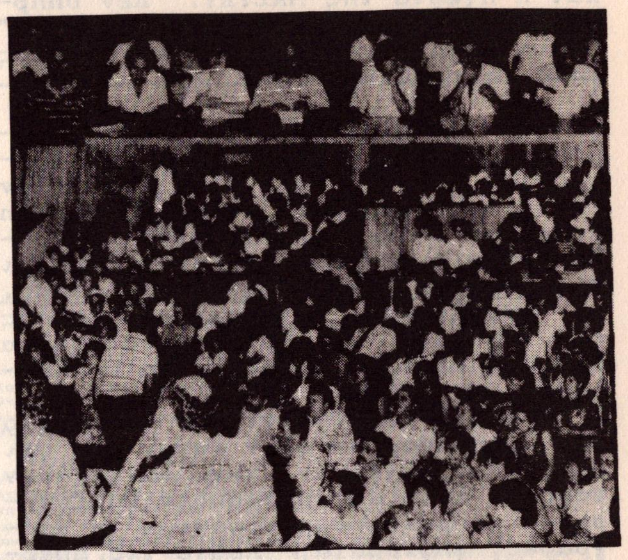
Ετσι η ηγεσια των νοσοκομων δεν αξιοποιησε τις δυνατοτητες που εδινε ο μεγαλος αριθμος των απεργων και ο ενθουσιασμος που υπηρχε. Τις περισσοτερες μερες κρατησαν τον κοσμο κατω απο τα δεντρα της αυλης των νοσοκομειων. Δεν αξιοποιησαν ουτε την συμπαρασταση που προσφερθηκε απο αλλους χωρους. Δυο φορες αρνηθηκαν προταση της Οργανωσης Παραπληγικων Κυπρου να κατεβει σε πικετοφορια μαζι τους. Κατι παρομοιο εγινε και με τους εργαζομενους του τμηματος Γεωργιας.

Οπως η ηγεσια των νοσοκομων θεωρουσε οτι αυτη ειναι το παν, ετσι θεωρουσε και σαν αυτονοητο τον αντιστοιχο ρολο της ηγεσιας της ΠΑΣΥΔΥ. Ετσι ολοι τους ηταν προσανατολισμενοι στην ηγεσια της ΠΑΣΥΔΥ, περιμενοντας τι θα πει και τι θα κανει, σε βαρος του προσανατολισμου στην κλιμακωση του αγωνα με την ενεργοποιηση της βασης. Ο χρονος που χαθηκε στο να περιμενουν να δουν ποιος θα ηταν ο επομενος ελιγμος της ηγεσιας της ΠΑΣΥΔΥ αντι να προχωρουν τον αγωνα, ωστε να εξαναγκασουν την ηγεσια της ΠΑΣΥΔΥ να ενεργησει συμφωνα με τα συμφεροντα των νοσοκομων, ηταν καθοριστικος. Και αυτο, παρολο που απο πολυ νωρις φανηκε οτι μονο οι πραξεις μπορουσαν να αλλαξουν την σταση της ηγεσιας της ΠΑΣΥΔΥ, η οποια εκανε στροφη μολις οι νοσοκομοι κλιμακωσαν τον αγωνα.

Υπηρχαν στιγμες στον αγωνα που λιγες μονο φωνες απο τα μεσα χρειαζονταν για να αλλαξει η πορεια του. Αυτες οι λιγες φωνες δεν υπηρχαν, ή ηταν ασυντονιστες και χωρις αυτοπεποιθηση.

Και αυτο επειδη ενα μεγαλο μερος της βασης ειχε αυταπατες παρομοιες με τις αντιληψεις της ηγεσιας. Αυταπατες που μπορουσαν να φυγουν μεσα στον αγωνα, και που σε ενα βαθμο εφυγαν. Ομως πολυ σιγα, πολυ αργα, και οχι οσο χρειαζονταν.

Ο καιρος που το "οικονομικο θαυμα" επετρεπε σε ομαδες εργαζομενων να κερδιζουν ευκολα αγωνες και αιτηματα, εχει περασει. Τωρα πια,











δεν μπορουμε να νικουμε στις μικρες και μεγαλες μαχες του ταξικου πολεμου και συγχρονως να διατηρουμε τις αυταπατες μας.

Η μονη ελπιδα για να ξεπερνιωνται μεσα στους αγωνες αυτες οι αυταπατες πιο γρηγορα ειναι μια συγκροτημενη και ξεκαθαρισμενη πρωτοπορεια αναμεσα στους εργαζομενους που να μπορει να παιζει τον ρολο ανεπισημης ηγεσιας. Μια πρωτοπορεια που πανω απο ολα πρεπει να ξερει που στεκεται ο καθενας στον αγωνα: η κυβερνηση, η διευθυνση, τα κομματα, η συνδικαλιστικη γραφειοκρατια, καθως και τι μπορει να περιμενει απο ολους αυτους. Μια πρωτοπορεια που να ενισχυει την συντεχνιακη ηγεσια οσο αυτη υποστηριζει τα συμφεροντα των εργαζομενων, αλλα που να ειναι ετοιμη να μπει μπροστα και να βοηθησει την βαση να προχωρησει περα απο την συνδικαλιστικη γραφειοκρατια οταν αυτη ερθει σε συγκρουση με τα συμφεροντα των εργαζομενων.

Μια τετοια συνδικαλιστικη πρωτοπορεια ομως για να αναπτυχθει και να διατηρηθει μεσα στους εργατικους χωρους χρειαζεται εκτος απο αγωνες και εμπειριες και στηριξη απο εξω. Οι απεργιες, ολες οι εργατικες κινητοποιησεις, ο συνδικαλισμος, οτι και να λενε οι οπαδοι του απολιτικου συνδικαλισμου, ολα αυτα ειναι πολιτικα. Και η στηριξη τους απο μια πολιτικη γνωση που θα βοηθαει να κερδιθουν οι αγωνες μπορει να ερθει μονο απο μια συγκροτημενη και οργανωμενη πολιτικη πρωτοπορεια. Μια πρωτοπορεια που να εχει συνολικη εικονα του ταξικου πολεμου, να εχει ξεκαθαρισει κατι που οι αστοι ξερουν πολυ καλα, αλλα, με την βοηθεια των γραφειοκρατων, το κρυβουν απο τους εργατες. Οτι τα συμφεροντα των αστων και των εργαζομενων ειναι ασυμβιβαστα. Οτι ακομα και η πιο μικρη, "πρεμη", και "πολιτισμενη" "εργατικη διαφορα" δεν ειναι παρα μερος του πιο αγριου ταξικου πολεμου.



ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟ ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΑ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ Γ. ΠΑΡΠΑ

Απο τις 8 του περασμενου Ιουνη ο Γιαννης Παρπας βρισκεται στις Κεντρικες Φυλακες Λευκωσιας με δυο καταδικες σε τετραμηνη και εξαμηνη φυλακιση.

Ο Γ. Παρπας αρνειται τα τελευταια χρονια να παρει μερος στις ασκησεις της εθνικης φρουρας που τον καλουν επικαλουμενος πολιτικους λογους. Απο περυσι που καταδικαστηκε για πρωτη φορα σε διμηνη φυλακιση δηλωσε μεσα απο την φυλακη:

"Τιμωρουμαι για τις ιδεες μου, τιμωρουμαι γιατι θεωρω υποκρισια απο την μια να προβαλλεται η επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους και απο την αλλη να δυναμωνουμε τον στρατο και να στρατιωτικοποιειται ολο και περισσοτερο η κοινωνια και η ζωη μας.

Τιμωρουμαι γιατι δεν θελω να δυναμωσω ενα στρατο για τον οποιο δεν υπαρχει καμμια εγγυηση οτι αμα γινει αρκετα δυνατος δεν θα χρησιμοποιηθει ξανα για να κανει "ανδραγαθηματα" σαν αυτα που εκανε πριν το '74 εναντιον των τουρκοκυπριων και το '74 εναντιον και των τουρκοκυπριων και των ελληνοκυπριων εργαζομενων.

Δηλωσεις με παρομοιο περιεχομενο ο Γιαννης Παρπας εχει κανει πολλες φορες τα τελευταια δυο χρονια που αρνειται να υπηρετησει σαν εφεδρος την εθνικη φρουρα. Τον περασμενο Ιουνη μετα την καταδικη του σε τετραμηνη φυλακιση επαναλαβε τα ιδια:

"Θα συνεχισω να αγωνιζομαι για μια ειλικρινη επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους εργαζομενους τους οποιους αρνουμαι να δω σαν εχθρους και να προετοιμαστω για να τους πολεμησω.

Καλω καθε δημοκρατη που θελει να ειναι ειλικρινης υποστηριχτης των ανθρωπινων δικαιωματων, καθε προοδευτικο ανθρωπο και ολους οσους θελουν να αγωνιστουν για μια ειλικρινη επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους εργαζομενους να μου συμπαρασταθουν."

Η πραξη του Γιαννη Παρπα αμφισβητησε την ειλικρινεια και την πιστευτοτητα των διακυρηξεων της κυβερνησης για επιθυμια επαναπροσεγγισης με τους τουρκοκυπριους. Αυτη η φωνη δυστυχως δεν αγνοηθηκε μονο απο τους γνωστους δεξιους, εθνικιστες κλπ. Πνιγηκε συγχρονως μεσα στην υποκρισια των ελληνοκυπριων αριστερων και "επαναπροσεγγιστων". Απο ολους εκεινους που μιλουν στο ονομα της εργατικης ταξης, της κοινωνικης αλλαγης, της σοσιαλιστικης επαναστασης, απο ολους οσους μιλουν για την αναγκη επαναπροσεγγισης ε/κ και τ/κ, ελαχιστοι υποστηριξαν τον Γιαννη Παρπα. Ελαχιστοι καταγγειλαν τις διωξεις του και κυρια την υποκρισια της κυβερνησης που ενω δηλωνει υπερ της επαναπροσεγγισης και της ειρηνης, την ιδια στιγμη τον φυλακιζει επειδη αρνειται να δει σαν εχθρους τους τουρκοκυπριους εργαζομενους.

Οι υπολοιποι κρατουν την ιδια σταση ακομη και σημερα, μετα που το κινημα συμπαραστασης καταφερε να κανει να ενδιαφερθουν για τον Γ. Παρπα οχι μονο αριστερες και αντιπολεμικες οργανωσεις του εξωτερικου αλλα και η Διεθνης Αμνηστεια και το Συμβουλιο της Ευρωπης, να δημοσιευθουν πολλα αρθρα σε περιοδικα και εφημεριδες του εξωτερικου και να του αφιερωθουν ραδιοφωνικες εκπομπες σε ελληνικους ραδιοσταθμους.

Το ΑΚΕΛ και η "Χαραυγη" εθαψαν τελειως το θεμα και ουτε καν τις ανακοινωσεις της επιτροπης δεν δημοσιευουν. Αυτο βεβαια ηταν φυσικο, την στιγμη που το ΑΚΕΛ υποστηριζει ."Νικηφορους" και αλλα παρομοια. Αλλα ακομη και πολλοι απο αυτους που κατηγορουν το ΑΚΕΛ σαν εθνικιστικο ή σαν ρεφορμιστικο κομμα που προδιδει τα συμφεροντα της εργατικης ταξης και τους αγωνες της, κρατησαν παρομοια με αυτο σταση στο θεμα του Γιαννη Παρπα.

Ετσι η Α. Π. της ΕΔΕΚ, της οποιας ο Γ. Παρπας ηταν μελος, οχι μονο αρχικα εκρυψε - κυριολεκτικα εθαψε - το ιδιο το γεγονος της καταδικης του, αλλα και πολεμησε με οποιο τροπο μπορουσε την επιτροπη συμπαραστασης που δημιουργηθηκε για να τον υποστηριξει. Τελευταια ο Θεμος Δημητριου, απο τα ηγετικα στελεχη της Α. Π. της ΕΔΕΚ, μελος της ομαδας του Βερολινου και του Ληδρα Παλας και της "κοινης κινησης ε/κ και τ/κ", ρωτηθηκε σε εκδηλωση

που οργανωσε η "**κοινη κινηση**" στη μπουατ "Το στεκι" στη Λεμεσο στις 26 Οχτωβρη, γιατι αυτη η "**κοινη κινηση**" και η οργανωση του δεν υποστηριξαν τον Γιαννη Παρπα **μετα την φυλακιση του απο την κυβερνηση.** Για απαντηση χρησιμοποιησε ξανα την ιδια υπεκφυγη που χρησιμοποιησε παλιοτερα η οργανωση του: "Ο Γιαννης Παρπας ειναι ενας αγωνιστης... αλλα ο αγωνας του ειναι καταδικασμενος σε αποτυχια".

Δεν ξερουμε ποιους αφελεις αριστερους προσπαθουν να ξεγελασουν με αυτη την δικαιολογια. Γιατι για δικαιολογια προκειται. Η υποστηριξη απεναντι στην αντιδραση και το αστικο κρατος ενος **δικαιου** αγωνα, "καταδικασμενου" ή οχι, ειναι ενας **αλλος**, διαφορετικος αγωνας. Τα αριστερα κινηματα και οργανωσεις - εκτος απο τις **τελειως σεκταριστικες** - ποτε δεν φοβηθηκαν να δωσουν **κριτικη** υποστηριξη σε ολων των ειδων τους "καταδικασμενους αγωνες", αρκει αυτοι **να ειναι δικαιοι.** Δηλαδη να τους υποστηριξουν απεναντι στην καταστολη απο τις αστικες κυβερνησεις, και να τους κριτικαρουν συγχρονως. Το αν η μορφη αγωνα που διαλεγουν ειναι σωστη ή οχι ειναι αδιαφορο οσον αφορα την υποστηριξη τους απεναντι στην κρατικη καταστολη.

Για παραδειγμα οι περισσοτερες αριστερες οργανωσεις θεωρουν οτι ο αγωνας με τη μορφη που διαλεξαν οι αγωνιστες του ΙΡΑ στην Ιρλανδια ειναι καταδικασμενος. Καμμια ομως αριστερη οργανωση που σεβεται τον εαυτο της δεν το χρησιμοποιησε αυτο σαν δικαιολογια για να μην υποστηριξει τους απεργους πεινας του ΙΡΑ στις φυλακες της Θατσερ, ποσο μαλλον για να "εξαφανισει" το γεγονος οτι γινεται αυτος ο αγωνας. Το ιδιο ισχυε και για τα "λευκα κελια" και την υπολοιπη κρατικη τρομοκρατια της Γερμανικης κυβερνησης απεναντι στους αγωνιστες της ΡΑΦ, την υποθεση του Πολε στην Ελλαδα, κλπ. κλπ.

Και ομως, τετοιου ειδους δικαιολογιες φερνει η Α.Π. της ΕΔΕΚ για το γεγονος οτι πολεμησε την συμπαρασταση στον Γ. Παρπα. Συγχρονως θελει να ισχυριζεται οτι ειναι "η μονη επαναστατικη οργανωση στη Κυπρο", και εχει το θρασος να κατηγορει τους υπολοιπους για "σεκταρισμο"!

Στον δρομο που χαραξε η Α. Π. της ΕΔΕΚ ακολουθησαν και αλλοι οπως το περιοδικο "Εντος των Τειχων". Για αυτο γραφουμε σχετικα σε αλλα αρθρα αυτου του τευχους.

Ετσι η συμπαρασταση στον Γιαννη Παρπα και η υπερασπιση του απεναντι στις διωξεις του απο το κρατος περιοριστηκε απο τα οργανωμενα σχηματα σε μας και την ομαδα "Αναφεντος", καθως και σε διαφορα ατομα απο τον χωρο της αριστερας και της αυτονομιας.

Παρολα αυτα, και παρα τις διαπιστωσεις της Α. Π. ΕΔΕΚ οτι "ο αγωνας του Γ. Παρπα ειναι καταδικασμενος", και οτι το κινημα συμπαραστασης "ειναι καταδικασμενο να μεινει στην αφανεια" ("Σοσιαλιστικη Εκφραση" 20 Ιουλη '88), το κινημα συμπαραστασης καταφερε αρχικα να κανει ανοικτη εκδηλωση, να κανει γνωστη αυτη την υποθεση και να προκαλεσει το ενδιαφερον, την ευαισθητοποιηση και την κινητοποιηση ενος κοσμου και εδω και ιδιαιτερα στο εξωτερικο.

ΕΝΑΣ ΔΙΕΘΝΙΣΤΗΣ

Η καμπανια εναντια στην φυλακιση του Γ. Παρπα απο τα δικαστηρια της "επαναπροσεγγιστικης" κυβερνησης Βασιλειου, και το κινημα συμπαραστασης σε αυτον, δεν ειναι μονο θεμα υπερασπισης ανθρωπινων και δημοκρατικων δικαιωματων. Το σπουδαιοτερο ειναι οτι οι δηλωσεις του Παρπα δινουν στο κινημα συμπαραστασης ενα καθαρα διεθνιστικο περιεχομενο, ειναι ενα κατ' εξοχη επαναπροσεγγιστικο κινημα. Ενα κινημα που εμπρακτα και συγκεκριμμενα αναγνωριζει οτι επιθετικοι δεν ειναι μονο οι τ/κ και τουρκοι αστοι, αλλα και η "δικη μας" πλευρα.

Για αυτο δεν ειναι τυχαιο οτι ιδιαιτερο ενδιαφερον εδειξαν για την υποθεση του κινηματος υποστηριξης του Γ. Παρπα πολλοι τουρκοκυπριοι που πληροφορηθηκαν για αυτην. Ειναι χαρακτηριστικο οτι ενας απο αυτους που συμμετειχε στις συναντησεις του Ληδρα Παλας μας ειπε, οταν τον συναντησαμε στο Φεστιβαλ της Χαραυγης, οτι παρα τις προσπαθειες του, παρολο που εστειλε γραμματα ακομα και σε διαφορες οργανωσεις ανθρωπινων δικαιωματων στη νοτια Κυπρο, δεν καταφερε να μαθει λεπτομερειες για την υποθεση του Γ. Παρπα.

Κινητοποιησεις με τετοιο περιεχομενο απο την μερια μας πρεπει να ειναι κεντρικες για να παει μπροστα η επαναπροσεγγιση με τους τουρκοκυπριους. Αυτη η περιφρονημενη κινητοποιηση εναντια στην φυλακιση του Γ. Παρπα ειναι μια πραγματικη συμβολη στην επαναπροσεγγιση. Αλλα ακομα και οι ε/κ που ελεγχουν το ποιοι συμμετεχουν και τι κανει η

"κοινη κινηση ε/κ και τ/κ" εχουν πολυ διαφορετικα πραγματα στο νου τους. Ειναι και αυτοι ε/κ πατριωτες, που το μονο που τους ενδιαφερει απο την επαναπροσεγγιση ειναι το τι θα "παρουν" απο τους τ/κ, "δινοντας" οσο λιγοτερα μπορουν.

Καθε ενας που πιστευει στην ειλικρινη επαναπροσεγγιση με τους τ/κ, καθε ενας που δεν θυμαται τα ανθρωπινα δικαιωματα μονο οταν θελει να εξυπηρετησει εθνικιστικες σκοπιμοτητες, πρεπει να αντιδρασει στις διωξεις και τις φυλακισεις του Παρπα. Πρεπει να βοηθησει στο εργο της επιτροπης, για αμεση αποφυλακιση του Γ. Παρπα και σταματημα των διωξεων εναντιον του.



κυκλοφορουν



